ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਿਆ

31 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ
124 ਸ਼ਬਦ ਰੀਤਾਂ

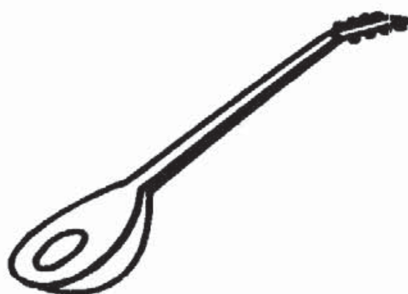
ਕਰਤਾ :-
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :-
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਦਿਆ ਭੰਡਾਰ ਟ੍ਰਸਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

੧ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ।।

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਿਆ

ਕਰਤਾ:
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ:
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਦਿਆ ਭੰਡਾਰ ਟਰੱਸਟ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : 1000 ਮਾਰਚ 1996
ਦੂਜੀ ਵਾਰ : 1000 ਅਗਸਤ 1999
ਤੀਜੀ ਵਾਰ : 1000 ਅਪ੍ਰੈਲ 2004

ਭੇਟਾ : 100 ਰੁਪਏ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਮਿਲਣ ਦਾ ਪਤਾ:

੧. ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ
ਗੁ: ਰਕਾਬ ਗੰਜ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - 110001
ਫੋਨ : 23719495, 23723821

੨. ਭਾਈ ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ
ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੩. ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਾਦਰਜ਼
ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

੪. **Jas Musical Limited**
108-A, The Broadway,
South Hall, Middlesex,
UBI 1QF, U.K.

ਛਾਪਕ : ਗਿਆਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਦਿੱਲੀ

ਸੂਚੀ–ਪਤ੍ਰ

ਮੁਖ-ਬੰਧ

ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੀ ਕੋਮਲ ਹੁਨਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਗੀਤ ਇਕ ਐਸੀ ਕਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਸੀ, ਪਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੁਰ-ਲਿਪੀ (ਨੋਟੇਸ਼ਨ) ਦਾ ਇਕ ਐਸਾ ਤਰੀਕਾ ਈਜਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬੰਦਾ ਥੋੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਗਾਉਣਾ (ਕੀਰਤਨ) ਸਿੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਹੋ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਸਿੱਖਣ-ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਖੁੱਲੇ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਰੀਤਾਂ ਹਰ ਪਖੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਠਾਟ ਪੱਧਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਤੇ ਹੌਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਕਉਣ ਹਨ:- ਡਾ: ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਪੈਂਟਲ (ਦਿੱਲੀ), ਡਾ: ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਪਟਿਆਲਾ), ਪ੍ਰਿੰ: ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਲਖਨਊ), ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿ: ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਨਿਊਯਾਰਕ), ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਗਿ: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਪ੍ਰਵਾਨਾ' ਗਿ: ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁਰਜੀਤ, ਸੋਹਲ ਸਾਹਬ (ਯੂ.ਕੇ.) ਇਤਿਆਦਿ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕੁਝ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ' ਇਕ ਐਸੀ ਸੰਗੀਤ ਪੁਸਤਕ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਾਓ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ-ਬੱਚੀਆਂ ਛੇਤੀ ਸ਼ਬਦ-ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਸਕਣ। ਸੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ "ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਿਆ" ਨਾਮ ਦੀ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਛਪਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ-ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ, ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ (ਵਾਜੇ) ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਲੰਕਾਰ-ਪਲਟੇ ਲਿੱਖੇ ਹਨ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਦ ਹਰੇਕ ਰਾਗ ਦਾ ਠਾਟ, ਜਾਤੀ, ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ, ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ, ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਖੋ-ਵਖ ਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਰਲ ਤੇ ਮਨੋਹਰ ਸ਼ਬਦ ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਨ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

ਦਾਸ:
ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ
ਗੁ: ਰਕਾਬ ਗੰਜ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-110001
10 - 2 - 1996

ਧੰਨਵਾਦ !

ਕੇਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) ਦੇ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਸੈਨਫ੍ਰਾਂਸਿਸਕੋ, ਸੈਨੋਜ਼ੇ ਅਤੇ ਫਰੀਮੌਂਟ ਆਦਿ ਐਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਚੋਖੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰਦਆਰੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਫਰੀਮੌਂਟ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਬਹੁਤ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਹੈਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਗੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹਨ, ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਪਿਆਰ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕਰਾਉਣਾ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਸੋ, ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਫਰੀਮੌਂਟ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਜੋ ਉਦਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਦਾਸ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਤਾਲ–ਠੇਕੇ

ਤਾਲ–ਦਾਦਰਾ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੬)

ਤਾਲੀ	x			०		
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਧਿੰ	ਧਾ	ਧਾ	ਤਿੰ	ਤਾ

ਢਾਈ–ਤਾਲ ਜਾਂ ਰੂਪਕ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੭)

ਤਾਲੀ	x			੧		੨	
ਠੇਕਾ	ਤੀਂ	ਤੀਂ	ਤਕ	ਧੀਂ	ਧੀਂ	ਧਾ	ਧਾ
ਠੇਕਾ	ਤੀ	ਤੀਂ	ਨਾ	ਧੀਂ	ਨਾਨਾ	ਧੀਂ	ਨਾਨਾ

ਤਾਲ–ਕਹਿਰਵਾ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੮)

ਤਾਲੀ	x				०			
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਧਾਗੇ	ਧੀਂ	ਤਾ	ਤਾ	ਤਾਗੇ	ਤਿੰ	ਤਾ

ਤਾਲ–ਸੂਲਫਾਕ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੧੦)

ਤਾਲੀ	x		०		੨		੩		०	
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਤਿਟਕਿਟ	ਧਿੰ	ਨਾ	ਕੱਤ	ਤੀ	ਧਾ	ਧਾ	ਤਿੰ	ਨਾ

ਝਪ–ਤਾਲ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੧੦)

ਤਾਲੀ	x		੨			०		੩		
ਠੇਕਾ	ਧੀਂ	ਨਗ	ਧੀਂ	ਧੀਂ	ਨਗ	ਤੀਂ	ਨਗ	ਧੀਂ	ਧੀਂ	ਨਗ

ਇਕਤਾਲਾ ਜਾਂ ਧੱਕਾ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੧੨)

ਤਾਲੀ	x		०		੨		०		੩		੪	
ਠੇਕਾ	ਧੀਂ	ਧੀਂ	ਧਾਗੇ	ਤਿਟਕਿਟ	ਤੀਂ	ਨਾ	ਤੀਂ	ਤੀਂ	ਧਾਗੇ	ਤਿਟਕਿਟ	ਧੀਂ	ਨਾ
ਠੇਕਾ	ਧੀਂ	ਧੀਂ	ਧਾਗੇ	ਤਿਟਕਿਟ	ਤੂ	ਨਾ	ਕੱਤ	ਤਾ	ਧਾਗੇ	ਤਿਟਕਿਟ	ਧੀਂ	ਧਾਧਾ

ਤਾਲ–ਚੰਚਲ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੧੪)

ਤਾਲੀ	x			੨				०			੩			
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਧੀਂ	ऽ	ਧਾ	ਗੇ	ਤੀਂ	ऽ	ਤਾ	ਤੀਂ	ऽ	ਧਾ	ਗੇ	ਧੀਂ	ऽ
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਧੀਂ	ऽ	ਧਾ	ਧਾ	ਤੀਂ	ऽ	ਤਾ	ਤੀਂ	ऽ	ਧਾ	ਧਾ	ਧੀਂ	ऽ

ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੧੬)

ਤਾਲੀ	x				੨				०				੩			
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ਧਿੰ	ਧਿੰ	ਧਾ	ਧਾ	ਧਿੰ	ਧਿੰ	ਧਾ	ਧਾ	ਤਿੰ	ਤਿੰ	ਤਾ	ਤਾ	ਧਿੰ	ਧਿੰ	ਧਾ

ਛੋਟੀ–ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮਾਤ੍ਰੇ–੧੬)

ਤਾਲੀ	x				੨				०				੩			
ਠੇਕਾ	ਧਾ	ऽਧਿੰ	ऽ	ਧਾ	ਧਾ	ऽਧਿੰ	ऽ	ਤਾ	ਤਾ	ऽਤਿੰ	ऽ	ਧਾ	ਧਾ	ऽਧਿੰ	ऽ	ਧਾ

ਸੁਰ–ਲਿਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹ

	ਮੰਦ੍ਰ–ਸਪਤਕ	ਮੱਧ–ਸਪਤਕ	ਤਾਰ–ਸਪਤਕ
ਤਿੰਨ ਸਪਤਕ ਸ਼ੁੱਧ–ਸੁਰ	ਸ਼ ਰ਼ ਗ਼ ਮ਼ ਪ਼ ਧ਼ ਨ਼	ਸ ਰ ਗ ਮ ਪ ਧ ਨ	ਸਂ ਰਂ ਗਂ ਮਂ ਪਂ ਧਂ ਨਂ
ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਤੇ ਤੀਵਰ ਮੱਧਮ	ਰੁ ਗੁ ਮ਼ੇ ਧੁ ਨੁ	ਰੁ ਗੁ ਮੇ ਧੁ ਨੁ	ਰੁਂ ਗੁਂ ਮੇਂ ਧੁਂ ਨੁਂ

ਪ – – – ਰੇ ऽ ऽ ऽ	ਪਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤਿੰਨ ਡੈਸ਼ ਹਨ, ਇੰਜ ਪਾ ਦੇ ਚਾਰ ਮਾਤਰੇ ਹੋਏ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੰਨੇ ਡੈਸ਼ ਕਿਸੇ ਸੁਰ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ ਹੇਠਲਾ ਅੱਖਰ ਉਤਨੇ ਮਾਤਰੇ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।
x ੦ ੧. ੨. ੩.	ਜੋੜੀ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸਮ x (ਗੁਰ) ਜਿਥੋਂ ਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇ, ੦ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਇਕ ਦੋ ਤਿੰਨ ਤਾਲੀਆਂ ਹਨ।
* * ਸ – * * * *	ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਮਾਤਰੇ ਚੁਪ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੋ ਮਾਤਰੇ ਕੇਵਲ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ ਲਈ, ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰੂਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
$ਰ_{ਗ}$ $-^{ਗ}ਮ,$	ਉਤਲੀ ਸੁਰ ਛੋਹ ਕੇ ਹੇਠਲੀ ਸੁਰ ਵਜਾਓ ਜਾਂ ਗਾਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਣ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਕਣ ਮਾਤਰੇ ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
(ਮ) (ਸ)	ਉਤਲੀ ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਸੁਰ ਨਾਲ ਵਜਾਓ, ਪਮਗਮ ਜਾਂ ਰਸਨਸ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਜਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ 'ਗਮਕ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
ਧਪ,ਮ ਪਮ,ਗ–	ਇਕ ਮਾਤਰੇ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਭਾਵ, ਅੱਧੇ ਮਾਤਰੇ ਵਿਚ 'ਧਪ' ਤੇ ਅੱਧੇ ਵਿਚ ਮ. ਅੱਗੇ ਮਾ ਜਾਂ ਗਾ ਜਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਹੋਵੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਲਾਓ। ਇਸ ਦਾ ਰੂਪ ਇੰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਧਪ,ਮ ਜਾਂ ਪਮ,ਗ–
ਗ – ਸ, ਨ – ਪ	ਇਸ ਨੂੰ ਮੀਂਡ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ, ਗਾ ਤੋਂ ਸਾ ਤੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਆਵਾਜ਼ ਇੰਜ ਲਾਓ ਜੋ ਆਵਾਜ਼ ਟੁੱਟੇ ਨਾ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਸੁਰ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਭੀ ਨਾਲ ਆਵੇ। ਉਂਜ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਤਾਦ ਤੋਂ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਨਾਦ - ਸ਼ਬਦ, ਆਵਾਜ਼ ਜਾਂ ਧੁਨੀ। ਇਸ ਦੇ ਵੀ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ-ਆਹਤ ਨਾਦ ਤੇ ਅਨਾਹਤ ਨਾਦ।

ਆਹਤ ਨਾਦ - ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਜੋ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਗੜ ਜਾਂ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦੇਵੇ।

ਅਨਾਹਤ ਨਾਦ - ਉਹ ਆਵਾਜ਼ ਜੋ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਉਂਗਲਾਂ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂ-ਸ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ।

ਸੰਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਆਹਤ ਨਾਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭੇਦ ਲਿਖੇ ਹਨ-ਰੂਪ ਭੇਦ, ਜਾਤੀ ਭੇਦ ਤੇ ਸਥਾਨ ਭੇਦ।

ਰੂਪ ਭੇਦ - ਇਕ ਹੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੌਲੀ ਜਾਂ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦੂਰ ਤਕ ਪੁਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭਾਵ ਹੌਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਜ਼ਦੀਕ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਹੀ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਆਵਾਜ਼ ਦੂਰ ਤਕ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਰੂਪ ਭੇਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜਾਤੀ ਭੇਦ - ਇਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸਿਤਾਰ, ਦਿਲਰੁਬਾ, ਸਾਰੰਗੀ, ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀ ਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਜਾਤੀ-ਭੇਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸਥਾਨ ਭੇਦ - ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਮੰਦ੍ਰ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਜਾਂ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਤੋਂ। ਇਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਅੰਦੋਲਨ (ਕੰਪਨ ਸੰਖਿਆ) ਘਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਹ ਉਤਨੀ ਹੀ ਨੀਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿਤਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਸੰਖਿਆ ਵਧ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਉਤਨੀ ਹੀ ਉੱਚੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਭੇਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਸੁਰਤੀ - ਉਹ ਸੂਖਮ ਤੇ ਸੁਰੀਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਜੋ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤੇ ਬਹੁਤ ਘਟ ਠਹਿਰਾਉ ਹੋਵੇ। ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਬਾਈ ਸੁਰਤੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਣਾ ਜਾਂ ਸਾਰੰਗੀ ਸਾਜ਼ ਤੇ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੁਰ – ਉਹ ਮਨੋਹਰ ਆਵਾਜ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਕੰਮ ਆਵੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਤੀਆਂ ਉਤੇ ਹੀ ਸੱਤ ਸੁਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਵ ਗਾਉਣ ਜਾਂ ਵਜਾਉਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਕੁਝ ਦੇਰ ਠਹਿਰਨ ਨਾਲ ਸੁਰਤੀ ਹੀ ਸੁਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਹੋ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ।

ਸਪਤਕ – ਸਾ, ਰੇ, ਗਾ, ਮਾ, ਪਾ, ਧਾ ਤੇ ਨੀ–ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤੇ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਪਤਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭੇਦ ਹਨ–ਮੰਦ੍ਰ ਸਪਤਕ, ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਤੇ ਤਾਰ ਸਪਤਕ।

ਮੰਦ੍ਰ ਸਪਤਕ – ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਹੇਠਲਾ ਸਪਤਕ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਆਵਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਹੌਲਾ, ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਧੀਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਿੰਦੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਾ ਰ਼ੇ ਗ਼ਾ ਮ਼ਾ ਆਦਿ। ਆਵਾਜ਼ ਸੁਰੀਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਇਕ ਇਸੇ ਸਪਤਕ ਤੇ ਸੁਰ–ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮੱਧ ਸਪਤਕ – ਇਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਤੇ ਨਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਆਮ ਗਲ–ਬਾਦ ਇਸੇ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਗੀਤਮਈ ਤਰਜ਼ਾਂ (ਟਿਯੂਨਾਂ) ਇਸੇ ਸਪਤਕ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਮੰਨ ਕੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਤੇ ਬਿੰਦੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਤਾਰ ਸਪਤਕ – ਇਸ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ (ਤੇਜ਼) ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਦੁਗਣੀ ਉੱਚੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਤਾਲੂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਰ ਦੇ ਸਾਜ਼ ਇਸੇ ਸਪਤਕ ਤੇ ਸੁਰ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਰ ਸ੍ਪਤਕ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਉਤੇ ਬਿੰਦੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਂ ਰਂ ਗਂ ਆਦਿ।

ਅਚਲ ਸੁਰ – ਜੋ ਸੁਰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਭਾਵ ਉੱਚਾ–ਨੀਵਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਚਲ ਸੁਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਸੇ ਸੁਰ ਕੇਵਲ ਦੋ ਹਨ, ਸਾ ਤੇ ਪਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੜਜ ਤੇ ਪੰਚਮ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਚਲ ਸੁਰ – ਉਹ ਸੁਰ ਜੋ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬਦਲੇ (ਹਿਲੇ) ਅਥਵਾ ਚੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਉਤਰੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਚਲ ਸੁਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਸੇ ਪੰਜ ਸੁਰ ਹਨ–ਰਿਖਭ, ਗੰਧਾਰ, ਧੈਵਤ ਤੇ ਨਿਖਾਦ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਹਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਵਾਜ਼ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਹ ਸ਼ੁੱਧ (ਤੀਵਰ) ਤੋਂ ਕੋਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਧਮ ਸੁਰ ਉਤਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਾਕੀ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਰੁ ਗੁ ਧੁ ਨੁ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਮਲ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਛੋਟੀ ਲਕੀਰ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਮੱਧਮ ਤੀਵਰ ਦੇ ਉਤੇ ਇੰਜ (ਮੇ) ਖੜੀ ਡੰਡੀ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਚੱਲ–ਅਚਲ ਕੁੱਲ ਬਾਰਾਂ ਸੁਰ ਐਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਨੁਟੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਂਜ ਕੋਮਲ ਅਤੀ ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾਉਣੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਵਾਦੀ ਸੁਰ – ਇਹ ਰਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੁਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝੋ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਰਾਜੇ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਿਵੇਂ ਹਰ ਰਾਗ ਵਿਚ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ – ਜਿਹੜਾ ਰਾਗ ਵਿਚ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਲਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਗ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਦਰਜਾ ਵਜ਼ੀਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝੋ।

ਇਹ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਦਾ ਸੰਵਾਦ ਸੁਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ- ਸ ਮ, ਸ ਪ, ਰ ਪ, ਰ ਧ, ਗ ਧ ਜਾਂ ਗ ਨ ਇਹੋ ਸੁਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਨੁਵਾਦੀ – ਰਾਗ ਵਿਚ ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਅਨੁਵਾਦੀ ਸੁਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਰਾਗ ਦਾ ਰੂਪ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸਮਝੋ।

ਵਿਵਾਦੀ – ਜਿਸ ਦੇ ਲਾਉਣ ਨਾਲ ਰਾਗ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਬਿਗੜੇ। ਭਾਵ ਰਾਗ ਦਾ ਰੂਪ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਰਜਤ ਸੁਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸੱਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੁਰ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਗ੍ਰਹਿ, ਅੰਸ, ਨਿਆਸ, ਅਪਨਿਆਸ ਆਦਿ। ਪਰ ਅਜ ਕਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਪੂਰਵਾਂਗ-ਉਤਾਂਗ – ਪੂਰਬ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ। ਭਾਵ ਇਕੋ ਸਪਤਕ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾ, ਰੇ, ਗਾ, ਮਾ, ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪਾ, ਧਾ, ਨੀ, ਸਾਂ, ਇਹ ਦੂਜਾ ਭਾਗ। ਇੰਜ ਖੜਜ ਤੋਂ ਮੱਧਮ ਤਕ ਪੂਰਵਾਂਗ ਤੇ ਪੰਚਮ ਤੋਂ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਦੇ ਖੜਜ ਤਕ ਨੂੰ ਉਤ੍ਰਾਂਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪੂਰਵਾਂਗ ਵਾਦੀ – ਜਿਸ ਰਾਗ ਦਾ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਪਹਿਲੇ ਹਿਸੇ ਚੋਂ ਹੋਵੇ ਉਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਪੂਰਵਾਂਗ ਵਾਦੀ ਜਾਂ ਪੂਰਵਾਂਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਰਾਗ ਦਰਬਾਰੀ, ਪੂਰੀਆ, ਮੀਆਂ-ਮਲ੍ਹਾਰ ਆਦਿ।

ਉਤ੍ਰਾਂਗ ਵਾਦੀ – ਜਿਸ ਰਾਗ ਦਾ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਦੂਜੇ ਹਿਸੇ ਵਿਚੋਂ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤ੍ਰਾਂਗ ਵਾਦੀ ਜਾਂ ਉਤ੍ਰਾਂਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਰਾਗ ਬਹਾਰ, ਅਡਾਨਾ, ਸੋਹਨੀ ਆਦਿ। ਉਂਜ ਸਾਧਾਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪੂਰਵਾਂਗ ਵਾਦੀ ਰਾਗ ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤੀਂ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤਕ ਗਾਏ-ਵਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਤ੍ਰਾਂਗ ਵਾਦੀ ਰਾਗ, ਰਾਤੀਂ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦਿਨ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਤਕ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਠਾਠ – ਜਿਵੇਂ ਸੁਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰ ਅਤੇ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਸਪਤਕ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਮਲ-ਤੀਵਰ

ਮਿਲ ਕੇ ਬਾਰਾਂ ਸੁਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਤਿਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਠਾਠ ਅਤੇ ਠਾਠ ਤੋਂ ਅਗੋਂ ਰਾਗ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਠਾਠ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

੧. ਠਾਠ ਵਿਚ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਠਾਠ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

੨: ਠਾਠ ਵਿਚ ਸਾ, ਰੇ, ਗਾ, ਮਾ, ਪਾ, ਧਾ. ਨੀ, ਸੱਤੇ ਸੁਰ ਨੰਬਰਵਾਰ ਹੋਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਭਾਵ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਕਰਮਵਾਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੋ ਨਾਮ ਦੇ ਦੋ ਸੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

੩. ਠਾਠ ਵਿਚ ਆਰੋਹ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਤੇ ਸੁਰ 'ਸਾ ਤੋਂ ਨੀ' ਤਕ ਨੰਬਰਵਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਲਈ ਠਾਠ ਵਿਚ ਅਵਰੋਹ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਹਾਂ, ਰਾਗ ਵਿਚ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿਚ ੩੬ ਠਾਠ ਲਿਖੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦਸ ਠਾਠ ਐਸੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਗ-ਭਗ ਸਾਰੇ ਰਾਗ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਦਸ ਠਾਠ ਇਹ ਹਨ-੧. ਬਿਲਾਵਲ, ੨. ਕਲਿਆਨ, ੩. ਖਮਾਜ, ੪. ਕਾਫੀ, ੫. ਆਸਾਵਰੀ, ੬. ਭੈਰਵੀ, ੭. ਟੋਡੀ, ੮. ਭੈਰਉ, ੯. ਪੂਰਵੀ ਤੇ ੧੦. ਮਾਰਵਾ।

ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ - ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਚੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਉਤਰਾਈ। ਭਾਵ ਜਦੋਂ ਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਦੇ ਖੜਜ ਤੋਂ ਰੇ, ਗਾ, ਮਾ, ਪਾ, ਧਾ, ਨੀ ਸੁਰ ਗਾਉਂਦਾ-ਵਜਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰੋਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਦੇ ਖੜਜ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਰੋਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਰਾਗ - ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਉਣ-ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਉਹ ਮਧੁਰ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਰਚਨਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ, ਵਾਦੀ-ਸੰਵਾਦੀ, ਅਨਵਾਦੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਗਮਕ, ਮੀਂਡ ਆਦਿ ਹੋਣ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ। ਉਂਜ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਠਾਠ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰਾਗ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਠਾਠ (ਮੇਲ) ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਗ ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਘਟੋ-ਘਟ ਪੰਜ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਮਾਰਗ ਰਾਗ, ਦੇਸੀ ਰਾਗ, ਸੰਧੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਗ, ਜਨਕ-ਜਨਯ ਰਾਗ, ਛਾਇਆ ਲਗ ਰਾਗ ਆਦਿ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਥੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬਾਰੀਕ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਜਾਤੀ – ਰਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਮੁਖੀ ਜਾਤਾਂ ਹਨ–ਓਡਵ, ਖਾਡਵ ਤੇ ਸੰਪੂਰਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਅਗੋਂ ਦੋ ਦੋ ਜਾਤਾਂ ਹੋਰ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਜ ਕੁਲ ਨੌਂ ਜਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਰਾਗ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਓਡਵ ਜਾਤੀ – ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ–ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸੁਰ ਲਗਦੇ ਹੋਣ।

ਖਾਡਵ ਜਾਤੀ – ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ–ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਛੇ ਸੁਰ ਲੱਗਣ।

ਸੰਪੂਰਣ ਜਾਤੀ – ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ–ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਸੱਤੇ ਸੁਰ ਲੱਗਣ। ਅਗੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਜ ਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਛੇ ਸੁਰ ਲੱਗਣ ਉਹ ਓਡਵ–ਖਾਡਵ ਜਾਤੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਪੰਜ, ਆਣ ਵੇਲੇ ਸੱਤ ਉਹ ਓਡਵ–ਸੰਪੂਰਣ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਜਾਤਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਖਾਡਵ–ਖਾਡਵ, ਖਾਡਵ–ਓਡਵ, ਖਾਡਵ–ਸੰਪੂਰਣ ਆਦਿ।

ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਥੇ ਲਿਖ ਦਿਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਗਾਉਣ–ਵਜਾਉਣ ਵੇਲੇ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਤੇ ਬਾਰੀਕ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰਹੇ। ਆਸ ਹੈ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ।

ਅਲੰਕਾਰ-ਪਲਟੇ

ਕੀਰਤਨ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਗ ਦੀਆਂ ਤਾਲ-ਬੱਧ ਸ਼ਬਦ-ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਲੰਕਾਰ-ਪਲਟੇ, (ਸਰਗਮਾਂ) ਨੂੰ ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਉੱਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੈਠਵੀਂ ਲਯ ਵਿਚ ਵਜਾਉਣ। ਇੰਜ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ (ਗਲਾ) ਬਾਜੇ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਜੇ-ਸਹਿਜੇ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਰੀਤ (ਟਿਯੂਨ) ਕੰਠ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਵਾਜ਼ ਬੇਸੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

੧. ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਸਂ

ਸਂ ਨੀ ਧਾ ਪਾ ਮਾ ਗਾ ਰੇ ਸਾ

੨. ਸਰ ਗ, ਰਗ ਮ, ਗਮ ਪ, ਮਪ ਧ, ਪਧ ਨ, ਧਨ ਸਂ,

ਸਂਨ ਧ, ਨਧ ਪ, ਧਪ ਮ, ਪਮ ਗ, ਮਗ ਰ, ਗਰ ਸ।

੩. ਸਰ ਸਰ ਗ, ਰਗ ਰਗ ਮ, ਗਮ ਗਮ ਪ, ਮਪ ਮਪ ਧ, ਪਧ ਪਧ ਨ, ਧਨ ਧਨ ਸਂ,

ਸਂਨ ਸਂਨ ਧ, ਨਧ ਨਧ ਪ, ਧਪ ਧਪ ਮ, ਪਮ ਪਮ ਗ, ਮਗ ਮਗ ਰ, ਗਰ ਗਰ ਸ।

੪. ਸਰ ਗਮ, ਰਗ ਮਪ, ਗਮ ਪਧ, ਮਪ ਧਨ, ਪਧ ਨਸਂ, ਸਂਨ ਧਪ, ਨਧ ਪਮ, ਧਪ ਮਗ, ਪਮ ਗਰ, ਮਗ ਰਸ।

੫. ਸਰ ਗਰ, ਰਗ ਮਗ, ਗਮ ਪਮ, ਮਪ ਧਪ, ਪਧ ਨਧ, ਧਨ ਸਂਨ, ਨਸਂ ਰਂਸਂ,

ਸਂਨ ਧਨ, ਨਧ ਪਧ, ਧਪ ਮਪ, ਪਮ ਗਮ, ਮਗ ਰਗ, ਗਰ ਸਰ, ਰਸ ਨ਼ਸ।

੬. ਸਨ਼ ਰਸ, ਗਰ ਮਗ, ਪਮ ਧਪ, ਨਧ ਸਂਨ, ਰਂਸਂ ਗਂਰਂ, ਸਂਨ ਰਂਸਂ, ਨਧ ਸਂਨ, ਧਪ ਨਧ, ਪਮ ਧਪ, ਮਗ ਪਮ, ਗਰ ਮਗ, ਰਸ ਗਰ।

ਨੋਟ:– ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰਗਮਾਂ ਨੂੰ ਕੰਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਦ੍ਹ ਚਾਰ ਮਾਤ੍ਰੇ ਦਾ ਕਹਿਰਵਾ (ਠੇਕਾ) ਜੋੜੀ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਜਵਾਓ ਅਤੇ ਸੁਰ-ਤਾਲ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਰ-ਅਭਿਆਸ ਕਰੋ। ਜਦੋਂ ਲਯ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਸ਼ਬਦ-ਰੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰ-ਲਿਪੀ ਅਨੁਸਾਰ ਯਾਦ ਕਰ ਕੇ ਗਾਓ।

ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ

ਇਹ ਬਿਲਾਵਲ ਠਾਟ ਦਾ ਹੀ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਮੱਧਮ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਕੋਮਲ ਨਿਖਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ 'ਅਲਹੀਯਾ ਬਿਲਾਵਲ' ਭੀ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ – ਸ, ਗ, ਰ ਗ, ਪ ਨ ਧ, ਨ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ, ਨ ਧ ਪ, ਧਨੁਧਪ·ਮਗ, ਮ ਰ ਸ।

੧. ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਂਤਿ ਪਾਈ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੇ।। ਸੁਖ ਉਪਜੇ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ।।੧।। ਰਹਾਉ।।
ਤਾਪ ਪਾਪ ਸੰਤਾਪ ਬਿਨਾਸੇ।। ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਕਿਲ ਵਿਖ ਸਭ ਨਾਸੇ।।੧।।
ਅਨਦੁ ਕਰਹੁ ਮਿਲਿ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ।। ਗੁਰਿ ਨਾਨਕਿ ਮੇਰੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ।।੨।।

(ਬਿਲਾਵਲੁ ਮ:੫, ਪੰਨਾ ੮੦੬)

ਅਸਥਾਈ

o				੩				x				੨			
–	ਗ	ਰ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ	ਪ	ਪ	ਗਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ
਽	ਸਾਂ	ਤ	ਪਾ	ਈ	਽	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਤ	ਗੁ਽	ਰ	ਪੂ	਽	ਰੇ	਽
–	ਪ	ਪ	ਧ	ਪਧ	ਨਸਂ	ਧ	ਪ	ਗ	ਮ	ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ
਽	ਸੁਖ	ਉ	ਪ	ਜੇ਽	਽਽	ਵਾ	ਜੇ	ਅ	ਨ	ਹ	ਦ	ਤੂ	਽	ਰੇ	਽

ਅੰਤਰਾ

	ਪ	ਪ	ਪ	ਨ	ਧ	ਨ	–	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	–
	ਤਾ	ਪ	ਪਾ	਽	ਪ	ਸੰ	਽	ਤਾਂ	਽	ਪ	ਬਿ	ਨਾ	਽	ਸੇ	਽
–	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਨ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਧ	ਨੁ	ਧ	ਪ
਽	ਹਰਿ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਤ	ਕਿ	ਲ	ਵਿ	ਖ	ਸ	ਭ	ਨਾ	਽	ਸੇ	਽

ਸਾਂਤਿਪਾਈ.......... ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹਮ ਤੇ ਬਿਗਰੀ ।।
ਸੀਲੁ ਧਰਮੁ ਜਪੁ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਨੀ ਹਉ ਅਭਿਮਾਨ ਟੇਢ ਪਗਰੀ ।।੧ ।। ਰਹਾਉ ।।
ਅਮਰ ਜਾਨਿ ਸੰਚੀ ਇਹ ਕਾਇਆ ਇਹ ਮਿਥਿਆ ਕਾਚੀ ਗਗਰੀ ।।
ਜਿਨਹਿ ਨਿਵਾਜਿ ਸਾਜਿ ਹਮ ਕੀਏ ਤਿਸਹਿ ਬਿਸਾਰਿ ਅਵਰ ਲਗਰੀ ।।੧ ।।
ਸੰਧਿਕ ਤੋਹਿ ਸਾਧ ਨਹੀ ਕਹੀਅਉ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਤੁਮਰੀ ਪਗਰੀ ।।
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਹ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨੀਅਹੁ ਮਤ ਘਾਲਹੁ ਜਮ ਕੀ ਖਬਰੀ ।।੨ ।।

(ਬਿਲਾਵਲੁ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੮੫੬)

ਅਸਥਾਈ

੩				x				2				0			
ਪ	-	ਨਧ	ਨ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮਗ	ਮਰ
ਰਾ	ऽ	ਖऽ	ਲੇ	ਹੁ	ऽ	ਹ	ਮ	ਤੇ	ऽ	ਬਿ	ਗ	ਰੀ	ऽ	ऽऽ	ऽऽ
ਗ	ਮ	ਪ	.ਗ	ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਗਪ	ਧਨ̱	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਰ
ਸੀ	ऽ	ਲ	ਧ	ਰ	ਮ	ਜ	ਪ	ਭऽ	ਗऽ	ਤ	ਨ	ਕੀ	ऽ	ਨੀ	ऽ
ਸ	-	(ਗੁ)ਰ	ਗ	ਮ	ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਪ	(ਨ)ਧ	ਨ	ਸਂਰਂ	ਸਂਨ	ਧਪ	ਮਗ
ਹਉ ऽ		ਅ	ਭਿ	ਮ	ऽ	ਨ	ਟੇ	ऽ	ਢ	ਪ	ਗ	ਰੀऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਨਧ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਗਂਰਂ	ਗਂ	ਮਂ	ਗਂ	ਰਂ	ਸਂ	-
ਅ	ਮ	ਰऽ	ਜਾ	ऽ	ਨ	ਸੰ	ऽ	ਚੀ	ऽऽ	ਇ	ਹ	ਕਾ	ऽ	ਇਆ	ऽ
ਧ	ਪ	ਗਮ	ਰ	ਗ	ਪ	ਨਧ	ਨ	ਸਂ	ਸਂਰਂ	ਸਂਨ	ਧਪ	ਧਨ̱	ਧਪ	ਮਗ	ਮਰ
ਇ	ਹ	ਮਿऽ	ਥਿ	ਆ	ऽ	ਕਾऽ	ऽ	ਚੀ	ऽऽ	ਗऽ	ਗऽ	ਰੀऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ

ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

੩ ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਤਾਲ–ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਭੂਲੇ ਮਾਰਗੁ ਜਿਨਹਿ ਬਤਾਇਆ ।। ਐਸਾ ਗੁਰੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਇਆ ।।੧ ।।
ਸਿਮਰਿ ਮਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੇ ।। ਬਸਿ ਰਹੇ ਹਿਰਦੈ ਗੁਰ ਚਰਨ ਪਿਆਰੇ ।।੧ ।।ਰਹਾਉ ।।

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ।। ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰਿ ਕੀਨਾ ।।੨ ।।
ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਤ ਜਨਮਿ ਫੁਨਿ ਮੂਆ ।। ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰਿ ਆਸ੍ਰਮੁ ਦੀਆ ।।੩ ।।
ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਬੂਡਤ ਸੰਸਾਰਾ ।। ਨਾਨਕ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ।।੪ ।।

(ਬਿਲਾਵਲੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੦੩)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o		
ਸ	ਸ	ਸਰ	ਸ਼ਨ	ਸ	ਸ	ਗਮ	ਪਧ	-ਧ	ਪਮੇ	ਪ	–
ਸਿਮ	ਰ	ਮਨ	ਨਾਨ	ਰਾ	ਮ	ਨਾਨ	ਮਨ	ਸੰਚਿ	ਤਾਨ	ਰੇ	ऽ
ਗਰ	ਰ	ਗ	ਗਮ	ਮਧ	ਪਪ	ਮਗ	ਮਗ	ਮਮ	ਰ	ਸ	–
ਬਸ	ਰ	ਹੋ	ਹਿਰ	ਦੈਨ	ਗੁਰ	ਚਨ	ਨਨ	ਸੰਪਿ	ਆ	ਰੇ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	–	ਨਧ	ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	-ਨ	ਰਂਸਂ	ਸਂ	–
ਭੂ	ਲੇ	ऽ	ਮਾਨ	ਰ	ਗ	ਜਿ	ਨਹਿ	ऽਬ	ਤਾਨ	ਇਆ	ऽ
ਨ ਧ	ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਰਂਰਂ	ਸਂਨ	ਸਂ	--	ਧਨੁ	ਧਪ	ਪਪ
ਐ	ਸਾ	ऽ	ਗੁ	ਰ	ਵਡ	ਭਾऽ	ਗੀ	ऽ	ਪਾऽ	ਇਆ	ਵਡ
ਮ ਗ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	–						
ਭਾ	ਗੀ	ऽ	ਪਾ	ਇਆ	ऽ	ਸਿਮਰ..........	ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।				

੪. ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ   ਤਾਲ–ਸੂਲਫ਼ਾਕ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਕਵਨ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲਉ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ।। ਪਲੁ ਪਲੁ ਨਿਮਖ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਪਨੇ ।।੧ ।।
ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਨਿਤ ਧਿਆਵਉ ।। ਕਵਨ ਸੁਮਤਿ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਾਵਉ ।।੧ ।।ਰਹਾਉ ।।
ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ।। ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਬਿਸਰੁ ਨ ਕਾਹੂ ਬੇਰੇ ।।੨ ।।

(ਬਿਲਾਵਲੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੦੬)

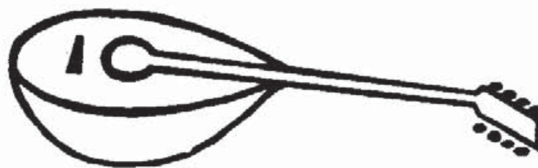
ਅਸਥਾਈ

x		0		੨		੩		0	
ਸਂ	ਸਂ	ਨ ਧ	ਪ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	–	ਮ
ਚ	ਰ	ਨ	ਕ	ਮ	ਲ	ਪ੍ਰ	ਭ	ੲ	ੲ
ਗ	ਰ	ਗ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ	–	–	–
ਕੇ	ੲ	ਨਿ	ਤ	ਧਿਆ	ੲ	ਵਉ	ੲ	ੲ	ੲ
ਸ	ਸ	ਨ਼ ਧ਼	ਨ਼	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	–	–
ਕ	ਵ	ਨ	ਸੁ	ਮ	ਤ	ਜਿ	ਤ	ੲ	ੲ
ਗ	ਮ	ਗ	ਰ	ਗਪ	–	ਨ	ਧ	ਨ	–
ਪ੍ਰੀ	ੲ	ਤ	ਮ	ਪਾੲ	ੲ	ਵਉ	ੲ	ੲ	ੲ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਨ ਧ	ਨ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	–	ਸਂ
ਕ	ਵ	ਨ	ਸੰ	ਜੋ	ੲ	ਗ	ੲ	ੲ	ਸ੍ਰਿ
ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਨ ਧ	–	ਪ
ਲਉ	ੲ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਅ	ਪ	ਨੇ	ੲ	ੲ	ੲ
ਗ	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਨ਼	ਧ	ਪ	–	ਪ
ਪ	ਲ	ਪ	ਲ	ਨਿ	ਮ	ਖ	ੲ	ੲ	ਸ
ਮ ਗ	–	ਗ	ਮ	ਰ	ਰ	ਸ	–	–	–
ਦਾ	ੲ	ਹ	ਰਿ	ਜ	ਪ	ਨੇ	ੲ	ੲ	ੲ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ

ਰਾਗ ਆਸਾ

ਇਸ ਰਾਗ ਦਾ ਠਾਟ ਬਿਲਾਵਲ, ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਚੌਥਾ ਪਹਿਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੁੱਧ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗ ਹੈ।

ਆਰੋਹ- ਸ, ਰ, ਮ, ਪ, ਧ, ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ ਨ ਧ, ਪ ਮ, ਗ ਰ ਸ।

੧. ਰਾਗ ਆਸਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਿਸੁ ਨੀਚ ਕਉ ਕੋਈ ਨ ਜਾਨੈ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਉਹੁ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਮਾਨੈ॥੧॥
ਦਰਸਨ ਮਾਗਉ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੇ॥ ਤੁਮਰੀ ਸੇਵਾ ਕਉਨ ਕਉਨ ਨ ਤਾਰੇ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਜਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਕੋਈ॥ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਆ ਕੇ ਚਰਨ ਮਲਿ ਧੋਈ॥੨॥
ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਾਹੂ ਨ ਆਵਤ ਕਾਮ॥ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਾ ਕੋ ਜਪੀਐ ਨਾਮ॥੩॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਨ ਸੋਵਤ ਜਾਗੇ॥ ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਮੀਠੇ ਲਾਗੇ॥੪॥

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੬)

ਅਸਥਾਈ

o				੩				x				੨			
ਗ ਰ	ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਪ	ਪਧ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਰਂ	ਸਂਨ	ਧਪ	ਮਗ	ਰਸ
ਦ	ਰ	ਸ	ਨ	ਮਾ	’ऽ	ਗਉ	ऽऽ	ਦੇ	ਹਿ	ऽ	ਪਿ	ਆऽ	ऽऽ	ਰੇऽ	ऽऽ
ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰਗ	ਰਸ
ਤੁ	ਮ	ਰੀ	ਸੇ	ਵ	ऽ	ਕਉ	ਨ	ਕਉ	ऽ	ਨ	ਨ	ਤਾ	ऽ	ਰੇऽ	ऽऽ

ਅੰਤਰਾ

•	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਪ	ਧ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸ	-	ਸਂ	-
•	ਜਿ	ਸ	ਨੀ	ऽ	ਚ	ਕਉ	ऽ	ਕੋ	ऽ	ਈ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਨੈ	ऽ
•	ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਗਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਧਪ	ਮਗ
•	ਨਾ	ਮੰ	ਜ	ਪ	ਤ	ਉ	ਹੁ	ਚਹੁ	ऽ	ਕੁੰ	ਟ	ਮਾ	ऽ	ਨੈऽ	ऽऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨. ਰਾਗ ਆਸਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਨਿਤ ਧਿਆਈ ।। ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਸਗਲ ਤਰਾਈ ।।੧ ।।
ਗੁਰੁ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ।। ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਸਮ੍ਾਲੇ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ।। ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕ ਮਾਂਗੈ ।।੨ ।।

(ਆਸਾ ਮ: ੫. ਪੰਨ ੩੯੪)

ਅਸਥਾਈ

੩				x				੨				੦			
				ਗ											
ਗਰ ਗ		ਰਸ	ਸ	ਰ	-	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਧ	ਰ́	ਸ́	ਨ	ਧ	ਪ
ਗੁऽ	ਰ	ਮੇऽ	ਰੈ	ਸੰ	ऽ	ਗ	ਸ	ਦਾ	ऽ	ਹੈ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਲੇ	ऽ
				ਗ											
ਮਗਰਰਗ		ਰਸ	ਸ	ਰ	-	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਧ	ਰ́	ਸ́	ਨ	ਧ	ਪ
ਗੁऽ	ਰऽ	ਮੇऽ	ਰੈ	ਸੰ	ऽ	ਗ	ਸ	ਦਾ	ऽ	ਹੈ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਲੇ	ऽ
ਪ	ਧ	ਪ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਗ	ਰ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ	-
ਸਿ	ਮ	ਰ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਤਿ	ਸ	ਸ	ਦਾ	ऽ	ਸ	ਮਾ	ऽ	ਲੇ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਸ́	-	ਸ́	ਸ́	ਰ́	ਸ́	ਗ́	ਰ́	ਸ́	ਨ	ਧ	ਪ
ਹ	ਰਿ	ਕਾ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ਰਿ	ਦੈ	ऽ	ਨਿ	ਤ	ਧਿਆ	ऽ	ਈ	ऽ
ਪ	ਧ	ਧ	ਰ́	ਸ́	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ
ਸੰ	ऽ	ਗੀ	ऽ	ਸਾ	ऽ	ਥੀ	ऽ	ਸ	ਗ	ਲ	ਤ	ਰਾ	ऽ	ਈ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩. ਰਾਗ ਆਸਾ ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਦੂਜਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ।।
ਤੂੰ ਸਾਜਨੁ ਸੰਗੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਕਾਹੇ ਜੀਅ ਡਰਾਹੀ ।।੧ ।।
ਤੁਮਰੀ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ ।।
ਬੈਠਤ ਊਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਤੂੰ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਾ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਵਿਕਰਾਲਾ ।।
ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਤੁਮਰੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ ।।੨ ।।

(ਆਸਾ ਮ: ੫. ਪੰਨਾ ੩੭੮)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o		
ਸ	ਸ	-	ਰ	ਸ	ਸ	ਰ	ਮ	-	ਪ	ਧ	-
ਤੁਮ	ਰੀ	ऽ	ਓ	ਟ	ਤੁ	ਮਾ	ਰੀ	ऽ	ਆ	ਸਾ	ऽ
ਪਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰਸ	ਰ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ	-
ਤੁਮ	ਰੀ	ऽ	ਓ	ਟऽ	ਤੁ	ਮਾ	ਰੀ	ऽ	ਆ	ਸਾ	ऽ
ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਧ
ਬੈ	ਠ	ਤ	ਉ	ਠ	ਤ	ਸੋ	ਵ	ਤ	ਜਾ	ਗ	ਤ
ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	-
ਵਿਸ	ਰ	ਨਾ	ਹੀ	ਤੂੰ	ऽ	ਸਾਂ	ਸ	ਗਿ	ਰਾ	ਸਾ	ऽ
ਪਧ	ਪ	ਮ									
ਤੁਮ	ਰੀ	ऽ									

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਗਂ	ਸਂ	ਸਂ	-
ਤੁਝ	ਬਿ	ਨ	ਅਵ	ਰ	ਨਾ	ਹੀ	ਮੈ	ऽ	ਦੂ	ਜਾ	ऽ
ਨ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮਗ	ਮ	ਪ	-	-	-	-
ਤੂੰ	ऽ	ਮੇ	ਰੇ	ਮ	ਨऽ	ਮਾ	ਹੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	-	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	-
ਤੂੰ	ऽ	ਸਾ	ਜ	ਨ	ਸੰ	ਗੀ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਮੇ	ਰਾ	ऽ
ਪਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-	-	-	-
ਕਾऽ	ਹੇ	ऽ	ਜੀ	ਅ	ਡ	ਰਾ	ਹੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪. ਰਾਗ ਆਸਾ ਤਾਲ ਸੂਲਫ਼ਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਦੂਖ ਘਨੋ ਜਬ ਹੋਤੇ ਦੂਰਿ॥ ਅਬ ਮਸਲਤਿ ਮੋਹਿ ਮਿਲੀ ਹਦੂਰਿ॥੧॥
ਚੁਕਾ ਨਿਹੋਰਾ ਸਖੀ ਸਹੇਰੀ॥ ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਗੁਰਿ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਮੇਰੀ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਨਿਕਟਿ ਆਨ ਪ੍ਰਿਅ ਸੇਜ ਧਰੀ॥ ਕਾਣਿ ਕਢਨ ਤੇ ਛੂਟ ਪਰੀ॥੨॥

ਮੰਦਰਿ ਮੇਰੈ ਸਬਦਿ ਉਜਾਰਾ ।। ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ।।੩ ।।
ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਮੈ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਆਇਆ ।। ਥਿਰੁ ਸੁਹਾਗੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਪਾਇਆ ।।੪ ।।

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੪)

ਅਸਥਾਈ

x		0		੨		੩		0	
ਸ	ਸ	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਪ	-	—	ਧ
ਚੁ	ਕਾ	ऽ	ਨਿ	ਹੇ	ऽ	ਗਾ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨ	ਨ	ਸ̍	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ	-	—	-
ਸ	ਖੀ	ऽ	ਸ	ਹੇ	ऽ	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ
ਪ	ਧ	ਧ	ਧ	ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	ਮ	ਮ
ਭ	ਰ	ਮ	ਗ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ऽ	ਗੁ	ਰ
ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਗ	ਗ	ਰ ਸ	-	-
ਪਿ	ਰ	ਸੰ	ਗ	ਮੇ	ऽ	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	-	ਧ	ਧ	ਸ̍	-	ਸ̍	ਸ̍	-	—
ਦੂ	ऽ	ਖ	ਘ	ਨੇ	ऽ	ਜ	ਬ	ऽ	ऽ
ਸ̍	-	ਰ̍	-	ਸ̍	ਰ̍	ਗ̍	ਰ̍	ਸ	-
ਹੇ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ਦੂ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ	ऽ
ਰ̍	ਗ̍	ਗ̍	ਗ̍	ਰ̍	ਗ̍	ਰ̍	ਸ̍	-	—
ਅ	ਬ	ਮ	ਸ	ਲ	ਤ	ਮੋ	ਹਿ	ऽ	ऽ
ਨ	ਨ	ਸ̍	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ	-	—	-
ਮਿ	ਲੀ	ऽ	ਹ	ਦੂ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

ਨੋਟ :- ਇਹ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟਿਯੂਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਸ਼ਬਦ ਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ।

ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ

ਇਹ ਕਲਿਆਨ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਧੈਵਤ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਮੱਧਮ-ਨਿਖਾਦ ਵਰਜਿਤ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ-ਸ, ਰ, ਗ, ਪ, ਧ, ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ-ਸਂ, ਧ, ਪ ਗ, ਰ, ਸ,।

੧. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਮੇਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੁ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਆਨ ਨ ਕੋਈ ਸਮਰਥੁ ਤੇਰੀ ਆਸ ਤੇਰਾ ਮਨਿ ਤਾਣੁ॥
ਸਰਬ ਘਟਾ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਹਿਰਣੁ ਖਾਣੁ॥੧॥
ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਚਤੁਰਾਈ ਸੋਭਾ ਰੂਪੁ ਰੰਗੁ ਧਨ ਮਾਣੁ॥
ਸਰਬ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਲਿਆਣੁ॥੨॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੩)

ਅਸਥਾਈ

੨				੦				੩				x			
ਗ	ਰ	ਗ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ	ਧ਼	ਸ	ਰ	ਗ	-	—	ਗ
ਪ੍ਰ	ਭ	ਮੇ	ਰਾ	ਅੰ	ऽ	ਤ	ਰ	ਜਾ	ऽ	ਮੀ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ऽ	ਣ
ਰ	ਸ	ਸ	ਰ	ਗ	-	ਗ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-	ਧ਼	ਪ਼
ਕ	ਰ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ऽ	ਪੂ	ऽ	ਰ	ਨ	ਪ	ਰ	ਮੇ	ऽ	ਸ	ਰ
ਸ	ਸ	ਸ	ਰ	ਗ	-	ਪ	ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ
ਨਿ	ਹ	ਚ	ਲ	ਸ	ऽ	ਚ	ਸ	ਬ	ਦ	ਨੀ	ऽ	ਸਾ	ऽ	ऽ	ਣ

ਅੰਤਰਾ

ਪ															
ਗ	ਗ	ਗ	ਗ	ਪ	-	ਸਂ	ਧ	ਸਂ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਹ	ਰਿ	ਬਿ	ਨ	ਆ	ऽ	ਨ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ਈ	ऽ	ਸ	ਮ	ਰ	ਥ
ਸਂ	ਰਂ	ਗਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ
ਤੇ	ऽ	ਰੀ	ऽ	ਆ	ऽ	ਸ	ਤੇ	ਰਾ	ऽ	ਮ	ਨ	ਤਾ	ऽ	ऽ	ਣ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਾਚਿਕੁ ਨਾਮੁ ਜਾਚੈ ਜਾਚੈ ॥
ਸਰਬਧਾਰ ਸਰਬ ਕੇ ਨਾਇਕ ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਕੇ ਦਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕੇਤੀ ਕੇਤੀ ਮਾਂਗਨਿ ਮਾਗੈ ਭਾਵਨੀਆ ਸੋ ਪਾਈਐ ॥੧॥
ਸਫਲ ਸਫਲ ਸਫਲ ਦਰਸੁ ਰੇ ਪਰਸਿ ਪਰਸਿ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕ ਤਤ ਤਤ ਸਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹੀਰੈ ਹੀਰ ਬਿਧਾਈਐ ॥੨॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੧)

ਅਸਥਾਈ

੩				x				੨				੦			
															ਸ
															ਜਾ
ਧ਼	ਸ	-	ਰ	ਗ	-	-	ਗ	ਗ	ਰ	ਗ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	-
ऽ	ਚ	ऽ	ਕ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ਮ	ਜਾ	ऽ	ਚੈ	ऽ	ਜਾ	ਚੈ	ऽ	*
ਸ	ਸ	ਸ	ਰ	ਗ	-	ਗ	ਗ	ਪ	ਪ	ਧ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸ
ਸ	ਰ	ਬ	ਧਾ	ऽ	ऽ	ਰ	ਸ	ਰ	ਬ	ਕੇ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਇ	ਕ
ਗ	ਪ	-	ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	
ਸੁ	ਖ	ऽ	ਸ	ਮੂ	ਹ	ਕੇ	ऽ	ਦਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ	

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਗ	ਪ	ਧ	ਸਂ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	ਧ	ਸਂ	ਰਂ	ਗਂ	ਰਂ	ਸਂ	-
ਕੇ	ऽ	ਤੀ	ऽ	ਕੇ	ऽ	ਤੀ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਗ	ਨ	ਮਾ	ऽ	ਗੈ	ऽ
ਧ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗ	ਰ	ਗ	ਪ	ਧ	ਸਂ	ਧਪ	ਗਰ	ਸ	
ਭਾ	ऽ	ਵ	ਨੀ	ਆ	ऽ	ਸੋ	ऽ	ਪਾ	ऽ	ऽ	ਈ	ਐ	ऽऽ	ऽ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩. ਰਾਗ ਭੁਪਾਲੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਏਕ ਸੈ ਅਧਿਕ ਏਕ ਨਾਇਕਾ ਅਨੇਕ ਜਾ ਕੈ, ਦੀਨ ਕੇ ਦਇਆਲ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥
ਸਜਨੀ ਰਜਨੀ ਸਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਔਸਰ ਮੈ, ਅਬਲਿ ਅਧੀਨ ਗਤਿ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰੀ ਹੈ॥
ਜੋਈ ਜੋਈ ਆਗਿਆ ਹ੍ਵੈ ਸੋਈ ਸੋਈ ਮਾਨਿ ਜਾਨਿ, ਹਾਥ ਜੋਰੈ ਅਗ੍ਰਭਾਗਿ ਹੋਏ ਅਗਜਾਕਾਰੀ ਹੈ॥
ਭਾਵਨੀ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਚਾਇਕੈ ਚਈਲੋ ਭਜੋ, ਸਫਲ ਜਨ੍ਮ ਧੰਨਿ ਆਜੁ ਮੇਰੀ ਬਾਰੀ ਹੈ॥੨੧੨॥

(ਕਬਿੱਤ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਗ	–	ਰ	ਗ	ਪ	ਧਪ	ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	–	ਸ
ਭਾ	ऽ	ਵ	ਨੀ	ऽ	ਭਕ	ਗ	ਤ	ऽ	ਭਾ	ऽ	ਇ
ਸ	–	ਸ	ਰ	–	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਧ਼	ਧ਼	ਪ਼
ਚਾ	ऽ	ਇ	ਕੈ	ऽ	ਚ	ਈ	ਲੋ	ऽ	ਭ	ਜੋ	ऽ
ਧ਼	ਸ	–	ਰ	–	ਸ	ਗ	ਗ	ਰ	ਪ	ਗ	–
ਸ	ਫ	ऽ	ਲ	ऽ	ਜ	ਨ	ਮ	ऽ	ਧੰ	ਨ	ऽ
ਗ	ਪ	ਪ	ਧ	–	ਸਂ	ਧ	–	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ
ਆ	ऽ	ਜ	ਮੇ	ऽ	ਰੀ	ਬਾ	ऽ	ਰੀ	ਹੈ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਗ	ਗ	ਪ	–	ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਏ	ऽ	ਕ	ਸੈ	ऽ	ਅ	ਧਿ	ਕ	ऽ	ਏ	ऽ	ਕ
ਸਂ	–	ਸਂ	ਰਂ	–	ਗਂ	ਰਂ	–	ਸਂ	ਧ	–	ਪ
ਨਾ	ऽ	ਇ	ਕਾ	ऽ	ਅ	ਨੇ	ऽ	ਕ	ਜਾ	ऽ	ਕੈ
ਗ	–	ਗ	ਗ	–	ਰ	ਗ	ਪ	ਪ	ਧ	ਧ	ਧ
ਦੀ	ऽ	ਨ	ਕੇ	ऽ	ਦ	ਇਆ	ऽ	ਲ	ਹੋ	ਇ	ਕ੍ਰਿ
ਸਂ	–	ਸਂ	ਧ	ਧ	ਪ	ਗ	–	ਰ	ਸ	–	–
ਪਾ	ऽ	ਲ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ਧਾ	ऽ	ਰੀ	ਹੈ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪. ਰਾਗ ਭੂਪਾਲੀ ਤਾਲ–ਰੂਪਕ (ਮੱਧਜਲਯ)

ਸਰਬ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੰ ਕੀਮਤਿ ਨ ਗਜਾਨੰ ਧਜਾਨੰ, ਊਚੇ ਤੇ ਊਚੌ ਜਾਨੀਜੈ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਥਾਨੰ।।
ਮਨੁ ਧਨੁ ਤੇਰੋ ਪ੍ਰਾਨੰ ਏਕੈ ਸੂਤਿ ਹੈ ਜਹਾਨੰ, ਕਵਨ ਉਪਮਾ ਦੇਉ ਬਡੇ ਤੇ ਬਡਾਨੰ।।
ਜਾਨੈ ਕਉਨੁ ਤੇਰੋ ਭੇਉ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਦੇਉ, ਅਕਲ ਕਲਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਕੋ ਧਾਨੰ।।
ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਭਗਤੁ ਦਰਿ ਤੁਲਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਸਰਿ, ਏਕ ਜੀਅ ਕਿਆ ਬਖਾਨੈ।।
ਹਾਂ ਕਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ।।੪।।

(ਸਵਯੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕ੍ਯ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੯੬)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੧	
ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	ਧ਼	–	ਪ਼	ਧ਼	ਸ	–	—
ਸ੍	ਰ	ਬ	ਗੁ	ऽ	ਣ	ਨਿ	ਧਾ	ऽ	ऽ	ਨੰ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸ	–	ਰ	ਗ	ਗ	–	ਪ	ਗਰ	–	ਰ	ਸ	–	ਸ	–
ਕੀ	ऽ	ऽ	ਮ	ਤ	ऽ	ਨ	ਗਜਾ	ऽ	ਨੰ	ਧਜਾ	ऽ	ਨੰ	ऽ
ਸ	–	ਰ	ਗ	–	ਪ	ਧ	ਸਂ	–	ਧ	ਸਂ	–	—	–
ਊ	ऽ	ऽ	ਚੇ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ਊ	ऽ	ऽ	ਚੌ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	–	ਧ	ਪ	ਗ	ਧ	ਪ	ਗ	–	ਰ	ਸ	–	ਸ	–
ਜਾ	ऽ	ਨੀ	ਜੈ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਤੇ	ऽ	ਰੋ	ਥਾ	ऽ	ਨੰ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਗ	ਗ	ਗ	ਪ	–	ਧਂ	–	ਸਂ	–	ਧ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ
ਮਨ	ਧ	ਨ	ਤੇ	ऽ	ਰੋ	ऽ	ਪ੍ਰਾ	ऽ	ऽ	ਨੰ	ऽ	ਏ	ਕੈ
ਧ	ਪ	ਪ	ਧ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਗਂ	ਰਂ	ਗਂ	–	—	–
ਸੂ	ऽ	ਤ	ਹੈ	ऽ	ऽ	ਜ	ਹਾ	ऽ	ऽ	ਨੰ	ऽ	ऽ	ऽ
ਗਂ	ਗਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਧ	ਸਂ	–	ਧ	ਸਂ	–	—	–
• ਕ	ਵ	ਨ	ਉ	ਪ	ਮਾ	ऽ	ਦੇ	ऽ	ऽ	ਉ	ऽ	ऽ	ऽ
ਧ	ਧ	ਪ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਗ	–	ਰ	ਸ	–	—	–
ਬ	ਡੇ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ	ਬ	ਡਾ	ऽ	ऽ	ਨੰ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ

ਕਲਿਆਨ ਇਕ ਜਨਕ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੱਧਮ ਤੀਵਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਅਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਚਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਘਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆਰੋਹ-ਸ, ਨ਼ ਰ ਗ, ਮੇ ਧ ਨ, ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ, ਨ ਧ ਪ, ਮੇ ਗ, ਰ ਸ।

੧. ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਮਾਰੈ ਏਹ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ।।
ਅਲਿ ਮਕਰੰਦ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਮਨੁ ਫੇਰਿ ਫੇਰਿ ਰੀਝੈ।।੧।। ਰਹਾਉ।।
ਆਨ ਜਲਾ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਨ ਕਛੂਐ, ਹਰਿ ਬੂੰਦ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕਉ ਦੀਜੈ।।੧।।
ਬਿਨੁ ਮਿਲਬੇ ਨਾਹੀ ਸੰਤੋਖਾ, ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕ ਜੀਜੈ।।੨।।

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੧)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
ਪਨ	(ਪ)	-	ਗਰ	-	ਸ	ਗ	ਰ	ਗ	-	—	ਪਮੇ	-	ਗਮੇ	ਪ	-
ਹ	ਮਾ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ਏਹ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ऽ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ऽ	ਜੈ	ऽ
ਮੇਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਮੇਗ	ਮੇ	ਗ	ਰ	ਨ਼ਰ	ਗਮੇ	ਪ	ਰ	ਗ	ਰ	ਨ਼ਸ	-
ਅ	ਲਿ	ਮ	ਕ	ਰੰऽ	ऽ	ਦ	ऽ	ਚऽ	ਰऽ	ਨ	ਕ	ਮ	ਲ	ਸਿਉ	ऽ
ਨ਼	-	ਰ	-	ਗ	ਗ	ਪਮੇ	ਪ	ਪ	ਸਂ	ਨ	-	ਧਪ	-	—	-
ਮ	ऽ	ਨ	ऽ	ਫੇ	ਰ	ਫੇ	ਰ	ਰੀ	ऽ	ਝੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮੇਪ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	-	ਨਸਂ	(ਸਂ)	ਨ	ਧ	ਨ	ਧ	ਪ	-
ਆ	ऽ	ਨ	ਜ	ਲਾ	ऽ	ਸਿਉ	ऽ	ਕਾ	ऽ	ਜ	ਨ	ਕ	ਛੂ	ਐ	ऽ
ਪ	ਮੇ	ਗ	ਪ	ਗਰ	-	ਸਰ	ਸ	ਸਰ	ਗਮੇ	ਪ	ਰ	ਗ	ਰ	ਨ਼ਸ	-
ਹ	ऽ	ਰਿ	ऽ	ਬੂ	ऽ	ਦऽ	ਚਾ	ਤ੍ਰਿऽ	ਕऽ	ਕਉ	ऽ	ਦੀ	ऽ	ਜੈ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨. ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬਿਨ ਕਰਤਾਰ ਨ ਕਿਰਤਮ ਮਾਨੋ ॥
ਆਦਿ ਅਜੋਨਿ ਅਜੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤਿਹ ਪਰਮੇਸਰ ਜਾਨੋ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥
ਕਹਾ ਭਯੋ ਜੋ ਆਨ ਜਗਤ ਮੈ ਦਸਕ ਅਸੁਰ ਹਰਿ ਘਾਏ ॥
ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦਿਖਾਇ ਸਭਨ ਕਹ ਆਪਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਏ ॥੧॥
ਭੰਜਨ ਗੜ੍ਹਨ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਕਿਮ ਜਾਤਿ ਗਿਨਾਯੋ ॥
ਤਾ ਤੇ ਸਰਬ ਕਾਲ ਕੇ ਅਸਿ ਕੋ ਘਾਇ ਬਚਾਇ ਨ ਆਯੋ ॥੨॥
ਕੈਸੇ ਤੋਹਿ ਤਾਰਿ ਹੈ ਸੁਨਿ ਜੜ ਆਪ ਡੁਬਿਯੋ ਭਵਸਾਗਰ ॥
ਛੁਟਿਹੋ ਕਾਲ ਫਾਸ ਤੇ ਤਬ ਹੀ ਗਹੋ ਸਰਨਿ ਜਗਤਾਗਰ ॥੩॥

(ਕਲਿਆਨ, ਸ਼ਬਦ ਹਜ਼ਾਰੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

੩				x				੨				੦			
															ਸੁ
															ਬਿ
ਨ਼ਧ਼	ਸ	-	ਰ	ਗ	-	ਗ	ਗ	ਗ	ਰ	ਗ	ਪ	^{ਗ}ਰ	-	ਸ	-
ਨ	ਕ	ऽ	ਰ	ਤਾ	ऽ	ਰ	ਨ	ਕਿ	ਰ	ਤ	ਮ	ਮਾ	ऽ	ਨੋ,	ऽ
ਪ	-	ਮੇ	ਗ	$^{ਮੇ}$ਪ	-	ਪ	ਪ	ਨ	-	ਨ	ਸਂ	^{ਨ}ਧ	-	ਪ	-
ਆ	ऽ	ਦ	ਅ	ਜੋ	ऽ	ਨ	ਅ	ਜੈ	ऽ	ਅ	ਬਿ	ਨਾ	ऽ	ਸੀ	ऽ
ਮੇ	ਮੇ	ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	-ਧ	ਪ	-ਮੇ	ਗ	-ਰ	ਸ	ਸ
ਤਿ	ਹ	ਪ	ਰ	ਮੇ	ऽ	ਸ	ਰ	ਜਾ	ऽऽ	ऽ	ऽऽ	ऽ	ऽऽ	ਨੋ,	ਬਿ

ਅੰਤਰਾ

	$^{ਮੇ}$ਪ	ਗ	ਗ	^{ਪ}ਮੇ	-	ਧ	ਮੇਧ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-
	ਕ	ਹਾ	ਭ	ਯੋ	ऽ	ਜੋ	ऽऽ	ਆ	ऽ	ਨ	ਜ	ਗ	ਤ	ਮੈ	ऽ
-	ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਧ	ਨ	ਸਂ	-	-	-	ਨਧ	ਨ	^{ਧ}ਪ	-
ऽ	ਦਸ	ਕ	ਅ	ਸੁ	ਰ	ਹ	ਰਿ	ਘਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽऽ	ऽ	ਏ	ऽ
-	ਗਂ	ਗਂ	$^{ਮੇਂ}$ਪਂ	$^{ਗਂ}$ਰਂ	-	ਸ੍ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਰਂ	ਸਂ	-
ऽ	ਅਧਿ	ਕ	ਪਰ	ਪੰ	ऽ	ਚ	ਦਿ	ਖਾ	ऽ	ਇ	ਸ	ਭ	ਨ	ਕਹ	ऽ

-	ਨ	-	ਸਂ	ਧ ਨ	-ਧ	ਪ	ਪ	ਨ	-ਧ	ਪ	-ਮੇ	ਗ	-ਰ	ਸ
ऽ	ਆ	ऽ	ਪਹਿ	ਬ੍ਰ	ਯ਼	ਮ	ਕ	ਹਾ	ऽऽ	ऽ	ऽऽ	ऽ	ऽऽ	ਏ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩. ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਤਾਲ ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਰਿ ਚਰਨ ਸਰਨ ਕਲਿਆਨ ਕਰਨ ॥ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਜਪਿ ਨਿਸੰਗ ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਸ ਨ ਖਾਵਨੋ ॥੧॥
ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਅਨਿਕ ਸੂਖ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਨੋ ॥
ਪ੍ਰਭ ਦਰਸੁ ਲੁਬਧ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਬਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਧਾਵਨੋ ॥੨॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੩)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
													ਪਪ
													ਹਰਿ
ਨ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮੇ	ਪ	ਧ	ਮੇ ਗ	-	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸਸ
ਚ	ਰ	ਨ	ਸ	ਰ	ਨ	ਕ	ਲਿਆ	ऽ	ਨ	ਕ	ਰ	ਨ	ਹਰਿ
ਨ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮੇ	ਪ	ਧ	ਮੇ ਗ	-	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ਼	-
ਚ	ਰ	ਨ	ਸ	ਰ	ਨ	ਕ	ਲਿਆ	ऽ	ਨ	ਕ	ਰ	ਨ	ऽ
ਨ਼	-	ਧ਼	ਨ਼	ਰ	ਗ	ਪ	ਮੇ ਗ	-	ਰ	ਸ	-	-	ਸਸ
ਨਾ	ऽ	ਮ	ਪ	ਤਿ	ਤ	ऽ	ਪਾ	ऽ	ਵ	ਨੋ	ऽ	ऽ	ਹਰਿ

ਅੰਤਰਾ

ਮੇ ਗ	-	ਗ	ਪ ਮੇ	-	ਧ	ਮੇਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	-
ਸਾ	ऽ	ਧ	ਸੰ	ऽ	ਗ	ऽऽ	ਜ	ਪ	ਨਿ	ਸੰ	ऽ	ਗ	ऽ
ਮੇ ਗ	-	ਗ	ਪ ਮੇ	-	ਧ	ਮੇਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਸਾ		ਧ	ਸੰ	ऽ	ਗ	ऽऽ	ਜ	ਪ	ਨਿ	ਸੰ	ਗ	ਜ	ਮ
ਨ	ਰਂ	ਰਂ	ਗਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	-	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ
ਕਾ	ऽ	ਲ	ਤਿ	ਸ	ऽ	ਨ	ਖਾ	ऽ	ਵ	ਨੋ	ऽ	ऽ	ਹਰਿ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪. ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਕੀਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਹਮ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹਗੇ ॥
ਹਉ ਤੁਮਾਰੀ ਕਰਉ ਨਿਤ ਆਸ ਪ੍ਰਭ ਮੋਹਿ ਕਬ ਗਲ ਲਾਵਹਿਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਮੁਗਧ ਇਆਨ ਪਿਤਾ ਸਮਝਾਵਹਿਗੇ ॥
ਸੁਤੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭੂਲਿ ਬਿਗਾਰ ਜਗਤ ਪਿਤ ਭਾਵਹਿਗੋ ॥੧॥
ਜੋ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਸੋਈ ਹਮ ਪਾਵਹਗੇ ॥
ਮੋਹਿ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਠਉਰ ਜਿਸੁ ਪਹਿ ਹਮ ਜਾਵਹਗੇ ॥੨॥
ਜੋ ਹਰਿ ਭਾਵਹਿ ਭਗਤ ਤਿਨਾ ਹਰਿ ਭਾਵਹਿਗੇ ॥
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ਜੋਤਿ ਰਲਿ ਜਾਵਹਗੇ ॥੩॥
ਹਰਿ ਆਪੇ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਆਪਿ ਲਿਵ ਲਾਵਹਿਗੇ ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਰਨਿ ਦੁਆਰਿ ਹਰਿ ਲਾਜ ਰਖਾਵਹਿਗੇ ॥੪॥

(ਕਲਿਆਨ ਮ: ੪, ਪੰਨਾ ੧੩੨੧)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
										ਨ਼ਧ਼ ਪ੍ਰ	ਸ ਭ
^{ਰ}ਗ	–	ਰ	ਗ	ਗ	$^{\text{ਮੇ}}$ਪ	^{ਗ}ਰ	–	—	ਸ	ਸ	ਸ
ਕੀ	ऽ	ਜੈ	ਕ੍ਰਿ	ਪਾ	ਨਿ	ਧਾ	ऽ	ऽ	ਨ,	ਹ	ਮ
ਰਗ	ਗ	ਗ	ਗਮੇ	ਪ	ਮੇ	ਪ	–	—	–	ਪ	–
ਹਰਿ	ਗੁ	ਨ	ਗਾऽ	ऽ	ਵਹ	ਗੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ਹਉ	ऽ
^{ਧ}ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਧ	ਧਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਤੁਮ	ਰੀ	ਕ	ਰਉ	ਨਿ	ਤ	ਆऽ	ऽ	ਸ	ਪ੍ਰਭ	ਮੋ	ਹਿ
ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	–	ਧ	ਨਧ	ਨ	^{ਧ}ਪ	ਗਰ		
ਕਬ	ਗ	ਲ	ਲਾ	ऽ	ਵਹਿ	ਗੇऽ	ऽ	ऽ	ऽऽ	ਪ੍ਰਭ•••	

ਅੰਤਰਾ

											ਪਪ ਹਮ
$^{\text{ਮੇ}}$ਗ	ਗ	ਗ	ਮੇ	ਧ	ਧ	^{ਨ}ਸਂ	–	—	ਸਂ	–	ਸਂ
ਬਾ	ਰਿ	ਕ	ਮੁਗ	ਧ	ਇ	ਆ	ऽ	ऽ	ਨ	ऽ	ਪਿ

ਨ	ਨ	ਨ	ਰਂ	-	ਰਂ	ਗਂ	ਰਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ
ਤਾ	ਸ	ਮ	ਝਾ	ऽ	ਵਹਿ	ਗੋ	ऽ	ऽ	ऽ	ਸੁ	ਤ
ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	ਧ	ਨ	ਸਂ	-	—	ਸਂ	-	ਸਂ
ਖਿਨ	ਖਿ	ਨ	ਭੂ	ਲ	ਵਿਂ	ਗਾ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ਜ
ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	-	ਧ	ਨਧ	ਨ	[ਧ]ਪ	ਗਰ		
ਗਤ	ਪਿ	ਤ	ਭਾ	ऽ	ਵਹਿ	ਗੋ	ऽ	ऽ	ऽऽ	ਪ੍ਰਭ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਰਿਖਭ, ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਦੂਜਾ (ਦੁਪਹਿਰ) ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ-ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ-ਧੈਵਤ ਵਰਜਿਤ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਨੂੰ 'ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨੀ ਸਾਰੰਗ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ- ਸ ਰ, ਮ ਪ, ਨ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ ਨੁ ਪ, ਮ ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ (ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨੀ ਸਾਰੰਗ) ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮੋਹਨ ਘਰਿ ਆਵਹੁ ਕਰਉ ਜੋਦਰੀਆ॥
ਮਾਨੁ ਕਰਉ ਅਭਿਮਾਨੈ ਬੋਲਉ ਭੂਲ ਚੂਕ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਿਅ ਚਿਰੀਆ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਨਿਕਟਿ ਸੁਨਉ ਅਰੁ ਪੇਖਉ ਨਾਹੀ॥
ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਦੁਖ ਭਰੀਆ॥
ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰ ਲਾਹਿ ਪਾਰਦੋ ਮਿਲਉ ਲਾਲੁ ਮਨੁ ਹਰੀਆ॥੧॥
ਏਕ ਨਿਮਖ ਜੇ ਬਿਸਰੈ ਸੁਆਮੀ ਜਾਨਉ ਕੋਟਿ ਦਿਨਸ ਲਖ ਬਰੀਆ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਭੀਰ ਜਉ ਪਾਈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਮਿਰੀਆ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੦੯)

ਅਸਥਾਈ

x				੨				੦				੩			
											(ਪ)ਨੁ	ਪ	ਮਰ	-	ਸ
											ਮੋ	ਹਨ	ਘऽ	ऽ	ਰ
(ਮ)ਰ	-	—	ਸ	ਰ	ਮ	ਪਨੁ	ਪ	(ਮ)ਰ	ਰ	ਸ	-	ਨ਼	-	ਸ	ਸ
ਆ	ऽ	ऽ	ਵਹੁ	ਕ	ਰਉ	ऽऽ	ਜੋ	ਦ	ਰੀ	ਆ,	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਨ	ਕ
ਮ	ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਪ	-	ਮ	ਨੁ	ਪ	-	ਮ	-	ਪ	-
ਰਉ	ऽ	ਅ	ਭਿ	ਮਾ	ऽ	ਨੈ	ऽ	ਬੋ	ऽ	ਲਉ	ऽ	ਭੂ	ऽ	ਲ	ऽ
ਨ	-	ਸਂ	ਮਂ	ਸਂਰਂ	ਸਂਨੁ	ਪਨੁ	ਪਮ	ਰਮ	ਰਸ	.ਨਸ					
ਚੂ	ऽ	ਕ	ਤੇ	ਰੀऽ	ऽऽ	ਪ੍ਰਿਅ	ऽऽ	ਚਿऽ	ਰੀऽ	ਆऽ					

ਅੰਤਰਾ

^{ਪ}ਮ ਮ ਮ ਮ	$^{\text{ਨੁ}}$ਪ - ਨ ਨ	ਸਂ - ਸਂ -	ਨ - ਸਂ -
ਨਿ ਕ ਟ ਸੁ	ਨਉ ਽ ਅ ਰ	ਪੇ ਽ ਖਉ ਽	ਨਾ ਽ ਹੀ ਽
ਨ ਨ ਨ ਨ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ ਸਂ	ਸਂਰਂ ਸਂ - -	ਪ ਨੁ ਪ -
ਭ ਰ ਮ ਭ	ਰ ਮ ਦੁ ਖ	ਭ਽ ਰੀ ਽ ਽	ਆ ਽ ਽ ਽
ਪ ਰਂ ਰਂ ਰਂ	ਮਂਰਂ ਮਂ ਰਂ ਸਂ	ਨ ਸਂ ਰਂ ਸਂ	ਨੁ ਨੁ ਪ -
ਹੋ ਽ ਇ ਕ੍ਰਿ	ਪਾ਽ ਲ ਗੁ ਰ	ਲਾ ਽ ਹਿ ਪਾ	਽ ਰ ਦੋ ਽
ਮ ਪ ਨ ਨ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ ਸਂ	ਪਨੁ ਪਮ ਰਸ	
ਮਿ ਲਉ ਽ ਲਾ	਽ ਲ ਮ ਨ	ਹ਽ ਰੀ਽ ਆ਽ ਮੋਹਨ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ (ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨੀ ਸਾਰੰਗ) ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਕਿਉ ਜੀਵਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਨੁ ਮਾਈ ॥
ਜਾ ਕੇ ਬਿਛੁਰਤ ਹੋਤ ਮਿਰਤਕਾ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਜੀਅ ਹੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੁਹਾਈ ॥
ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੰਤਹੁ ਮੋਹਿ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਭ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੧॥
ਚਰਨ ਸੰਤਨ ਕੇ ਮਾਥੇ ਮੇਰੇ ਊਪਰਿ ਨੈਨਹੁ ਧੂਰਿ ਬਾਂਛਾਈ ॥
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਤਾ ਕੈ ਹਉ ਜਾਈ ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੦੭)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
			^{ਨ}ਸ -
			ਕਿਉ ਽
ਨੁ ਪ ਪ ਪਮ	ਰ ਮ ਪ ਮ	^{ਮ}ਰ - - -	ਸ - - -
ਜੀ ਵ ਨ ਪ੍ਰੀ਽	ਤ ਮ ਬਿ ਨ	ਮਾ ਽ ਽ ਽	ਈ ਽ ਽ ਽
ਨੁ - ਸ	ਰ ਰ ਸ ਸ	ਨੁ ਪ ਨ ਨ	ਸ ਸ ਸ -
ਜਾ ਽ ਕੇ ਽	ਬਿ ਛ ਰ ਤ	ਹੋ ਽ ਤ ਮਿ	ਰ਽ ਤ ਕਾ ਽
ਨੁ ਸ ਰ ਮ	ਪ ਨ ਸਂ ਰਂ	ਸਂ - - -	ਨੁ ਪ
ਗ੍ਰਿ ਹ ਮ ਹਿ	ਰ ਹ ਨ ਨ	ਜਾ ਽ ਽ ਽	ਈ ਽

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਪ	-	ਨ̱	ਪ	ਨ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	-
ਜੀ	ਅ	ऽ	ऽ	ਹੀ	ਅ	ऽ	ऽ	ਪ੍ਰ	ऽ	ਨ	ਕੋ	ਦਾ	ऽ	ਤਾ	ऽ
(ਸਂ)ਨ	ਸਂ	ਰਂ	-	(ਮਂ)ਰਂ	ਮਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ̱	ਪ		
ਜਾ	ऽ	ਕੈ	ऽ	ਸੰ	ऽ	ਗ	ਸ	ਹਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ		

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ (ਥਿੰ: ਸਾ) ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਨਾਮ ਭਗਤਿ ਮਾਗੁ ਸੰਤ ਤਿਆਗ ਸਗਲ ਕਾਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਇ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਦਾ ਗਾਇ ॥
ਹਰਿਜਨ ਕੀ ਰੇਨੁ ਬਾਛ ਦੈਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥
ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਆਨ੍ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਾਮ,
ਜਮ ਕੀ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਤ੍ਰਾਸ ਸਿਮਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਏਕ ਸਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਚਰਨ ਸੰਸਾਰ ਸਗਲ ਤਾਪ ਹਰਨ ॥
ਨਾਵ ਰੂਪ ਸਾਧ ਸੰਗ ਨਾਨਕ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੩੦)

ਅਸਥਾਈ

x			0			x			0		
ਸ	-	ਸ	ਰ	ਰ	ਪ	(ਮ)ਰ	-	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਨਾ	ऽ	ਮ	ਭ	ਗ	ਤ	ਮਾ	ऽ	ਗ	ਸੰ	ऽ	ਤ
ਨ਼̱	ਪ਼	ਪ਼	ਨ਼	ਨ਼	ਨ਼	ਸ	-	ਨ਼	ਸ	-	—
ਤਿਆ	ऽ	ਗੁ	ਸ	ਗ	ਲ	ਕਾ	ऽ	ऽ	ਮੀ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਪ	ਨ	-	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	-	ਸਂ
ਪ੍ਰੀ	ऽ	ਤ	ਲਾ	ऽ	ਇ	ਹ	ਰਿ	ਧਿ	ਆ	ऽ	ਇ
ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	-	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਨ̱	-	ਪ
ਗੁ	ਨ	ਗੋ	ਬਿੰ	ऽ	ਦ	ਸ	ਦਾ	ऽ	ਗਾ	ऽ	ਇ

ਰ	ਰ	–	ਮਰ	ਮਂ	ਰ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਨ	–	ਪ
ਹ	ਰਿ	ऽ	ਜ	ਨ	ਕੀ	ਰੇ	ऽ	ਨ	ਬਾਂ	ऽ	ਛ
ਮ	–	ਮ	ਪ	–	ਸਂ	ਨ	ਪ	–	ਮ	ਰ	–
ਦੇ	ऽ	ਨ	ਹਾ	ऽ	ਰ	ਸੁਆ	ऽ	ऽ	ਮੀ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ **ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ** (ਬਿੰ: ਸਾਰੰਗ) **ਇਕਤਾਲਾ** (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਐਸੀ ਹੋਇ ਪਰੀ॥ ਜਾਨਤੇ ਦਇਆਰ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਮਾਤਰ ਪਿਤਰ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਮਨੁ ਸੰਤਨ ਪਾਹਿ ਬੇਚਾਇਓ॥
ਜਾਤਿ ਜਨਮ ਕੁਲ ਖੋਈਐ ਹਉ ਗਾਵਉ ਹਰਿ ਹਰੀ॥੧॥
ਲੋਕ ਕੁਟੰਬ ਤੇ ਟੂਟੀਐ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਤਿ ਕਿਰਤਿ ਕਰੀ॥
ਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਾਨਕ ਸੇਵਿ ਏਕ ਹਰੀ॥੨॥

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੩੦)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਸਂਨ	–	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂਨ	ਸਂ	ਨ	ਪ	ਮ	ਪ
ਐ	ऽ	ਸੀ	ਹੋ	ਇ	ਪ	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ,
ਮਰ	–	–	ਮ	ਪ	ਪ	ਮ	ਰ	–	ਸ	–	–
ਜਾ	ऽ	ऽ	ਨ	ऽ	ਤੇ	ਦ	ਇਆ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਸ	ਸ	ਸ	ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	–	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ
ਮਾ	ਤ	ਰ	ਪਿ	ਤ	ਰ	ਤਿਆ	ऽ	ਗ	ਕੈ	ਮ	ਨ
ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	ਨ	ਪ	ਮ	–	ਰ	–	ਸ	–
ਸੰ	ਤ	ਨ	ਪਾ	ਹਿ	ਬੇ	ਚਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਇਓ	ऽ
ਮ	ਪ	ਪ	ਨਪ	ਨ	ਨ	ਸਂ	–	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਜਾ	ऽ	ਤ	ਜ	ਨ	ਮ	ਕੁ	ऽ	ਲ	ਖੋਈ	ਐ	ਹਉ
ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਨਸਂ	–	ਨ	ਪ	ਮ	ਪ
ਗਾ	ऽ	ਵਉ	ਹ	ਰਿ	ਹ	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ-ਨਿਖਾਦ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਨ਼ੁ ਸ, (ਮ)ਗੁ ਮ, ਪ ਨੁ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ - ਸਂ ਨੁ, (ਪ)ਧ ਪ, (ਮ)ਗੁ ਮ, (ਮ)ਗੁ ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਜਿਸ ਕਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਸੋਈ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਨੀ॥
ਤਿਨ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਮੇਰਾ ਤਉ ਬਿਧਿ ਨੀਕੀ ਖਟਾਨੀ॥੧॥
ਜੀਅ ਕੀ ਏਕੈ ਹੀ ਪਹਿ ਮਾਨੀ॥
ਅਵਰਿ ਜਤਨ ਕਰਿ ਰਹੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਤਿਨ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਜਾਨੀ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਹੀਰਾ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਮੰਤਾਨੀ॥
ਡਿਗੈ ਨ ਡੋਲੈ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਰਹਿਓ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੀ॥੨॥
ਓਇ ਜੁ ਬੀਚ ਹਮ ਤੁਮ ਕਛੁ ਹੋਤੇ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਬਿਲਾਨੀ॥
ਅਲੰਕਾਰ ਮਿਲਿ ਥੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾ ਤੇ ਕਨਿਕ ਵਖਾਨੀ॥੩॥
ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਜੋਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਸੋਭਾ ਬਾਜੇ ਅਨਹਤ ਬਾਨੀ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਹਚਲ ਘਰੁ ਬਾਧਿਓ ਗੁਰਿ ਕੀਓ ਬੰਧਾਨੀ॥੪॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੭੧)

ਅਸਥਾਈ

੨				੦				੩				x			
		ਮ	ਪ	ਮਗੁ	-	ਰ	ਸ	ਰ	-	(ਸ)ਨੁ	-	(ਗੁ)ਸ	-	ਮ	-
		ਜੀਅ	ਕੀ	ਏਡ	ऽ	ਕੈ	ऽ	ਹੀ	ऽ	ਪਹਿ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਨੀ	ऽ
-	ਗੁ	ਮ	ਪ	ਮਗੁ	-	ਰ	ਸ	ਰ	-	(ਸ)ਨ਼ੁ	-	(ਗੁ)ਸ	-	ਮ	-
ऽ	ऽ,	ਜੀਅ	ਕੀ	ਏਡ	ऽ	ਕੈ	ऽ	ਹੀ	ऽ	ਪਹਿ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਨੀ	ऽ
ਗੁ	ਰ	ਸ	-	(ਸ)ਨ਼ੁ	ਨ਼ੁ	ਸ	ਸ	ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਪ	ਨੁ
ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਅ	ਵ	ਰ	ਜ	ਤ	ਨ	ਕ	ਰ	ਰ	ਹੇ	ਬਹੁ	ऽ
ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਪ	ਨੁ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧ	ਪ	ਮਪ	ਨੁਸਂ	ਨੁਧ	ਪਮ
ਤੇ	ऽ	ਰੇ	ਤਿਨ	ਤਿ	ਲ	ਨ	ਹੀ	ਕੀ	ऽ	ਮ	ਤ	ਜਾऽ	ऽऽ	ਨੀऽ	ऽऽ

ਗੁਰ ਸ			
ऽऽ ऽ ਜੀਅ			

ਅੰਤਰਾ

ਮ ਮ ਮ –	ਪ ਪ [ਮ]ਗੁ ਮ	[ਧ]ਪ ਪ ਨੁ ਨੁ	ਸੰ ਸੰ ਸੰ –
ਜਿ ਸ ਕਾ ऽ	ਤ ਨ ਮ ਨ	ਧ ਨ ਸ ਭ	ਤਿ ਸ ਕਾ ऽ
[ਸੰ]ਨੁ – ਸੰ ਗੁੰ	ਰੰ ਰੰ ਸੰ ਸੰ	ਨੁ – ਸੰ –	ਨੁ ਧ ਪ –
ਸੋ ऽ ਈ ऽ	ਸੁ ਘ ੜ ਸੁ	ਜਾ ऽ ऽ ऽ	ਨੀ ऽ ऽ ऽ
ਪ ਸੰ ਨੁ ਸੰ	ਪ ਨੁ ਧ ਪ	[ਮ]ਗੁ ਗੁ ਮ ਪ	ਮਗੁ ਮਗੁ ਰ ਸ
ਤਿ ਨ ਹੀ ऽ	ਸੁ ਇ ਆ ऽ	ਦੁ ਖ ਸੁ ਖ	ਮੇऽ ऽऽ ਗਾ ऽ
[ਸ]ਨੁ ਸ [ਮ]ਗੁ ਮ	ਪ ਨੁ ਸੰ ਰੰ	ਸੰ ਨੁ ਧ ਪ	ਮਪ ਨੁਸੰ ਨੁਧ ਪਮ
ਤਉ ऽ ਬਿ ਧ	ਨੀ ऽ ਕੀ ਖ	ਟਾ ऽ ऽ ऽ	ਨੀऽ ऽऽ ऽऽ ऽऽ
ਗੁਰ ਸ			
ऽऽ ऽ ਜੀਅ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯਲਯ)

ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਸਰਨਾ ਜੋਗ ।। ਜੋ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋਈ ਹੋਗੁ ।।
ਹਰਨ ਭਰਨ ਜਾ ਕਾ ਨੇਤ੍ਰ ਫੋਰੁ ।। ਤਿਸ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰੁ ਨ ਜਾਨੈ ਹੋਰੁ ।।
ਅਨਦ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਸਦ ਜਾ ਕੈ ।। ਸਰਬ ਥੋਕ ਸੁਨੀਅਹਿ ਘਰਿ ਤਾ ਕੈ ।।
ਰਾਜ ਮਹਿ ਰਾਜੁ ਜੋਗ ਮਹਿ ਜੋਗੀ ।। ਤਪ ਮਹਿ ਤਪੀਸਰੁ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮਹਿ ਭੋਗੀ ।।
ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਭਗਤਹ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ।।
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਪੁਰਖ ਕਾ ਕਿਨੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ।।੨।।੧੬।।

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੮੪)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
[ਪ]ਨੁ ਧ ਪ	ਮ ਪ [ਮ]ਗੁ ਮ	ਪ – ਪ ਮ	ਮਪ [ਸੰ]ਨੁ ਧ ਪ
ऽ ਰਾ ਜ ਮਹਿ	ਰਾ ऽ ਜ ऽ	ਜੋ ऽ ਗ ਮਹਿ	ਜੋऽ ऽ ਗੀ ऽ
– [ਪ]ਨੁ ਧ ਪ	ਮ ਪ [ਮ]ਗੁ ਮ	ਪ – [ਮ]ਗੁ ਮ	ਗੁ ਰ ਸ –
ऽ ਰਾ ਜ ਮਹਿ	ਰਾ ऽ ਜ ऽ	ਜੋ ऽ ਗ ਮਹਿ	ਜੋ ऽ ਗੀ ऽ

(ਸ)ਨੁ਼	ਸ	ਮ	ਮ	ਮ	-	ਮ	ਮ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਪਨੁ	ਸਂਰਂ	ਸਂਨੁ	ਧਪ
ਤ	ਪ	ਮਹਿ	ਤ	ਪੀ	ऽ	ਸ	ਰ	ਗ੍ਰਿਹ	ਸ੍ਰ	ਤ	ਮਹਿ	ਭੇऽ	ऽऽ	ਰੀऽ	ऽऽ

ਅੰਤਰਾ

	ਪ	ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਪ	ਪ	ਨੁ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	-
	ਮ	ਨ	ਸਾ	ਪੂ	ऽ	ਰ	ਨ	ਸ	ਰ	ਨਾ	ऽ	ਜੋ	ऽ	ਗ	ऽ
-	ਸਂ	ਸਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	-	ਸਂ	-	ਨੁ	-	ਨੁ	-	ਪਨੁ	ਸਂਰਂ	ਸਂਨੁ	ਧਪ
ऽ	ਜੋ	ਕ	ਰ	ਪਾ	ऽ	ਇਆ	ऽ	ਸੋ	ऽ	ਈ	ऽ	ਹੋऽ	ऽऽ	ਰਾऽ	ऽऽ

\-

ऽ ਰਾਜਮਹਿ.......... ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਸੂਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਕੋਊ ਭਇਓ ਮੁੰਡੀਆ ਸੰਨਿਆਸੀ ਕੋਊ ਜੋਗੀ ਭਇਓ, ਕੋਊ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਕੋਊ ਜਤੀ ਅਨੁਮਾਨਬੋ।।
ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਕੋਊ ਰਾਫਜੀ ਇਮਾਮ ਸਾਫੀ, ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਯੋ
ਕਰਤਾ ਕਰੀਮ ਸੋਈ ਰਾਜਕ ਰਹੀਮ ਓਈ, ਦੂਸਰੋ ਨ ਭੇਦ ਕੋਈ ਭੂਲ ਭ੍ਰਮ ਮਾਨਬੋ।।
ਏਕ ਹੀ ਕੀ ਸੇਵ ਸਭ ਹੀ ਕੋ ਗੁਰਦੇਵ ਏਕ, ਏਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਸਬੈ ਏਕੈ ਜੋਤ ਜਾਨਬੋ।।੧੫।।੮੫।।
(ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

x		०		੨		੩		०	
ਪ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	ਰ	ਸ	-	ਸ
ਕ	ਰ	ਤਾ	ऽ	ਕ	ਰੀ	ਮ	ਸੋ	ऽ	ਈ
(ਸ)ਨੁ਼	ਨੁ਼	ਸ	-	ਸ	(ਮ)ਗੁ	ਗੁ	ਮ	-	ਮ
ਰਾ	ਜ	ਕ	ऽ	ਰ	ਹੀ	ਮ	ਓ	ऽ	ਈ,
ਪ	ਮ	(ਮ)ਗੁ	-	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਸਂ	-	ਸਂ
ਦੂ	ਸ	ਰੋ	ऽ	ਨ	ਭੇ	ਦ	ਕੋ	ऽ	ਈ
ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧਪ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	ਗੁ	ਮ	-	—
ਭੂ	ਲ	ਭ੍ਰ	ऽऽ	ਮ	ਮਾ	ਨ	ਬੋ	ऽ	ऽ

‑ ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	[ਮ]ਗੁ	–	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਕੋ	ਊ	ਭ	ऽ	ਇਓ	ਮੁੰ	ਡੀ	ਆ	ऽ	ਸੰ
ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	–	ਗੁਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧ	ਪ
ਨਿਆ	ਸੀ	ਕੋ	ऽ	ਊ	ਜੋ	ਗੀ	ਭ	ऽ	ਇਓ
[ਸਂ]ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	[ਸਂ]ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਕੋ	ਊ	ਬ੍ਰ	ਹ	ਮ	ਚਾ	ਰੀ	ਕੋ	ऽ	ਊ
ਨੁ	ਧ	[ਪ]ਮ	–	ਪ	[ਮ]ਗੁ	ਗੁ	ਮ	–	–
ਜ	ਤੀ	ਅ	ऽ	ਨੁ	ਮਾ	ਨ	ਬੋ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਭੀਮਪਲਾਸੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਹਾ ਹਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ॥ ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ। ਰਹਾਉ॥

ਅਗਨਿ ਕੁਟੰਬ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ॥ ਭਰਮ ਮੋਹ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰ॥੧॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸੂਖ ਦੂਖ॥ ਧ੍ਰਾਪਸਿ ਨਾਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ॥੨॥

ਮਨਿ ਬਾਸਨਾ ਰਚਿ ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿ॥ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਗਿ ਮਹਾ ਅਸਾਧ॥੩॥

ਜੀਅ ਜਹਾਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨੁ ਤੇਰਾ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਨੁ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨੇਰਾ॥੪॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੭੮)

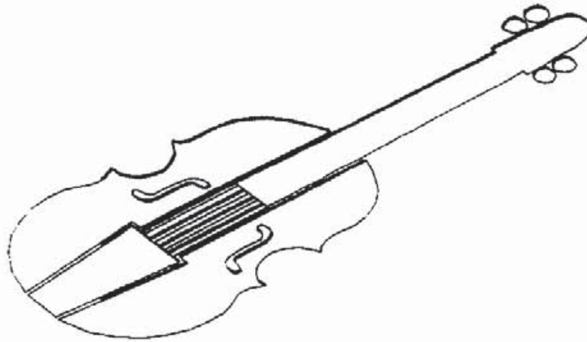
ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
[ਸ]ਨ਼ੁ	ਸ	[ਮ]ਗੁ	ਮ	ਪ	–	ਮ	ਗੁਮ	ਪ	ਮ	ਮ	–
ਹਾ	ਹਾ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਰਾ	ऽ	ऽ	ਖਿ	ऽ	ਲੇ	ਹੁ	ऽ
ਪ	ਪ	ਪ	ਮ	ਮ	ਪ	[ਮ]ਗੁ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸਰ
ਹ	ਮ	ਤੇ	ਕਿ	ਛੂ	ਨ	ਹੋਇ	ਮੇ	ਰੇ	ਸੁਆ	ਮੀ	ਕਰਿ
[ਸ]ਨ਼ੁ	ਨ਼ੁ	ਸ	[ਮ]ਗੁ	ਗੁ	ਮ	ਪਨੁ	–	ਧ	ਪ	ਪ	–
ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ਅ	ਪ	ਨਾ	ਨਾऽ	ऽ	ਮ	ਦੇ	ਹੁ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	-	ਸਂ
ਅਗ	ਨ	ਕੁ	ਟੰ	ਬ	ਸਾ	ਗ	ਰ	ਸੰ	ਸਾ	ऽ	ਰ
$^{ਸਂ}$ਨੁ	ਸਂ	$^{ਮਂ}$ਗੁਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਸਂ	ਰਂਸਂ	ਨੁ	ਧ	ਪ
ਭਰ	ਮ	ऽ	ਮੋ	ਹ	ਅ	ਗਿਆ	ਨ	ਅੰ	ਧਾ	ऽ	ਰ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਪੰਚਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ – ਨ਼, ਸ ^{ਮ}ਗੁ ਮ ਪ, ਪਨ, ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ, ਨ ਧ ਪ, ਮ ਧ ਪ, ^{ਮ}ਗੁ, ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਏਕ ਜੋਤਿ ਏਕਾ ਮਿਲੀ ਕਿੰਬਾ ਹੋਇ ਮਹੋਇ॥
ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਨਾਮੁ ਨ ਉਪਜੈ ਫੂਟਿ ਮਰੈ ਜਨੁ ਸੋਇ॥੧॥
ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰ ਰਾਮਈਆ॥ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਤੋਹਿ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਸਾਧੁ ਮਿਲੈ ਸਿਧਿ ਪਾਈਐ ਕਿ ਏਹੁ ਜੋਗੁ ਕਿ ਭੋਗੁ॥
ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਕਾਰਜੁ ਉਪਜੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਜੋਗੁ॥੨॥
ਲੋਗੁ ਜਾਨੈ ਇਹੁ ਗੀਤੁ ਹੈ ਇਹੁ ਤਉ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ॥
ਜਿਉ ਕਾਸੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੋਇ ਮਾਨਸ ਮਰਤੀ ਬਾਰ।੩।
ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸੁਨੈ ਹਰਿਨਾਮਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੰਸਾ ਨਹੀ ਅੰਤਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਇ॥੪॥

(ਗਉੜੀ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੩੩੫)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
			ਪਮ	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	-	ਮ	ਪ	-	ਨ	-	-	ਧ	ਧਨ	ਸਂਨ
			ਮੇ	ਰਾ	ਮ	ऽ	ਨ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਗਾऽ	ऽऽ
ਧ	ਪ	-	ਪਮ	ਧਪ	^{ਮ}ਗੁ	-	ਮ	ਪ	-	ਨ	-	-	ਧ	ਧਨ	ਸਂਨ
ਤੋ	ਹਿ	ऽ,	ਮੇऽ	ਰਾऽ	ਮ	ऽ	ਨ	ਲਾ	ऽ	ਗਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਗਾऽ	ऽऽ
ਧ	ਪ	-	ਪ	ਮ	ਮਪ	ਧ	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	-	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	ਨ਼
ਤੋ	ਹਿ	ऽ	ਸਾ	ऽ	ਵऽ	ऽ	ਲ	ਸੁੰ	ऽ	ਦ	ਰ	ਰਾ	ऽ	ਮਈ	ऽ
ਸ	-	-													
ऽ	ऽ	ऽ													

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਪ ਪ	ਪਮ (ਧ)ਪ (ਮ)ਗੁ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸਂ - — -
ਏ ਕ ਜੋ	ऽऽ ਤ ਏ ऽ	ਕਾ ऽ ऽ ਮਿ	ਲੀ ऽ ऽ ऽ
- ਸਂ - ਗੁਂ	ਰਂ - ਸਂ ਸਂ	ਸਂਰਂ ਨ - ਸਂ	ਨ ਧ ਪ -
ऽ ਕਿੰ ऽ ਬਾ	ਹੋ ऽ ਇ ਮ	ਹੌऽ ऽ ऽ ऽ	ऽ ऽ ਇ ऽ
- ਪ ਪ ਪ	ਪ ਮ ਗੁ ਮ	ਪ - (ਮ)ਗੁ ਮ	ਗੁ ਰ ਸ -
ऽ ਜਿਤ ਘ ਟ	ਨਾ ऽ ਮ ਨ	ਉ ऽ ऽ ਪ	ਜੈ ऽ ऽ ऽ
(ਸ)ਨ਼ - ਨ਼ ਨ਼	ਸ - (ਮ)ਗੁ ਮ	ਪ - ਨ -	— ਧ ਧਨ ਸਂਨ
ਛੂ ऽ ਟ ਮ	ਰੈ ऽ ਜ ਨ	ਸੋ ऽ ऽ ऽ	ऽ ऽ ऽऽ ऽऽ
ਧ ਪ - ਪਮ			
ਇ ऽ ऽ ਮੇऽ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਗਹਰੀ ਕਰਿ ਕੈ ਨੀਵ ਖੁਦਾਈ ਊਪਰ ਮੰਡਪ ਛਾਏ।।
ਮਾਰਕੰਡ ਤੇ ਕੋ ਅਧਿਕਾਈ ਜਿਨਿ ਤ੍ਰਿਣ ਧਰਿ ਮੂੰਡ ਬਲਾਏ।।੧।।
ਹਮਰੋ ਕਰਤਾ ਰਾਮੁ ਸਨੇਹੀ।।
ਕਾਹੇ ਰੇ ਨਰ ਗਰਬੁ ਕਰਤ ਹਹੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਝੂਠੀ ਦੇਹੀ।।੧।।ਰਹਾਉ।।
ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕੈਰਉ ਕਰਤੇ ਦੁਰਜੋਧਨ ਸੇ ਭਾਈ।।
ਬਾਰਹ ਜੋਜਨ ਛਤ੍ਰ ਚਲੈ ਥਾ ਦੇਹੀ ਗਿਰਝਨ ਖਾਈ।।੨।।
ਸਰਬ ਸੋਇਨ ਕੀ ਲੰਕਾ ਹੋਤੀ ਰਾਵਣ ਸੇ ਅਧਿਕਾਈ।।
ਕਹਾ ਭਇਓ ਦਰਿ ਬਾਂਧੇ ਹਾਥੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਈ ਪਰਾਈ।।੩।।
ਦੁਰਬਾਸਾ ਸਿਉ ਕਰਤ ਠਗਉਰੀ ਜਾਦਵ ਏ ਫਲ ਪਾਏ।।
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਊਪਰ ਨਾਮਦੇਉ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ।।੪।।

(ਧਨਾਸਰੀ, ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੬੯੨)

ਅਸਥਾਈ

੩	x	੨	੦
ਪ (ਮ)ਗੁ ਮ	(ਧ)ਪ ਪ ਪ -	— ਨ ਨ ਸਂ	(ਨ)ਧ - ਪ -
ਹ ਮ ਰੋ	ਕ ਰ ਤਾ ऽ	ऽ ਰਾ ਮ ਸ	ਨੇ ऽ ਹੀ ऽ

- [ਮ]ਗੁ - ਗੁ	ਰ - ਸ ਸ	- ਨ਼ ਸ ਗੁ	ਰ ਰ ਸ -
ऽ, ਕਾ ऽ ਹੇ	ਰੇ ऽ ਨ ਰ	ऽ ਗਰ ਬ ਕ	ਰ ਤ ਹਹੁ ऽ
[ਸ]ਨ਼ ਸ [ਮ]ਗੁ ਮ	ਪ ਪ ਨ ਨ	ਸਂ - - ਨਧ	ਧਨ ਸਂਨ ਧਪ ਮਗੁ
ਬਿ ਨ ਸ ਜਾ	ऽ ਇ ਝੂ ਠੀ	ਦੇ ऽ ऽ ऽऽ	ਹੀऽ ऽऽ ऽऽ ऽऽ
ਰਸ			
ऽऽ ਹਮਰੋ			

ਅੰਤਰਾ

ਪ - ਪ	[ਪ]ਮ ਪ [ਮ]ਗੁ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸਂ - ਸਂ -
ਗਹ ऽ ਰੀ	ਕ ਰ ਕੈ ऽ	ਨੀ ऽ ਵ ਖੁ	ਦਾ ऽ ਈ ऽ
- ਸਂ ਸਂ ਗੁਂ	ਰਂ - ਸਂ ਸਂ	ਸਂਰਂ ਨ - ਸਂ	[ਨ]ਧ - ਪ -
ऽ ਊ ਪ ਰ	ਮੰ ऽ ਡ ਪ	ਛਾऽ ऽ ऽ ऽ	ਏ ऽ ऽ ऽ
- ਨ ਨ ਸਂ	[ਨ]ਧ ਧ ਪ -	[ਮ]ਗੁ - ਮ ਪ	[ਮ]ਗੁ ਰ ਸ -
ऽ ਮਾ ਰ ਕੰ	ऽ ਡ ਤੇ ऽ	ਕੋ ऽ ਅ ਧਿ	ਕਾ ऽ ਈ ऽ
ਸ [ਨ]ਸ [ਮ]ਗੁ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸਂ - - ਨਧ	ਧਨ ਸਂਨ ਧਪ ਮਗੁ
ਜਿਨ ਤ੍ਰਿਣ ਧ ਰ	ਮੂੰ ऽ ਡ ਬ	ਲਾ ऽ ऽ ऽऽ	ਏਂ ऽऽ ऽऽ ऽऽ
ਰਸ			
ऽऽ ਹਮਰੋ.....			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਭਾਈ।।
ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨੁ ਬੂਡਤੇ ਅਧਿਕਾਈ।।੧।। ਰਹਾਉ।।
ਬਨਿਤਾ ਸੁਤ ਦੇਹ ਗ੍ਰੇਹ ਸੰਪਤਿ ਸੁਖਦਾਈ। ਇਨ ਮੈ ਕੁਛ ਨਾਹਿ ਤੇਰੋ ਕਾਲ ਅਵਧ ਆਈ।੧।
ਅਜਾਮਲ ਗਜ ਗਨਿਕਾ ਪਤਿਤ ਕਰਮ ਕੀਨੇ। ਤੇਊ ਉਤਰਿ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲੀਨੇ।੨।
ਸੂਕਰ ਕੂਕਰ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮੇ ਤਊ ਲਾਜ ਨ ਆਈ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਛਾਡਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਹੇ ਬਿਖੁ ਖਾਈ।੩।
ਤਜਿ ਭਰਮ ਕਰਮ ਬਿਧਿ ਨਿਖੇਧ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਲੇਹੀ।
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਨ ਕਬੀਰ ਰਾਮੁ ਕਰਿ ਸਨੇਹੀ।।੪।।

(ਧਨਾਸਰੀ ਭ : ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੬੯੨)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਪ	–	ਪ	ਪਧ	ਮ	ਪ	ਪ	ਨ	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ
ਰਾ	ऽ	ਮ	ਸਿऽ	ਮ	ਰ	ਰਾ	ऽ	ਮ	ਸਿ	ਮ	ਰ
ਪ	–	ਮ	ਗੁਮ	ਪਧ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	–	ਰ	ਸ	–	–
ਰਾ	ऽ	ਮ	ਸਿऽ	ਮऽ	ਰ	ਭਾ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ऽ
ਸ	–	ਸ	ਰ	(ਸ)ਨ਼	ਸ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ
ਰਾ	ऽ	ਮ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਨ	ਥਿ	ਨ
ਪ	ਨ	ਨਂ	ਨ	ਨ	ਨ	ਧਨ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	–
ਬੂ	ऽ	ਡ	ਤੇ	ਅ	ਧਿ	ਕਾऽ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਪ	ਨ	–	ਸਂ	ਸਂ	–
ਬ	ਨਿ	ਤਾ	ऽ	ਸੁ	ਤ	ਦੇ	ਹ	ऽ	ਗ੍ਰੇ	ਹ	ऽ
ਨ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	–	(ਸਂ)ਨ	ਸਂ	–	–
ਸੰ	ऽ	ਪ	ਤ	ਸੁ	ਖ	ਦਾ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ऽ
ਨ	ਨ	ਨ	–	ਨ	ਸਂ	ਧਨ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	ਪ
ਇ	ਨ	ਸੈ	ऽ	ਕ	ਛ	ਨਾऽ	ऽ	ਹਿ	ਤੇ	ऽ	ਰੇ
ਪ	–	ਮ	ਗੁਮ	ਪਧ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	–	ਰ	ਸ	–	–
ਕਾ	ऽ	ਲ	ਅऽ	ਵऽ	ਧ	ਆ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ऽ

ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

੪ ਰਾਗ ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ ਝਪਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਤੇਜ ਹੂੰ ਕੋ ਤਰੁ ਹੈਂ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਕੋ ਸਰੁ ਹੈਂ, ਕਿ ਸੁੱਧਤਾ ਕੋ ਘਰੁ ਹੈਂ ਕਿ ਸਿੱਧਤਾ ਕੀ ਸਾਰ ਹੈਂ ।।
ਕਾਮਨਾ ਕੀ ਖਾਣ ਹੈਂ ਕਿ ਸਾਧਨਾ ਕੀ ਸਾਨ ਹੈਂ,
ਕਿ ਬਿਰਕਤਤਾ ਕੀ ਬਾਨ ਹੈਂ ਕਿ ਬੁੱਧਿ ਕੋ ਉਦਾਰੁ ਹੈਂ ।।
ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਕਿ ਭੂਪਨ ਕੋ ਭੂਪ ਹੈਂ ਕਿ ਰੂਪ ਹੂੰ ਕੋ ਰੂਪ ਹੈਂ ਕੁਮਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਹਾਰੁ ਹੈਂ ।।
ਦੀਨਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਗਨੀਮਨ ਕੋ ਗਾਰਕ ਹੈਂ ਸਾਧਨ ਕੋ ਰੱਛਕ ਹੈਂ ਗੁਨਨ ਕੋ ਪਹਾਰੁ ਹੈਂ ।੭।੨੫੯।

(ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਪਾ: ੧੦)

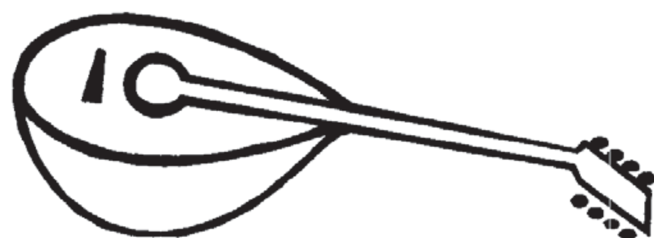
ਅਸਥਾਈ

x		2			0		3		
ਪਨ	ਧ	ਪ	ਮ	ਧ	ਪ	ਪ	ਮ	–	ਗੁਸ
ਦੀ	ਨ	ਨ	ऽ	ਕੇ	ਦਾ	ਤਾ	ਹੈਂ	ऽ	ऽਗ
ਸ	ਗੁ	ਸਗੁ	ਮਪ	ਪਮ	ਗੁ	ਰਰ	ਸ	–	–
ਨੀ	ਮ	ਨऽ	ऽऽ	ਕੋऽ	ਗਾ	ਰਕ	ਹੈਂ	ऽ	ऽ,
ਨ	ਨ	ਸ	–	ਗੁ	ਰ	ਸਨ	ਸ	–	ਸ
ਸਾ	ਧ	ਨ	ऽ	ਕੇ	ਰੱ	ਛਕ	ਹੈਂ	ऽ	ਗੁ
ਮਗੁ	ਮ	ਪ	ਨ	ਨ	ਸਨ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ
ਨ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ਪ	ਹਾ	ਰ	ਹੈਂ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਮ	ਪ	ਨ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਤੇ	ਜ	ਹੂੰ	ऽ	ਕੋ	ਤ	ਰ	ਹੈਂ	ऽ	ਕਿ
ਨ	ਨ	ਸਂ	–	ਗੁਂ	ਰਂ	ਸਂਨ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਰਾ	ਜ	ਸੀ	ऽ	ਕੋ	ਸ	ਰऽ	ਹੈਂ	ऽ	ਕਿ
ਪ	ਨ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਪ	ਮ	ਪ	–	ਮ
ਸੁੱ	ਧ	ਤਾ	ऽ	ਕੋ	ਘ	ਰ	ਹੈਂ	ऽ	ਕਿ
ਗੁ	ਸ	ਸਗੁ	ਮਪ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	–	–
ਸਿੱ	ਧ	ਤਾऽ	ऽऽ	ਕੀ	ਸਾ	ਰ	ਹੈਂ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ

ਇਹ ਖਮਾਜ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਖਾਡਵ, ਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ 'ਰੇ-ਧਾ' ਸੁਰ ਵਰਜਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਕਈ ਵੇਰ "ਸਂਰਂ ਨਸਂ ਜਾਂ ਪਨਸਂਰਂਸਂ" ਇੰਜ ਰਿਖਭ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ- ਨ਼ ਸ ਗ, ਮ ਪ ਨ, ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ ਨ਼ ਪ, ਮ ਗ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਹਰਿ ਜਸੁ ਰੇ ਮਨਾ ਗਾਇ ਲੈ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈ ਤੇਰੋ॥
ਅਉਸਰੁ ਬੀਤਿਓ ਜਾਤੁ ਹੈ ਕਹਿਓ ਮਾਨ ਲੈ ਮੇਰੋ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਸੰਪਤ ਰਥ ਧਨ ਰਾਜ ਸਿਉ ਅਤਿ ਨੇਹੁ ਲਗਾਇਓ॥
ਕਾਲ ਫਾਸ ਜਬ ਗਲਿ ਪਰੀ ਸਭ ਭਇਓ ਪਰਾਇਓ॥੧॥
ਜਾਨਿ ਬੂਝ ਕੈ ਬਾਵਰੇ ਤੈ ਕਾਜੁ ਬਿਗਾਰਿਓ॥
ਪਾਪ ਕਰਤ ਸੁਕਚਿਓ ਨਹੀ ਨਹ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਿਓ॥੨॥
ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿਆ ਸੋ ਸੁਨੁ ਰੇ ਭਾਈ॥
ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਪੁਕਾਰਿ ਕੈ ਗਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਾਈ॥੩॥

(ਤਿਲੰਗ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੭੨੭)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
ਪ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਪ	ਨ਼	ਪ	ਪ	(ਮ)ਗਂ	-	ਮ	ਮ	ਗ	-	ਸ	-
ਹ	ਰਿ	ਜ	ਸ	ਰੇ	ऽ	ਮ	ਨਾ	ਗਾ	ऽ	ऽ	ਇ	ਲੈ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨ਼	-	ਸ	-	ਸ	ਮ	ਗ	-	ਗ	ਮ	ਪ	ਨ	ਪਨ	ਸਂਰਂ	ਸਂਨ਼	ਪਮ
ਜੋ	ऽ	ਸੰ	ऽ	ਗੀ	ऽ	ਹੈ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ਰੋऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਗ	ਮ	ਪ	-	ਨ	-	ਸਂ	-	-	ਸਂ	ਪਨ	ਸਂਰਂ	ਸਂ	-
ਅਉ	ऽ	ਸ	ਰ	ਬੀ	ऽ	ਤਿਓ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ऽ	ਤ	ਹੈऽ	ऽऽ	ऽ	ऽ
ਗਂ	ਗਂ	-	ਮਂ	ਗਂ	ਗਂ	ਸਂ	-	ਸਂਰਂ	ਸਂਨ	ਪਨ਼	ਪਮ	ਗਮ	ਪਨ	ਸਂਰਂ	ਸਂ
ਕ	ਹਿਓ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਨ	ਲੈ	ऽ	ਮੇऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ	ਰੋऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਛੋਟੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਭਉ ਤੇਰਾ ਭਾਂਗ ਖਲੜੀ ਮੇਰਾ ਚੀਤੁ ॥ ਮੈ ਦੇਵਾਨਾ ਭਇਆ ਅਤੀਤੁ ॥
ਕਰ ਕਾਸਾ ਦਰਸਨ ਕੀ ਭੂਖ ॥ ਮੈ ਦਰ ਮਾਗਉ ਨੀਤਾ ਨੀਤ ॥੧॥
ਤਉ ਦਰਸਨ ਕੀ ਕਰਉ ਸਮਾਇ ॥ ਮੈ ਦਰਿ ਮਾਗਤੁ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕੇਸਰਿ ਕੁਸਮ ਮਿਰਗਮੈ ਹਰਣਾ ਸਰਬ ਸਰੀਰੀ ਚੜ੍ਹਣਾ ॥
ਚੰਦਨ ਭਗਤਾ ਜੋਤਿ ਇਨੇਹੀ ਸਰਬੇ ਪਰਮਲੁ ਕਰਣਾ ॥੨॥
ਘਿਅ ਪਟ ਭਾਂਡਾ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ਐਸਾ ਭਗਤੁ ਵਰਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ॥
ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਨਿਵੇ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਦਰਿ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ ॥੩॥

(ਤਿਲੰਗ ਮ: ੧. ਪੰਨਾ ੭੨੧)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
														(ਮ)ਗ	ਮ
														ਤਉ	ਦਰ
ਪ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	(ਨ਼)ਪ	ਪ	(ਮ)ਗ	ਮ	ਗ	–	–	–	–	ਸ	(ਮ)ਗ	ਮ
ਸ	ਨ	ਕੀ	ऽ	ऽ	ਕ	ਰਉ	ਸ	ਮਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਇ,	ਤਉ	ਦਰ
ਪ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	(ਨ਼)ਪ	ਪ	(ਮ)ਗ	ਮ	ਗ	–	–	–	ਸ	–	–	–
ਸ	ਨ	ਕੀ	ऽ	ऽ	ਕ	ਰਉ	ਸ	ਮਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸ	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	–	ਨ	ਨ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	ਨ਼	ਪ		
ਇ	ਮੈ	ਦ	ਰ	ਮਾਂ	ऽ	ਗ	ਤ	ਭੀ	ऽ	ਖਿਆ	ऽ	ਪਾ	ਇ	ਤਉ	

ਅੰਤਰਾ

	(ਗ)ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਪ	ਨ	ਨ	ਸਂ	–	ਸ	ਸਂ	ਸਂ	–	ਸਂ	–
	ਭਉ	ਤੇ	ਰਾ	ਭਾਂ	ਗ	ਖ	ਲ	ੜੀ	ऽ	ਮੇ	ਰਾ	ਚੀ	ऽ	ਤ	ऽ
–	ਨ	–	ਨ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ਼	ਪ		
ऽ	ਮੈ	ऽ	ਦੇ	ਵਾ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਭ	ਇਆ	ऽ	ਅ	ਤੀ	ਤ	ਤਉ	ਦਰ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਨੋਟ:- ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਦੋ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਭੀ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

੩ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਕੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਖੁੰਦਕਾਰਾ ॥
ਮੈ ਗਰੀਬ ਮੈ ਮਸਕੀਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਆਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕਰੀਮਾਂ ਰਹੀਮਾਂ ਅਲਾਹ ਤੂ ਗਨੀ ॥ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ ਦਰਿ ਪੇਸਿ ਤੂ ਮਨੀ ॥੧॥
ਦਰਿਆਉ ਤੂ ਦਿਹੰਦ ਤੂ ਬਿਸੀਅਰ ਤੂ ਧਨੀ ॥ ਦੇਹਿ ਲੇਹਿ ਏਕੁ ਤੂੰ ਦਿਗਰ ਕੋ ਨਹੀ ॥੨॥
ਤੂੰ ਦਾਨਾਂ ਤੂੰ ਬੀਨਾ ਮੈ ਬੀਚਾਰੁ ਕਿਆ ਕਰੀ ॥ ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਬਖਸੰਦ ਤੂੰ ਹਰੀ ॥੩॥

(ਤਿਲੰਗ ਭ: ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੭੨੭)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o		
											ਸ
											ਮੈ
ਗ	–	ਗ	ਗ	–	ਮ	ਗਮ	ਰਗ	–ਗ	ਮ	ਪ	–
ਅੰ	ऽ	ਧੁ	ਲੇ	ऽ	ਕੀ	ਟੇ	ऽऽ	ऽਕ	ਤੇ	ਰਾ	ऽ
ਪਸਂ	–	–ਸਂ	ਪਨੁ	ਪ	ਪ	ਗਮ	ਪ	ਮ	ਗ	–	ਰਸ
ਨਾ	ऽ	ऽਮ	ਖੁੰ	ऽ	ਦ	ਕਾऽ	ਰਾ	ऽ	ऽ	ऽ,	ਮੈऽ

ਅੰਤਰਾ

											ਸ ਨੁਸ
											ਮੈਗ
ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਨ	ਨ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	–
ਰੀ	ऽ	ਬ	ਮੈ	ਮ	ਸ	ਕੀ	ऽ	ਨ	ਤੇ	ਰਾ	ऽ
ਪ	ਨ	ਨ	ਸਂ	–	ਸਂਰਂ	ਨ	ਸਂ	–	ਪਨੁ	ਪਮ	ਗਸ
ਨਾ	ऽ	ਮ	ਹੈ	ऽ	ऽਆ	ਧਾ	ਰਾ	ऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽਮੈ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਤਾਲ–ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਮੀਰਾਂ ਦਾਨਾ ਦਿਲ ਸੋਚ ॥ ਮੁਹਬਤੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸੈ ਸਚੁ ਸਾਹ ਬੰਦੀ ਮੋਚ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਦੀਦ ਨੇ ਦੀਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਛੁ ਨਹੀ ਇਸ ਕਾ ਮੋਲ ॥
ਪਾਕ ਪਰਵਦਗਾਰ ਤੂ ਖੁਦਿ ਖਸਮੁ ਵਡਾ ਅਤੋਲੁ ॥੧॥
ਦਸਤਗੀਰੀ ਦੇਹਿ ਦਿਲਾਵਰ ਤੂ ਹੀ ਤੂ ਹੀ ਏਕ ॥
ਕਰਤਾਰ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਣ ਖਾਲਕ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥੨॥

(ਤਿਲੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੨੪)

ਅਸਥਾਈ

o				x				o				x			
ਪ ਨ਼	ਪ	ਮ ਗ	ਮ	ਗ	–	–	–	ਸ	–	ਗ	ਗ	ਮ	–	–	–
ਦਾ	ਨਾ	ਦਿ	ਲ	ਸੋ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਚ	ਮੀ	ਰਾਂ	ऽ	ऽ	ऽ
ਗ	ਮ	ਪ	ਨ	ਸਂ	–	–	–	ਨ਼	ਪ	ਮ ਗ	ਮ਼	ਗ	–	–	–
ਦਾ	ਨਾ	ਦਿ	ਲ	ਸੋ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਚ	ਮੀ	ਰਾਂ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

					ਗ	ਗ	ਮ	ਨ਼ ਪ	–	ਨ	ਨ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਨ
					ਮੁ	ਹ	ਬ	ਤੇ	ऽ	ਮ	ਨ	ऽ	ਤ	ਨ	ਬ
ਸਂ	–	–	–	–	ਮ	ਗ	ਮ	ਨ਼ ਪ	–	ਨ	ਨ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਨ
ਸੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਮੁ	ਹ	ਬ	ਤੇ	ऽ	ਮ	ਨ	ऽ	ਤ	ਨ	ਬ
ਸਂ	–	–	–	ਸਂ	ਨ	–	ਨ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	ਨ	ਸਂ	–	–
ਸੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ਸਚ	ਸਾ	ऽ	ਹ	ਬੰ	ऽ	ਦੀ	ऽ	ਮੋ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ਼	ਪ	–	–								
ऽ	ऽ	ਚ	ਮੀ	ਰਾਂ	ऽ	ऽ	ऽ	ਦਾਨਾ							

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ

ਇਹ ਬਿਲਾਵਲ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ, ਸੰਵਾਦੀ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਤੀਵਰ ਮੱਧਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਰੇ-ਧਾ ਸੁਰ ਦੁਰਬਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ– ਸ ਗ, ਮ ਪ ਨ, ਸਂ।
ਅਵਰੋਹ – ਸਂ ਨ, [ਧ]ਪ, [ਮੇ]ਗਮਗ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਸ-ਲਯ)

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ।। ਰਹਾਉ।।
ਤੋਰੀ ਨ ਤੂਟੈ ਛੋਰੀ ਨ ਛੂਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿੰਚ ਤਨੀ।।੧।।
ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਸਤੁ ਹੈ, ਤੂ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ।।੨।।
ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਕਉ, ਅਕਥ ਕਥਾ ਜਾ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ।।੩।।
ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਹੀਅਤ ਹੈ, ਮੋਹਿ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਠਾਕੁਰੁ ਅਪੁਨੀ।।੪।।
(ਬਿਲਾਵਲ ਮ: ੫. ਪੰਨਾ ੮੨੭)

ਅਸਥਾਈ

0				੩				x				੨			
[ਨ]ਸਂ	ਨ	[ਧ]ਪ	[ਮੇ]ਗ	ਮ	ਗ	ਸ	ਨ਼	ਪ਼	–	ਨ਼	ਨ਼	ਸ	–	ਗ	–
ਮੂ	ऽ	ਲਾ	ਲ	ਨ	ਸਿ	ऽ	ਉ	ਪ੍ਰੀ	ऽ	ਤ	ਬ	ਨੀ	ऽ	ऽ	ऽ
[ਸ]ਨ਼	ਸ	ਗ	ਮ	ਪ	–	[ਨ]ਸਂ	ਨ	[ਧ]ਪ	–	[ਪ]ਗ	ਮ	ਗ	–	ਸ	–
ਤੋ	ऽ	ਰੀ	ਨ	ਤੂ	ऽ	ਟੈ	ऽ	ਛੋ	ऽ	ਰੀ	ਨ	ਛੂ	ऽ	ਟੈ	ऽ
[ਸ]ਨ਼	ਸ	ਗ	ਮ	ਪ	–	ਨ	–	ਸਂ	ਸਂਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਧਪ	ਮਗ	ਰਸ	ਨ਼ਸ
ਐ	ऽ	ਸੀ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਧੋ	ऽ	ਖਿੰ	ऽऽ	ਚ	ਤ	ਨੀऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਪ	ਸਂ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	(ਸਂ)	ਨ	ਪ	ਪ	ਸਂ	ਨ	ਪ
ਦਿ	ਨ	ਸ	ਰੈ	ऽ	ਨ	ਮ	ਨ	ਮਾ	ऽ	ਹਿ	ਬ	ਸ	ਤ	ਹੈ	ऽ
[ਮ]ਗ	ਮ	ਪ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਪ	ਪਮੇ	ਗ	ਮ	ਗ	–	ਸ	–
ਤੂ	ऽ	ਕ	ਰ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਭऽ	ਅ	ਪ	ਨੀ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮਧਯਲਯ)

ਲਾਲੁ ਚੋਲਨਾ ਤੈ ਤਨਿ ਸੋਹਿਆ ।। ਸੁਰਿਜਨ ਭਾਨੀ ਤਾਂ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ।।੧ ।।
ਕਵਨ ਬਨੀ ਰੀ ਤੇਰੀ ਲਾਲੀ ।। ਕਵਨ ਰੰਗਿ ਤੂੰ ਭਈ ਗੁਲਾਲੀ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਤੁਮ ਹੀ ਸੁੰਦਰਿ ਤੁਮਹਿ ਸੁਹਾਗੁ ।। ਤੁਮ ਘਰਿ ਲਾਲਨੁ ਤੁਮ ਘਰਿ ਭਾਗੁ ।।੨ ।।
ਤੂੰ ਸਤਵੰਤੀ ਤੂੰ ਪਰਧਾਨਿ ।। ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਨੀ ਤੁਹੀ ਸੁਰ ਗਿਆਨ ।।੩ ।।
ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਨੀ ਤਾਂ ਰੰਗਿ ਗੁਲਾਲ ।। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਿਹਾਲ ।।੪ ।।
ਸੁਨਿ ਰੀ ਸਖੀ ਇਹ ਹਮਰੀ ਘਾਲ ।। ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ਸੀਗਾਰਿ ਸਵਾਰਨਹਾਰ ।ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ।।
(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੪)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
–	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	–	ਨ	–	ਸਂ	–	ਨ	ਧ	ਪਮੇ	ਪ	ਗਮ	ਗ
ਃ	ਕਵ	ਨ	ਬ	ਨੀ	ਃ	ਰੀ	ਃ	ਤੇ	ਃ	ਰੀ	ਃ	ਲਾਃ	ਃ	ਲੀਃ	ਃ
–	ਗ	ਗ	ਸ	ਗਮ	ਪਧ	ਪਮੇ	ਪ	ਮੇਗ	ਗ	–	ਰ	ਸਨ਼	–	ਸ	-
ਃ,	ਕਵ	ਨ	ਰੰ	ਃਃ	ਃਃ	ਤੂੰਃ	ਃ	ਭ	ਈ	ਃ	ਗੁ	ਲਾ	ਃ	ਲੀ	ਃ

ਅੰਤਰਾ

	ਮਗ	ਗ	ਮ	ਪ	ਪ	ਨ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–
	ਲਾ	ਲ	ਚੋ	ਃ	ਲ	ਨਾ	ਃ	ਤ	ਨਿ	ਤ	ਨ	ਸੋ	ਹਿ	ਆ	ਃ
–	ਨ	ਨ	ਨ	ਨ	–	ਨਧ	ਨ	ਸਂ	–	ਨ	ਧਪ	ਪਮੇ	ਪ	ਗਮ	ਗ
ਃ,	ਸੁਰ	ਜ	ਨ	ਭਾ	ਃ	ਨੀਃ	ਃ	ਤਾਂ	ਃ	ਮ	ਨੁਃ	ਮੋਃ	ਹਿ	ਆਃ	ਃ
ਰਸ															

ਕਵਨ –

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਲਾਗੀ ਡੋਰੀ ।। ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕਰਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਮੋਰੀ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਅੰਚਲਾ ਗਹਾਇਓ ਜਨ ਅਪਨੇ ਕਉ, ਮਨੁ ਬੀਧੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਖੋਰੀ ।।
ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਭਗਤਿ ਰਸੁ ਉਪਜਿਓ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜਾਲੀ ਤੋਰੀ ।।੧ ।।
ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਆਨ ਨ ਪੇਖਉ ਹੋਰੀ ।।

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲੀਓ ਦਾਸੁ ਅਪੁਨਾ, ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਬਹੂ ਥੋਰੀ ।।੨।।

(ਰਾਗ ਨਟ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੯੭੯)

ਅਸਥਾਈ

x			੦			x			੦		
ਸ	ਰ	ਸਨ਼	ਸ	ਸ	ਸ	ਪਮੇ	ਪਮੇ	ਪ	ਗਮ	ਗ	–
ਚਰ	ਨ	ਕਠ	ਮਲ	ਸੰ	ਗ	ਲਾਠ	ਗੀਠ	ਠ	ਡੋਠ	ਰੀ	ਠ
ਪ	ਨ	ਨਸ਼	ਧਨ	ਨੰਧ	ਪਪ	ਪਮੇ	ਪ	-ਮੇ	ਗਮ	ਗ	–
ਸੁ	ਖ	ਸਾਠ	ਗ	ਰਠ	ਕਰ	ਪ੍ਰਮ	ਗ	ਠਤ	ਮੋਠ	ਰੀ	ਠ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਨ	-ਨ	ਸਂ	ਸਂ	–	ਨਧ	ਨ	ਪਪ	ਨਧ	ਨ	–
ਅੰਚ	ਲਾ	ਠਗ	ਹਾ	ਇਓ	ਠ	ਜਨ	ਠ	ਅਪ	ਨੋਠ	ਕਉ	ਠ
ਨ	ਨ	-ਸਂ	ਧਨ	ਪ	–	ਪਮੇ	ਪ	-ਮੇ	ਗਮ	ਗ	–
ਮ	ਨ	ਠਠ	ਬੀਠ	ਧੋ	ਠ	ਫੇ	ਮ	ਠਰੀ	ਧੋਠ	ਰੀ	ਠ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਝਪਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਡਿਠੇ ਸਭੇ ਥਾਵ ਨਹੀ ਤੁਧੁ ਜੇਹਿਆ ।। ਬਧੋਹੁ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਤਾਂ ਤੂ ਸੋਹਿਆ ।।
ਵਸਦੀ ਸਘਨ ਅਪਾਰ ਅਨੂਪ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰ ।।
ਹਰਿਹਾਂ ਨਾਨਕ ਕਸਮਲ ਜਾਹਿ ਨ੍ਹਾਇਐ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰ ।।੧੦।।

(ਫੁਨਹੇ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੬੨)

ਅਸਥਾਈ

x		੨			੦		੩		
ਨਸਂ	ਨ	ਧਪ	ਗ	ਮ	ਗ	–	ਸ	–	–
ਡਿ	ਠੇ	ਸ	ਠ	ਭੇ	ਥਾ	ਠ	ਵ	ਠ	ਠ
ਨ਼	ਪ਼	ਨ਼	ਸ	ਮ	ਗ	–	ਰਸ	–	–
ਨ	ਹੀ	ਤੁ	ਠ	ਧ	ਜੇ	ਠ	ਹਿਆ	ਠ	ਠ

ਅੰਤਰਾ

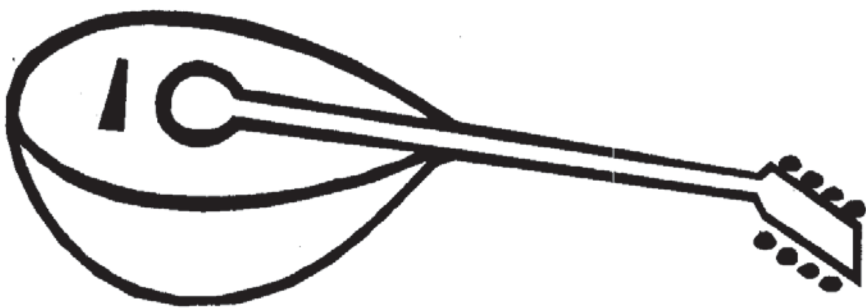
ਮ ਗ	ਮ	ਪਪ	ਨ	ਨ	ਸ‍ਂ	ਨ	ਸ‍ਂ	–	–
ਬ	ਧੋਹੁ	ਪੁਰ	ਖ	ਸ਼ਿ	ਧਾ	ऽऽ	ਤੈ	ऽ	ऽ
ਨ	–	ਧ ਪ	ਗ	ਮ	ਪ	ਗਮ	ਗ	ਸ	–
ਤਾਂ	ऽ	ਤੂ	ऽ	ऽ	ਸੋ	ऽऽ	ਹਿਆ	ऽ	ऽ

ਡਿਠੇਸਭੇ

ਸੰਚਾਰੀ ਤੇ ਅਭੋਗ

ਨ ਸ	ਸ	ਨ਼ਨ਼	ਧ਼ਪ਼	ਨ਼ਨ਼	ਸ	ਨ਼	ਸ	–	–
ਵਸ	ਦੀ	ਸਘ	ਨਾ	ਸ਼ਅ	ਪਾ	ऽऽ	ਰ	ऽ	ऽ
ਗ	ਗ	ਸ	ਗ	ਮ	ਪ	ਗ	ਮ	ਗ	ਗ
ਅ	ਨੂ	ਪ	ਰਾ	ਮ	ਦਾ	ऽ	ਸ	ਪੁ	ਰ
ਪਪ	ਪ	ਨ	ਨਨ	ਸਂਸਂ	ਗਂ	ਮਂ	ਗਂ	–	ਸਂ
ਹਰਿ	ਹਾਂ	ਨਾ	ਨਕ	ਕਸ	ਮ	ਲ	ਜਾ	ऽ	ਹਿ
ਨ	ਸਂ	ਨ	ਪ	ਪ	ਗ	ਮ	ਗ	ਸ	ਸ
ਨ਼ਾ	ਇਐ	ਰਾ	ऽ	ਮ	ਦਾ	ਸ	ਸ	ऽ	ਰ

ਡਿਠੇਸਭੇ

ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ

ਇਹ ਬਿਲਾਵਲ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓੜਵ-ਓੜਵ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ 'ਪੰਚਮ' ਅਲਪ ਤੇ ਵਕ੍ਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਈਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ 'ਨੀ-ਗਾ' ਵਰਜਿਤ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ- ਸ, ਮ ਰ ਮ, ਪ ਧ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ, ਧ ਮ, ਪ ਮ ਰ, ਧ਼ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮਧਯ ਲਯ)

ਸਾਜਨ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕੀ ਹੋਇ ਰਹਾ ਸਦ ਧੂਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਹਾਰੀਆ ਪੇਖਉ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥੧॥

(ਮਾਰੂ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੯੮੯)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
ਮਪਧਸਂ	ਧ	ਧ		ਪ ਮ	-	ਰ	ਸ	ਰ ਧ਼	ਸ	-	ਸ	ਮ	ਰ	ਪ	-
ਸਾਙ	ਜ	ਣ		ਤੇ	ਙ	ਰੇ	ਙ	ਚ	ਰ	ਙ	ਨ	ਕੀ	ਙ	ਙ	ਙ
ਮ ਰ	-	ਰ	ਸ	ਰ	ਮ	ਪ	ਧ	ਮਪ	ਧਸਂ	ਰਂਸਂ	ਧਪ	ਮਪ	ਧਪ	ਮਰ	ਸ
ਹੋ	ਙ	ਇ	ਰ	ਹਾ	ਙ	ਸ	ਦ	ਧੂਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਰ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਪ	ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	-	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	-	ਧ	-
ਨਾ	ਙ	ਨ	ਕ	ਸ	ਰ	ਣ	ਤੁ	ਹਾ	ਙ	ਙ	ਰੀ	ਆ	ਙ	ਙ	ਙ
ਧ	ਸਂ	ਰਂ	ਮਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਧ	ਧਪ	ਮਪ	ਧਸਂ	ਰਂਸਂ	ਧਪ	ਮਪ	ਧਪ	ਮਰ	ਸ
ਪੇ	ਙ	ਖਉ	ਙ	ਸ	ਦਾ	ਙ	ਹਙ	ਜੂਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਰ

੨ ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਨਮਿ ਵੰਞਹੁ ਕਿਲਵਿਖਹੁ ਕਰਤਾ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥
ਦੂਤਹ ਦਹਨੁ ਭਇਆ ਗੋਵਿੰਦੁ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥
ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿਦ ਲਾਲਨ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਵਖਾਣਿਆ ॥

ਆਚਰਜੁ ਡੀਠਾ ਅਮਿਉ ਵੁਠਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਜਾਣਿਆ ।।
ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਨਹ ਅੰਤੁ ਜਾਈ ਪਾਇਆ ।।
ਬਿਲਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਮੇਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਬਣਾਇਆ ।।੨।।

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਛੰਤ, ਪੰਨਾ ੪੬੦)

ਅਸਥਾਈ

o				x				o				x			
-	ਧਸਂ	ਧ	ਪ	ਮ	-	—	-	ਪ	(ਮ)ਰ	ਰ	ਸ	(ਰ)ਧ਼	ਸ	-	-
ऽ,	ਲ਼	ਸ	ਵੰ	ਞੁ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਕਿ	ਲ	ਵਿ	ਖਹੁ	ऽ	ऽ	ऽ
-	(ਪ)ਧ	ਧ	ਸਂ	(ਸਂ)ਧ	-	ਪ	ਮ	ਮ	-ਧ	ਪ	-	ਧਪ	ਮਪ	ਧ	-
ऽ	ਜੀ	ਕ	ਰ	ਤਾ	ऽ	ਘ	ਰ	ਆ	ऽऽ	ਇਆ	ऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

	ਮ	ਪ	ਧ	ਸਂਧ	ਸਂ	ਸਂ	-	—	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂਧ	ਸਂ	-	-
	ਦੂ	ऽ	ਤਹ	ਦਹ	ऽ	ਨ	ऽ	ऽ	ਦਹ	ਨ	ਭ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ऽ
-	ਧ	-	ਸਂ	(ਸਂ)ਧ	ਧ	ਪ	ਮ	ਮ	-ਧ	ਪ	-	-	-	-	-
ऽ,	ਜੀ	ऽ	ਗੋ	ਵਿੰ	ਦ	ਪ੍ਰ	ਗ	ਟਾ	ऽऽ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਤਾਲ–ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਿਰਤਕ ਕਉ ਪਾਇਓ ਤਨਿ ਸਾਸਾ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ।।
ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਮੁਗਧ ਭਏ ਸ੍ਰੋਤੇ ਹਰਿਨਾਮਾ ਮੁਖਿ ਗਾਇਆ ।।੧ ।।
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਦੇਖੁ ਵਡਾਈ ।। ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ। ।ਰਹਾਉ ।।
ਦੂਖ ਸੋਗ ਕਾ ਢਾਇਓ ਡੇਰਾ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਬਿਸਰਾਮਾ ।।
ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਮਿਲੇ ਅਚਿੰਤਾ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮਾ ।।੨ ।।
ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ਮੁਖ ਊਜਲ ਮਿਟਿ ਗਏ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ।।
ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ।।੩ ।।
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਦੂਖੁ ਦਰਦ ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਗਾ ।।
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੇ ਪੂਰ ਕਰੰਮਾ ਜਾ ਕਾ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਮਨ ਲਾਗਾ ।।੪ ।।

(ਸੋਰਠਿ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੧੪)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
ਧ	ਪ	ਧ	(ਪ)ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਰ	ਰ	ਧ਼	ਸ	-	ਸ	-
ਪੂ	ऽ	ਰੇ	ਗੁ	ਰ	ਕੀ	ऽ	ਦੇ	ਖ	ਵ	ਡਾ	ऽ	ਈ	ऽ
ਰ	ਮ	ਰ	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਧ	ਮ	ਪ	(ਧ)ਸਂ	-	ਧ	ਮ
ਤਾ	ऽ	ਕੀ	ਕੀ	ऽ	ਮ	ਤ	ਕਹ	ਣ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਈ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਪ	ਧ	ਸਂ	-	-	-	ਧ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	-
ਮਿਰ	ਤ	ਕ	ਕਉ	ऽ	ऽ	ऽ	ਪਾ	ਇਓ	ਤਨ	ਸਾ	ऽ	ਸਾ	ऽ
ਸਂ	ਰਂ	ਮਂ	ਰਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	-	ਰਂ	ਸਂ	-	-	-
ਬਿਛ	ਰ	ਤ	ਆ	ऽ	ਨ	ਮਿ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ऽ
ਧ	ਮ	ਪ	(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਰ	-	ਸ	-
ਪ	ਸੂ	ऽ	ਪ੍ਰੇ	ऽ	ਤ	ਮੁ	ਗ	ਧ	ਭਏ	ਸ੍ਰੋ	ऽ	ਤੇ	ऽ
(ਰ)ਧ਼	ਸ	ਸ	(ਮ)ਰ	ਮ	ਮ	ਮ	ਪਧ	ਮ	ਪ	(ਧ)ਸਂ	-	ਧ	ਮ
ਹ	ਰਿ	ਨਾ	ਮਾ	ऽ	ਮੁ	ਖ	ਗਾऽ	ऽ	ऽ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਸਾਜਨਾ ਸੰਤ ਆਉ ਮੇਰੈ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥
ਆਨੰਦਾ ਗੁਨ ਗਾਇ ਮੰਗਲ ਕਸਮਲਾ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ਪਰੇਰੈ ॥੧॥
ਸੰਤ ਚਰਨ ਧਰਉ ਮਾਥੈ ਚਾਂਦਨਾ ਗ੍ਰਿਹਿ ਹੋਇ ਅੰਧੇਰੈ ॥੨॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸੈ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਉ ਪੇਖਿ ਨੇਰੈ ॥੩॥
ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੰਤ ਪਾਏ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਨਾਨਕ ਉਹ ਬੇਰੈ ॥੪॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੦੧)

ਅਸਥਾਈ

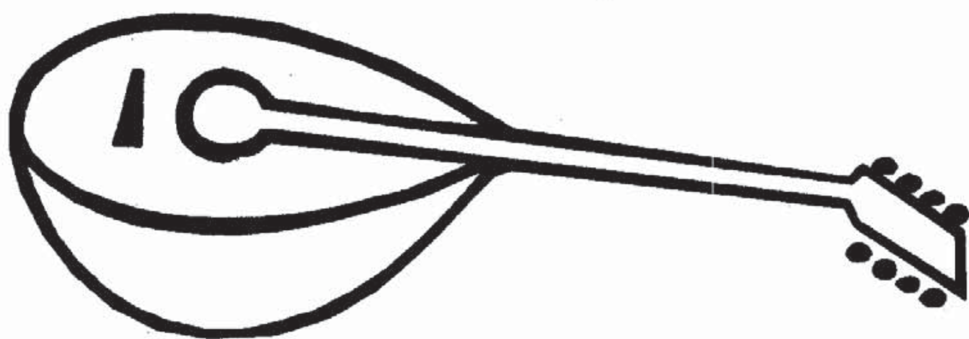
x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਮ	ਰ	ਪ	-	ਪ	ਧ	ਮ	-	ਰ	(ਰ)ਧ਼	ਸ	ਸ
ਸਾਂ	ਜ	ਨਾ	ऽ	ਸੰ	ਤ	ਆ	ऽ	ਉ	ਮੇ	ऽ	ਰੈ

ਸ	ਸ	ਰ	–	ਸ	ਧ਼	ਮ	–	ਰ	ਪ	ਪ	ਪ
ਆ	ਨੰ	ਦਾ	ऽ	ਗੁ	ਨ	ਗਾ	ऽ	ਇ	ਮੈਂ	ਗ	ਲ
ਧ	ਮ	ਪ	ਸਂਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	ਧ	ਪ	ਮ	ਰ	ਸ਼
ਕ	ਸ	ਮ	ਲਾ	ਮਿ	ਟ	ਜਾ	ਇ	ਪ	ਰੇ	ऽ	ਰੈ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	–	ਮ	ਪ	ਧ	ਧ	ਸ਼ਂ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	ਸਂ
ਸੰ	ऽ	ਤ	ਚ	ਰ	ਨ	ਧ	ਰਉ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਬੈ
ਸਂ	ਰਂ	ਮਂ	ਰਂ	–	ਸਂ	ਧ	ਧ	ਪ	ਮ	ਰ	ਸ
ਚਾਂ	ऽ	ਦ	ਨਾ	ऽ	ਗ੍ਰਿਹ	ਹੋ	ਇ	ਐਂ	ਧੇ	ऽ	ਰੈ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ

ਬਿਲਾਵਲ ਠਾਟ ਦੇ ਇਸ ਰਾਗ ਦਾ ਵਾਦੀ ਖੜਜ ਤੇ ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਜਾਤੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਗ ਦੀ ਜਾਤੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਹੈ। ਪਰ ਕੁਝ ਰਾਗ ਐਸੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਧੁਨ' ਆਖਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ- ਪੀਲੂ, ਮਾਂਡ, ਜਿਲਹਾ, ਬਰਵਾ, ਪਹਾੜੀ ਆਦਿਕ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ, ਤਿਵੇਂ ਗਾਉਣ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਤੀ ਬੰਧਨ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਚੰਗੇ ਗਾਇਕ-ਵਾਦਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਲਗ-ਭਗ ਬਾਰਾਂ ਸੁਰ ਐਸੀ ਖੂਬੀ ਨਾਲ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਗ ਦਾ ਸਰੂਪ ਹੋਰ ਵੀ ਖਿੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆ ਨੂੰ ਬੜਾ ਆਨੰਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਪਹਾੜੀ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ 'ਮਾ-ਨੀ' ਵਰਜਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਜਾਤੀ ਬੰਧਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਆਰੋਹ- ਸ, ਰ ਗ ਪ, ਧ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ ਨਧ, ਪ, ਮਗ, ਰਸ।

੧ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ, ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਨ ਰੇ ਛਾਡਹੁ ਭਰਮੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਇ ਨਾਚਹੁ, ਇਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਡਾਂਡੇ।।
ਸੂਰੁ ਕਿ ਸਨਮੁਖ ਰਨ ਤੇ ਡਰਪੈ, ਸਤੀ ਕਿ ਸਾਂਚੈ ਭਾਂਡੇ।।੧।।
ਡਗਮਗ ਛਾਡਿ ਰੇ ਮਨ ਬਉਰਾ।।
ਅਬ ਤਉ ਜਰੇ ਮਰੇ ਸਿਧਿ ਪਾਈਐ, ਲੀਨੋਂ ਹਾਥਿ ਸੰਧਉਰਾ।।੧।।ਰਹਾਉ।।
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਕੇ ਲੀਨੇ, ਇਆ ਬਿਧਿ ਜਗਤੁ ਬਿਗੂਤਾ।।
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨ ਛੋਡਉ, ਸਗਲ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ।।੨।।

(ਗਉੜੀ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੩੩੮)

ਅਸਥਾਈ

x			੨				੦			੩			
										(ਸ)ਧ਼	ਧ਼	ਸ	ਰ
										ਡ	ਗ	ਮ	ਗ
ਸਰ	ਗ	–	ਮਗ	ਰ	–	ਧ਼	(ਸ)ਧ਼	ਸ	ਰ	ਸਰ	ਗ	–	ਰ
ਛਾऽ	ऽ	ऽ	ਡ੍ਹ	ऽ	ऽ	ऽ	ਰੇ	ऽ	ऽ	ਮऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸ਼	—	–	ਧ਼	ਪ਼	ਧ਼	ਰ	ਸ	–	ਸ				
ਨ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਮ	ਨ	ਬਉ	ऽ	ਰਾ				

ਅੰਤਰਾ

ਸ	ਸ	ਸ	ਰਗ	ਗ	–	ਗ	ਗ	ਗ	ਗ	ਮਗ	ਰ	ਰ	–
ਅ	ਬ	ਤਉ	ਜਾ	ਰੇ	ऽ	ਮ	ਰੇ	ਸਿ	ਧ	ਪਾऽ	ਈ	ਐ	ऽ
ਸ	–	ਸ	ਰ	–	ਰ	ਰ	ਸਰ	ਗਰ	ਸਨ਼	ਧ਼	–	ਸ	–
ਲੀ	ऽ	ਨੋ	ਹਾ	ऽ	ਥ	ਸੰ	ਧਉ	ऽऽ	ऽऽ	ਰਾ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸ	ਧ਼	–	ਸ	–	ਸ	ਰ	ਗ	–	–	ਪ	–	–	ਧ
ਡ	ਗ	ऽ	ਮ	ऽ	ਗ	ऽ	ਛਾ	ऽ	ऽ	ਡ	ऽ	ऽ	ऽ
ਪਧ	ਸਂ	ਧਪ	ਗ	ਰ	–	ਸ	ਸ	–	ਧ਼	(ਸ)ਧ਼	ਧ਼	ਸ	ਰ
ਰੇऽ	ऽ	ऽऽ	ਮ	ਨ:	ऽ	ऽ	ਬਉ	ऽ	ਰਾ	ਡ	ਗ	ਮ	ਗ

ਅਗੋਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਦੋ–ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਲਾਓ ਅਤੇ ਹਰਵਾਰ 'ਡਗਮਗ' ਦਾ ਅੰਤਲਾ ਹਿਸਾ ਗਾ ਕੇ ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਆਉਂਣਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੀ ਦੂਜੀ ਟਿਯੂਨ ਹੇਠਾਂ ਕਹਿਰਵੇ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈ।

ਨੋਟ :– ਇਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਸਮੇਂ ਮੱਧਮ ਜਾਂ ਕੋਮਲ ਗੰਧਾਰ ਨੂੰ ਖੜਜ (ਸਾ) ਮੰਨਕੇ ਗਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਮੰਦ੍ਰ–ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਵਿਚ ਹੀ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

੨ ਦੂਜੀ ਸ਼ਬਦ ਰੀਤ ਤਾਲ–ਕਹਿਰਵਾ (ਚਲੰਤ ਲਯ)

x				o				x				o			
				ਸ	ਧ਼	ਸ	ਰ	ਗ	ਰ	ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਰ
				ਡ	ਗ	ਮ	ਗ	ਛਾ	ऽ	ऽ	ਡ	ਰੇ	ऽ	ਮ	ਨ
ਸ	–	ਸ	ਰ	ਸ	ਧ਼	ਸ	ਰ	ਗ	ਰ	ਗ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਰ
ਬਉ	ऽ	ਰਾ	ਜੀ,	ਡ	ਗ	ਮ	ਗ	ਛਾ	ऽ	ऽ	ਡ	ਰੇ	ऽ	ਮ	ਨ
ਸ	–	ਸ	–	–	–	–	–	–	ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	ਮ	–	ਗ
ਬਉ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ,	ਅ	ਬ	ਤਉ	ਜ	ਰੇ	ऽ	ਮ
ਮ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	ਧ	ਧ	–	ਪ	ਮ	ਮ	ਮ
ਰੇ	ऽ	ਸਿ	ਧ	ਪਾ	ਈ	ਐ	ऽ	ਲੀ	ऽ	ਨਉ	ऽ	ਹਾ	ऽ	ਥ	ਸੰ
ਮ	ਪ	ਪ	ਗ												
ਧਉ	ऽ	ਰਾ	ऽ												

ਅੰਤਰਾ

ਸਧ਼	ਸ	ਸ		ਰ	ਗ	ਗ	ਗ	ਰ	ਗਮ	ਮ	ਗ	ਰ	ਗ	ਗ	–
ਮ	ਨ	ਰੇ		ਛਾ	ਡ੍ਹੁ	ਭੂ	ਮ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਗਟ	ਹੋਇ	ਨਾ	ऽ	ਚਹੁ	ऽ
–	ਪ	–	ਪ	ਪ	ਧ	ਸ	ਨ	ਧ	ਪ	ਧ	ਪ	–	–	–	–
ऽ	ਇਆ	ऽ	ਮਾ	ਇਆ	ऽ	ਕੇ	ऽ	ਡਾਂ	ऽ	ਡੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
–	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਪ	ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	ਮ	–
ऽ	ਸੂ	ਰ	ਕੇ	ਸ	ਨ	ਮੁ	ਖ	ਰ	ਨ	ਤੇ	ऽ	ਡ	ਰ	ਪੈ	ऽ
ਪ	ਧ	–	ਧ	ਪ	ਮ	ਮ	–	ਮ	ਪ	ਪ	ਗ				
ਸ	ਤੀ	ऽ	ਕੇ	ਸਾਂ	ऽ	ਚੈ	ऽ	ਭਾਂ	ऽ	ਡੇ	ऽ	ਡਗਮਗ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ (ਮਧਯ ਲਯ)

ਚਿਤ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਉ ਨੈਨ ਅਵਿਲੋਕਨੋ, ਸ੍ਰਵਨ ਬਾਨੀ ਸੁਜਸੁ ਪੂਰਿ ਰਾਖਉ ॥
ਮਨੁ ਸੁ ਮਧੁਕਰੁ ਕਰਉ ਚਰਨ ਹਿਰਦੇ ਧਰਉ, ਰਸਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਭਾਖਉ ॥੧॥
ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਉ ਜਿਨਿ ਘਟੈ ॥ ਮੈ ਤਉ ਮੋਲਿ ਮਹਗੀ ਲਈ ਜੀਅ ਸਟੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਭਾਉ ਨਹੀ ਊਪਜੈ, ਭਾਵ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਹੋਇ ਤੇਰੀ ॥
ਕਹੈ ਰਵਿਦਾਸੁ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਹਰ ਸਿਉ, ਪੈਜ ਰਾਖਹੁ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੇਰੀ ॥੨॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਭ. ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੬੯੪)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o		
ਪ਼ਧ਼	ਧ਼ਸ	–ਸ	ਰਗ	ਗ	ਸਰ	ਗਪ	ਗ	ਰਸ	ਸ	–	ਧ਼ਪ਼
ਪ੍ਰੀऽ	ਤऽ	ऽਗੋ	ਬਿੰਦ	ਸਿਉ	ऽऽ	ਜਿऽ	ਨ	ऽਘ	ਟੈ	ऽ	ਮੇਰੀ
ਪ਼ਧ਼	ਧ਼ਸ	–ਸ	ਰਗ	ਗ	ਸਰ	ਗਪ	ਗ	ਰਸ	ਸ	–	ਸਸ
ਪ੍ਰੀऽ	ਤऽ	ऽਗੋ	ਬਿੰਦ	ਸਿਉ	ऽऽ	ਜਿऽ	ਨ	ऽਘ	ਟੈ	ऽ	ਮੈਤਉ
ਪ	ਪ	–ਮੇ	ਪਧ	–	ਪਮ	ਗ	ਰ	ਸਸ	ਗਰ	ਗ	ਰਧ਼
ਮੋ	ਲ	ऽਮਹਿ	ਗੀऽ	ऽ	ਲਈ	ਜੀਅ	ऽ	ऽਸ	ਟੈ	ऽ,	ਮੇਰੀ

ਅੰਤਰਾ

ਸ	ਗ	ਮਗ	ਪ	ਪ	-	ਪਧ	ਧਨ	ਧਪ	ਧ	ਪ	ਪ
ਚਿ	ਤ	ਸਿਮ	ਰਨ	ਕਰਉ	ऽ	ਨੈ	ਨਾ	ਅਵਿ	ਲੋ	ਕ	ਨੈ
ਧਨ਼	ਨ਼	ਧਪ	ਪਧ	-	ਪਮ	ਗਮ	ਪ	-ਮ	ਗਗ਼	ਗ	ਰਧ਼
ਸੁਵ	ਨ	ਬਾ	ਨੀ	ऽ	ਸੁ	ਜਸ	ਪੂ	ਰ	ਗਾ	ਖਉ	ਮੇਰੀ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਤਾਲ–ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕਹਹੁ ਮਤ ਝੂਠੇ ਝੂਠਾ ਜੋ ਨ ਬਿਚਾਰੈ॥
ਜਉ ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਖੁਦਾਇ ਕਹਤ ਹਉ, ਤਉ ਕਿਉ ਮੁਰਗੀ ਮਾਰੈ॥੧॥
ਮੁਲਾਂ ਕਹਹੁ ਨਿਆਉ ਖੁਦਾਈ॥ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਪਕਰਿ ਜੀਉ ਆਨਿਆ ਦੇਹ ਬਿਨਾਸੀ ਮਾਟੀ ਕਉ ਬਿਸਮਿਲਿ ਕੀਆ॥
ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨਾਹਤ ਲਾਗੀ ਕਹੁ ਹਲਾਲੁ ਕਿਆ ਕੀਆ॥੨॥
ਕਿਆ ਉਜੂ ਪਾਕੁ ਕੀਆ ਮੁਹੁ ਧੋਇਆ ਕਿਆ ਮਸੀਤਿ ਸਿਰੁ ਲਾਇਆ॥
ਜਉ ਦਿਲ ਮਹਿ ਕਪਟੁ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰਹੁ ਕਿਆ ਹਜ ਕਾਬੈ ਜਾਇਆ॥੩॥
ਤੂੰ ਨਾਪਾਕੁ ਪਾਕੁ ਨਹੀ ਸੂਝਿਆ ਤਿਸ ਕਾ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਿਆ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਿਸਤਿ ਤੇ ਚੂਕਾ ਦੋਜਕ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ॥੪॥

(ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ ਪੰਨਾ ੧੩੫੦)

ਅਸਥਾਈ

x			o			x			o		
									ਗ	ਰ	ਗ
									ਮੁ	ਲਾਂ	ऽ
ਰ਼ਸ	ਸ	ਸ	ਨ਼	ਧ਼ਪ਼	ਧ਼	ਸ	-	ਸ	*	ਗ	ਮ
ਕ	ਹਹੁ	ਨਿ	ਆ	ਉ	ਖੁ	ਦਾ	ऽ	ਈ,	*	ਤੇ	ਰੇ
ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਗ	ਪ	ਮ			
ਮ	ਨ	ਕਾ	ਭਰ	ਮ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਈ			

ਅੰਤਰਾ

ਸ	^{ਰ}ਗ	ਮਗ	$^{\text{ਮੇ}}$ਪ	ਪ	ਪ	ਪਧ	ਨ਼	ਪ	ਧ	ਪ	-
ਬੇ	ਦ	ਕऽ	ਤੇ	ਬ	ਕ	ਹਹੁ	ਮ	ਤ	ਝੂ	ਠੇ	ऽ
ਪ	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਧ	ਗ	ਪ	ਮ	ਗ	-	ਸ
ਝੂ	ਠਾ	ऽ	ਜੋ	ਨ	ਬਿ	ਚਾ	ऽ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ਜਉ
ਰ	ਰ	ਰ	ਰ	ਰ	ਰ	ਸ	ਰ	ਗਰ	ਸਨ਼	ਧ਼	-
ਸ	ਭ	ਮਹਿ	ਏ	ਕ	ਖੁ	ਦਾ	ਇ	ਕऽ	ਹਤ	ਹਉ	ऽ
^{ਗ}ਮ	ਮ	-	ਪ	ਪ	-	ਗ	ਗ	^{ਰ}ਸ	ਸ	ਸਗ	ਰਗ
ਤਉ	ਕਿਉ	ऽ	ਮੁਰ	ਗੀ	ऽ	ਮਾ	ਰੈ	ऽ	ਮੁ	ਲਾਂ	ऽऽ ਕਹਹੁ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੫ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਕਹਿਰਵਾ 'ਚਾਰ ਮਾਤ੍ਰੇ' (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਨਿਰਗੁਣੁ ਰਾਖਿ ਲੀਆ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ।। ਸਤਿਗੁਰਿ ਢਾਕਿ ਲੀਆ ਮੋਹਿ ਪਾਪੀ ਪੜਦਾ।
ਢਾਕਨਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ।।
ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਬਿਗਤ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ।।
ਉਸਤਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਤੁਮਾਰੀ ਕਉਣੁ ਕਹੈ ਤੂ ਕਦ ਕਾ ।।
ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ਮਿਲੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਨਿਮਕਾ ।।੪।।

(ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੧੭)

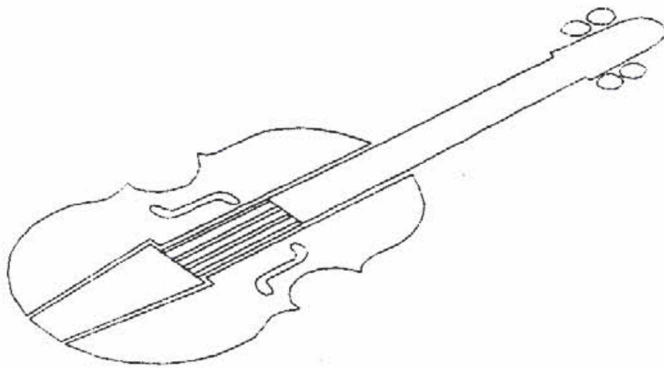
ਅਸਥਾਈ

x				x				x				x			
		ਪ਼ਧ਼	ਸ	ਸਰ	ਗ	ਰ	ਸ	ਸਗ	ਰ	-	ਗ	ਰ	ਗ	ਰ	ਸ
		ਨਿਰ	ਗੁਣ	ਰਾऽ	ऽ	ਖ	ਲੀ	ਆऽ	ऽ	ऽ	ਸੰ	ਤ	ਨ	ਕਾ	ऽ
ਰ	ਸ	ਸ	-	—	-	ਧ	ਧ	ਪ	-	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	-	—
ਸ	ਦ	ਕਾ	ऽ	ऽ	ऽ,	ਸਤਿ	ਗੁਰ	ਢਾ	ऽ	ਕ	ਲੀ	ਆ	ऽ	ऽ	ऽ
ਮ	ਗ	ਰ	ਸ	ਗ	-	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	-	—	-		
ऽ	ऽ	ਮੋ	ਹਿ	ਪਾ	ऽ	ਪੀ	ऽ	ਪ	ੜ	ਦਾ	ऽ	ऽ	ऽਨਿਰਗੁਣ		

ਅੰਤਰਾ

ਸ ਗ ਗ	ਮ - ਪ -	— ਮਪ ਮ ਗ	ਮ ਪ ਪ -
ਢਾ ਕ ਨ	ਹਾ ਙ ਰੇ ਙ	ਙ ਪ੍ਰ ਭੂ ਹ	ਮਾ ਙ ਰੇ ਙ
- ਪ ਪ ਮ	ਗ ਗ ਰ ਸ	ਰ ਸ ਸ -	— -
ਙ, ਜੀ ਅ ਪ੍ਰਾ	ਙ ਨ ਸੁ ਖ	ਦਾ ਙ ਤੇ ਙ	ਙ ਙ ਨਿਰਗੁਣ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਹਮੀਰ

ਇਹ ਕਲਿਆਣ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਮੱਧਮ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਸੰਗੀਤ ਕਰਤਾ ਇਸ ਦਾ ਠਾਟ ਬਿਲਾਵਲ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ – ਸ, ਰਸ, ਗਮ ਧ, ਨਧ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ, ਨਧ, ਪ, ਮੇਪਧਪ ਗ, ਮਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਹਮੀਰ ਤ੍ਰਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਮਾਰੈ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ।।
ਅਲਿ ਮਕਰੰਦ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਮਨੁ ਫੇਰਿ ਫੇਰਿ ਰੀਝੈ।੧ ।ਰਹਾਉ।
ਆਨ ਜਲਾ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਨ ਕਛੂਐ ਹਰਿ ਬੂੰਦ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕਉ ਦੀਜੈ।।੧।।
ਬਿਨੁ ਮਿਲਬੇ ਨਾਹੀ ਸੰਤੋਖਾ ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕ ਜੀਜੈ।।੨।।

(ਕਲਿਆਣ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੨੧)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
															ਪਧ ਹ
ਪ	ਮੇ	ਪ	ਪ	ਗ	ਮ	ਗ	ਮ	ਸਂਧ	–	—	ਨ	ਧਨ	ਸਂ	ਨ	ਧ
ਮਾ	ऽ	ਰੈ	ਇਹ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ਜੈऽ	ऽ	ऽ	ਹ
ਪ	ਮੇ	ਪ	ਪ	ਗ	ਮ	ਗ	ਮ	ਸਂਧ	–	—	–	ਪ	ਮੇ	ਪ	–
ਮਾ	ऽ	ਰੈ	ਇਹ	ਕਿ	ਰ	ਪਾ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ਜੈ	ऽ	ऽ	ऽ
–	ਪਗ	ਗ	ਰ	ਗਮ	ਪਧ	ਪਮੇ	ਪ	ਗ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	–
ऽ	ਅਲਿ	ਮ	ਕ	ਰੰऽ	ऽऽ	ਦ	ऽ	ਚ	ਰ	ਨ	ਕ	ਮ	ਲ	ਸਿਉ	ऽ
–	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨ	ਧ	ਨ	ਧਨ	ਸਂ	ਨ	ਧ
ऽ	ਮ	ਨ	ਫੇ	ऽ	ਰ	ਫੇ	ਰ	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ਝੈऽ	ऽ	ऽ,	ਹ

ਅੰਤਰਾ

–	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	–	ਮੇਪ	–	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–
ऽ	ਆ	ਨ	ਜ	ਲਾ	ऽ	ਸਿਉ	ऽ	ਕਾ	ऽ	ਜ	ਨ	ਕ	ਛੂ	ਐ	ऽ

ਸਂ ਸਂ ਸਂ ਨ	ਧ ਨ ਸਂ ਰਂ	ਸਂ ਨ ਧ ਨ	ਧਨ ਸਂ ਨ ਧ
ਹਰਿਬੁ ਦ ਚਾ	ਤ੍ਰਿ ਕ ਕੳੁ ऽ	ਦੀ ऽ ऽ ऽ	ਜੈਂਹ ऽ ऽ, ਹ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਹਮੀਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤੁਮ ਦੇਵਹੁ ਅਪਨਾ ਨਾਉ । ਰਹਾਉ ॥
ਕਰਉ ਸੇਵਾ ਸਤ ਪੁਰਖ ਪਿਆਰੇ ਜਤ ਸੁਨੀਐ ਤਤ ਮਨਿ ਰਹਸਾਉ ॥
ਵਾਰੀ ਫੇਰੀ ਸਦਾ ਘੁਮਾਈ ਕਵਨੁ ਅਨੂਪੁ ਤੇਰੋ ਠਾਉ ॥੧॥
ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹਿ ਸਗਲ ਸਮਾਲਹਿ ਸਗਲਿਆ ਤੇਰੀ ਛਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਤੁਝਹਿ ਦਿਖਾਉ ॥੨॥

(ਕੇਦਾਰਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੧੯)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
ਨਸਂ ਸਂ ਧਨ ਧ	ਪਮੇ ਪ ਪਗ ਮ	ਸਂਧ - ਨ ਸਂ	ਨਧ - ਪ -
ਹ ਰਿ ਕੇ ऽ	ਦ ਰ ਸ ਨ	ਕੋ ऽ ਮ ਨ	ਚਾ ऽ ਉ ऽ
ਪਗ ਮ ਪਧ ਧ	ਪ ਧ ਪ ਪ	ਪਗ - ਮ ਰ	ਸ ਰ ਸ -
ਕ ਰ ਕਿ ਰ	ਪਾ ऽ ਸ ਤ	ਸੰ ऽ ਗ ਮਿ	ਲਾ ऽ ਵਹੁ ऽ
ਨਸ - ਮ ਗ	ਪ ਮੇ ਧ ਪ	ਪਸਂ ਸਂ ਨਧ -	ਧਨ ਸਂਰਂ ਸਂ -
ਤੁ ऽ ਮ ऽ	ਦੇ ऽ ਵਹੁ ऽ	ਅ ਪ ਨਾ ऽ	ਨਾऽ ऽऽ ਉ ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮੇਪ ਪ ਸਂ ਸਂ	ਸਂ - ਰਂ ਸਂ	ਸਂਧ ਨਧ ਸਂ ਰਂ	ਸਂ ਨ ਧ ਪ
ਕ ਰਉ ऽ ਸੇ	ਵਾ ऽ ਸ ਤ	ਪੁ ਰ ਖ ਪਿ	ਆ ऽ ਰੇ ऽ
ਮਂਗਂ ਗਂ ਮਂ ਰਂ	ਸਂ ਰਂ ਸਂ ਸਂ	ਨਧ ਧ ਪ ਪ	ਧਨ ਸਂਰਂ ਸਂ -
ਜ ਤ ਸੁ ਨੀ	ਐ ऽ ਤ ਤ	ਮ ਨ ਰ ਹ	ਸਾऽ ऽऽ ਉ ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਹਮੀਰ ਤਾਲ ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਖਟੁ ਕਰਮ ਕੁਲ ਸੰਜੁਗਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਹ॥
ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਨ ਕਥਾ ਭਾਵੈ ਸੁਪਚ ਤੁਲਿ ਸਮਾਨਿ॥੧॥
ਰੇ ਚਿਤ ਚੇਤਿ ਚੇਤ ਅਚੇਤ॥
ਕਾਹੇ ਨ ਬਾਲਮੀਕਹਿ ਦੇਖ॥
ਕਿਸੁ ਜਾਤਿ ਤੇ ਕਿਹ ਪਦਹਿ ਅਮਰਿਓ ਰਾਮ ਭਗਤ ਬਿਸੇਖ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਸੁਆਨ ਸਤ੍ਰੁ ਅਜਾਤੁ ਸਭ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਲਾਵੈ ਹੇਤੁ॥
ਲੋਗ ਬਪੁਰਾ ਕਿਆ ਸਰਾਹੈ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਵੇਸ॥੨॥
ਅਜਾਮਲੁ ਪਿੰਗੁਲਾ ਲੁਭਤੁ ਕੁੰਚਰੁ ਗਏ ਹਰਿ ਕੈ ਪਾਸਿ॥
ਐਸੇ ਦੁਰਮਤਿ ਨਿਸਤਰੇ ਤੂ ਕਿਉ ਨ ਤਰਹਿ ਰਵਿਦਾਸ॥੩॥

(ਕੇਦਾਰਾ ਭ: ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੨੪)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
										ਨ	ਧ	ਨ	ਸਂ
										ਰੇ	ऽ	ਚਿ	ਤ
(ਨ)ਧ	–	ਪ	(ਪ)ਮੇ	ਪ	ਗ	ਮ	(ਸਂ)ਧ	–	ਧ	ਨ	ਧ	ਨ	ਸਂ
ਚੇ	ऽ	ਤ	ਚੇ	ऽ	ਤ	ਅ	ਚੇ	ऽ	ਤ,	ਰੇ	ऽ	ਚਿ	ਤ
(ਨ)ਧ	–	ਪ	(ਪ)ਮੇ	ਪ	ਗ	ਮ	(ਸਂ)ਧ	–	–	ਪ	–	–	–
ਚੇ	ऽ	ਤ	ਚੇ	ऽ	ਤ	ਅ	ਚੇ	ऽ	ऽ	ਤ	ऽ	ऽ	ऽ
ਗ	ਗ	ਰ	ਗ	ਧ	ਪ	ਪ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	–	–	ਸ
ਕਾ	ਹੇ	ਨ	ਬਾ	ऽ	ऽ	ਲ	ਮੀ	ऽ	ਕਹਿ	ਦੇ	ऽ	ऽ	ਖ
(ਨ)ਸ	ਸ	–	ਰ	ਰ	ਸ	–	(ਨ)ਧ਼	ਧ਼	ਪ਼	ਸ	ਸ	ਸ	–
ਕਿ	ਸ	ऽ	ਜਾ	ਤ	ਤੇ	ऽ	ਕਿਹ	ਪ	ਦ	ਅ	ਮ	ਰਿਓ	ऽ
ਸਂ	–	ਸਂ	(ਨ)ਧ	ਧ	ਰਂ	ਸਂ	(ਨ)ਧ	–	ਪ				
ਰਾ	ऽ	ਮ	ਭ	ਗ	ਤ	ਬਿ	ਸੇ	ऽ	ਖ				

ਅੰਤਰਾ

[ਮੇ]ਪ	ਪ	ਪ਼	ਧ	ਧ	ਪ	ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ
ਖ	ਟ	ਕ	ਰ	ਮ	ਸੰ	ऽ	ਜੁ	ਙਗ	ਤ	ਹੈ	ऽ	ਹ	ਰਿ
[ਸਂ]ਧ	[ਨ]ਧ	[ਨ]ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–	[ਨ]ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	[ਨ]ਧ	–	ਪ	–
ਭ	ਗ	ਤ	ਹਿ	ਰ	ਦੈ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ਹਿ	ऽ	ऽ	ऽ
[ਪ]ਮੇ	ਪ	ਪ	ਧ	–	ਪ	ਪ	[ਪ]ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	–
ਚਰ	ਨਾ	ਰ	ਬਿੰ	ऽ	ਦ	ਨ	ਕ	ਥਾ	ऽ	ਭਾ	ऽ	ਵੈ	ऽ
ਮ	ਗ	ਮ	[ਨ]ਧ	–	ਨ	ਸਂ	[ਨ]ਧ	–	ਪ				
ਸੁ	ਪ	ਚ	ਤੁ	ऽ	ਲ	ਸ	ਮਾ	ऽ	ਨ	ਰੇ	ਚਿਤ		

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਹਮੀਰ ਤਾਲ–ਸੂਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤਲਯ)

ਬਿਸਰਤ ਨਾਹਿ ਮਨ ਤੇ ਹਰੀ ।।
ਅਬ ਇਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਭਈ ਆਨ ਬਿਖੈ ਜਰੀ ।। ਰਹਾਉ ।।
ਬੂੰਦ ਕਹਾਂ ਤਿਆਗਿ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੀਨ ਰਹਤ ਨ ਘਰ਼ੀ ।।
ਗੁਨ ਗੋਪਾਲ ਉਚਾਰੁ ਰਸਨਾ ਟੇਵ ਇਹ ਪਰੀ ।।੧ ।।
ਮਹਾ ਨਾਦ ਕੁਰੰਕ ਮੋਹਿਓ ਬੇਧਿ ਤੀਖਨ ਸਰੀ ।।
ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਸਾਲ ਨਾਨਕ ਗਾਠਿ ਬਾਧਿ ਧਰੀ ।।੨ ।।

(ਕੇਦਾਰਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੨੧)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
						[ਨ]ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ
						ਬਿ	ਸ	ਰ	ਤ
[ਸਂ]ਨ	ਸਂ	[ਨ]ਧ	–	ਪ	–	[ਪ]ਮੇ	ਪ	[ਪ]ਗ	ਮ
ਨਾ	ऽ	ਹਿ	ऽ	ऽ	ऽ	ਮ	ਨ	ਤੇ	ਹ
[ਸਂ]ਧ	–	–	–	ਪ	–	[ਪ]ਗ	ਗ	ਗ	ਰ
ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ,	ਅ	ਬ	ਇ	ਹ

ਗਮ	ਪਧ	[ਮੇ]ਪ	–	–	ਪ	[ਪ]ਗ	–	ਮ	ਰ
ਫੁੱਲ	ਙ	ਤ	ऽ	ऽ	ਮ	ਹਾ	ऽ	ਪ	ਰ
ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	–	–	ਸਂ	–	–	ਨ
ਬ	ਲ	ਭ	ਈ	ऽ	ऽ	ਆ	ऽ	ऽ	ਨ
ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	[ਨ]ਸਂ	–	[ਪ]ਮੇ	ਪ	ਗ	ਮ
ਖਿ	ਖੇ	ऽ	ਜ	ਰੀ	ऽ,	ਮ	ਨ	ਤੇ	ਹ

ਅੰਤਰਾ

[ਮੇ]ਪ	–	[ਧ]ਸਂ	´ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–	–	–	–
ਬੂੰ	ऽ	ऽ	ਦ	ਕ	ਹਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂਨ	ਸਂ	[ਨ]ਧ	ਧ	ਪ	–
ਤਿਆ	ऽ	ऽ	ਰਾ	ਚਾऽ	ऽ	ੜ੍ਹ	ਕ	ऽ	ऽ
[ਮਂ]ਗਂ	–	–	ਮਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	–	–	–
ਮੀ	ऽ	ऽ	ਨ	ਰ	ਹ	ਤ	ऽ	ऽ	ऽ
ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	[ਨ]ਸਂ	–	[ਪ]ਮੇ	ਪ	[ਪ]ਗ	ਮ
ਰਹ	ਤ	ਨ	ਘ	ਰੀ	ऽ	ਮ	ਨ	ਤੇ	ਹ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਛਾਇਆਨਟ

ਇਹ ਕਲਿਆਣ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ।ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਪੰਚਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਰਿਖਭ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਪਾ ਰੇ' ਦੀ ਸੁਰ ਸੰਗਤੀ, ਦੋਵੇਂ ਮੱਧਮ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ – ਸ, ^{ਗ}ਰ, ਗਮ ਪ, ਧ, ਪ, ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ, ਨਧ ਪ, ਮੇਪਧਪ, ਗ ਮ ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਛਾਇਆ ਨਟ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਲਾਗੀ ਡੋਰੀ।।
ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕਰਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਮੋਰੀ।।੧।ਰਹਾਉ।।
ਅੰਚਲਾ ਗਹਾਇਓ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਮਨੁ ਬੀਧੋ ਪ੍ਰੇਮ ਖੋਰੀ।।
ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਭਗਤਿ ਰਸੁ ਉਪਜਿਓ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜਾਲੀ ਤੋਰੀ।।੧।।
ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਆਨ ਨ ਪੇਖਉ ਹੋਰੀ।।
ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲੀਓ ਦਾਸੁ ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਬਹੂ ਥੋਰੀ।।੨।।

(ਨਟ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੯੭੯)'

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
^{ਸ}ਪ਼	ਪ਼	^{ਪ}ਸ	ਸ	^{ਗ}ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਚ	ਰ	ਨ	ਕ	ਮ	ਲ	ਸੰ	ਗ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ਗੀ	ਡੋ	ऽ	ਰੀ	ऽ
ਧ	ਧ	ਪ	-	^{ਪ}ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਸੁ	ਖ	ਸਾ	ऽ	ਗ	ਰ	ਕਰਿ	ਪ	ਰ	ਮ	ਗ	ਤ	ਮੋ	ऽ	ਰੀ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

$^{\text{ਮੇ}}$ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਸਂ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-
ਅੰ	ਚ	ਲਾ	ਗ	ਹਾ	ऽ	ਇਓ	ऽ	ਜ	ਨ	ਅ	ਪ	ਨੇ	ऽ	ਕਉ	ऽ
^{ਨ}ਸਂ	-	$^{\text{ਸਂ}}$ਧ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	ਰਂ	^{ਨ}ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	$^{\text{ਸਂ}}$ਧ	$^{\text{ਨ਼}}$ਪ	ਪ	-
ਮ	ऽ	ਨ	ऽ	ਬੀ	ऽ	ਧੋ	ऽ	ਪ੍ਰੇ	ऽ	ਮ	ਕੀ	ਖੋ	ऽ	ਰੀ	ऽ
^{ਗ}ਮ	ਮ	ਮ	ਗ	ਪ	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	$^{\text{ਸਂ}}$ਧ	$^{\text{ਨ਼}}$ਪ	ਪ	-
ਜ	ਸ	ਗਾ	ऽ	ਵ	ਤ	ऽ	ਭ	ਗ	ਤ	ਰ	ਸ	ਉ	ਪ	ਜਿਓ	ऽ

^{ਗ}ਰ	-	ਗ	-	ਗ	ਮ	^{ਧ}ਪ	-	ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਮਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਇਆ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ਲੀ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ਰੀ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਛਾਇਆਨਟ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਉਲਾਹਨੋ ਮੈ ਕਾਹੂ ਨ ਦੀਓ।
ਮਨ ਮੀਠ ਤੁਹਾਰੋ ਕੀਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਆਗਿਆ ਮਾਨਿ ਜਾਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਨਾਮੁ ਤੁਹਾਰੋ ਜੀਓ ॥
ਈਹਾ ਊਹਾ ਹਰਿ ਤੁਮਹੀ ਤੁਮਹੀ ਇਹੁ ਗੁਰ ਤੇ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜੀਓ ॥੧॥
ਜਬ ਤੇ ਜਾਨ ਪਾਈ ਏਹ ਬਾਤਾ ਤਬ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਸਭ ਥੀਓ ॥
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸਿਓ ਆਨ ਨਾਹੀ ਰੇ ਬੀਓ ॥੨॥

(ਨਟ ਨਰਾਇਣ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੯੭੮)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
ਸ	ਧ	-	ਪ	^{ਪ}ਰ	ਗ	ਮ	^{ਧ}ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਉ	ਲਾ	ऽ	ਹ	ਨੋ	ऽ	ਮੈ	ऽ	ਕਾ	ਹੂ	ਨ	ਦੀ	ਓ	ऽ	ऽ	ऽ
$^{\text{ਨ਼}}$ਸ	-	^{ਮ}ਗ	-	ਮ	ਰ	ਸ	ਸ	$^{\text{ਨ਼}}$ਸ	-	ਰ	ਸ	^{ਸ}ਧ਼	$^{\text{ਨ਼}}$ਪ਼	ਪ਼	-
ਮ	ऽ	ਨ	ऽ	ਮੀ	ऽ	ਠ	ਤੁ	ਹਾ	ऽ	ਰੋ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ਓ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	-	ਪ	-	^{ਧ}ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-
ਆ	ऽ	ਗਿਆ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਨ	ਸੁ	ਖ	ਪਾ	ऽ	ਇਆ	ऽ
$^{\text{ਸਂ}}$ਧ	$^{\text{ਸਂ}}$ਧ	^{ਨ}ਧ	ਧ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	^{ਨ}ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-	$^{\text{ਸਂ}}$ਧ	ਨ	ਪ	-
ਸੁ	ਨ	ਸੁ	ਨ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ਤੁ	ਹਾ	ऽ	ਰੋ	ऽ	ਜੀ	ऽ	ਓ	ऽ
^{ਪ}ਮੇ	ਪ	-	ਪ	ਧ	-	ਪ	ਪ	^{ਪ}ਗ	ਗ	ਮ	ਰ	$^{\text{ਨ਼}}$ਸ	ਸ	^{ਸ}ਧ਼	ਪ਼
ਈ	ਹਾ	ऽ	ਊ	ਹਾ	ऽ	ਹ	ਰਿ	ਤੁ	ਮ	ਹੀ	ऽ	ਤੁ	ਮ	ਹੀ	ऽ
ਪ਼	ਪ਼	ਸ	-	ਰ	ਰ	ਸ	-	^{ਗ}ਰ	ਗਮ	ਪ	ਮਗ	ਮ	ਰ	ਸ	-
ਇ	ਹੁ	ऽ	ऽ	ਗੁ	ਰ	ਤੇਂ	ऽ	ਮੰ	ऽऽ	ਤ੍ਰ	ਦ੍ਰਿ	ੜੀ	ऽ	ਓ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਛਾਇਆਨਟ ਤਾਲ–ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਾ ਕਉ ਭਈ ਤੁਮਾਰੀ ਧੀਰ ॥
ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਨਿਕਸੀ ਹਉਮੈ ਪੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਜਿਉ ਬਾਰਿਕ ਖੀਰ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਬੀਰ ॥੧॥
ਖੁਲ੍ਹੇ ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਿ ਮਿਲੇ ਗੋਪਾਲਾ ਹੀਰੈ ਬੇਧੇ ਹੀਰ ॥
ਬਿਸਮ ਭਏ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਠਾਕੁਰ ਗੁਨੀ ਗਹੀਰ ॥੨॥

(ਨਟ ਮਃ ੫, ਪੰਨਾ ੯੭੮)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
[ਧ਼]ਪ਼	ਸ	ਸ	[ਗ]ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ
ਜਾ	ऽ	ਕਉ	ਭ	ਈ	ऽ	ਤੁ	ਮਾ	ऽ	ਰੀ	ਧੀ	ऽ	ऽ	ਰ
[ਸ]ਧ਼	ਨ਼	ਪ਼	ਸ	–	ਸ	ਸ	[ਗ]ਰ	ਗ	ਮ	ਰ	–	ਸ	–
ਜ	ਮ	ਕੀ	ਤ੍ਰਾ	ऽ	ਸ	ਮਿ	ਟੀ	ਸੁ	ਖ	ਪਾ	ऽ	ਇਆ	ऽ
ਸ	ਧ	–	ਪ	–	—	–	[ਮ]ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ
ਨਿ	ਕ	ऽ	ਸੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ਹਉ	ऽ	ਮੈ	ਪੀ	ऽ	ऽ	ਰ

ਅੰਤਰਾ

[ਮੇ]ਪ	ਪ	ਪ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	[ਨ]ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	–	ਸਂ	–
ਤਪ	ਤ	ਬੁ	ਝਾ	ऽ	ਨੀ	ऽ	ਅੰ	ਮ੍ਰਿ	ਤ	ਬਾ	ऽ	ਨੀ	ऽ
ਸਂ	ਸਂ	–	[ਨ]ਧ	–	[ਧ]ਰਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਪ
ਤ੍ਰਿ	ਪ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ਜਿਉ	ऽ	ਬਾ	ਰਿ	ਕ	ਖੀ	ऽ	ऽ	ਰ
ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਗ	ਮ	[ਧ]ਪ	ਮ	ਗ	ਗਮ	ਰ	–	ਸ	–
ਮਾ	ਤ	ਪਿ	ਤਾ	ऽ	ਸਾ	ऽ	ਜ	ਨ	ਸੰਤ	ਮੇ	ऽ	ਰੇ	ऽ
ਸ	ਧ	ਪ	ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	[ਗ]ਮ	–	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	–
ਸੰ	ਤ	ਸ	ਹਾ	ऽ	ਈ	ऽ	ਬੀ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ

੪ ਰਾਗ ਛਾਇਆਨਟ ਤਾਲ–ਸੂਲਫ਼ਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਰੇ ਮਨ ਮੂਸ ਬਿਲਾ ਮਹਿ ਗਰਬਤ ਕਰਤਬ ਕਰਤ ਮਹਾਂ ਮੁਘਨਾ ॥
ਸੰਪਤ ਦੋਲ ਝੋਲ ਸੰਗਿ ਝੂਲਤ ਮਾਇਆ ਮਗਨ ਭ੍ਰਮਤ ਘੁਘਨਾ ॥
ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਸਾਜਨ ਸੁਖ ਬੰਧਪ ਤਾ ਸਿਉ ਮੋਹੁ ਬਢਿਓ ਸੁਘਨਾ ॥
ਬੋਇਓ ਬੀਜ ਅਹੰ ਮਮ ਅੰਕੁਰੁ ਬੀਤਤ ਅਉਧ ਕਰਤ ਅਘਨਾ ॥
ਮਿਰਤੁ ਮੰਜਾਰ ਪਸਾਰਿ ਮੁਖੁ ਨਿਰਖਤ ਭੁੰਚਤ ਭੁਗਤਿ ਭੂਖ ਭੁਖਨਾ ॥
ਸਿਮਰਿ ਗੁਪਾਲ ਦਇਆਲ ਸਤਸੰਗਤਿ ਨਾਨਕ ਜਗੁ ਜਾਨਤ ਸੁਪਨਾ ॥੪॥

(ਸਵਯੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕ੍ਯ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੮੭)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
[ਪ]ਸਂ	–	ਧ	ਪ	[ਪ]ਰ	ਗ	ਮ	[ਧ]ਪ	–	ਪ
ਰੇ	ऽ	ਮ	ਨ	ਮੂ	ऽ	ਸ	ऽ	ऽ	ਬਿ
ਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	ਸ	–	–
ਲਾ	ऽ	ਮਹਿ	ऽ	ਗ	ਰ	ਬ	ਤ	ऽ	ऽ
[ਮ]ਗ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	–	–	ਸ
ਕ	ਰ	ਤ	ਬ	ਕ	ਰ	ਤ	ऽ	ऽ	ਮ
[ਸ]ਧ਼	–	ਪ਼	ਪ਼	ਸ	ਰ	ਸ	–	–	–
ਹਾਂ	ऽ	ਮੁ	ਘ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	–	ਪ	ਪ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	–	ਸਂ
ਸੰ	ऽ	ਪ	ਤ	ਦੋ	ऽ	ਲ	ऽ	ऽ	ਝੋ
[ਨ]ਧ	ਧ	ਰਂ	ਸਂ	[ਨ]ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	–	–
ऽ	ਲ	ਸੰ	ਗ	ਝੂ	ऽ	ਲ	ਤ	ऽ	ऽ
[ਨ]ਧ	–	ਸਂ	–	[ਨ]ਧ	ਧ	ਪ	–	–	ਪ
ਮਾ	ऽ	ਇਆ	ऽ	ਮ	ਗ	ਨ	ऽ	ऽ	ਭ੍ਰ
[ਮ]ਗ	ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	–	–	–
ਮ	ਤ	ਘੁ	ਘ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਦੇਸ

ਇਹ ਖਮਾਜ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਰਿਖਭ, ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਅਰੋਹ – ਸ ^{ਗ}ਰ, ਮ ਪ, ਨ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ ਨ਼ ਧ ਪ, ਮ ਗ ਰ, ਗ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਦੇਸ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਦੂਰਤੁ ਗਵਾਇਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਆਪੇ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਉਬਾਰਿਆ।।
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਅਪਣਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਰਿਆ।।੧।।
ਹੋਈ ਰਾਜੇ ਰਾਮ ਕੀ ਰਖਵਾਲੀ।।
ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨਦ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ਸੁਖਾਲੀ। ਰਹਾਉ।।
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰੇ ਮੋਹਿ ਤਿਸ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ।।
ਬਖਸਿ ਲਏ ਸਭਿ ਸਚੈ ਸਾਹਿਬ ਸੁਣਿ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਾ।।੨।।

(ਸੋਰਠ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੨੦)

ਅਸਥਾਈ

x	੨	੦	੩
			ਗਰ ਗ ^{ਰ}ਸ ਸ
			ਹੋ ਈ ਰਾ ਜੇ
^{ਮ}ਰ – ਮ ਮ	ਪ – ਪ ਪ	ਪਧ –ਪ ਮ –	^{ਗ}ਰ – ਸ –
ਰਾ ऽ ऽ ਮ	ਕੀ ऽ ਰ ਖ	ਵਾऽ ऽऽ ਲੀ ऽ,	ऽ ऽ ऽ ऽ
^{ਗ}ਰ – ਮ ਮ	ਪ – ਪ ਪ	ਪਧ $^{\text{ਸਂ}}$ਨ਼ ਨ਼ ਧ	^{ਪ}ਧ – ਪਮ –
ਸੂ ऽ ਖ ਸ	ਹ ऽ ਜ ਆ	ਨਾ ਦ ਗੁ ਣ	ਗਾ ऽ ਵਹੁ ऽ
ਪ ਪ ਨ ਨ	ਸਂ ਸਂ – ਸਂਰੇਂ	$^{\text{ਸਂ}}$ਨ਼ –ਧ ਪ ਮ	
ਮ ਨ ਤ ਨ	ਦੇ ਹ ऽ ਸੁऽ	ਖਾ ऽऽ ਲੀ ऽ	

ਅੰਤਰਾ

* ^{ਗ}ਰ ਮ ਮ	ਪ – ਪ –	— ਪਧ ਧ ਪ	ਮ -ਗ ਰਗ ਸ
* ਦੂਰ ਤ ਗ	ਵਾ ऽ ਇਆ ऽ	ऽ ਹਰਿ ਪ੍ਰ ਭ	ਆ ऽऽ ਪੇऽ ऽ

- [ਮ]ਰ ਮ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸਂ - — -	ਨ ਨ ਸਂ -
ਙ ਸ ਭ ਸੰ	ਸਾ ਙ ਰ ੳੁ	ਬਾ ਙ ਙ ਙ	ਙ ਰਿ ਆ ਙ
- ਰਂ ਰਂ ਰਂ	ਗਾਰਂ ਮਂ ਗਾਂ ਰਂ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ ਰਂ	ਨ - ਸਂ -
ਙ ਪਾ ਰ ਬ੍ਰ	ਹਙ ਮ ਪ੍ਰ ਭ	ਕਿ ਰ ਪਾ ਙ	ਧਾ ਙ ਰੀ ਙ
- ਪ ਨ ਨ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ ਸਂਰਂ	[ਸਂ]ਨੁ -ਧ ਪ ਮ	ਗਰ ਗ
ਙ ਅ ਪ ਨਾ	ਬਿ ਰ ਦ ਸਙ	ਮਾ ਝਰਿ ਆ ਙ	ਹੋਙ ਈ ਰਾਜੇ___

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਦੇਸ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਿ ਸਗਲ ਭੈ ਲਾਥੇ ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਦਇਆਲੁ ਹੋਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥
ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਤੂ ਮੇਰੋ ਸਾਹਿਬੁ ਦਾਤਾ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾਂ ॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਚਿੰਤਾ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੀ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੋ ਕਰਿ ਲੀਨਾ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੨॥
ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਕੋਊ ਲਾਗੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਅਪੁਨੈ ਰਾਖੇ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸੇ ਰਿਦ ਅੰਦਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੇ ॥੩॥
ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਜਿਨਿ ਮਨ ਕੀ ਇਛ ਪੁਜਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਿਨਿ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੪॥

(ਸੋਰਠ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੧੫)

ਅਸਥਾਈ

੩	x	੨	੦
[ਪ]ਧ ਧਪ ਮਗ ਰਸ	[ਮ]ਰ - ਮ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	ਸੰ -ਰਂ ਸਂਨੁ ਧਪ
ਪ੍ਰ ਭਙ ਜੀਙ ੳੁਙ	ਤੂ ਙ ਮੇ ਰੋ	ਸਾ ਙ ਹਿ ਬ	ਦਾ ਙਙ ਤਾਙ ਙਙ,
ਪਧਪਮ ਗਰ ਗਸ	[ਮ]ਰ ਮ ਮ ਮ	ਗਰ ਗ [ਰ]ਸ ਸ	ਨ - ਸ ਸ
** ** ** **	ਕ ਰ ਕਿ ਰ	ਪਾਙ ਙ ਪ੍ਰ ਭ	ਦੀ ਙ ਨ ਦ
[ਗ]ਰ ਮ ਗ ਰ	ਸ ਰ ਮ -	ਪ - ਨ ਨ	ਸਂ -ਰਂ ਸਂਨੁ ਧਪ
ਇਆਙ ਲਾ ਙ	ਗੁ ਣ ਗਾ ਙ	ਵਉ ਙ ਰੰ ਗ	ਰਾ ਙਙ ਤਾ ਙਙ

ਅੰਤਰਾ

		[ਪ]ਮ ਮ ਮ –	ਪ ਪ ਨ ਨ
		ਪ੍ਰ ਭ ਕੀ ਙ	ਸ ਰ ਣ ਸ
ਸਂ ਸਂ ਸਂ –	ਨ – ਸਂ –	ਰਂ ਰਂ ਰਂ ਰਂ	[ਗਂ]ਰਂ ਗਂ ਸਂ ਰਂ
ਗ ਲ ਭੈ ਙ	ਲਾ ਙ ਥੇ ਙ,	ਦੁ ਖ ਬਿ ਨ	ਸੇ ਙ ਸੁ ਖ
[ਸਂ]ਨ – ਸਂ –	[ਨ]ਸਂ – ਸਂ ਸਂਰਂ	[ਸਂ]ਨ̣ – ਧ ਪ	ਪ ਪ ਪ ਧ
ਪਾ ਙ ਇਆ ਙ	ਦਯਾ ਙ ਲ ਹੋਙ	ਆ ਙ ਪਾ ਰ	ਬ੍ਰ ਹ ਮ ਸੁ
[ਪ]ਮ – ਗ ਰ	ਸ [ਮ]ਰ ਮ –	ਪ ਪ ਨ ਨ	ਸਂ –ਰਂ ਸਂਨ̣ ਧਪ
ਆ ਙ ਮੀ ਙ,	ਪੂ ਙ ਰਾ ਙ	ਸ ਤਿ ਗੁ ਰ	ਧਿਆ ਙ ਇਆ ਙ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਦੇਸ ਤਾਲ–ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯਲਯ)

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਆ।।
ਜਿਉ ਕਰਿ ਸੂਰਜੁ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛਪੇ ਅੰਧੇਰੁ ਪਲੋਆ।।
ਸਿੰਘ ਬੁਕੇ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੰਨੀ ਜਾਇ ਨ ਧੀਰ ਧਰੋਆ।।
ਜਿਥੈ ਬਾਬਾ ਪੈਰ ਧਰੈ ਪੂਜਾ ਆਸਣੁ ਥਾਪਣਿ ਸੋਆ।।
ਸਿਧ ਆਸਣਿ ਸਭਿ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਨਕ ਆਦਿ ਮਤੇ ਜੇ ਕੋਆ।।
ਘਰਿ ਘਰਿ ਅੰਦਰਿ ਧਰਮਸਾਲ ਹੋਵੈ ਕੀਰਤਨੁ ਸਦਾ ਵਿਸੋਆ।।
ਬਾਬੇ ਤਾਰੇ ਚਾਰਿ ਚਕਿ ਨਉਖੰਡਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਚਾ ਢੋਆ।।
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਲਿ ਵਿਚਿ ਪਰਗਟ ਹੋਆ।।੨੭।।

(ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, ਵਾਰ ਪਹਿਲੀ)

ਆਸਥਾਈ

x	o	x	o
			ਸ ਸ
			ਮਿ ਟੀ
[ਗ]ਰ· ਰ ਮ ਮ	ਪ – ਨ ਨ	[ਸਂ]ਨ̣ ਸਂ – –	– – ਨ̣ਧ ਪ
ਧੁੰ ਧ ਜ ਗ	ਚਾ ਙ ਨ ਣ	ਹੋ ਆ ਙ ਙ	ਙ ਙ ਮਿਙ ਟੀ

- ਪਧ [ਪ]ਮ ਮ	[ਗ]ਰ ਗ [ਰ]ਸ ਰ	[ਰ]ਮ ਮ - ਗ	ਰ - ਸ -
ऽ ਧੁੰਧ ਜ ਗ	ਚਾ ऽ ਨ ਣ	ਹੋ ਆ ऽ ऽ	ऽ ऽ, ऽ ऽ
- ਸ ਰ ਰ	ਰ - ਰ ਗ	- ਮ ਮ ਗ	ਰ ਗ [ਰ]ਸ ਸ
ऽ ਸਤਿ ਗੁ ਰ	ਨਾ ऽ ਨ ਕ	ऽ ਪ੍ਰ ਗ ਟਿ	ਆ ऽ ਮਿ ਟੀ .....

ਅੰਤਰਾ

[ਪ]ਮ ਮ ਮ	ਪ - ਨ ਨ	[ਸੰ]ਨ ਸੰ - ਸੰ	ਸੰ - ਸੰ ਸੰ
ਜਿਉ ਕ ਰਿ	ਸੂ ऽ ਰ ਜ	ਨਿ ਕ ऽ ਲਿ	ਆ ऽ ਤਾ ਰੇ
- ਰ ਰੰ ਰੰ	ਗੰਰੰ ਗੰ [ਰੰ]ਸੰ ਰੰ	[ਸੰ]ਨ ਸੰ - -	- - ਨੁਧ ਪ
ऽ ਛ ਪੇ ਅ	ਧੇ ऽ ਰ ਪ	ਲੈ ਆ ऽ ऽ	ऽ ऽ ਮਿਟ ਟੀ
- ਪਧ [ਪ]ਮ ਮ	[ਗ]ਰ ਗ [ਰ]ਸ ਰ	[ਰ]ਮ ਮ - ਗ	ਰ -
ऽ ਧੁੰਧ ਜ ਗ	ਚਾ ऽ ਨ ਣ	ਹੋ ਆ ऽ ऽ	ऽ ऽ - -

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਦੇਸ ਤਾਲ–ਦਾਦਰਾ (ਮੱਧਯ-ਲਯ)

ਮੀਠੇ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਉ ਜਿੰਦੂ ਤੂੰ ਮੀਠੇ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਉ ।।
ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਮਿਲਿਆ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ।।੧ ।। ਰਹਾਉ ।।
ਹੋਰਿ ਸਾਦ ਸਭਿ ਫਿਕਿਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ ।।
ਵਿਣੁ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਕਰੇ ਫਿਟੁ ਸੁ ਜੀਵਣੁ ਸੋਇ ।।੧ ।।
ਅੰਚਲੁ ਗਹਿ ਕੈ ਸਾਧ ਕਾ ਤਰਣਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ।।
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਰਾਧੀਐ ਉਧਰੈ ਸਭ ਪਰਵਾਰੁ ।।੨ ।।
ਸਾਜਨੁ ਬੰਧੁ ਸੁਮਿਤ੍ਰੁ ਸੋ ਹਰਿਨਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਦੇਇ ।।
ਅਉਗਣ ਸਭ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਕਰੇਇ ।।੩ ।।
ਮਾਲੁ ਖਜਾਨਾ ਥੇਹੁ ਘਰੁ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਨਿਧਾਨ ।।
ਨਾਨਕੁ ਜਾਚਕੁ ਦਰਿ ਤੇਰੈ ਪ੍ਰਭ ਤੁਧ ਨੋ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ।।੪ ।।

(ਗਾਉੜੀ ਮਾਝ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੧੮)

ਅਸਥਾਈ

x			0			x			0		
^{ਨ}ਸਂ	ਸਂ	ਸਂਰਂ	$^{\text{ਸਂ}}$ਨ਼	ਧ	ਪ	ਪਧ	ਧ	-ਪ	ਮਗ	ਰਗ	^{ਰ}ਸ
ਮੀ	ਠੇ	ऽऽ	ਹਰਿ	ਗੁ	ਣ	ਗਾऽ	ਉ	ਝੀਂ	ਦੂऽ	ऽऽ	ਤੂੰ
^{ਗ}ਰ	ਮ	-	ਪ	ਨ	ਨ	ਸਂ	-	ਨ	ਸਂ	-	-
ਮੀ	ਠੇ	ऽ	ਹਰਿ	ਗੁ	ਣ	ਗਾ	ऽ	ऽ	ਉ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

^{ਪ}ਮ	ਮ	-	^{ਧ}ਪ	ਨ	-	ਸਂ	-	ਨ	ਸਂ	-	-
ਸ	ਚੇ	ऽ	ਸੇ	ਤੀ	ऽ	ਰ	ऽ	ਤਿ	ਆਂ	ऽ	ऽ
ਪ	ਨ	-ਨ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਨਸਂ	ਨਸਂ	ਰਂਸਂ	ਨ਼ਧ	ਪ	-
ਮਿਲਿ	ਆ	ऽਨਿ	ਥਾ	ऽ	ਵੇ	ਥਾऽ	ऽऽ	ऽऽ	ਉऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ

ਜਿਲਹਾ ਜਾਂ ਜਿਲਾ-ਕਾਫੀ ਇਕ ਮਨੋਹਰ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਠਾਟ ਕਾਫੀ, ਜਾਤੀ ਵਕ੍ਰ-ਸੰਪੂਰਣ ਵਾਦੀ ਖੜਜ, ਸੰਵਾਦੀ ਮਧਮ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਕੋਈ ਨਹੀ। ਜਿਲਹਾ, ਪੀਲੂ ਤੇ ਬਰਵਾ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਠੁਮਰੀ, ਗ਼ਜ਼ਲ ਤੇ ਭਜਨ ਆਦਿ,ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਅ ਧੁਨਾਂ ਹੀ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਖਯਾਲ ਜਾਂ ਧ੍ਰੁਪਦ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਗੀ ਨਹੀਂ, ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਕੀਰਤਨੀਏਂ ਪੁਰਾਤਕ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਿਲਾਹਾ ਰਾਗ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਸਬਦ-ਰੀਤਾਂ (ਧੁਨਾਂ) ਨੂੰ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਨ̣ਧ̣ਨ̣ਸ, ਗਮ, ਗੁ ਰ ਸ, ਗ ਮ, ਪ ^{ਧ}ਨ, ਸਂ।

ਆਵਰੋਹ - ਸਂ, ਨ ਧ ਪ, ਮ ਗ ਰ, ਨ̣ਧ̣ਨ̣ਸ।

੧ ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਚਲੰਤ-ਲਯ)

ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨ ਆਏ ।। ਸਾਚੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ।।
ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਏ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਏ ਪੰਚ ਮਿਲੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ।।
ਸਾਈ ਵਸਤੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਜਿਸੁ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਲਾਇਆ ।।
ਅਨਦਿਨੁ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਘਰ ਮੰਦਰ ਸੋਹਾਏ ।।
ਪੰਚ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨ ਆਏ ।।੧ ।।

(ਸੂਹੀ ਮ: ੧ ਛੰਤ, ਪੰਨਾ ੭੬੪)

ਅਸਥਾਈ

0				੩				x				੨			
			ਸ	ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਮ	-	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਸ
			ਸਾ	ਜ	ਨ	ਘ	ਰ	ਆ	ऽ	ਏ	ऽ	ਜੀ	ऽ	ਸਾ	ऽ
ਰ	^{ਸ}ਨ̣	ਸ	-	-	ਰਗੁ	ਸ	ਰ	ਪ	-	-	ਧ	ਪਧ	ਨੁ	ਧ	ਪ
ਜ	ऽ	ਨ	ऽ	ऽ	ਘਰ	ऽ	ਰ	ਆ	ऽ	ऽ	ਏ	ਜੀऽ	ऽ	ਹ	ਮ
ਮ	ਗ	ਰ	ਸ	ਰ	ਗ	ਮ	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	ਰ	ਸ	ਨ	-	ਨ	-	ਨ
ਘ	ਰ	ऽ,	ਸਾ	ਜ	ਨ	ਘ	ਰ	ਆ	ऽ	ਏ,	ਸਾ	ऽ	ਚੈ	ऽ	ਜੀ
ਸਂ	ਨ	ਸਂ	-	ਨੁ	ਧ	ਪ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	-	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਸ
ਮੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ਲ	ऽ	ऽ	ਮਿ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਏ	ऽ	ऽ	ऽ
-	-	-													
ऽ	ऽ	ऽ ਸਾਜਨ													

ਅੰਤਰਾ

			ਮ	ਮ	ਪ	-	ਧ	ਨ	-	—	-	—	ਸਂ	-	—
			ਸ	ਹ	ਜ	ऽ	ਮਿ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਏ	ऽ	ऽ
-	—	—	ਨ̱	ਨ̱	ਧ	-	ਧ	ਧ	ਨ̱	ਸਂ	ਨ̱	ਧ	ਪ	-	-
ऽ	ऽ	ऽ	ਹ	ਰਿ	ਮ	ऽ	ਨ	ਭਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਏ	ऽ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਨ	-	ਨ	-	ਨ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	-	ਨ̱	ਧ	ਪ	-
ऽ	ऽ	ऽ,	ਪੰ	ऽ	ਚ	ऽ	ਮਿ	ਲੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ਸੁ	ऽ	ਖ	ऽ
ਮ	ਗ	ਮ	-	—	ਰਗ̱	ਸ	ਰ	ਪ	-	—	ਧ	ਪਧ	ਨ̱	ਧ	ਪ
ਪਾ	ऽ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ਘਨ	ऽ	ਰ	ਆ	ऽ	ऽ	ਏ	ਜੀਨ	ऽ	ऽ	ऽ
ਪ	ਗ	ਰ													
ऽ	ऽ	ऽ ਸਾਜਨ													

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ ਛੋਟੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਚਲੰਤ ਲਯ)

ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਜੀ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਸੁਆਮੀ ਮੋਰਾ॥
ਹਉ ਸੰਮਲਿ ਥਕੀ ਜੀ ਓਹੁ ਕਦੇ ਨ ਬੋਲੈ ਕਉਰਾ॥
ਕਉੜਾ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਨੈ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨੈ ਅਉਗਣੁ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰੇ॥
ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਹਰਿ ਬਿਰਦੁ ਸਦਾਏ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਭੰਨੈ ਘਾਲੇ॥
ਘਟ ਘਟ ਵਾਸੀ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇਰੈ ਹੀ ਤੇ ਨੇਰਾ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਸਦਾ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਜਣ ਮੇਰਾ॥੧॥

(ਸੂਹੀ ਮ: ੫ ਛੰਤ, ਪੰਨਾ ੭੮੪)

ਅਸਥਾਈ

x				੨				੦				੩			
						ਸ ਧ਼	ਸ	ਸ	-	—	ਗ̱	ਰ	ਗ	-	ਮ
						ਸ	ਜ	ਣ	ऽ	ऽ	ਸੁਆ	ऽ	ਮੀ	ऽ	ऽ
ਪ	ਧਪ	ਮ	ਗ	ਰ	-	ਗ	-	ਮ	ਗ	ਰ	ਸਨ਼	ਸ	ਨ਼̱	ਧ਼	ਨ਼̱
ਮੋ	ऽऽ	ਰਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਜੀ	ऽ	ਮਿ	ਠ	ऽ	ਬੋ	ऽ	ਲ	ऽ	ੜਾ
ਸ	ਨ਼	ਸ	-	—	-	ਸ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ̱	ਧ	ਪ	-	ਧ
ਸ	ਜ	ਣ	ऽ	ऽ	ऽ,	ਹਉ	ऽ	ਸੰ	ਮ	ਲ	ਥ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ऽ

ਨ - ਸਂ -	— - ਸਂ ਸਂ	ਨ਼ ਧ ਧ ਧ	ਨ਼ ਸਂ - ਨ਼
ਜੀ ऽ ऽ ऽ	ऽ ऽ ੳ ਹੁ	ਕ ਦੇ ਨ ਬੋ	ऽ ਲੈ ऽ ऽ
ਧ ਨ਼ ਧ ਪ	ਮਗ਼ ਰਸ		
ਕੳੁऽ ਰਾ ऽ	ऽऽ ऽऽ		

ਅੰਤਰਾ

	ਮ -	ਮ - — ਪ	- ਨ - ਨ
	ਕੳੁ ऽ	ਝਾ ऽ ऽ ਬੋ	ऽ ਲ ऽ ਨ
ਸਂ - ਸਂ -	— - — -	ਨ਼ ਧ - ਧ	ਨ਼ ਸਂ - ਨ਼
ਜਾ ऽ ਨੈ ऽ	ऽ ऽ ऽ ऽ	ਪੂ ऽ ऽ ਰ	ਨ ਭ ऽ ਗ
ਧ ਨ਼ ਧ ਪ	- — ਨ -	ਨ ਨ - ਸਂਨ	ਸਂ ਨ਼ ਧ ਪ
ਵਾ ऽ ਨੈ ऽ	ऽ ऽ ਅੳੁ ऽ	ਗ ਣ ऽ ਕੋऽ	ऽ ਨ ऽ ਚਿ
ਪ ਧ ਪਧ ਸਂ	- — ਨ਼ -	ਧ ਪ - ਧਪ	ਧ ^ਪਮ ਗ ਰ
ਤਾ ऽ ਰੇऽ ऽ	ऽ ऽ ਅੳੁ ऽ	ਗ ਣ ऽ ਕੋऽ	ऽ ਨ ऽ ਚਿ
ਰ ਗ ਰਗ ਪ	- - ਗ -	ਮ ਗ ਰ ਸਨ਼	ਸ
ਤਾ ऽ ਰੇऽ ऽ	ऽ ऽ ਜੀ ऽ	ਮਿ ਠ ऽ ਬੋऽ	ऽ ਲੜਾ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ ਤਾਲ–ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੈ॥
ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡਉਤਿ ਬੰਦਨਾ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਜਾਉ ਬਾਰੈ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤੁਝਹਿ ਚਿਤਾਰੈ॥
ਸੂਖ ਦੂਖ ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਤੁਝ ਹੀ ਆਗੈ ਸਾਰੈ॥੧॥
ਤੂ ਮੇਰੀ ਓਟ ਬਲ ਬੁਧਿ ਧਨੁ ਤੁਮ ਹੀ ਤੁਮਹਿ ਮੇਰੈ ਪਰਵਾਰੈ॥
ਜੋ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਸੋਈ ਭਲ ਹਮਰੈ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਚਰਨਾਰੈ॥੨॥

(ਬਿਲਾਵਲ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੨੦)

ਅਸਥਾਈ

x	o	x	o
- ਸ ਗ ਗ	ਗ ਮ ਪ ਧਪ	ਮ ਗ ਮ -	ਗ਼ ਰ ਸ -
ऽ ਤੂ ਮੇ ਰੇ	ਪ੍ਰਾ ऽ ਨ ਆ	ਧਾ ऽ ਰੈ ऽ	ਪ੍ਰ ਭ ਜੀ ऽ

-	ਨ਼	ਧ਼	ਨ਼	ਸ	-	ਰ	ਗੁ	ਰ	-	ਗੁ	ਸ	-	-	-	-
ऽ	ਤੂ	ਮੇ	ਰੇ	ਪ੍ਰਾ	ऽ	ਨ	ਅ	ਧਾ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	-	ਪ	-	ਪ	ਨੁ	ਧ	ਨੁ	ਧ	ਧ	ਪ	-
	ਨ	ਮ	ਸ	ਕਾ	ऽ	ਰ	ऽ	ਡੰ	ਡਉ	ਤ	ਬੰ	ऽ	ਦ	ਨਾ	ऽ
-	ਪ	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਗੁ	ਰ	-	ਸ	-	-	-	-	-
ऽ	ਅ	ਨਿ	ਕ	ਬਾ	ਰ	ਜਾ	ਉ	ਬਾ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਜਿਲਹਾ ਤਾਲ–ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਐਸੋ ਸਹਾਈ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ।। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਪੂਰਨ ਕਾਮ।।੧।ਰਹਾਉ।।
ਬੂਡਤ ਕਉ ਜੈਸੇ ਬੇੜੀ ਮਿਲਤ।। ਬੂਝਤ ਦੀਪਕ ਮਿਲਤ ਤਿਲਤ।।
ਜਲਤ ਅਗਨੀ ਮਿਲਤ ਨੀਰ।। ਜੈਸੇ ਬਾਰਿਕ ਮੁਖਹਿ ਖੀਰ।।੧।।
ਜੈਸੇ ਰਣ ਮਹਿ ਸਖਾ ਭ੍ਰਾਤ।। ਜੈਸੇ ਭੂਖੇ ਭੋਜਨ ਮਾਤ।।
ਜੈਸੇ ਕਿਰਖਹਿ ਬਰਸ ਮੇਘ।। ਜੈਸੇ ਪਾਲਨ ਸਰਨਿ ਸੇਂਘ।।੨।।
ਗਰੁੜ ਮੁਖਿ ਨਹੀ ਸਰਪ ਤ੍ਰਾਸ।। ਸੂਆ ਪਿੰਜਰਿ ਨਹੀ ਖਾਇ ਬਿਲਾਸੁ।।
ਜੈਸੋ ਆਂਡੋ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ।। ਜੈਸੇ ਦਾਨੋ ਚਕੀ ਦਰਾਹਿ।।੩।।
ਬਹੁਤੁ ਉਪਮਾ ਥੋਰ ਕਹੀ।। ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਮ ਆਗਾਧਿ ਤੁਹੀ।।
ਊਚ ਮੂਚੌ ਬਹੁਤ ਅਪਾਰ।। ਸਿਮਰਤ ਨਾਨਕ ਤਰੇ ਸਾਰ।।੪।।

(ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮ. ੫, ਪੰਨਾ ੯੮੬)

ਅਸਥਾਈ

x			੨				੦			੩			
			ਸ	-	ਸ	ਰ	ਗ	-	-	ਮ	-	-	-
			ਐ	ऽ	ਸੋ	ਸ	ਹਾ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ऽ	ऽ
-	-	-	ਗ	ਮਗ	ਰ	ਸ	ਧ਼	ਸ	ਰ	ਮ ਗੁ	-	-	-
ऽ	ऽ	ऽ	ਹ	ਰਿऽ	ਕੋ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ਮ	ऽ	ऽ	ऽ
-	-	-	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਸਨ਼	ਰਸ	-	ਨ਼	-	ਧ਼	-
ऽ	ऽ	ऽ	ਐ	ऽ	-ਸੋ	ਧ	ਹਾऽ	ऽऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ऽ	ऽ

-	—	-	ਧ਼	ਨ਼	ਗੁ	ਰ	ਸ	-	ਨ਼	ਸ	-	—	-
ऽ	ऽ	ऽ	ਹ	ਰਿ	ਕੌ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ਮ	ऽ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	-	ਪ	ਪ	ਮ	-
ऽ	ऽ	ऽ,	ਸਾ	ऽ	ਧ	ਸੰ	ਗ	ਤ	ऽ	ਭ	ਜ਼	ऽ	ऽ
ਗੁ	-	ਰਸ	ਸ	ਰ	ਮ	ਗੁ	ਰ	-	—	ਸ	-	—	-
ऽ	ऽ	ऽऽ	ਪੂ	ऽ	ਰ	ਨ	ਕਾ	ऽ	ऽ	ਮ	ऽ	ऽ	ऽ
-	—	-											
ऽ	ऽ	ऽ											

ਅੰਤਰਾ

			ਸ	-	ਗ	ਮ	ਪ	-	ਮ	ਧ	ਪ	-	—
			ਬ੍ਰ	ऽ	ਡ	ਤ	ਕਉ	ऽ	ऽ	ਜੈ	ਸੇ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਪ	ਨੁ	ਧ	ਨੁ	ਪ	ਧ	-	ਪ	-	—	-
ऽ	ऽ	ऽ	ਬੇ	ऽ	ੜੀ	ऽ	ਮਿ	ਲ	ऽ	ਤ	ऽ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਗ	ਮ	ਗ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਸ	ਗੁ	ਰ	-
ऽ	ऽ	ऽ,	ਬ੍ਰ	ऽ	ਝ	ਤ	ਦੀ	ऽ	ऽ	ਪ	ਕ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਰ	ਗੁ	ਮ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	(ਰ)ਸ	-	—	-
ऽ	ऽ	ऽ	ਮਿ	ਲ	ऽ	ਤੰ	ਤਿ	ਲ	ऽ	ਤ	ऽ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਧਨ	ਨ	-	ਸਂ	-	—	-
ऽ	ऽ	ऽ	ਜ	ਲ	ऽ	ਤ	ਅਨ	ਗ	ऽ	ਨੀ	ऽ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਨੁ	ਧ	-	ਨੁ	ਸਂ	-	ਨੁ	ਧ	ਪ	-	—
ऽ	ऽ	ऽ	ਮਿ	ਲ	ऽ	ਤ	ਨੀ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਨ	-	ਨ	-	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਨੁ	ਧ	ਪ	-
ऽ	ऽ	ऽ,	ਜੈ	ऽ	ਸੇ	ऽ	ਬਾ	ऽ	ऽ	ਰਿ	ਕ	ऽ	ऽ
-	—	-	ਗ	ਮ	ਪ	ਧਪ	(ਮ)ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-	—
ऽ	ऽ	ऽ	ਮੁ	ਖਹਿ	ऽ	ऽऽ	ਖੀ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ	ऽ

-	—	-
ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਕਾਫੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਹੀ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਪੰਚਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ, ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਮੱਧਮ ਨਾਲ ਤੀਵਰ ਗੰਧਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਭੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ-ਸ ਰ ਗੁ, ਮ, ਪ, ਧ ਨੁ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ ਨੁ ਧ ਪ, ਮ ਗੁ ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਕਾਫੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਦੁਖੁ ਕੈਸਾ ਪਾਵੈ॥
ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੈ ਮਾਇਆ ਮਦਿ ਮਾਤਾ ਮਰਣਾ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵੈ॥੧॥
ਮੇਰੇ ਰਾਮਰਾਇ ਤੂੰ ਸੰਤਾ ਕਾ ਸੰਤ ਤੇਰੇ॥
ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਭਉ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਜਮੁ ਨਹੀ ਆਵੈ ਨੇਰੇ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਜੋ ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਨਾਸਾ॥
ਤੇਰੀ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਿਲਾਸਾ॥੨॥
ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਨ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਨ ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧਹਿ॥
ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਤੇਰੈ ਭਰਵਾਸੈ ਪੰਚ ਦੁਸਟ ਲੈ ਸਾਧਹਿ॥੩॥
ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਿਛੁ ਕਰਮੁ ਨ ਜਾਣਾ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ ਤੇਰੀ॥
ਸਭ ਤੇ ਵਡਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਕਲ ਰਾਖੀ ਮੇਰੀ॥੪॥

(ਸੂਹੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੪੯)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
ਸ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	-	ਮ	ਪ	ਮ	ਪ	ਪ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਨੁ
ਤੂੰ	ਸੰ	ਤਾ	ਕਾ	ऽ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਤੇ	ਰੇ	ਮੇ	ਰੇ	ਰਾ	ਮ	ਰਾ	ਇ
ਸ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	-	ਮ	ਪ	ਮ	ਪ	-	—	ਮ	ਪ	ਧ	ਨੁ	ਸਂ
ਤੂੰ	ਸੰ	ਤ	ਕਾ	ऽ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਤੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ਰੇ	ऽ	ऽ	ऽ
-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧ	ਪ	-	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	-
ऽ	ਤੇ	ਰੇ	ਸੇ	ਵ	ਕ	ਕਉ	ऽ	ਭਉ	ऽ	ਕਿ	ਛ	ਨਾ	ऽ	ਹੀ	ऽ
ਰ	ਗੁ	ਰ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-	ਨੁਧ	ਪਮ	ਪਧ	ਨੁਸਂ	ਨੁਧ	ਪਮ	ਗੁਰ	ਸਨੁ
ਜ	ਮ	ਨ	ਹੀ	ਆ	ऽ	ਵੈ	ऽ	ਨੇऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ	ਰੇऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ

ਅੰਤਰਾ

	ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਨ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	-
	ਜਿ	ਸ	ਕੇ	ਸਿ	ਰ	ਊ	ऽ	ਪ	ਰ	ਤੂੰ	ऽ	ਸੁਆ	ऽ	ਮੀ	ऽ
-	ਰਂ	ਰਂ	ਗੁਂ	ਰਂਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-	ਨੁ	ਧ	ਨੁ	ਸਂ	ਨੁ	ਧ	ਪ	-
ऽ	ਸੋ	ਦੁ	ਖ	ਕੈऽ	ऽ	ਸਾ	ऽ	ਪਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਵੈ	ऽ	ऽ	ऽ
-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧ	ਪ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	ਗ	ਮ	-
ऽ	ਬੋ	ਲ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਣੈ	ਮਾ	ਇਆ	ऽ	ਮ	ਦਿ	ਮਾ	ऽ	ਤਾ	ऽ
ਰ	ਗੁ	ਰ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਸ	ਨੁਧ	ਪਮ	ਪਧ	ਨੁਸਂ	ਨੁਧ	ਪਮ	ਗੁਰ	ਸਨੁ
ਮ	ਰ	ਣਾ	ऽ	ਚੀ	ऽ	ਤ	ਨ	ਆऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ	ਵੈऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗੀ ਕਾਫੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧ ਲਯ)

ਹਮ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਇਕ ਦਮੀ ਮੁਹਲਤਿ ਮੁਹਤੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨਵੈ ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣਾ ॥੧॥
ਅੰਧੇ ਜੀਵਨਾ ਵੀਚਾਰਾ ਦੇਖਿ ਕੇਤੇ ਕੇ ਦਿਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਾਸੁ ਮਾਸੁ ਸਭੁ ਜੀਉ ਤੁਮਾਰਾ ਤੂ ਮੈ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਸਾਇਰ ਏਵ ਕਹਤੁ ਹੈ ਸਚੇ ਪਰਵਦਗਾਰਾ ॥੨॥
ਜੇ ਤੂ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਹੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਿਆ ਕੋ ਕਢੈ ਗਹਣਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਬਿਨਵੈ ਸੋ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਪੁਰਬਿ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਣਾ ॥੩॥
ਨਾਮੁ ਖਸਮ ਕਾ ਚਿਤਿ ਨ ਕੀਆ ਕਪਟੀ ਕਪਟੁ ਕਮਾਣਾ ॥
ਜਮ ਦੁਆਰਿ ਜਾ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਤਾ ਚਲਣਾ ਪਛੁਤਾਣਾ ॥੪॥
ਜਬ ਲਗ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ ॥
ਭਾਲਿ ਰਹੇ ਹਮ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ ॥੫॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੬੬੦)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
			ਰਗੁ	ਸ	ਰਗੁ	ਮਪ	ਮ	^{ਧ}ਪ	-	—	ਪ	ਮ	ਪਧ	ਪ	ਮ
			ਜੀऽ	ਵ	ਨਾऽ	ऽऽ	ਬਿ	ਚਾ	ऽ	ऽ	ਰ	ਅੰ	ऽऽ	ਧੇ	ऽ

ਗੁ ਰ - ਗੁ	ਸ ਰਗੁ ਮਪ ਮ	(ਧ)ਪ - — -	— - — -
ऽ ऽ ऽ, ਜੀ	ਵ ਨਾऽ ऽऽ ਬਿ	ਚਾ ऽ ऽ ऽ	ऽ ऽ ऽ ऽ
ਪ ਮ - ਮ	ਪਧ - ਧ -	— (ਸਂ)ਨੁ - ਧ	ਪ ਧ ਪ -
ਰ ਦੇ ऽ ਖ	ਕੋऽ ऽ ਤੇ ऽ	ऽ ਕੇ ऽ ਦਿ	ਨਾ ऽ ऽ ऽ
(ਮ)ਗੁ ਰ - ਗੁ			
ऽ ऽ ऽ ਜੀਵਨ			

ਅੰਤਰਾ

ਪ ਮ - ਮ	ਪ - ਨ -	* ਸਂ ਸਂ ਨ	ਸਂ - — -
ਹਮਆ ऽ ਦ	ਮੀ ऽ ਹਾਂ ऽ	* ਇ ਕ ਦ	ਮੀ ऽ ऽ ऽ
- ਰਂਗੁਂ ਰਂ ਗੁਂ	ਰਂ ਰਂ ਸਂ ਸਂ	ਨੁ ਧ ਨੁ ਸਂ	ਨੁ ਧ ਪ -
ऽ ਮੁਹ ਲ ਤ	ਮੁ ਹ ਤ ਨ	ਜਾ ऽ ऽ ऽ	ਣਾ ऽ ऽ ऽ
- ਮ ਮ ਮ	(ਪ)ਧ ਧ ਧ -	— (ਸਂ)ਨੁ ਨੁ ਧ	ਪ ਧ ਪ -
ऽ ਨਾ ਨਂ ਕ	ਬਿ ਨ ਵੈ ऽ	ऽ ਤਿ ਸੈ ਸ	ਰੇ ऽ ਵਹੁ ऽ
- ਨ - ਨ	ਸਂ - — ਰਂ	ਸਂ ਨੁ ਧ ਪ	ਨੁ ਧ ਪ ਮ
ऽ ਜਾ ऽ ਕੇ	ਜੀਅ ऽ ऽ ਪ	ਰਾ ऽ ऽ ऽ	ਣਾ ऽ ऽ ऽ
ਗੁ ਰ ਸ ਗੁ			
ऽ ऽ ऽ ਜੀਵਨਾ			

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਕਾਫੀ ਤਾਲ–ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਧੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥
ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪਾਇਓ ਬਿਰਥਾ ਕਾਹਿ ਗਵਾਵਉ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਦੀਨ ਬੰਧ ਹਰਿ ਸਰਨਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਆਵਉ ॥
ਗਜ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਿਓ ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਤੁਮ ਕਾਹੇ ਬਿਸਰਾਵਉ ॥੧॥
ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਫੁਨਿ ਭਜਨ ਰਾਮੁ ਚਿਤੁ ਲਾਵਉ ॥
ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਮੁਕਤਿ ਪੰਥ ਇਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਤੁਮ ਪਾਵਉ ॥੨॥
(ਗਉੜੀ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੨੧੯)

ਅਸਥਾਈ

x				੦				x				੦			
-	ਨ	ਨ	ਨ	ਸੰਨ	ਸੰ	ਨੁਧ	ਪ	ਪਧ	ਨੁ	ਧ	ਪ	ਮਗ	ਮ	ਰਗੁ	ਸਰ
ऽ	ਗੋ	ਬਿ	ਦ	ਕੋऽ	ऽ	ਗੁऽ	ਨ	ਗਾऽ	ऽ	ਵਉ	ऽ	ਸਾऽ	ऽ	ਧੋऽ	ऽऽ
-	ਪ	ਪ	ਪ	ਮਗ	ਮ	ਗੁਰ	ਰ	ਰਗੁ	ਮਗੁ	ਰਸ	-	—	-	—	-
ऽ	ਗੋ	ਬਿ	ਦ	ਕੋऽ	ऽ	ਗੁऽ	ਨ	ਗਾऽ	ऽऽ	ਵਉ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
-	ਸ	ਨੁ̣ਧ̣	ਨੁ̣	ਸ	ਰਗੁ	ਰ	-	ਰ̣	ਰਮ	ਗ	ਮ	ਰ	ਗੁ	ਰ	-
ऽ	ਮਾ	ਨऽ	ਸ	ਜ	ਨऽ	ਮ	ऽ	ਅ	ਮੋऽ	ਲ	ਕ	ਪਾ	ऽ	ਇਓ	
-	ਪ	(ਧ)ਨੁ	ਨੁ	ਧਪ	ਧ	(ਪ)ਮ	ਮ	ਪਧ	ਨੁ	ਧਨੁ	ਸੰ	ਨੁਧ	ਪਮ	ਗੁਰ	ਸ
ऽ	ਬਿ	ਰ	ਥਾ	ਕਾऽ	ऽ	ਹਿ	ਗ	ਵਾऽ	ऽ	ऽऽ	ऽ	ਵਉ	ऽऽ	ऽऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

	ਮ	ਪ	ਪ	ਨ	-	ਸੰ	-	—	ਰੰਗੁੰ	ਰੰ	ਗੁੰ	ਰੰਸੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਸੰ
	ਪਤਿ	ਤ	ਪੁ	ਨੀ	ऽ	ਤ	ऽ	ऽ	ਦੀऽ	ਨ	ਬੰ	ऽऽ	ਧ	ਹ	ਰਿ
-	ਨੁ	ਨੁ	ਨੁ	ਧਪ	ਧ	(ਪ)ਮ	ਮ	ਪਧ	ਨੁ	ਧਨੁ	ਸੰ	ਨੁਧ	ਪਮ	ਗੁਰ	ਸ
ऽ	ਸਰ	ਨ	ਤਾ	ਹਿऽ	ऽ	ਤੁ	ਮ	ਆऽ	ऽ	ऽऽ	ऽ	ਵਉ	ऽऽ	ऽऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਕਾਫੀ ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਾਘ ਬਤੀਤਿ ਭਈ ਰੁਤ ਫਾਗਨ ਆਇ ਗਈ ਸਭ ਖੇਲਤ ਹੋਰੀ॥
ਗਾਵਤ ਗੀਤ ਬਜਾਵਤ ਤਾਲ ਕਹੈ ਮੁਖ ਤੇ ਭਰੂਆ ਮਿਲਿ ਜੋਰੀ॥
ਡਾਰਤ ਹੈਂ ਅਲਤਾ ਬਨਿਤਾ ਛਟਕਾ ਸੰਗ ਮਾਰਤ ਬੈਸਨ ਬੋਰੀ॥
ਖੇਲਤ ਸਜਾਮ ਧਮਾਰ ਅਨੂਮ ਮਹਾਂ ਮਿਲ ਸੁੰਦਰ ਸਾਂਵਲ ਗੋਰੀ।੨੨੫॥

(ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅ: ਗੋਪਾਲ ਸੇ ਹੋਲੀ ਖੇਲਬੋ)

ਅਸਥਾਈ

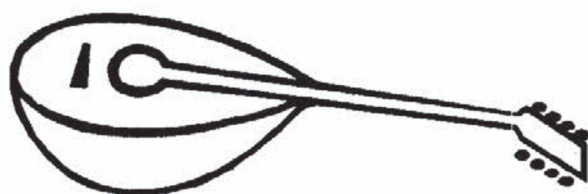
x	੨				੦			੩			
	ਸ	-	ਰ	ਰ	(ਮ)ਗੁ	-	—	ਮ	-	ਪ	ਮ
	ਆ	ऽ	ਇ	ਗ	ਈਂ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਸ	ਭ

(ਧ)ਪ	–	–	–	–	ਮ	ਮ	ਪ	ਧਨੁ	ਧ	(ਨ)ਸਂ	–	–	–
ਖੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਲ	ਤ	ਹੋ	ऽऽ	ऽ	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨੁਧ	ਪਮ	ਗੁਰਸ	(ਨ)ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂਰਂ	ਸਂਨੁ	–	–	ਧ	ਨੁ	ਧ	ਪ
ऽऽ	ऽऽ	ऽऽऽ,	ਮਾ	ऽ	ਘ	ਬऽ	ਤੀऽ	ऽ	ऽ	ਤ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	–	(ਮ)ਗ	ਮ	ਧ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	–	–	ਰ	ਰ	ਗੁ	ਸ
ऽ	ऽ	ऽ	ਭ	ਈ	ਰੁ	ਤ	ਫਾ	ऽ	ऽ	ਗ	ਨ	ऽ	ऽ
–	–	–											
ऽ	ऽ	ऽ											

ਅੰਤਰਾ

			ਪ	–	ਰਂ	ਰਂ	ਰਂ	–	–	ਰਂ	–	–	–
			ਗਾ	ऽ	ਵ	ਤ	ਗੀ	ऽ	ऽ	ਤ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	ਰਂ	ਰਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁਧ	–	–	ਸਂ	–	ਗੁਂਰਂ	ਗੁਂਰਂ
ऽ	ऽ	ਬ	ਜਾ	ऽ	ਵ	ਤ	ਤਾऽ	ऽ	ऽ	ਲ	ऽ	ऽऽ	ऽऽ
ਗੁਂ	ਸਂ	ਸਂ	(ਨ)ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂਰਂ	ਸਂਨੁ	–	–	ਧ	–	(ਨੁ)ਪ	–
ऽ	ऽ	ਕ	ਹਾ	ऽ	ਮੁ	ਖऽ	ਤੇऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	ਪਧ	ਮ	–	ਪ	ਧ	ਨ	–	–	ਸਂ	–	–	–
ऽ	ऽ	ਭਰ	ਵਾ	ऽ	ਮਿ	ਲ	ਜੋ	ऽ	ऽ	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨੁਧ	ਪਮ	ਗੁਰਸ											
ऽऽ	ऽऽ	ऽऽऽ	ਆਇ										

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਪੰਚਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਖਣੀ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇਕ ਮਨੋਹਰ ਰਾਗ ਹੈ, ਜੋ ਅਜ ਕਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ 'ਉੱਤ੍ਰੀ ਪੱਧਤੀ' ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰੋਹ – ਸ, ਰਗੁਰ, ਗੁਪ, (ਸਂ)ਧ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ, ਧਸਂ ਧਪ, ਗੁਰ, ਗੁਰਸ।

੧ ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਅਉਖਧੁ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ਦਇਆਲ ॥
ਮੋਹਿ ਆਤੁਰ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਤੂੰ ਆਪਿ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਨਿਵਾਰਿ ॥
ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਲੇਹੁ ਅਪੁਨੇ ਕਰਿ ਕਬਹੂ ਨ ਆਵਹ ਹਾਰਿ ॥੧॥
ਤੇਰੀ ਸਰਨਿ ਪਇਆ ਹਉ ਜੀਵਾਂ ਤੂੰ ਸੰਮ੍ਰਥੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਆਰਾਧੀ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੨॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੬੭੫)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
–	ਰਗੁ	ਰ	ਸ	ਰ	ਗੁ	ਪ	–	(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਸ
ऽ,	ਅਉ	ਖ	ਧ	ਤੇ	ऽ	ਰੋ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ਦ	ਇਆ	ऽ	ਲ	ऽ
–	ਰ	ਰ	ਗੁ	ਸਰ	ਗੁਰ	ਸਧ਼	ਪ਼	–	(ਸ)ਧ਼	ਸ	ਸ	ਰ	–	ਸ	–
ऽ	ਮੋ	ਹਿ	ਆ	ਤੁऽ	ਰऽ	ਤੇऽ	ਰੀ	ऽ	ਗਤਿ	ਨ	ਹੀ	ਜਾ	ऽ	ਨੀ	ऽ
–	ਰਗੁ	ਪ	–	(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	ਸਂ	–	ਧ	ਸਂ	ਰਂਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰ	ਸ
ऽ	ਤੂੰऽ	ऽ	ऽ	ਆ	ऽ	ਪ	ऽ	ਕ	ਰਹਿ	ਪ੍ਰ	ਤ	ਪਾ	ऽ	ਲ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

	ਪ	ਪ	ਧ	(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	ਸਂ	–	–	ਰਂ	–	ਗੁਂ	ਸਰਂ	ਗੁਰਂ	ਸਂ	–
	ਧਾ	ਰ	ਅ	ਨੁ	ग्रऽ	ਰਹੁ	ऽ	ऽ	ਸੁਆ	ऽ	ਮੀ	ਮੇऽ	ऽऽ	ਰੇ	ऽ
–	ਰਂ	ਰਂ	ਗੁਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	–	–	ਧ	ਧ	ਰਂ	ਸਂ	–	–	–
ऽ	ਦੁ	ਤੀ	ਆ	ਭਾ	ऽ	ਉ	ऽ	ऽ	ਨਿ	ਵਾ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ	ऽ

-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	-	ਰ	ਗੁ	ਰ	-	ਸ	ਸ
ऽ	ਬੰ	ਧ	ਨ	ਕਾ	ऽ	ਟ	ਲੇ	ਹੁ	ऽ	ਅ	ਪ	ਨੇ	ऽ	ਕ	ਰ
-	ਧ਼	ਸ	ਸ	ਰ	ਗੁ	ਪ	-	ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਸ
ऽ	ਕਬ	ਹੂ	ਨ	ਆ	ऽ	ਵ੍ਹ	ऽ	ਹਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਬੇ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨਿ ਲਾਗੀ।।
ਪਾਇ ਲਗਉ ਮੋਹਿ ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਕੋਊ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਬਡਭਾਗੀ।।੧।।ਰਹਾਉ।।
ਮਨੁ ਅਰਪਉ ਧਨੁ ਰਾਖਉ ਆਗੈ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਮੋਹਿ ਸਗਲ ਤਿਆਗੀ।।
ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ ਅਨਦਿਨੁ ਫਿਰਉ ਤਿਸੁ ਪਿਛੈ ਵਿਰਾਗੀ।।੧।।
ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਅੰਕੁਰ ਜਬ ਪ੍ਰਗਟੇ ਭੇਟਿਓ ਪੁਰਖੁ ਰਸਿਕ ਬੈਰਾਗੀ।।
ਮਿਟਿਓ ਅੰਧੇਰੁ ਮਿਲਤ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਸੋਈ ਜਾਗੀ।।੨।।

(ਗਉੜੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੦੪)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
			^{ਸ}ਧ਼	ਸ	ਰ	ਗੁ	^{ਰ}ਗੁ	ਰ	-	—	-	ਗੁ	ਸ	ਰ	ਧ਼
			ਪ੍ਰੀ	ਤ	ਮ	ऽ	ਨ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸ	-	—	ਰ	ਗੁ	ਪ	-	ਪ	$^{ਸਂ}$ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	-	ਰ	-
ਗੀ	ऽ	ऽ,	ਪ੍ਰ	ਭ	ਮਿ	ऽ	ਲ	ਬੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ਕਉ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸ	-	—													
ऽ	ऽ	ऽ													

ਅੰਤਰਾ

					ਪ	ਪ	ਧ	$^{ਸਂ}$ਧ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਰਂ	ਰਂ	ਗੁਂ
					ਪਾ	ਇ	ਲ	ਗਉ	ऽ	ਮੋ	ਹਿ	ऽ	ਕ	ਰਉ	ਬੇ
ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	-	—	ਸਂ	-	ਸਂ	$^{ਸਂ}$ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	-	ਰ	ਗੁ
ऽ	ਨ	ਤੀ	ऽ	ऽ	ਕੋ	ऽ	ਊ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਮਿ	ਲੈ	ऽ	ਬ	ਡ

ਰ — ਸ
ਭਾ ऽ ਗੀ, ਪ੍ਰੀਤ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਤਾਲ ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮ ਭੁਲਾਨਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛੋਡਿਆ ਮਾਇਆ ਹਾਥਿ ਬਿਕਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਤਾ ਕੈ ਰਸਿ ਲਪਟਾਨਾ ॥
ਜੋਬਨੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਭਤਾ ਕੈ ਮਦ ਮੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਹੈ ਦਿਵਾਨਾ ॥੧॥
ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤਾ ਸਿਉ ਮਨੁ ਨ ਲਗਾਨਾ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੋਟਨ ਮੈ ਕਿਨਹੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਪਛਾਨਾ ॥੨॥

(ਧਨਾਸਰੀ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੬੮੫)

ਅਸਥਾਈ

x				o				x				o			
						ਪ̣	ਧ̣	(ਸ)ਧ̣	ਸ	-	—	-	—	ਰ	ਗੁ
						ਸਾ	ऽ	ਧੋ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਸਾ	ऽ
(ਰ)ਗੁ	ਪ	-	—	-	—	ਪ	ਧ	(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	-	—	-	—	-	—
ਧੋ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਸਾ	ऽ	ਧੋ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰ	ਰ	ਗੁ	(ਰ)ਸ	ਰ	ਸ	-	—	-	-	—
ਇ	ਹੁ	ਜ	ਗ	ਭ	ਰ	ਮ	ਭੁ	ਲਾ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ऽ,	•	•

ਅੰਤਰਾ

-	ਪ	ਪ	ਧ	(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	ਸਂ	-	—	ਰਂ	ਰਂ	ਗੁਂ	(ਰਂ)ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-
ऽ	ਰਾ	ਮ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ਕਾ	ऽ	•	ਸਿਮ	ਰ	ਨ	ਛੋ	ऽ	ਡਿਆ	ऽ
(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰ	ਰ	ਗੁ	(ਰ)ਸ	ਰ	ਸ	-	—	-	ਪ̣	ਧ̣
ਮਾ	ऽ	ਇਆ	ऽ	ਹਾ	ऽ	ਥ	ਬਿ	ਕਾ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਸਾ	ऽ ਧੋ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਨਿ ਬਿਰਾਗੈਗੀ ।।ਖੋਜਤੀ ਦਰਸਾਰ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਸਾਧੂ ਸੰਤਨ ਸੇਵਿ ਕੈ ਪ੍ਰਿਉ ਹੀਅਰੈ ਧਿਆਇਓ ।।
ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਪੇਖਿ ਕੈ ਹਉ ਮਹਲੁ ਪਾਵਉਗੀ ।।੧ ।।
ਕਾਮ ਕਰੀ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਹਉ ਸਰਣਿ ਪਰਉਗੀ ।।
ਨਾਨਕ ਸੁਆਮੀ ਗਰਿ ਮਿਲੇ ਹਉ ਗੁਰ ਮਨਾਉਗੀ ।।੨ ।।

(ਸਾਰੰਗ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੩੦)

ਅਸਥਾਈ

੦		੩		੪		x		੦		੨	
(ਸ)ਧ਼	ਸ	ਸ	ਰ	ਗੁ	ਗੁ	ਰ	–	ਸ	–	ਧ਼	ਪ਼
ਮ	ਨ	ਬੈ	ਰਾ	ऽ	ਗੈ	ਗੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਪ	–	ਪ	ਧਸਂ	ਧ	ਪ	ਗੁ	ਰ	ਗੁ	ਰ	ਸ	–
ਖੋ	ऽ	ਜ	ਤੀऽ	ਦ	ਰ	ਸਾ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	–	ਪ	ਧ	ਸਂ	ਧ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	–	–
ਸਾ	ऽ	ਧੂ	ਸੰ	ਤ	ਨ	ਸੇ	ऽ	ਵਿ	ਕੈ	ऽ	ऽ
(ਸਂ)ਧ	ਸਂ	–	ਰਂ	(ਰਂ)ਗੁਂ	ਗੁਂ	ਰਸਂ	ਰਂ	–	ਸਂ	–	–
ਪ੍ਰਿਉ	ऽ	ऽ	ਹੀ	ਅ	ਰੈ	ਧਿਆ	ऽ	ऽ	ਇਓ	ऽ	ऽ
ਪ	ਪ	ਪ	ਧ	ਸਂ	ਧ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਅ	ਨੰ	ਦ	ਰੂ	ऽ	ਪੀ	ਪੇ	ऽ	ਖ	ਕੈ	ऽ	ਹਉ
ਧ	ਸਂ	ਧ	ਪ	ਰ	ਗੁ	ਰ	–	ਸ	–	–	–
ਮ	ਹ	ਲ	ਪਾ	ऽ	ਵਉ	ਗੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਬਾਗੇਸ਼੍ਰੀ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗ ਭਗ ਰਾਤ ਤਾ ਤੀਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ-ਨਿਖਾਦ ਕੋਮਲ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ੁੱਧ ਸੁਰ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਪੰਚਮ ਨੂੰ ਵੱਕ੍ਰ ਕਰ ਕੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਨ਼ੁ ਧ਼ ਨ਼ੁ ਸ, ਮ, ਗੁ ਮ ਧ, ਨੁ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ - ਸਂ, ਨੁ ਧ - ਮ, ਪਧ ^{ਮ}ਗੁ, ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਬਾਗੇਸ਼੍ਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਕੀਰਤਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਗਾਉ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ।।
ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਕਰਿ ਬੰਦਨ ਸੰਤਨ ਊਹਾਂ ਚਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਬਸਨਾ ।।੧।।ਰਹਾਉ ।।
ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਕਰਿ ਦੁਆਰੁ ਨ ਪਾਵਉ ।। ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਉ ।।੧।।
ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਕਰਿ ਦੇਹ ਨ ਸੋਧਾ ।। ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧਾ ।।੨।।
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨ ਬੂਝੀ ਬਹੁ ਰੰਗ ਮਾਇਆ ।। ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ।।੩।।
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲ ।। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਉ ਛੂਟੇ ਜੰਜਾਲ ।।੪।।

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੯੮)

ਅਸਥਾਈ

੩				x				੨				੦			
															ਮ
															ਕੀ
ਗੁ	ਰ	-	ਸ	ਰ	ਰ	ਸ	-	^{ਸ}ਨ਼ੁ	ਨ਼ੁ	ਧ਼	ਧ਼	ਸ	ਸ	ਸ	-
ऽ	ਰ	ऽ	ਤ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਕੀ	ऽ	ਗਾ	ਉ	ਮੇ	ਰ	ਰ	ਸ	ਨਾ,	ऽ
ਮ	ਮ	ਧ	ਨੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	-	ਧ	ਧ
ਅ	ਨਿ	ਕ	ਬਾ	ऽ	ਰ	ਕ	ਰ	ਬੰ	ऽ	ਦ	ਨ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਨ
ਮ	-	ਧ	-	$^{\text{ਸਂ}}$ਨੁ	ਨੁ	ਧ	ਧ	ਮ	ਮ	ਪ	ਧ	^{ਮ}ਗੁ	ਰ	ਸ	$^{\text{ਗੁ}}$ਮ
ਊ	ऽ	ਹਾਂ	ऽ	ਚ	ਰ	ਨ	ਗੋ	ਬਿੰ	ਦ	ਜੀ	ਕੇ	ਬ	ਸ	ਨਾ	ਕੀ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਧ	ਨੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	-	ਸਂ	$^{\text{ਮਂ}}$ਗੁਂ	ਰਂ	-	ਸਂ	-
ਅ	ਨਿ	ਕ	ਭਾਂ	ऽ	ਤ	ਕ	ਰ	ਦੁਆ	ऽ	ਰ	ਨ	ਪਾ	ऽ	ਵਉ	ऽ

ਨੁਧ - ਸਂ ਸਂ	ਨੁ - ਧ ਧ	ਮ ਮ ਪ ਧ	ਮਗੁ ਰ ਸ
ਹੋ ऽ ਇ ਕ੍ਰਿ	ਪਾ ऽ ਲ ਤ	ਹ ਰਿ ਹ ਰਿ	ਧਿਆ ऽ ਵਉ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਾਗੇਸ਼੍ਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਐਸੀ ਮਾਂਗੁ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇ ॥
ਟਹਲ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੰਗੁ ਸਾਧੂ ਕਾ ਹਰਿਨਾਮਾ ਜਪਿ ਪਰਮ ਗਤੇ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਪੂਜਾ ਚਰਨਾ ਠਾਕੁਰ ਸਰਨਾ ॥ ਸੋਈ ਕੁਸਲੁ ਜੁ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਕਰਨਾ ॥੧॥
ਸਫਲ ਹੋਤ ਇਹ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹੀ ॥ ਜਾ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਇਆ ਕਰੇਹੀ ॥੨॥
ਅਗਿਆਨ ਭਰਮੁ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ॥ ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਬਸਹਿ ਗੁਰ ਪੈਰਾ ॥੩॥
ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਰੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੪॥
(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫,ਪੰਨਾ ੧੨੯੮)

ਅਸਥਾਈ

੩	x	੨	੦
			ਮ
			ਐ
- ਧ - ਪਧ	ਸਂਨੁ - ਧ ਧ	ਮਗੁ ਮਗੁ ਰ ਰ	ਸ - — -
ऽ ਸੀ ऽ ऽ	ਮਾਂ ऽ ऽ ਗ	ਗੋऽ ऽऽ ਬਿੰ ਦ	ਤੇ ऽ ऽ, ऽ
ਸ ਰਸ ਨੁ ਧ	ਸ ਸ ਸ -	ਮ ਮ ਗੁ -	ਰ - ਸ -
ਟਹਲऽ ਸੰ ऽ	ਤ ਨ ਕੀ ऽ	ਸੰ ਗ ਸਾ ऽ	ਧੂ ऽ ਕਾ ऽ
ਮ ਮ ਧ -	ਨੁ ਧ ਸਂ ਸਂ	ਮਗੁ ਮਗੁ ਰ ਰ	ਸ - — ਮ
ਹ ਰਿ ਨਾ ऽ	ਮਾ ऽ ਜ ਪ	ਪऽ ਰऽ ਮ ਗ	ਤੇ ऽ ऽ, ਐਸੀ

ਅੰਤਰਾ

ਮ - ਧ ਨੁ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ -	ਨੁ - ਸਂ ਰਸਂ	ਨੁ ਨੁ ਧ -
ਪੂ ऽ ਜਾ ऽ	ਚ ਰ ਨਾ ऽ	ਠਾ ऽ ਕੁ ਰऽ	ਸ ਰ ਨਾ ऽ
ਸਂ - ਮਂ ਗੁਂ	ਰਂ ਰਂ ਸਂ -	ਨੁਧ ਧ ਨੁ ਧ	ਮਗੁ ਰ ਸ ਮ
ਸੋ ऽ ਈ ਕੁ	ਸ ਲ ਜੁ ऽ	ਪ੍ਰ ਭ ਜੀ ਉ	ਕ ਰ ਨਾ, ਐ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਬਾਗੇਸ਼੍ਰੀ ਤਾਲ ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਠਾਕੁਰ ਜੀਉ ਤੁਹਾਰੋ ਪਰਨਾ ॥
ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਤੁਮਾਰੈ ਊਪਰਿ ਤੁਮ੍ਰੀ ਓਟ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਸਰਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਤੁਮ੍ਰੀ ਆਸ ਭਰੋਸਾ ਤੁਮਰਾ, ਤੁਮਰਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਧਰਨਾ ॥
ਤੁਮਰੋ ਬਲੁ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਸੁਹੇਲੇ, ਜੋ ਜੋ ਕਹਹੁ ਸੋਈ ਸੋਈ ਕਰਨਾ ॥੧॥
ਤੁਮਰੀ ਦਇਆ ਮਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ, ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤਾ ਭਉਜਲੁ ਤਰਨਾ ॥
ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਪਾਇਓ, ਸਿਰੁ ਡਾਰਿਓ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਚਰਨਾ ॥੨॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੯੯)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧ	–	ਧਪ	ਧ	(ਸਂ)ਨੁ	–	ਧ	(ਮ)ਗੁ	ਰ	ਸ	–
ਠਾ	ਕੁ	ਰ	ਜੀ	ऽ	ਉऽ	ਤੁ	ਹਾ	ऽ	ਰੋ	ਪ	ਰ	ਨਾ	ऽ
ਸ	(ਨੁ)ਧ਼	ਨੁ਼	ਸ	–	ਸ	ਸ	(ਗੁ)ਮ	–	ਗੁ	(ਸ)ਰ	–	ਸ	ਸ
ਮਾ	ਨੁ	ਮ	ਹ	ऽ	ਤ	ਤੁ	ਮਾ	ऽ	ਰੈ	ਊ	ऽ	ਪ	ਰ
ਮ	ਧ	ਨੁਧ	ਸਂ	–	ਨੁ	ਧ	ਮ	–	ਪਧ	(ਮ)ਗੁ	ਰ	ਸ	–
ਤੁ	ਮ	ਰੀऽ	ਓ	ऽ	ਟ	ਤੁ	ਮਾ	ऽ	ਰੀऽ	ਸ	ਰ	ਨਾ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਗੁ	ਗ	ਮ	–	ਧ	ਨੁਧ	ਸਂ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–
ਤੁ	ਮ	ਰੀ	ਆ	ऽ	ਸ	ਭऽ	ਰੋ	ਸਾ	ऽ	ਤੁ	ਮ	ਰਾ	ऽ
(ਸਂ)ਨੁ	ਨੁ	ਧ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਮਂ	(ਮਂ)ਗੁਂ	–	ਗੁਂ	(ਸਂ)ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	–
ਤੁ	ਮ	ਰਾ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ਰਿ	ਦੈ	ऽ	ਲੈ	ਧ	ਰ	ਨਾ	ऽ
(ਨੁ)ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਨੁ	ਧ	ਮ	ਪ	ਧ	(ਮ)ਗੁ	ਰ	ਸ	–
ਤੁ	ਮ	ਰੋ	ਬ	ਲੁ	ਤੁ	ਮ	ਸੰ	ਗ	ਸੁ	ਹੇ	ऽ	ਲੇ	ऽ
ਨੁ਼	ਨੁ਼	ਧ਼	ਸ	ਸ	–	ਮ	(ਮ)ਗੁ	–	(ਮ)ਗੁ	(ਸ)ਰ	ਰ	ਸ	–
ਜੋ	ਜੋ	ऽ	ਕ	ਹਹੁ	ऽ	ਸੋ	ਈ	ऽ	ਸੋਈ	ਕ	ਰ	ਨਾ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਬਾਗੇਸ੍ਰੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਹ ਸਿੱਧਤਾ ਸਰੂਪ ਤਾਹ, ਬੁੱਧਤਾ ਬਿਭੂਤ ਜਾਹ ਸਿੱਧਤਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ।।
ਰਾਗ ਭੀ ਨ ਰੰਗ ਤਾਹਿ ਰੂਪ ਭੀ ਨ ਰੇਖ ਜਾਹਿ, ਅੰਗ ਭੀ ਸੁੰਗ ਤਾਹਿ ਰੰਗ ਕੇ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ।।
ਚਿਤ੍ਰ ਸੋ ਬਚਿਤ੍ਰ ਹੈ ਪਰਮਤਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ, ਸੁ ਮਿਤ੍ਰ ਹੂੰ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਬਿਭੂਤ ਕੋ ਉਪਾਉ ਹੈ ।।
ਦੇਵਨ ਕੋ ਦੇਵ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਨ ਕੋ ਸਾਹੁ ਹੈ, ਕਿ ਰਾਜਨ ਕੋ ਰਾਜੁ ਹੈ ਕਿ ਰਾਵਨ ਕੋ ਰਾਉ ਹੈ ।।੮।।੪੭।।

(ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ ਪਾ: ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

x		0		੨		0		੩		੪	
ਸਂ	–	ਨੁ	ਨੁ	ਧ	–	ਸਂ	–	ਨੁ	ਧ	–	ਧ
ਦੇ	ऽ	ਵ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ਦੇ	ऽ	ਵ	ਹੈ	ऽ	ਕਿ
ਮ	–	–	ਪ	ਧ	ਧ	^{ਮ}ਗੁ	–	ਰ	ਸ	–	ਸ
ਸਾ	ऽ	ऽ	ਹ	ਨ	ਕੋ	ਸਾ	•ऽ	ਹੁ	ਹੈ	ऽ	ਕਿ
ਰ	–	^{ਸ}ਨ਼ੁ	ਨ਼ੁ	ਧ਼	–	ਸ	–	ਸ	ਸ	–	ਸ
ਰਾ	ऽ	ਜ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਜ	ਹੈ	ऽ	ਕਿ
ਮ	–	^{ਧ}ਨੁ	ਨੁ	ਧ	–	^{ਮ}ਗੁ	–	ਰ	ਸ	–	—
ਰਾ	ऽ	ਵ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਉ	ਹੈ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	–	ਮ	ਧ	–	ਨੁਧ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਆਂ	ऽ	ਤ	ਮਾ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਧਾ	ऽ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਹ
$^{\text{ਸਂ}}$ਨੁ	–	ਧ	ਸਂ	–	ਰਂ	$^{\text{ਸਂ}}$ਨੁ	–	ਨੁ	ਧ	–	ਧ
ਸਿੱ	ऽ	ਧ	ਤਾ	ऽ	ਸ	ਰੂ	ऽ	ਪ	ਤਾ	ऽ	ਹ
^{ਨ}ਸਂ	–	ਸਂ	$^{\text{ਮਂ}}$ਗੁਂ	–	ਗੁਂ	ਰਂ	–	ਰਂ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਬੁੱ	ऽ	ਧ	ਤਾ	ऽ	ਬਿ	ਭੂ	ऽ	ਤ	ਜਾ	ऽ	ਹ
ਮ	–	ਮ	ਪ	ਧ	ਧ	^{ਮ}ਗੁ	–	ਰ	ਸ	–	—
ਸਿੱ	ऽ	ਧ	ਤਾ	ऽ	ਸੁ	ਭ	ऽ	ਉ	ਹੈ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

ਰਾਗ ਮਾਲਕੌਂਸ

ਇਹ ਭੈਰਵੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ (੧੦-੧੨) ਤਕ। ਇਸ ਵਿਚ ਰੇ-ਪਾ ਵਰਜਿਤ, 'ਗਾ ਧਾ ਨੀ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਆਰੋਹ - ਸ, [ਮ]ਗੁ ਮ, [ਨੁ]ਧੁ ਨੁ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ - ਸਂ, ਨੁ ਧੁ ਮ, ਗੁ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਮਾਲਕੌਂਸ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਮ ਲਯ)

ਮਾਈ ਮੈ ਮਨ ਕੋ ਮਾਨੁ ਨ ਤਿਆਗਿਓ ॥
ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦਿ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਇਓ ਰਾਮ ਭਜਨ ਨਹੀ ਲਾਗਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਜਮ ਕੋ ਡੰਡ ਪਰਿਓ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਤਬ ਸੋਵਤ ਤੈ ਜਾਗਿਓ ॥
ਕਹਾ ਹੋਤ ਅਬ ਕੈ ਪਛੁਤਾਏ ਛੂਟਨ ਨਾਹਿ ਨ ਭਾਗਿਓ ॥੧॥
ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਉਪਜੀ ਘਟ ਮੈ ਜਬ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਅਨੁਰਾਗਿਓ ॥
ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਨਾਨਕ ਤਬ ਹੂਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਜਸ ਮੈ ਪਾਗਿਓ ॥੨॥

(ਮਾਰੂ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੧੦੦੮)

ਅਸਥਾਈ

x				੨				੦				੩			
											[ਗੁ]ਮ	ਗੁ	ਸ	[ਨੁ]ਧੁ	ਨੁ
											ਮਾ	ਈ	ऽ	ਮੈ	ऽ
ਸ	ਸ	ਮ	–	ਗੁ	–	ਮ	ਮ	ਗੁ	ਸ	ਸ	–	[ਮ]ਗੁ	–	ਮ	–
ਮ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਨ	ਨ	ਤਿਆ	ऽ	ਗਿਓ,	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਇਆ	ऽ
[ਨੁ]ਧੁ	–	ਨੁ	ਧੁ	[ਨੁ]ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	–	ਸਂ	–	ਗੁਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਗੁਂ
ਕੇ	ऽ	ਮ	ਦ	ਜ	ਨ	ਮ	ਸਿ	ਰਾ	ऽ	ਇਓ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਮ	ਭ
ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	ਮ	ਧੁ	ਨੁ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁਨੁ	ਧੁਮ	ਗੁਸ	[ਗੁ]ਮ	ਗੁ			
ਜ	ਨ	ਨ	ਹੀ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਗਿਓ	ऽऽ	ऽऽ,	ਮਾ	ਈ			

ਅੰਤਰਾ

[ਮ]ਗੁ	ਮ	[ਨੁ]ਧੁ	ਨੁ
ਜ	ਮ	ਕੋ	ऽ

ਸਂ - ਸਂ ਸਂ	ਸਂ - ਸਂ ਸਂ	[ਨੁ]ਧੁ [ਨੁ]ਧੁ ਨੁ ਨੁ	ਸਂ ਸਂ ਮਂ -
ਡੰ ऽ ਡ ਪ	ਰਿਓ ऽ ਸਿ ਰ	ਊ ऽ ਪ ਰ,	ਤ ਥ ਸੋ ऽ
ਗੁਂ ਗੁਂ ਸਂ -	ਧੁ ਨੁ ਸਂ ਨੁ	ਧੁਨੁ ਧੁਮ ਗੁਸ	
ਵ ਤ ਤੈ ऽ	ਜਾ ऽ ऽ ऽ	ਗਿਓ ऽऽ ऽऽ ਮਾਈ	

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਮਾਲਕੌਂਸ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰਾਜਨ ਕਉਨੁ ਤੁਮਾਰੈ ਆਵੈ ॥
ਐਸੋ ਭਾਉ ਬਿਦਰ ਕੋ ਦੇਖਿਓ ਓਹੁ ਗਰੀਬੁ ਮੋਹਿ ਭਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਹਸਤੀ ਦੇਖਿ ਭਰਮ ਤੇ ਭੂਲਾ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥
ਤੁਮਰੋ ਦੂਧੁ ਬਿਦਰ ਕੋ ਪਾਨੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕਰਿ ਮੈ ਮਾਨਿਆ ॥੧॥
ਖੀਰ ਸਮਾਨਿ ਸਾਗੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਰੈਨਿ ਬਿਹਾਨੀ ॥
ਕਬੀਰ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਜਾਤਿ ਨ ਕਾਹੂ ਕੀ ਮਾਨੀ ॥੨॥

(ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਭ: ਕਬੀਰ ਜ਼ੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੦੫)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
- [ਨੁ]ਸਂ ਸਂ ਗੁਂ	ਸਂ ਨੁ ਧੁ ਨੁ	ਸਂ - [ਨੁ]ਧੁ ਨੁ	ਧੁ ਮ ਗੁ ਮ
ऽ ਕਉ ਨ ਤੁ	ਮਾ ऽ ਰੈ ऽ	ਆ ऽ ਵੈ ऽ	ਰਾ ऽ ਜ ਨ
[ਗੁ]ਸ ਸ - ਸ	ਨੁ̣ ਸ [ਨੁ̣]ਧੁ ਨੁ̣	ਸ ਸ ਮ -	ਮ - ਮ -
ऽ, ਐ ऽ ਸੋ	ਭਾ ऽ ਉ ਬਿ	ਦ ਰ ਕੋ ऽ	ਦੇ ऽ ਖਿਓ ऽ
- [ਮ]ਗੁ ਗੁ ਮ	[ਨੁ]ਧੁ ਧੁ ਨੁ ਨੁ	ਸਂ - — ਨੁ	ਧੁਨੁ ਧੁਮ ਗੁਮ ਗੁਸ
ऽ ਓ ਹੁ ਗ	ਰੀ ਬ ਮੋ ਹਿ	ਭਾ ऽ ऽ ऽ	ਵੈ ऽऽ ऽऽ ऽऽ

ਅੰਤਰਾ

[ਮ]ਗੁ ਮ ਮ	[ਨੁ]ਧੁ - ਨੁ ਨੁ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ -	ਨੁ - ਸਂ -
ਹ ਸ ਤੀ	ਦੇ ऽ ਖ ਭ	ਰ ਮ ਤੇ ऽ	ਭੂ ऽ ਲਾ ऽ
- ਗੁਂ ਗੁਂ ਮਂ	ਗੁਂ ਸਂ ਸਂ ਨੁ	ਧੁ ਨੁ ਸਂ ਨੁ	ਧੁ - ਮ -
ऽ ਸ੍ਰੀ ਭ ਗ	ਵਾ ऽ ਨ ਨ	ਜਾ ऽ ऽ ऽ	ਨਿਆ ऽ ऽ ऽ

-	^ਗੁ^ਸ	ਸ	ਸ	ਨ਼	ਸ	^ਨ਼^ਧ਼	ਨ਼	^ਗੁ^ਸ	ਸ	ਮ	-	ਮ	-	ਮ	-
ऽ	ੜ	ਮ	ਰੇ	ਦੂ	ऽ	ਧ	ਖਿ	ਦ	ਰ	ਕੇ	ऽ	ਪਾ	ऽ	ਨੇ	ऽ
-	^ਮ^ਗੁ	ਗੁ	ਮ	^ਨੁ^ਧੁ	ਧੁ	ਨੁ	-	ਸਂ	-	—	ਨੁ	ਧੁਨੁ	ਧੁਮ	ਗੁਮ	ਗੁਸ
ऽ	ਅੰ	ਮ੍ਰਿ	ਤ	ਕ	ਰ	ਮੈ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਨਿਆ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ
-	^ਨੁ^ਸਂ	ਸਂ	ਗੁਂ												
ऽ	ਕਉ	ਨ	ਤੁ												

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਮਾਲਕੌਂਸ **ਇਕਤਾਲਾ** (ਲਗ-ਭਗ ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ ॥
ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ ਪਰਿਓ ਨੀਸਾਨੈ ਘਾਉ ॥
ਖੇਤੁ ਜੁ ਮਾਂਡਿਓ ਸੂਰਮਾ ਅਬ ਜੂਝਨ ਕੋ ਦਾਉ ॥੧॥
ਸੂਰਾ ਸੋ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਜੋ ਲਰੈ ਦੀਨ ਕੇ ਹੇਤ ॥
ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਰੈ ਕਬਹੂ ਨ ਛਾਡੈ ਖੇਤੁ ॥੨॥

(ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੦੫)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
^ਮ^ਗੁ	ਮ	ਗੁ	ਸ	^ਨ਼^ਧ਼	ਨ਼	ਸ	ਸ	ਮ	-	ਗੁ	-
ਗ	ਗ	ਨ	ਦ	ਮਾ	ਮਾ	ਬਾ	ਜਿ	ਓ	ऽ	ऽ	ऽ
ਗੁ	ਗੁ	ਮ·	ਧੁ	ਨੁ	–	ਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਮ	–	ਮ
ਪ	ਰਿ	ਓ	ਨੀ	ਸਾ	ऽ	ਨੈ	ऽ	ऽ	ਘਾ	ऽ	ਓ
ਗੁ	ਗੁ	ਮ	^ਨੁ^ਧੁ	-	ਨੁ	ਸਂ	-	ਨੁ	ਸਂ	-	—
ਖੇ	ਤ	ਜੁ	ਮਾਂ	ऽ	ਡਿਓ	ਸੂ	ऽ	ਰ	ਮਾ	ऽ	ऽ
ਗੁਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	ਮਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਮ	-	ਮ
ਅ	ਬ	ਜੂ	ऽ	ਝऽ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ऽ	ਦਾ	ऽ	ਉ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	^ਮ^ਗੁ	-	ਮ	ਧੁ	ਨੁ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-
ਸੂ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਸੋ	ऽ	ਪਹਿ	ऽ	ਚਾ	ਨੀ	ਐ	ऽ

ਸਂ	–	ਗੁਂ	ਗੁਂ	ਸਂ	–	ਗੁਂ	ਸਂ	ਨੁਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁ
ਜ	ऽ	ਲ	ਰੈ	ऽ	ऽ	ਦੀ	ਨ	ਕੇऽ	ऽ	ਹੇ	ਤ
(ਨੁ)ਧੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਸਂ	ਮਂ	ਮਂ	ਗੁਂ	ਮਂ	ਗੁਂ	ਸਂ	–	–
ਪੁ	ਰ	ਜਾ	ਪੁ	ਰ	ਜਾ	ਕ	ਟ	ਮ	ਹੈ	ऽ	ऽ
ਗੁਂ	ਗੁਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	ਮਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਮ	–	ਮ
ਕ	ਬ	ਹੂ	ਨ	ਛਾ	ऽ	ਡੈऽ	ऽ	ऽ	ਖੇ	ऽ	ਤ

ਨੋਟ:- ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ "ਰਾਜਨ ਕਉਨ ਤੁਮਾਰੈ ਆਵੈ" ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਕਰਣ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ।

੪ ਰਾਗ ਮਾਲਕੌਂਸ ਝਪਤਾਲ (ਲਗਭਗ ਬਿਲੰਬਿਤ ਲਯ)

ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਚੱਤ੍ਰ ਚੱਕ੍ਰ ਭੁਗਤੇ ।।
ਸੁਯੰਭਵ ਸੁਭੰ ਸਰਬਦਾ ਸਰਬ ਜੁਗਤੇ ।।
ਦੁਕਾਲੰ ਪ੍ਰਣਾਸੀ ਦਿਆਲੰ ਸਰੂਪੇ ।।
ਸਦਾ ਅੰਗੇ ਸੰਗੇ ਅਭੰਗੰ ਬਿਭੂਤੇ ।।੧੯੯।।

(ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਪਾ: ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

x		੨			੦		੩		
ਸ	ਸ	ਸ	(ਨ਼ੁ)ਧ਼ੁ	ਨ਼ੁ	(ਗੁ)ਸ	ਗੁ	ਮ	–	–
ਚੱ	ਤ੍ਰ	ਚੱ	ऽ	ਕ੍ਰ	ਵ	ਰ	ਤੀ	ऽ	ऽ
ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	–	ਨੁ	ਨੁਧੁ	ਸਂਨੁ	ਧੁ	ਮ	–
ਚੱ	ਤ੍ਰ	ਚੱ	ऽ	ਕ੍ਰ	ਭੁऽ	ਗਤऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ,
(ਮ)ਗੁ	ਮ	(ਨੁ)ਧੁ	ਧੁ	ਨੁ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਸੁਯੰ	ऽ	ਭ	ਵ	ਸੁ	ਭੰ	ऽ	ਸ	ਰ	ਬ
ਗੁਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਨੁਧੁ	ਸਂਨੁ	ਧੁ	ਮ	–
ਦਾ	ऽ	ਸ	ਰ	ਬ	ਜੁऽ	ਗਤऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

									ਮਮ
									ਙਦੂ
(ਮ)ਗੁ	–	ਮ	(ਨੁ)ਧੁ	ਨੁ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	ਸਂ
ਕਾ	ਙ	ਲੰ	ਙ	ਪੂ	ਣਾ	ਙ	ਸੀ	ਙ	ਙਦਿ
ਗੁਂ	–	ਸਂ	–	ਨੁਨੁ	ਧੁਨੁ	ਸਂਨੁ	ਧੁ	ਮ	–
ਆ	ਙ	ਲੰ	ਙ	ਙਸ	ਰੂਙ	ਙਙ	ਪੇ	ਙ	ਙ
ਮਂ	ਮਂ	ਗੁਂ	–	ਸਂ	ਨੁਧੁ	ਸਂਨੁ	ਧੁ	ਮ	–
ਸ	ਦਾ	ਅੰ	ਙ	ਗ	ਸੰਙ	ਙਙ	ਗੇ	ਙ	ਙ
ਗੁਮ	ਧੁਨੁ	ਸਂਸਂ	ਧੁਨੁ	ਸਂਸਂ	ਧੁਨੁ	ਸਂਸਂ	ਧੁਨੁ	ਧੁਮ	ਗੁਮ
ਸਦ	ਅੰਗ	ਸੰਗੇ,	ਅੰਗ	ਸੰਗੇ,	ਅੰਗ	ਸੰਗੇ	ਅਭੰ	ਗੰਬਿ	ਭੂਤੇ
(ਗੁ)ਸ	ਸ								
ਚੱ	ਤ੍ਰ								

ਨੋਟ:-ਇਸ ਛੰਦ ਨੂੰ ਠਾਅ, ਦੁਗੁਨ, ਤਿਗੁਨ, ਚੋਗੁਨ ਆਦਿ ਲਯ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਰਸ ਤੇ ਅਨੰਦ ਆਵੇਗਾ।

ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ

ਇਹ ਕਾਠੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਖਾਡਵ-ਖਾਡਵ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ ਧੈਵਤ ਵਰਜਿਤ, ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ, ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਨੂੰ "ਨਾਇਕੀ ਕਾਨੜਾ" ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, [ਮ]ਰ ਪ, [ਮ]ਗੁ ਮ, ਰ ਸ, ਮ, ਪ, ਨੁ ਪ ਨ, ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ - ਸਂ, [ਪ]ਨੁ ਪ, ਨੁ ਮ ਪ [ਮ]ਗੁऽ [ਮ]ਗੁऽ ਮ, ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਸਭ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ।।
ਜਬ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੋਹਿ ਪਾਈ।।੧।ਰਹਾਉ।।
ਨਾ ਕੋ ਬੈਰੀ ਨਹੀ ਬਿਗਾਨਾ ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਹਮ ਕਉ ਬਨਿ ਆਈ।।੧।।
ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀਨੋ ਸੋ ਭਲ ਮਾਨਿਓ ਏਹ ਸੁਮਤਿ ਸਾਧੂ ਤੇ ਪਾਈ।।੨।।
ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭ ਏਕੈ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸਾਈ।।੩।।

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੨੯੯)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
[ਨ]ਸਂ	ਸਂ	[ਧ]ਨੁ	ਪ	ਮ	ਪ	ਗੁਰ	ਸਰ	[ਮ]ਗੁ	-	[ਮ]ਗੁ	ਮ	ਰ	-	ਸ	-
ਬਿ	ਸ	ਰ	ਗ	ਈ	ऽ	ਸਭ	ਭऽ	ਤਾ	ऽ	ਤ	ਪ	ਰਾ	ऽ	ਈ	ऽ
ਸ	ਸ	[ਮ]ਰ	-	ਪ	-	ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	[ਸਂ]ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁਪ	ਮਪ
ਜ	ਬ	ਤੇ	ਸੰ	ਸਾ	ऽ	ਧ	ਸੰ	ਗ	ਤ	ਮੋ	ਹਿ	ਪਾ	ऽ	ਈऽ	ऽऽ

ਅਤਰਾ

[ਪ]ਮ	-	ਮ	-	[ਨੁ]ਪ	-	[ਨ]ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	[ਨ]ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-
ਨਾ	ऽ	ਕੋ	ऽ	ਬੈ	ऽ	ਰੀ	ऽ	ਨ	ਹੀ	ऽ	ਬਿ	ਗਾ	ऽ	ਨਾ	ऽ
[ਸਂ]ਨ	ਸਂ	[ਮਂ]ਗੁਂ	ਮਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	[ਨ]ਸਂ	-	[ਧ]ਨੁ	ਪ	ਮਪ	ਨੁਪ	[ਮ]ਗੁ	ਮ
ਸ	ਗ	ਲ	ਸੰ	ऽ	ਗ	ਹ	ਮ	ਕਉ	ऽ	ਬ	ਨ	ਆऽ	ऽऽ	ਈ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ।। ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਜੀਅ ਕੈ ਕਾਮ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਸੰਤ ਰੇਨੁ ਨਿਤਿ ਮਜਨੁ ਕਰੈ ।। ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਹਰੈ ।।੧ ।।
ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਊਚੀ ਬਾਨੀ ।। ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਰੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਨੀ ।।੨ ।।

(ਕਾਨੜਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੩੦੦)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
–	(ਸ)ਰ	(ਸ)ਨ਼	ਸ	ਰ	ਰ	ਸ	ਰ	(ਮ)ਗੁ	ਗੁ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਰ	–	ਸ	–
ऽ	ਸਾ	ਧ	ਸੰ	ਗ	ਤ	ਨਿ	ਧਿ	ਹ	ਰਿ	ਕੋ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ऽ
–	ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	–	ਪ	–	ਪ	ਮ	(ਪ)ਨ਼	ਪ	(ਮ)ਗੁ	–	ਮ	–
ऽ	ਸੰ	ਗ	ਸ	ਹਾ	ऽ	ਈ	ऽ	ਜੀ	ਅ	ऽ	ਕੈ	ਕਾ	ऽ	ਮ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

	(ਪ)ਮ	ਮ	ਮ	(ਨ਼)ਪ	ਪ	(ਨ)ਸਂ	ਨ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–	—
	ਸੰ	ਤ	ਰੇ	ऽ	ਨ	ਨਿ	ਤ	ਮ	ऽ	ਜ	ਨ	ਕ	ਰੈ	ऽ	ऽ
–	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਰਂ	(ਮਂ)ਗੁਂ	ਗੁਂ	(ਮਂ)ਗੁਂ	ਮਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	–
ऽ	ਜਨ	ਮ	ਜ	ਨ	ਮ	ਕੇ	ऽ	ਕਿ	ਲ	ਬਿ	ਖ	ਹ	ਰੈ	ऽ	ऽ
–	(ਨ)ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ਼	ਪ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	–	ਮ	–	ਰ	–	ਸ	–
ऽ	ਸੰ	ਤ	ਜ	ਨਾ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ਊ	ऽ	ਚੀ	ऽ	ਬਾ	ऽ	ਨੀ	ऽ
–	ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	ਮਂ	ਨ਼	ਪ	(ਮ)ਗੁ	–	ਮ	–
ऽ	ਸਿਮ	ਰ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਤ	ਰੇ	ਨਾ	ऽ	ਨ	ਕ	ਪ੍ਰਾ	ऽ	ਨੀ	ऽ

ਨੋਟ:- ਇਸ ਰੀਤ (ਟਿਯੂਨ) ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

੩ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਤਾਲ–ਸੂਫਲਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਆਨਦ ਰੰਗ ਬਿਨੋਦ ਹਮਾਰੈ ।।
ਨਾਮੋ ਗਾਵਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਨੁ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੈ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਨਾਮੋ ਗਿਆਨੁ ਨਾਮੁ ਇਸਨਾਨਾ ਹਰਿਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੈ ।।
ਹਰਿਨਾਮੋ ਸੋਭਾ ਨਾਮੁ ਬਡਾਈ ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਤਾਰੈ ।।੧ ।।

ਅਗਮ ਪਦਾਰਥ ਲਾਲ ਅਮੋਲਾ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰ ਚਰਨਾਰੈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ਮਗਨ ਭਏ ਹੀਅਰੈ ਦਰਸਾਰੈ ॥੨॥

(ਕਾਨੜਾ ਮ: . ਪੰਨਾ ੧੩੦੨)

ਅਸਥਾਈ

x		0		2		3		0	
(ਨ)ਸਂ	-	ਨੁ	ਪ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	-	(ਰ)ਸ	ਰ
ਆ	ऽ	ਨ	ਦ	ਰੰ	ऽ	ਗ	ऽ	ऽ	ਬਿ
(ਮ)ਗੁ	-ਮ	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	-	—	-
ਨੋ	ऽऽ	ਦ	ਹ	ਮਾ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ऽ	ऽ
(ਮ)ਰ	-	ਮ	ਮ	ਪ	-	--	(ਪ)ਨੁ	ਮ	ਪ
ਆ	ऽ	ਨ	ਦ	ਰੰ	ऽ	ऽ	ਗ	ऽ	ਬਿ
ਪ	ਰਂ	ਰਂ	ਰਂ	(ਨ)ਸਂ	-	—	(ਪ)ਨੁ	ਮ	ਪ
ਨੋ	ऽ	ਦ	ਹ	ਮਾ	ऽ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	-	ਪ	-	(ਸਂ)ਨ	-	ਸਂ	ਸਂ	-	—
ਨਾ	ऽ	ਮੋ	ऽ	ਗਾ	ऽ	ਵ	ਨ	ऽ	ऽ
ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਰਂ	(ਸਂ)ਨ	ਸਂ	(ਧ)ਨੁ	ਨੁ	ਪ	-
ਨਾ	ऽ	ਮ	ਧਿ	ਆ	ऽ	ਵ	ਨ	ऽ	ऽ,
(ਮਂ)ਗੁਂ	-	(ਮਂ)ਗੁਂ	ਮਂ	ਰਂ	-	ਸਂ	-	—	-
ਨਾ	ऽ	ਮ	ਹ	ਮਾ	ऽ	ਰੇ	ऽ	ऽ	ऽ
(ਨ)ਸਂ	-	ਸਂ	ਰਂ	(ਸਂ)ਨ	ਸਂ	-	(ਪ)ਨੁ	ਮ	ਪ
ਪ੍ਰਾ	ऽ	ਨ	ਅ	ਧਾ	ऽ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਇਕਤਾਲਾ (ਲਗਭਗ ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਜਾ ਕਉ ਮੁਨਿ ਧ੍ਯਾਨੁ ਧਰੇ ਫਿਰਤ ਸਕਲ ਜੁਗ,
ਕਬਹੁਕ ਕੋਊ ਪਾਵੈ ਆਤਮ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਉ ॥

ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਸਹਿਤ ਬਿਰੰਚਿ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਜਾ ਕੋ,
ਸਿਵ ਮੁਨਿ ਗਹਿ ਨ ਤਜਾਤ ਕਬਿਲਾਸ ਕਉ ॥
ਜਾ ਕੌ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਅਨੇਕ ਤਪ,
ਜਟਾਜੂਟ ਭੇਖ ਕੀਏ ਫਿਰਤ ਉਦਾਸ ਕਉ ॥
ਸੁ ਤਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੁਖ ਭਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਜੀਅ
ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਦਈ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਉ ॥੫॥

(ਸਵਈਏ ਮਹਲੇ ਚਉਥੇ ਕੇ, ਪੰਨਾ ੧੪੦੪)

ਅਸਥਾਈ

x		0		੨		0		੩		੪	
ਪ	–	ਪ	ਨ਼	ਮ	ਪ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	–	ਨ਼	ਪ
ਨਾ	ऽ	ਮ	ਕੀ	ऽ	ਬ	ਡਾ	ऽ	ਈ	ऽ	ਦ	ਈ
(ਮ)ਗੁ	ਗੁ	–	ਮ	–	ਮ	ਰ	–	ਰ	ਸ	–	–
ਗੁ	ਰ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਮ	ਦਾ	ऽ	ਸ	ਕਉ	ऽ	ऽ
ਸ	ਨ਼	ਸ	ਮ	ਗੁ	ਮ	ਪ	–	ਪ	ਨ਼	ਮ	ਪ
ਨਾ	ऽ	ਮ	ਕੀ	ऽ	ਬ	ਡਾ	ऽ	ਈ	ਦ	ऽ	ਈ
ਪ	ਰਂ	–	ਸਂ	–	ਰਂ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ਼	ਪ	–
ਗੁ	ਰ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਮ	ਦਾ	ऽ	ਸ	ਕਉ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

(ਪ)ਮ	–	ਮ	ਪ	ਨ	–	ਸਂ	–	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	–
ਜਾ	ऽ	ਕਉ	ਮੁ	ਨਿ	ऽ	ਧਯਾ	ऽ	ਨ	ਧ	ਰੈ	ऽ
ਨ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂਨ	ਸਂ	–	ਨ਼	ਪ	–
ਫਿ	ਰ	ऽ	ਤ	ऽ	ਸ	ਕऽ	ਲ	ऽ	ਜੁ	ਗ	ऽ,
ਮ	ਮ	–	ਮ	–	ਮ	ਪ	ਪ	–	ਨ਼	ਮ	ਪ
ਕ	ਬ	ऽ	ਹੂ	ऽ	ਕ	ਕੋ	ਊ	ऽ	ਪਾ	ऽ	ਵੈ
ਪ	ਰਂ	–	ਸਂ	–	ਰਂ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ਼	ਪ	–
ਆ	ਤ	ऽ	ਮ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਗਾ	ऽ	ਸ	ਕਉ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਬਹਾਰ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਖਾਡਵ-ਖਾਡਵ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਜਾਂ ਮੱਧ ਰਾਤ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਰਿਖਭ ਤੇ ਅਵਰੋਹ ਚ ਧੈਵਤ ਵਰਜਿਤ, ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ, ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਅਰੋਹ – ਨੁ ਸ, ਗੁ ਮ, ਪ ਗੁ ਮ ਨੁਧ, ਨ ਸੰ।

ਅਵਰੋਹ – ਸੰ, ਨੁ ਪ, ਮ ਪ ਗੁ ਮ, ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਬਹਾਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਤਿਨ ਬਸੰਤੁ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ॥ ਪੂਰੇ ਭਾਗਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇ॥੧॥
ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਬਸੰਤ ਕੀ ਲਗੈ ਨ ਸੋਇ॥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਜਲਿਆ ਦੂਜੈ ਦੋਇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਧੰਧੈ ਬਾਂਧਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇ॥ ਮਾਇਆ ਮੂਠਾ ਸਦਾ ਬਿਲਲਾਇ॥੨॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਛੂਟੈ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ॥ ਜਮਕਾਲ ਕੀ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਨ ਫੇਟੈ॥੩॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਛੂਟਾ ਗੁਰਿ ਲੀਆ ਛਡਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ॥੪॥

(ਬਸੰਤ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੭੬)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
(ਸੰ)ਰੰ	ਸੰ	–	(ਪ)ਨੁ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	–	ਮ	(ਨੁ)ਧ	–	—	–	ਨ	–	ਸੰ	–
ਇ	ਸ	ऽ	ਮ	ਨ	ਕਉ	ऽ	ਬ	ਸੰ	ऽ	ऽ	ऽ	ਤ	ऽ	ਕੀ	ऽ
ਨੁ	ਧ	ਨੁ	ਰੰ	ਰੰ	ਰੰ	ਸੰ	–	ਸੰ	ਸੰ	ਨ	ਸੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਪ
ਇ	ਸ	ਮ	ਨ	ਕਉ	ਬ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਕੀ	ਲ	ਗੈ	ਨ	ਸੋ	ऽ	ਇ
(ਮ)ਗੁ	ਗੁ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਰ	ਰ	ਸ	–	ਮ	ਨੁ	ਧ	ਨ	ਸੰ	ਸੰ	–	—
ਇ	ਹੁ	ਮ	ਨ	ਜ	ਲਿ	ਆ	ऽ	ਦੂ	ऽ	ਜੈ	ऽ	ਦੋ	ਇ	•	•

ਅੰਤਰਾ

ਸ	ਸ	ਮ	ਮ	–	ਪ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਨੁ	ਨੁ	ਧ	ਧ	ਨ	–	ਸੰ	–
ਤਿ	ਨ	ਬ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਜੋ	ऽ	ਹ	ਰਿ	ਗੁ	ਣ	ਗਾ	ऽ	ਇ	ऽ
ਸੰ	–	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਰੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਨ	ਸੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਪ	–	–
ਪੂ	ऽ	ਰੇ	ऽ	ਭਾ	ਗ	ਹ	ਰਿ	ਭ	ਗ	ਤ	ਕ	ਰਾ	ਇ	•	•

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤਾ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਹਾਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬਸੰਤੁ ਚੜਿਆ ਫੂਲੀ ਬਨਰਾਇ ।। ਏਹਿ ਜੀਅ ਜੰਤ ਫੂਲਹਿ ਹਰਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ।।੧ ।।
ਇਨ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ।।
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਕਢੈ ਧੋਇ ।।੧ । ਰਹਾਉ ।।
ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ।। ਇਹੁ ਜਗੁ ਹਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ।।੨ ।।
ਫਲ ਫੂਲ ਲਾਗੇ ਜਾਂ ਆਪੇ ਲਾਏ ।। ਮੂਲਿ ਲਗੈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਏ ।।੩ ।।
ਆਪਿ ਬਸੰਤੁ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਵਾੜੀ ।। ਨਾਨਕ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਭਗਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ।।੪ ।।
(ਬਸੰਤ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੧੧੭੬-੭੭)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
			ਪਨੁ	ਪ	ਮਗੁ	-	ਮ	ਮਨੁ	-	—	-	ਧ	-	ਨ	-
			ਫੂ	ਲੀ	ਬ	ऽ	ਨ	ਰਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	-	—	ਪਨੁ	ਪ	ਮਗੁ	-	ਮ	ਮਨੁ	-	—	-	ਧ	-	ਨ	-
ਇ	ऽ	ऽ	ਫੂ	ਲੀ	ਬ	ऽ	ਨ	ਰਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਇ	ऽ
ਸ	ਨਸਂ	-	ਸਂ	ਨੁ	ਪ	ਮ	ਪ	ਮਗੁ	ਗੁ	ਮਗੁ	ਮ	ਰ	-	ਸ	-
ਬ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਚ	ੜਿ	ਆ	ऽ	ਫੂ	ਲੀ	ਬ	ਨ	ਰਾ	ऽ	ਇ	ऽ
-	—	-													
•	•	•													

ਅੰਤਰਾ

ਮਗੁ	ਮ	-	ਮ	ਨੁ	ਧ	ਨ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਨ	ਸਂ	-
ਬ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਚ	ੜਿ	ਆ	ऽ	ਫੂ	ਲੀ	ਬ	ਨ	ਰਾ	ऽ	ਇ	ऽ
ਸਂਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਮਗੁ	ਮਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਨਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ
ਏ	ਹ	ਜੀ	ਅ	ਜੰ	ਤ	ਫੂ	ਲਹਿ	ਹ	ਰਿ	ਚਿ	ਤ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨੁ	ਪ	-													
ਇ	ऽ	ऽ	ਫੂਲੀ												

ਨੋਟ:- ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਉਣ ਸਮੇਂ 'ਇਨ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਮਨ ਹਰਿਆ ਹੋਇ" ਅੰਤਰੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਤੇ ਲਾਕੇ, ਫਿਰ "ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ...' ਵਾਲੀ ਤੁਕ ਕਹਿਣੀ ਹੈ।

੩ ਰਾਗ ਬਹਾਰ ਤਾਲ ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰੋਗ ਮਿਟਾਏ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ।। ਬਾਲਕ ਰਾਖੇ ਅਪਨੇ ਕਰ ਥਾਪਿ ।।੧ ।।
ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸਦ ਬਸੰਤ ।।
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਣੀ ਆਏ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਤੁ ।।੧ ।। ਰਹਾਉ ।।
ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਕਟੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ।। ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਕਉ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਾਪਿ ।।੨ ।।
ਜੋ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ਜਪੇ ਨਾਉ ।। ਸਭਿ ਫਲ ਪਾਏ ਨਿਹਚਲ ਗੁਣ ਗਾਉ ।।੩ ।।
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭਲੀ ਰੀਤਿ ।। ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਪਦੇ ਨੀਤ ਨੀਤ ।।੪ ।।

(ਬਸੰਤ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੮੪)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
(ਪ)ਨ̲	(ਧ)ਨ̲	ਪ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਗ̲	ਮ	(ਧ)ਨ̲	ਧ	ਨ	ਸਂ	–	(ਨ)ਸਂ	–
ਸਾਂ	ऽ	ਤ	ਸਹ	ਜ	ਗ੍ਰਿ	ਹਿ	ਸ	ਦ	ਬ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ऽ
(ਨ)ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	(ਧ)ਨ̲	ਪ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਗ̲	(ਮ)ਗ̲	ਮ	ਰ	–	ਸ	–
ਗੁ	ਰ	ਪੂ	ਰੇ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ਸ	ਰ	ਣੀ	ਆ	ऽ	ਏ	ऽ
ਸ	ਮ	ਮ	ਮ	ਪ	(ਮ)ਗ̲	ਮ	(ਧ)ਨ̲	ਧ	ਨੇ	ਸਂ	–	ਸਂ	–
ਕ	ਲਿਆ	ਣ	ਰੂ	ਪ	ਜ	ਪ	ਹਰਿ	ਹ	ਰਿ	ਮੰ	ऽ	ਤ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

(ਮ)ਗ̲	ਮ	ਮ	(ਧ)ਨ̲	ਧ	(ਸਂ)ਨ	–	ਸਂ	ਸਂ	~ਨ	ਸਂ	–	ਸਂ	–
ਰੋ	ਗ	ਮਿ	ਟਾ	ऽ	ਏ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਭੁ	ऽऽ	ਆ	ऽ	ਪ	ऽ
ਨ	ਸਂ	ਰਂ	(ਸਂ)ਨ	ਸਂ	(ਧ)ਨ̲	ਪ	(ਮ)ਗ̲	(ਮ)ਗ̲	ਮ	ਰ	–	ਸ	–
ਬਾ	ਲ	ਕ	ਰਾ	ਖੇ	ਅ	ਪ	ਨੇ	ਕ	ਰ	ਥਾ	ऽ	ਪ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਬਹਾਰ ਤਾਲ–ਸੂਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਮਉਲੀ ਧਰਤੀ ਮਉਲਿਆ ਅਕਾਸੁ ।। ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਉਲਿਆ ਆਤਮ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ।।੧ ।।
ਰਾਜਾ ਰਾਮੁ ਮਉਲਿਆ ਅਨਤ ਭਾਇ ।। ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਦੁਤੀਆ ਮਉਲੇ ਚਾਰਿ ਬੇਦਿ ।। ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਮਉਲੀ ਸਿਉ ਕਤੇਬ ।।੨ ।।
ਸੰਕਰ ਮਉਲਿਓ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ।। ਕਬੀਰ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਸਮਾਨ ।।੩ ।।

(ਬਸੰਤ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੯੩)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
ਸਂ	-	ਨਸਂ	ਰਂ	ਸਂਨ	ਸਂ	ਧਨੁ	ਪ	-	-
*	*	ਮਉ	ਲੀ	ਧ	ਰ	ਤੀ	ऽ	ऽ	ऽ
ਮ	ਪ	ਮਗੁ	ਮ	ਧਨੁ	ਧ	ਨਸਂ	-	-	-
ਮਉ	ऽ	ਲਿਆ	ਅ	ਕਾ	ऽ	ਸ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	(ਸਂ)	-	ਨੁ	ਪ	-	-
ਘ	ਟ	ਘ	ਟ	ਮਉ	ऽ	ਲਿਆ	ऽ	ऽ	ऽ
ਮਗੁ	ਗੁ	ਮਗੁ	ਮ	ਰ	-	ਸ	-	-	-
ਆ	ਤ	ਮ	ਪ੍ਰ	ਗਾ	ऽ	ਸ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਮ	ਨੁ	ਧ	ਨ	-	ਸਂ	-	-	-
ਰਾ	ਜਾਂ	ਰਾ	ਮ	ਮਉ	ऽ	ਲਿਆ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂਨ	ਰਂਸਂ	ਧਨੁ	-	ਪ	-
ਅ	ਨ	ऽ	ਤ	ਭਾ	ऽ	ਇ	ऽ	ऽ	ऽ
ਮਂਗੁ	-	ਮਂਗੁ	ਮਂ	ਰਂ	-	ਸਂ	-	-	-
ਜਹ	ऽ	ਦੇ	ऽ	ਖਉ	ऽ	ਤਹ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂਨ	ਰਂਸਂ	ਧਨੁ	-	ਪ	-
ਰ	ਹਿਆ	ऽ	ਸ	ਮਾऽ	ऽ	ਇ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਬਸੰਤ

ਇਹ ਪੂਰਵੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਵੱਕ੍ਰ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਤਾਰ 'ਸ' ਖੜਜ, ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਜਾਂ ਰਾਤ ਦਾ ਚੌਥਾ ਪਹਿਰ। ਇਸਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ 'ਰੇ-ਨੀ' ਸੁਰ ਅਕਸਰ ਛਡ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਰਿਖਭ-ਧੈਵਤ ਕੋਮਲ, ਮੱਧਮ ਤੀਵਰ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮੱਧਮ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੇਵਲ ਮੱਧ ਖੜਜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਰੋਹ- ਸ ਗ, ਮ ਧੁ ਰੁੰ, ਸੰ।

ਅਵਰੋਹ- ਰੁੰਨਧੁ, ਪ, ਮੇਗ ਮੇ ऽ ਗ, ਗਮੇਧੁਗ, ਮੇਗਰੁਸ। ਸ ਮ, ਮੇਮ ਮੇਮਗ, ਨ-ਮੇਗ, ਮੇਧੁਰੁੰਸੰ

੧ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਮਨ ਤੇ ਹੋਇ॥ ਏਕੋ ਵੇਖੈ ਅਉਰੁ ਨ ਕੋਇ॥
ਦੂਜੈ ਲੋਕੀ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੈਨੋ ਏਕੁ ਦਿਖਾਇਆ॥੧॥
ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਉਲਿਆ ਸਦ ਬਸੰਤ॥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਗਾਇ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਗੁਰ ਪੂਛਹੁ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ॥ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਲਗੈ ਪਿਆਰ॥
ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਹੋਹਿ ਦਾਸਤ ਭਾਇ॥ ਤਉ ਜਗ ਜੀਵਨ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ॥੨॥
ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਸਦ ਵੇਖੈ ਹਜੂਰਿ॥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ॥
ਇਸੁ ਭਗਤੀ ਕਾ ਕੋਈ ਜਾਣੈ ਭੇਉ॥ ਸਭੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਤਮ ਦੇਉ॥੩॥
ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ॥ ਜਗ ਜੀਵਨ ਸਿਉ ਆਪਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ।
ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਏ॥੪।

(ਬਸੰਤ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੧੧੭੩)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
														[ਧੁ]ਮੇ	ਧੁ
														ਮੇ	ऽ
[ਧੁ]ਸੰ	-	ਨ	ਧੁ	ਪ	-	[ਗ]ਮੇ	ਗ	[ਧੁ]ਮੇ	ਧੁ	ਰੁੰ	ਸੰ	-	ਸੰ	ਨ	ਨ
ਰਾ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਮਉ	ऽ	ਲਿਆ	ऽ	ਸ	ਦ	ਬ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਇ	ਹੁ
ਰੁੰ	ਨ	ਧੁ	-	ਪ	-	[ਗ]ਮੇ	ਗ	ਗਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗ	ਰੁ	ਸ		
ਮ	ਨ	ਮਉ	ऽ	ਲਿਆ	ऽ	ਗਾ	ਇ	ਗੁ਼	ਣ	ਗੋ	ਬਿੰ	ऽ	ਦ		

ਅੰਤਰਾ

[ਗ]ਮੇ - ਗ ਗ	[ਧੁ]ਮੇ - ਧੁ ਮੇਧੁ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ -	[ਨ]ਸਂ ਰੁਂ ਸਂ -
ਐਂ ऽ ਤ ਰ	ਪੂ ऽ ਜਾ ऽऽ	ਮ ਨ ਤੈ ऽ	ਹੋ ऽ ਇ ऽ
ਸਂ ਨ ਰੁ ਗਂ	ਰੁਂ - ਸਂ -	ਨ ਧੁ [ਨ]ਰੁਂ ਨ	ਧੁ - ਪ -
ਏ ऽ ਕੋ ऽ	ਵੇ ऽ ਖੈ ऽ	ਅਉ ऽ ਰ ਨ	ਕੋ ऽ ਇ ऽ
ਪ - ਪ -	[ਗ]ਮੇ - ਗ -	[ਮੇ]ਗ ਮੇ ਧੁ [ਮੇ]ਗ	ਮੇ ਗ ਰੁ ਸ
ਦੂ ऽ ਜੈ ऽ	ਲੋ ऽ ਕੀ ऽ	ਬਹੁ ਤ ਦੁ ਖ	ਪਾ ऽ ਇਆ ऽ
ਸ ਸ ਮ ਮ	ਮ - ਮੇ ਗ	[ਧੁ]ਮੇ ਧੁ ਸਂ ਸਂ	ਨ ਧੁ [ਧੁ]ਮੇ ਧੁ
ਸ ਤਿ ਗੁ ਰ	ਮੈ ऽ ਨੇ ऽ	ਏ ऽ ਕ ਦਿ	ਖਾ ਇਆ, ਮੇ ਰਾ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਬਨਸਪਤਿ ਮਉਲੀ ਚੜਿਆ ਬਸੰਤੁ ।। ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਗਿ ।।੧ ।।
ਤੁਮ ਸਾਚੁ ਧਿਆਵਹੁ ਮੁਗਧ ਮਨਾ ।। ਤਾਂ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਇਤੁ ਮਨਿ ਮਉਲਿਐ ਭਇਆ ਅਨੰਦੁ ।। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਗੋਬਿੰਦ ।।੨ ।।
ਏਕੋ ਏਕੁ ਸਭੁ ਆਪਿ ਵਖਾਣੈ ।। ਹੁਕਮੁ ਬੁਝੈ ਤਾਂ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ।।੩ ।।
ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ।।ਆਖਣ ਵੇਖਣੁ ਸਭ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਇ ।।੪ ।।

(ਬਸੰਤ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੧੧੭੬)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
			ਸਂ
			ਬ
ਨ ਧੁ [ਨ]ਰੁਂ ਨ	ਧੁ - ਪ [ਮੇ]ਗ	[ਧੁ]ਮੇ ਧੁ ਸਂ ਸਂ	ਰੁਂ - ਸਂ -
ਨ ਸ ਪ ਤਿ	ਮਉ ऽ ਲੀ ऽ	ਚ ੜਿ ਆ ਬ	ਸੰ ऽ ਤ, ऽ
[ਸਂ]ਨ ਨ [ਨ]ਰੁਂ ਨ	ਧੁ - ਪ -	ਮੇ ਗ ਮੇਧੁ ਮੇ	ਗ ਰੁ ਸ -
ਇ ਹੁ ਮ ਨ	ਮਉ ऽ ਲਿਆ ऽ	ਸ ਤ ਗੁਰੁ ਰ	ਸੰ ऽ ਗ ऽ
ਸ ਸ ਮ ਮ	ਮੇਮ ਮੇਮ ਗ -	[ਧੁ]ਮੇ ਧੁ [ਸਂ]ਨ ਸਂ	ਰੁਂ ਸਂ ਸਂ
ਇ ਹੁ ਮ ਨ	ਮਉ ऽऽ ਲਿਆ ऽ	ਸ ਤ ਗੁ ਰ	ਸੰ ऽ ਗ

ਅੰਤਰਾ

$^{ਮੇ}$ਧੁ	ਮੇ	ਗ	ਗ	$^{ਧੁ}$ਮੇ	-	ਧੁ	ਮੇਧੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	—	-
ਤੁਮਸਾ		ਚ	ਧਿ	ਆ	ऽ	ਵਹੁ	ऽऽ	ਮੁ	ਗ	ਧ	ਮ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	ਨ	ਰੁਂ	ਗਂ	ਰੁਂ	-	ਸਂ	-	ਰੁਂ	-	ਨ	ਧੁ	ਨ	ਧੁ	ਪ	-
ਤਾਂ	ऽ	ਸੁ	ਖ	ਪਾ	ऽ	ਵਹੁ	ऽ	ਮੇ	ऽ	ਰੇ	ਮ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ऽ
ਪ	ਪ	ਪ	ਪ	^{ਗ}ਮੇ	-	ਗ	-	$^{ਧੁ}$ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗ	ਮੇ	ਗ	ਰੁ	ਸ
ਇ	ਤ	ਮ	ਨ	ਮਉ	ऽ	ਲਿਆ	ऽ	ਭ	ਇਆ	ऽ	ਅ	ਨੰ	ऽ	ਦ	ऽ
ਸ	ਸ	ਗ	ਗ	$^{ਧੁ}$ਮੇ	-	ਧੁ	ਮੇਧੁ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	^{ਨ}ਧੁ	ਰੁਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਅੰਮ	ਰਿਤ	ਫ	ਲ	ਪਾ	ऽ	ਇਆ	ऽऽ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ਰੋ	ਬਿੰ	ऽ	ਦ,	ਬ

੩ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਤਾਲ ਸੂਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਮਾਤੇ ਪੜ੍ਹਿ ਪੁਰਾਨ ।। ਜੋਗੀ ਮਾਤੇ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ।।
ਸੰਨਿਆਸੀ ਮਾਤੇ ਅਹੰਮੇਵ ।। ਤਪਸੀ ਮਾਤੇ ਤਪ ਕੈ ਭੇਵ ।।੧ ।।
ਸਭ ਮਦ ਮਾਤੇ ਕੋਊ ਨ ਜਾਗ ।। ਸੰਗ ਹੀ ਚੋਰ ਘਰੁ ਮੁਸਨ ਲਾਗ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਜਾਗੈ ਸੁਕਦੇਉ ਅਰੁ ਅਕੂਰੁ ।। ਹਣਵੰਤੁ ਜਾਗੈ ਧਰਿ ਲੰਕੂਰੁ ।।
ਸੰਕਰੁ ਜਾਗੈ ਚਰਨ ਸੇਵ ।। ਕਲਿ ਜਾਗੇ ਨਾਮਾ ਜੈਦੇਵ ।।੨ ।।
ਜਾਗਤ ਸੋਵਤ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ।। ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗੈ ਸੋਈ ਸਾਰੁ ।।
ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਕੇ ਅਧਿਕ ਕਾਮ ।। ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਜਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ।।੩ ।।

(ਬਸੰਤ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੯੩)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
$^{ਧੁ}$ਮੇ	ਧੁ	$^{ਸਂ}$ਨ	ਸਂ	ਰੁਂ	-	ਸਂ	-	—	-
ਸ	ਭ	ਮ	ਦ	ਸਾ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ	ऽ
ਨ	ਧੁ	ਰੁਂ	ਨ	ਧੁ	-	ਪ	-	—	-
ਕੋ	ऽ	ਊ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਗ	ऽ	ऽ	ऽ
ਪ	ਪ	ਮੇ	ਗ	ਮੇ	ਗ	ਰੁ	ਸ	ਸ	ਸ
ਸੰ	ਗ	ਹੀ	ऽ	ਚੋ	ऽ	ਰ	ऽ	ਘ	ਰ

ਮ	ਮ	-	ਮ	ਮ	ਮੇਮ	ਗ	-	—	-
ਮੁ	ਸ	ऽ	ਨੰ	ਲਾ	ऽऽ	ਗ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

[ਧੁ]ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	ਮੇਧੁ	ਸਂ	-	ਸਂ	-	—	-
ਪੰ	ਡਿਤ	ਜ	ਨ	ਮਾ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ	ऽ
[ਨ]ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਧੁ	ਰੁਂ	-	ਸਂ	-	—	-
ਪ	ੜ	ऽ	ਪੁ	ਰਾ	ऽ	ਨ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	ਗਂ	ਗੁਂ	ਮੇਂ	ਗਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	-	—	-
ਜੋ	ऽ	ਗੀ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	-	ਨ਼	ਧੁ	ਰੁਂ	ਨ	ਧੁ	-	ਪ	-
ਜੋ	ऽ	ਗ	ਧਿ	ਆ	ऽ	ਨ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਬਸੰਤ ਇਕਤਾਲਾ (ਮੱਧ ਲਯ)

ਦੇਖੁ ਫੂਲ ਫੂਲ ਫੂਲੇ॥
ਅਹੰ ਤਿਆਗਿ ਤਿਆਗੇ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਾਗੇ॥
ਤੁਮ ਮਿਲਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਭਾਗੇ॥ ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਮਨ ਮੇਰੇ। ਰਹਾਉ॥
ਸਘਨ ਬਾਸੁ ਕੂਲੇ॥ ਇਕਿ ਰਹੇ ਸੂਕਿ ਕਠੂਲੇ॥
ਬਸੰਤ ਰੁਤਿ ਆਈ॥ ਪਰਫੂਲਤਾ ਰਹੇ॥੧॥
ਅਬ ਕਲੂ ਆਇਓ ਰੇ॥ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਬੋਵਹੁ ਬੋਵਹੁ॥
ਅਨ ਰੁਤਿ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ॥ ਮਤੁ ਭਰਮਿ ਭੂਲਹੁ ਭੂਲਹੁ॥
ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪਾਏ॥ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਹੈ ਲੇਖਾ॥
ਮਨ ਰੁਤਿ ਨਾਮ ਰੇ॥ ਗੁਨ ਕਹੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰੇ॥੨॥

(ਬਸੰਤ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੮੫)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਸੰ	-	ਨ	ਧੁ	-	ਪ	$^{ਮੇ}$ਪ	-	ਮੇ	^{ਗ}ਮੇ	-	ਗ
ਦੇ	ऽ	ਖ	ਭੂ	ऽ	ਲ	ਭੂ	ऽ	ਲ	ਭੂ	ऽ	ਲੈ,
$^{ਧੁ}$ਮੇ	ਧੁ	-	ਨ	ਸੰ	ਸੰ	ਰੁੰ	-	ਸੰ	ਨ	ਸੰ	-
ਅ	ਹੰ	ऽ	ਤਿਆ	ऽ	ਗ	ਤਿਆ	ऽ	ऽ	ਗੋ	ऽ	ऽ
$^{ਧੁ}$ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	ਨ	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਨ	ਸੰ	ਨ	$^{ਧੁ}$ਮੇ	-
ਚ	ਰ	ਨ	ਕ	ਮ	ਲ	ਪਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਗੋ	ऽ
ਧੁ	ਨ	-	$^{ਧੁ}$ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	$^{ਮੇ}$ਗ	ਗ	ਮੇ	ਗ	ਰੁ	ਸ
ਤੁ	ਮ	ऽ	ਮਿ	ਲਹੁ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਸ	ਭਾ	ऽ	ਗੇ
ਸ	ਸ	-	ਗ	-	ਗ	$^{ਧੁ}$ਮੇ	-	ਧੁ	ਮੇਧੁ	ਸੰ	ਸੰ
ਹ	ਰਿ	ऽ	ਚੇ	ऽ	ਤ	ਮ	ऽ	ਨ	ਮਿ	ऽ	ਰੇ

ਅੰਤਰਾ

^{ਪ}ਧੁ	ਮੇ	ਧੁ	^{ਨ}ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	-	ਨ	ਸੰ	-	ਸੰ
ਸ	ਘ	ਨ	ਬਾ	ऽ	ਸ	ਕੂ	ऽ	ऽ	ਲੇ	ऽ	ਇਕ
ਨ	ਨ	-	ਸੰ	ਸੰ	ਰੁੰ	ਨ	ਸੰ	ਨ	ਧੁ	ਨ	ਧੁ
ਰ	ਹੇ	ऽ	ਸੂ	ਕ	ਕ	ਠੂ	ऽ	ऽ	ਲੇ	ऽ	ऽ
$^{ਧੁ}$ਮੇ	ਧੁ	ਨ	$^{ਧੁ}$ਮੇ	-	ਧੁ	$^{ਮੇ}$ਗ	-	ਮੇ	ਗ	ਰੁ	ਸ
ਬ	ਸੰ	ਤ	ਰੁ	ऽ	ਤਿ	ਆ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ਪਰ
ਗੰ	-	ਮੇਂ	ਗੰ	ਰੁੰ	ਸੰ	^{ਨ}ਸੰ	-	-	ਨ	$^{ਧੁ}$ਮੇ	ਧੁ
ਭੂ	ऽ	ਲਾ	ਤਾ	ऽ	ਰ	ਹੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਮਲਾਰ

ਇਹ ਕਾਫੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਵੱਕ੍ਰ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਖੜਜ, ਸੰਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਰਖਾ ਰੁਤ ਜਾਂ ਮੱਧ ਰਾਤ। ਇਸ ਵਿਚ ਗੰਧਾਰ-ਧੈਵਤ ਅੰਦੋਲਿਤ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਨਿਖਾਦ ਸਾਥ-ਸਾਥ ਭੀ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਗੰਧਾਰ ਕੋਮਲ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁਧ ਲਗਦੇਹਨ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਅਜ-ਕਲ ਮੀਆਂ ਮਲ੍ਹਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ - ਸ, ਨ̣ਧ̣ ਨ̣ਧ̣ ਨ̣ਸ, (ਮ)ਰ ਪ, ਨ̲ऽਧ ਨ̲ऽਧ ਨਸ̇।
ਅਵਰੋਹ- ਸ̇ (ਧ)ਨ̲ਪ, ਮਪ (ਮ)ਗ̲ऽ (ਮ)ਗ̲ऽ ਮऽ ਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਾਵਣਿ ਸਰਸ ਮਨਾ ਘਣਿ ਵਰਸਹਿ ਰੁਤਿ ਆਏ ॥
ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਹੁ ਭਾਵੈ ਪਿਰ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਏ ॥
ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ਮਰੀਐ ਹਾਵੈ ਦਾਮਨਿ ਚਮਕਿ ਡਰਾਏ ॥
ਸੇਜ ਇਕੇਲੀ ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ ਮਰਣ ਭਇਆ ਦੁਖੁ ਮਾਏ ॥
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਨੀਦ ਭੂਖ ਕਹੁ ਕੈਸੀ ਕਾਪੜੁ ਤਨਿ ਨ ਸੁਖਾਵਏ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਕੰਤੀ ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵਏ ॥੯॥

(ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮ: ੧, ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ, ਪੰਨਾ ੧੧੦੮)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
ਨ̣ਸ ਗ̲ਮ ਰ ਸ	(ਧ̣)ਨ̣ (ਧ̣)ਨ̣ (ਪ̣)ਮ̣ ਪ̣	(ਧ̣)ਨ̣ (ਧ̣)ਨ̣ ਨ̣ਧ̣ ਨ̣	ਸ ਰ ਸ -
ਸਾऽ ऽऽ ਵ ਣ	ਸ ਰ ਸ ਮ	ਨਾ ऽ ਘਿऽ ਣ	ਵ ਰ ਸਹਿ ऽ
ਸ ਮਰ ਪ ਪ	ਮਪ (ਨ)ਸ̇ (ਧ)ਨ̲ ਪ	(ਮ)ਗ̲ (ਮ)ਗ̲ (ਮ)ਗ̲ ਮ	ਰ - ਸ -
ਘ ਣਿ ਵ ਰ	ਸਹਿ ऽ ਰੁ ਤਿ	ਆ ऽ ऽ ऽ	ऽ ऽ ਏ ऽ

ਅੰਤਰਾ

੦	੩	x	੨
ਮ ਰ ਪ ਪ	(ਧ)ਨ̲ ਧ ਨ -	ਸ̇ - ਸ̇ -	ਨ - ਸ̇ -
ਮੈ ऽ ਮ ਨ	ਤ ਨ ਸਹੁ ऽ	ਭਾ ऽ ਵੈ ऽ	ਪਿਆ ऽ ਰਾ ऽ
(ਸ̇)ਨ ਸ̇ (ਮ̇)ਗ̲̇ ਮ̇	ਰ̇ - ਸ̇ ਸ̇ਰ̇	(ਨ)ਸ̇ - (ਧ)ਨ̲ ਪ	(ਮ)ਗ̲ (ਮ)ਗ̲ਮ ਰ ਸ
ਪਿ ਰ ਪ ਰ	ਦੇ ऽ ਸ ਸਿऽ	ਧਾ ऽ ऽ ऽ	ऽ ऽऽ ਏ ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਕਰਉ ਬਿਨਉ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰਿ ਵਰੁ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥
ਸੁਣਿ ਘਨਘੋਰ ਸੀਤਲੁ ਮਨੁ ਮੋਰਾ ਲਾਲ ਰਤੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੧॥
ਬਰਸੁ ਘਨਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਨੀ ਹੀਅਰੈ ਗੁਰਿ ਮੋਹੀ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਸਿ ਲੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਹਜਿ ਸੁਖੀ ਵਰ ਕਾਮਣਿ ਪਿਆਰੀ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਹਰਿ ਵਰਿ ਨਾਰਿ ਭਈ ਸੋਹਾਗਣਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸੁਖਾਨਿਆ ॥੨॥
ਅਵਗਣ ਤਿਆਗਿ ਭਈ ਬੈਰਾਗਨਿ ਅਸਥਿਰੁ ਵਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ਹਰੀ ॥
ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਤਿਸੁ ਕਦੇ ਨ ਵਿਆਪੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥੩॥
ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਨਹੀ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਓਟ ਗਹੀ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮੁ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਨੁ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਚੁ ਸਹੀ ॥੪॥

(ਮਲਾਰ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੨੫੪)

ਅਸਥਾਈ

x				੨				੦				੨			
											ਪ	ਪ	[ਪ]ਨੁ	ਮ	ਪ
											ਬ	ਰ	ਸ	ऽ	ਘ
[ਨ]ਸਂ	-	[ਧ]ਨੁ	ਪ	[ਮ]ਗੁ	[ਮ]ਗੁਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਸ	-	ਪ	ਪ	[ਪ]ਨੁ	ਮ	ਪ
ਨਾ	ऽ	ऽ	ਮੇ	ਗਾ	ऽऽ	ਮ	ਨ	ਭੀ	ਨਾ	ऽ	ਬ	ਰ	ਸ	ऽ	ਘ
[ਨ]ਸਂ	-	[ਧ]ਨੁ	ਪ	[ਮ]ਗੁ	[ਮ]ਗੁਮ	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	-	[ਧ̣]ਨੁ̣	[ਧ̣]ਨੁ̣	[ਧ̣]ਨੁ̣	ਨੁ̣ਧ̣
ਨਾ	ऽ	ऽ	ਮੇ	ਗਾ	ऽऽ	ਮ	ਨ	ਭੀ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਅੰ	ऽ	ਮ੍ਰਿ	ਤ
ਨ̣	-	ਸ	ਸ	[ਮ]ਗੁ	[ਮ]ਗੁਮ	ਰ	ਸ	ਰ	ਰ	ਸ	-	ਮ	ਰ	ਪ	-
ਬੂ	ऽ	ਦ	ਸੁ	ਹਾ	ऽऽ	ਨੀ	ऽ	ਹੀ	ਅ	ਰੈ	ऽ	ਗੁ	ਰ	ਮੋ	ऽ
[ਪ]ਨੁ	ਧ	ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-					
ਹੀ	ऽ	ਮ	ਨ	ਹ	ਰਿ	ਰ	ਸ	ਲੀ	ਨਾ	ऽ					

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਰ	ਪ	ਪ	[ਧ]ਨੁ	ਧ	ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਨ	-	ਸਂ	ਸਂ
ਕ	ਰਉ	ऽ	ਬਿ	ਨਉ	ऽ	ਗੁ	ਰ	ਅ	ਪ	ਨੇ	ऽ	ਪ੍ਰੀ	ऽ	ਤ	ਮ

[ਧ]ਨ	[ਧ]ਨ	[ਧ]ਨ	ਨਧ	ਨ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	-	-	-	[ਸਂ]ਨ	ਸਂ	[ਧ]ਨ	ਪ
ਹ	ਰਿ	ਵ	ਰ	ਅ	ਙ	ਣ	ਮਿ	ਲਾ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਵੈ	ਙ
[ਸਂ]ਨ	ਨ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	-	[ਧ]ਨ	ਪ	[ਮ]ਗ	[ਮ]ਗ	[ਮ]ਗ	ਮ	ਰ	-	ਸ	-
ਸੁ	ਣਿ	ਘ	ਨ	ਘੋ	ਙ	ਰ	ਸੀ	ਤ	ਲ	ਮ	ਨ	ਮੋ	ਙ	ਰਾਂ	ਙ
ਮ	ਰ	ਪ	ਪ	[ਧ]ਨ	ਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-					
ਲਾ	ਙ	ਲ	ਰ	ਤੀ	ਙ	ਗੁ	ਣ	ਗਾ	ਵੈ	ਙ					

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਚਤ ਫਿਰਤ ਮੋਰ ਬਾਦਰ ਕਰਤ ਘੋਰ, ਦਾਮਨੀ ਅਨੇਕ ਭਾਉ ਕਰਿਉ ਈ ਕਰਤ ਹੈ।।
ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਤੇ ਸੀਤਲ ਨ ਸੂਰਜ ਤੇ ਤਪਤ ਤੇਜ, ਇੰਦ੍ਰ ਸੌ ਨ ਰਾਜਾ ਭਵ ਭੂਮ ਕੋ ਭਰਤ ਹੈ।।
ਸਿਵ ਸੇ ਤਪਸੀ ਆਦਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਨ ਬੇਦਚਾਰੀ, ਸਨਤ ਕੁਮਾਰ ਸੀ ਤਪੱਸਿਆ ਨ ਅਨਤ ਹੈ।।
ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਹੀਨ ਕਾਲ ਫਾਸ ਕੇ ਅਧੀਨ ਸਦਾ, ਜੁਗਨ ਕੀ ਚਉਕਰੀ ਫਿਰਾਏ ਈ ਫਿਰਤ ਹੈ।।੬।।੭੬।।
(ਅਕਾਲ ਉਸਤਤ ਪਾ: ੧੦, ਕਬਿੱਤ ਨੰ:੭੬)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਨ਼ਸ	ਰਮ	ਰਸ	[ਧ]ਨ਼	ਮ਼	ਪ਼	[ਧ]ਨ਼	ਧ਼	ਨ਼	ਸ	-	ਸ
ਨਾਙ	ਙਙ	ਙਙ	ਚ	ਤ	ਫਿ	ਰ	ਤ	ਙ	ਮੋ	ਙ	ਰ
ਨ਼	ਸ	-	ਰ	ਪ	ਪ	[ਮ]ਗ	[ਮ]ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	ਸ
ਬਾ	ਙ	ਙ	ਦ	ਰ	ਕ	ਰ	ਤ	ਙ	ਘੋ	ਙ	ਰ
[ਮ]ਰ	ਪ	ਪ	ਨ	ਧ	ਨ	ਸਂ	-	ਨ	ਸਂ,	-	ਸਂ
ਦਾ	ਙ	ਮ	ਨੀ	ਙ	ਅ	ਨੇ	ਙ	ਕ	ਭਾ	ਙ	ਉ
ਨਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	[ਧ]ਨ	ਪ	ਪ	[ਮ]ਗ	[ਮ]ਗ	ਮ	ਰ	ਸ	-
ਕਰਿ	ਓ	ਙ	ਈ	ਙ	ਕ	ਰੈ	ਤ	ਙ	ਹੈ	ਙ	ਙ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਪ	ਪ	ਨ	ਧ	ਨ	ਸਂ	-	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਚੰ	ਙ	ਦ੍ਰ	ਮਾ	ਙ	ਤੇ	ਸੀ	ਙ	ਙ	ਤ	ਲ	ਨ

ਨੁਧ	ਨੁਧ	ਨੁਧ	ਨ	ਸਂ	ਰਂ	(ਸਂ)ਨ	ਸਂ	ਸਂ	(ਧ)ਨੁ	ਪ	ਪ
ਸੂਤ	ऽऽ	ऽऽ	ਰ	ਜ	ਤੇ	ਤ	ਪ	ਤ	ਤੇ	ऽ	ਜ
ਪ	ਰਂ	ਰਂ	(ਮਂ)ਗੁ	(ਮਂ)ਗੁ	ਮਂ	ਰਂ	-	—	ਸਂ	-	ਨਸਂ
ਇੰ	ऽ	ਦ੍ਰ	ਸੋ	ऽ	ਨ	ਗਾ	ऽ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ਭਵ
(ਧ)ਨੁ	ਮ	ਪ	ਨੁਧ	ਨਸਂ	ਸਂ	ਪਨੁ	ਪਮ	ਰਸ	ਰਮ	ਰਸ	ਨੁਸ
ਭੂ	ऽ,	ਮ	ਕੋऽ	ऽऽ	ਭ	ਰऽ	ਤ੍ਰਾऽ	ऽऽ	ਹੈऽ	ऽऽ	ऽऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਝਪਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਭਾਦਉ ਭਰਮਿ ਭੁਲੀ ਭਰਿ ਜੋਬਨਿ ਪਛੁਤਾਣੀ ॥
ਜਲ ਥਲ ਨੀਰਿ ਭਰੇ ਬਰਸ ਰੁਤੇ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ॥
ਬਰਸੈ ਨਿਸਿ ਕਾਲੀ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਬਾਲੀ ਦਾਦਰ ਮੋਰ ਲਵੰਤੇ ॥
ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਚਵੈ ਬਬੀਹਾ ਬੋਲੇ ਭੁਅੰਗਮ ਫਿਰਹਿ ਡਸੰਤੇ ॥
ਮਛਰ ਡੰਗ ਸਾਇਰ ਭਰ ਸੁਭਰ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕ ਪੂਛਿ ਚਲਉ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਜਹ ਪ੍ਰਭੁ ਤਹ ਹੀ ਜਾਈਐ ॥੧੦॥

(ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮ:੧, ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ, ਪੰਨਾ ੧੧੦੮)

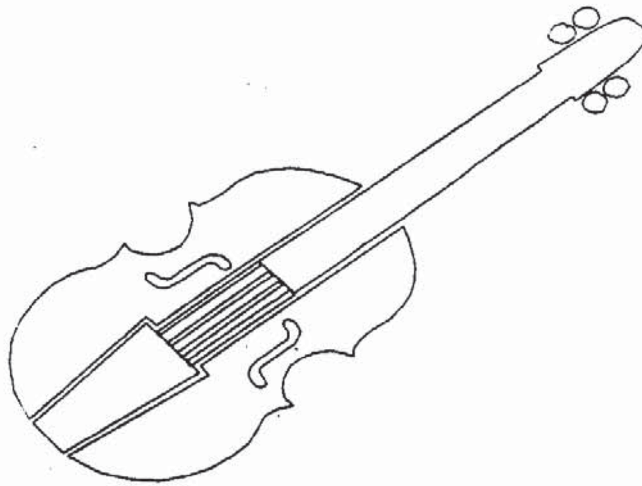
ਅਸਥਾਈ

x		੨			੦		੩		
(ਸ)ਨ	-	ਸ	ਰ	(ਰ)ਪ	(ਮ)ਗੁ	(ਮ)ਗੁਮ	ਰ	-	ਸ
ਭਾ	ऽ	ਦਉ	ऽ	ਭ	ਰ	ਮਿऽ	ਭੁ	ऽ	ਲੀ
(ਸ)ਨ	ਸ	ਰ	-	ਸ	ਨੂਧ	ਨੂਧ	(ਸ)ਨ	ਸ	ਸ
ਭ	ਰ	ਜੋ	ऽ	ਬ	ਨਿऽ	ਪਛ	ਤਾ	ऽ	ਈ
(ਪ)ਮ	ਪ	ਨੂਧ	ਨੂਧ	ਨ	ਸ	ਸ	ਰ	ਸ	-
ਜ	ਲ	ਥਲ	ऽऽ	ਲ	ਨੀ	ਰ	ਭ	ਰੇ	ऽ
ਰਮ	ਰ	ਪ	ਮਪ	ਨੁ	(ਮ)ਗੁ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਰ	ਸ
ਬਰ	ਸ	ਰੁ	ਤੇऽ	ऽ	ਰੰ	ऽ	ਗ	ਮਾ	ਣੀ

ਅੰਤਰਾ

^{ਪ}ਮ	ਪ	ਨੁਧ	ਨ	ਸਂ	-	ਨ	ਸਂ	-	ਸਂ
ਬ	ਰ	ਸੈ	ऽ	ਨਿ	ऽ	ਸ	ਕਾ	ऽ	ਲੀ
$^{ਸਂ}$ਨ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	-	$^{ਸਂ}$ਨ	ਸਂ	^{ਧ}ਨੁ	^{ਧ}ਨੁ	ਪ
ਕਿਉ	ऽ	ਸੁ	ਖ	ऽ	ਬਾ	ऽ	ਲੀ	ऽ	ऽ
ਮਪ	ਸਂ	^{ਧ}ਨੁ	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	^{ਮ}ਗੁ	ਮ	ਰ	-	ਸ
ਦਾ	ऽ	ਦ	ਰ	ਮੇ	ਰ	ਲ	ਵੰ	ऽ	ਤੇ

ਨੋਟ: ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਦੋ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਕਠੀਆਂ ਭੀ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ

ਇਹ ਆਸਾਵਰੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ 'ਧਾ-ਨੀ' ਕੋਮਲ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਗੰਧਾਰ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਤੀਵਰ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿਚ ਕੋਮਲ। ਗੰਧਾਰ, ਦੇਵਗੰਧਾਰ ਤੇ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਇਕੋ ਰਾਗ ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ।

ਅਰੋਹ - ਸ, ਰ ਗ, ਮ ਪ $^{\text{ਨੁ}}$ਧੁ, ਨੁ ਸੰ

ਅਵਰੋਹ- ਸੰ, ਨੁਧੁ, ਪ ਧੁ-ਮ, ਪ ^{ਮ}ਗੁ, ਰ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਅਬਹਮ ਚਲੀ ਠਾਕੁਰ ਪਹਿ ਹਾਰਿ ॥
ਜਬ ਹਮ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਈ ਰਾਖੁ ਪ੍ਰਭੂ ਭਾਵੈ ਮਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਲੋਕਨ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਉਪਮਾ ਤੇ ਬੈਸੰਤਰਿ ਜਾਰਿ ॥
ਕੋਈ ਭਲਾ ਕਹਉ ਭਾਵੈ ਬੁਰਾ ਕਹਉ ਹਮ ਤਨੁ ਦੀਓ ਹੈ ਢਾਰਿ ॥੧॥
ਜੋ ਆਵਤ ਸਰਣਿ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮਰੀ ਤਿਸੁ ਰਾਖਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ਮੁਰਾਰਿ ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੪, ਪੰਨਾ ੪੨੭-੨੮)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
												ਪ	ਪਨੁ	ਧੁ	ਪ
												ਅ	ਬ਽	ਹ	ਮ
-	ਪਧੁ	ਮ	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	ਰਸ	ਗ	ਮ	ਪ	-	-	ਮ	ਪ	ਪਨੁ	ਧੁ	ਪ
਽	ਚ਽	ਲੀ	ਠਾ	ਕੁ	ਰ਽	ਪਹਿ	਽	ਹਾ	਽	਽	ਰ	ਅ	ਬ	ਹ	ਮ
-	ਪਧੁ	ਮ	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	ਰਸ	ਗ	ਮ	ਪ	-	—	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-
਽	ਚ਽	ਲੀ	ਠਾ	ਕੁ	ਰ਽	ਪਹਿ	਽	ਹਾ	਽	਽	਽	਽	਽	ਰ	਽
-	ਸਰ	ਰ	ਰ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	$^{\text{ਨ਼ੁ}}$ਧ਼ੁ	-	ਪ਼	-	ਸ	-	ਸ	-
਽	ਜਬ	ਹ	ਮ	ਸ	ਰ	ਣ	ਪ੍ਰ	ਭੁ	਽	ਕੀ	਽	ਆ	਽	ਈ	਽
-	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਸੰ	ਰੰ	ਸੰਰੰ	ਗੁੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	-
਽	ਰਾ	ਖ	ਪ੍ਰ	ਭੂ	਽	ਭਾ	ਵੈ	ਮਾ਽	਽	਽	਽	਽	਽	ਰ	਽

-	ਪਧੁ	ਮ	ਪ												
ऽ	ਚੜ	ਲੀ	ਠਾ												

ਅੰਤਰਾ

	ਪ	ਮ	ਮ	ਪਧੁ	ਪ	ਨੁ	ਨੁ	ਸੰ	-	ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	-
	ਲੈ	ਕ	ਨ	ਕੀऽ	ऽ	ਚ	ਤੂ	ਰਾ	ऽ	ਈ	ऽ	ਉ	ਪ	ਮਾ	ऽ
-	ਨੁ	-	ਨੁ	ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਸੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	-
ऽ	ਤੇ	ऽ	ਬੈ	ਸੰ	ऽ	ਤ	ਰ	ਜਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ
ਪ	ਸੰ	ਸੰ	ਸਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	(ਮ)ਗੁ	ਗੁ	ਰ	ਮ	ਗੁ	ਰ	ਸ	-
ਕੋਈ	ਭ	ਲਾ	ਕऽ	ਹਉ	ऽ	ਭਾ	ਵੈ	ਬੁ	ਰਾ	ऽ	ਕ	ਹਉ	ऽ	ऽ	ऽ
-	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਨੁ	ਸੰ	ਰੰ	ਸਰੰ	ਗੁੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	-
ऽ	ਹਮ	ਤ	ਨ	ਦੀ	ਓ	ऽ	ਹੈ	ਢਾऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ
-	ਪਧੁ	ਮ	ਪ												
ऽ	ਚੜ	ਲੀ	ਠਾ												

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤਾ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਿਓ ਨੈਣੀ।।
ਸੁਖਦਾਈ ਜੀਅਨ ਕਉ ਦਾਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਾ ਕੀ ਬੈਣੀ।।੧।ਰਹਾਉ।।
ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਸੰਤੀ ਕਾਟਿਆ ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਗੁਰ ਦੈਣੀ।।
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਲੀਨੋ ਅਪੁਨਾ ਜਲਤੇ ਸੀਤਲ ਹੋਣੀ।।੧।।
ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਕਿਛੁ ਉਪਜਿ ਨ ਆਇਓ ਨਹ ਉਪਜੀ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣੀ।।
ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਸੰਜਮ ਨਾਨਕ ਲਾਗੋ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ।।੨।।

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ:੫ ਪੰਨਾ ੫੩੦)

ਅਸਥਾਈ

3				x				2				0			
-	ਪ	ਮ	ਪ	ਨੁਧੁ	ਧੁ	ਮ	ਪ	ਮਗੁ	-	ਰ	ਸ	ਰ	ਨੁ	ਸ	-
ऽ	ਸੋ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਜ	ਤ	ਕ	ਤ	ਪੇ	ऽ	ਖਿਓ	ऽ	ਨੈ	ऽ	ਣੀ	ऽ
-	ਸ	ਸ	ਰ	ਗ	-	ਮ	-	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਪ	ਗ	ਮ	-
ऽ	ਸੁ	ਖ	ਦਾ	ਈ	ऽ	ਜੀ	ऽ	ਅ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ਦਾ	ऽ	ਤਾ	ऽ
-	ਪ	ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	-	ਰਂ	-	ਸਰਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁਧੁ	ਪਮ	ਗੁਰ	ਸ
ऽ	ਅਂ	ਮ੍ਰਿ	ਤ	ਜਾ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ਬੈऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਣੀ	ऽऽ	ऽऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਮ	ਮ	ਪ	ਨੁਧੁ	-	ਨੁ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	-	ਸਂ	-
ਅ	ਗਿਆ	ਨ	ਅਂ	ਧੇ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਸਂ	ऽ	ਤੀ	ऽ	ਕਾ	ऽ	ਟਿਆ	ऽ
-	ਨੁਧੁ	ਪ	ਧੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਰਂਗੁਂ	-	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁਧੁ	-	ਪ	-
ऽ	ਜੀ	ਅ	ਦਾ	ऽ	ਨ	ਗੁ	ਰ	ਦੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ਣੀ	ऽ	ऽ	ऽ
-	ਪ	ਮ	ਪ												
ऽ	ਸੋ	ਪ੍ਰ	ਭ												

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਤਾਲ–ਕਹਿਰਵਾ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮੇਰੋ ਸੁੰਦਰੁ ਕਹਹੁ ਮਿਲੈ ਕਿਤੁ ਗਲੀ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਬਤਾਵਹੁ ਮਾਰਗੁ ਹਮ ਪੀਛੈ ਲਾਗਿ ਚਲੀ ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਪ੍ਰਿਅ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਖਾਨੇ ਹੀਅਰੈ ਇਹ ਚਾਲ ਬਨੀ ਹੈ ਭਲੀ ॥
ਲਟੁਰੀ ਮਧੁਰੀ ਠਾਕੁਰ ਭਾਈ ਓਹ ਸੁੰਦਰਿ ਹਰਿ ਢੁਲਿ ਮਿਲੀ ॥੧॥
ਏਕੋ ਪ੍ਰਿਉ ਸਖੀਆ ਸਭ ਪ੍ਰਿਅ ਕੀ ਜੋ ਭਾਵੈ ਪਿਰ ਸਾ ਭਲੀ ॥
ਨਾਨਕੁ ਗਰੀਬ ਕਿਆ ਕਰੈ ਬਿਚਾਰਾ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਰਾਹਿ ਚਲੀ ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੪, ਪੰਨਾ ੫੨੭)

ਅਸਥਾਈ

x				o				x				o			
ਪ	-	ਪ	-	-	(ਪ)ਧੁ	ਮ	ਪ	ਪ	ਸਂ	ਨੁ	ਸਂ	(ਨੁ)ਧੁ	ਪ	ਮ	ਪ
ਮੇ	ऽ	ਰੋ	ऽ	ऽ	ਸੁੰ	ਦ	ਰ	ਕ	ऽ	ਹਹੁ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਮਿ
(ਮ)ਗੁ	-	ਰ	ਸ	-	ਸ	ਸ	ਰ	ਗ	-	-	-	ਮ	-	-	-
ਲੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਕਿ	ਤ	ਗ	ਲੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ,	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

													(ਪ)ਧੁ	ਮ	ਪ
													ਹ	ਰਿ	ਕੇ
ਸਂ	-	-	-	ਨੁ	ਰਂ	ਸਂ	-	-	-	-	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਨੁ
ਸੰ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਤ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਬ	ਤਾ	ऽ	ਵ੍ਹੁ	ऽ
ਨੁ	ਸਂ	ਰਂ	-	ਸਂ	(ਨੁ)ਧੁ	-	-	ਪ	-	-	ਰਂ	ਰਂ	-	ਰਂ	ਗੁਂ
ਮਾ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ	ਗ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਹਮ	ਪੀ	ऽ	ਛੈ	ऽ
ਰਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਨੁ	-	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	-	-	-
ਲਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਗ	ऽ	ਚ	ਲੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਤਾਲ–ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਠਾਕੁਰ ਹੋਏ ਆਪਿ ਦਇਆਲ ॥
ਭਈ ਕਲਿਆਣ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੋਈ ਹੈ ਉਬਰੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਕਰੀ ਬੇਨੰਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥
ਹਾਥੁ ਦੇਇ ਰਾਖੇ ਪਰਮੇਸੁਰਿ ਸਗਲਾ ਦੁਰਤੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥
ਵਰ ਨਾਰੀ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਜੈਕਾਰੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਜੋ ਸਭਨਾ ਕਰੇ ਉਧਾਰੁ ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੫੩੨)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
										^{ਮ}ਗੁ	ਗਸ	^{ਮ}ਗ	ਮ
										ਠਾ	ऽऽ	ਕੁ	ਰ
ਪ	–	ਮ	ਪ	-ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਮ	–	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	ਗਸ	ਗ	ਮ
ਹੋ	ऽ	ਏ	ਆ	ऽऽ	ਪ	ਦ	ਇਆ	ऽ	ਲ	ਠਾ	ऽऽ	ਕੁ	ਰ
ਪ	–	ਮ	ਪ	-ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਮ	–	ਪ	^{ਮ}ਗੁ	ਰ	ਸ	–
ਹੋ	ऽ	ਏ	ਆ	ऽऽ	ਪ	ਦ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ਲ	ऽ	ऽ	ऽ
ਰ	ਰ	ਰ	ਸ	–	ਸ	ਸ	$^{ਨੁ਼}$ਧੁ਼	ਪ਼	ਨੁ਼ਨੁ਼	ਸ	ਸ	ਸ	–
ਭ	ਈ	ਕਲਿ	ਆ	ऽ	ਨ	ਅ	ਨੰ	ਦ	ਰੂਪ	ਹੋ	ਈ	ਹੈ	ऽ
ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਗੁੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁਧੁ	ਪ	ਧੁ				
ਉ	ਬ	ਰੇ	ਬਾ	ऽ	ਲ	ਗੁ	ਪਾऽ	ऽ	ਲ				

ਅੰਤਰਾ

^{ਪ}ਮ	ਮ	ਪ	$^{ਨੁ}$ਧੁ	–	ਨੁ	ਧੁ	ਨੁਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰ	–	ਸੰ	–
ਦੁਇ	ਕ	ਰ	ਜੋ	ऽ	ੜ	ऽ	ਕਾऽ	ਰੀ	ਬੇ	ਨੰ	ऽ	ਤੀ	ऽ
ਪ	–	ਧੁ	ਸੰ	ਸੰ	ਰੰ	ਰੰ	ਸੰਰੰ	ਗੁੰ	ਰੰਸੰ	$^{ਨੁ}$ਧੁ	–	ਪ	–
ਪਾ	ऽ	ਰ	ਬ੍ਰਹ	ਮ	ਮ	ਨ	ਧਿਆ	ऽ	ऽऽ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ऽ
$^{ਨੁ}$ਸੰ	–	ਸੰਰੰ	$^{ਨੁ}$ਸੰ	ਸੰ	ਪਧੁ	ਮਪ	^{ਮ}ਗੁ	–	ਗਸ	ਰ	–	ਸ	ਸ
ਹਾ	ऽ	ਥਾ	ਦੇ	ਇ	ਰਾऽ	ऽऽ	ਖੇ	ऽ	ਪਰ	ਮੇ	ऽ	ਸ	ਰ
ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਗੁੰ	ਰੰ	ਸੰ	ਨੁਧੁ	ਪ	ਧੁ				
ਸ	ਗ	ਲਾ	ਦੁ	ਰ	ਤ	ਮਿ	ਟਾऽ	ऽ	ਇਆ				

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਜੌਨਪੁਰੀ

ਇਹ ਆਸਾਵਰੀ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਖਾਡਵ-ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ 'ਗਾ-ਧਾ-ਨੀ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਆਸਾਵਰੀ ਤੇ ਜੌਨਪੁਰੀ ਦੋਵੇਂ ਸਮਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿਕ ਰਾਗ ਹਨ।

ਅਰੋਹ - ਸ, ᴹ̇ਰ ਮ ਪ, ᴺਧੁ, ਨੁ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ, ਨੁਧੁ, ਪ, ਮ ਪ ᴹਗੁ, ᔆਰ, ਸ।

੧ ਰਾਗ ਜੌਨਪੁਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ।। ਰਹਾਉ।।
ਤੋਰੀ ਨ ਤੂਟੈ ਛੋਰੀ ਨ ਛੂਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿੰਚ ਤਨੀ।।੧।।
ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਤੂ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ।।੨।।
ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਕਉ ਅਕਥ ਕਥਾ ਜਾ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ।।੩।।
ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਮੋਹਿ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਠਾਕਰ ਅਪੁਨੀ।।੪।।
(ਬਿਲਾਵਲੁ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੮੨੭)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
			ਸਂਨੁ ਸਂ
			ਮੂਙ ਲਾ
ਨੁ ਧੁ ਪਮ ਪ	ᴹਗੁ ਰਸ ਰ ਮ	ਪ - — ਪਧੁ	ਪਮ ਪ ਸਂਨੁ ਸਂ
ਲ ਨ ਸਿਉ ऽ	ਪ੍ਰੀ ऽऽ ਤ ਬ	ਨੀ ऽ ऽ ऽਬ	ਨੀਙ ऽ ਮੂਙ ਲਾ
ਨੁ ਧੁ ਪਮ ਪ	ᴹਗੁ ਰਸ ਰ ਮ	ਪ ਪਨੁ ਧੁ ਪ	ᴹਗੁ ਰਸ - —
ਲ ਨ ਸਿਉ ऽ	ਪ੍ਰੀ ऽऽ ਤ ਬ	ਨੀ ऽऽ ऽ ਬ	ਨੀ ऽऽ ऽ ऽ

ਅੰਤਰਾ

* ਮ ਮ ਪ	ᴺਧੁ - ਨੁ -	ਸਂ - ਸਂ ਸਂ	ਸਂ - ਸਂ -
* ਤੋ ਰੀ ਨ	ਤੂ ऽ ਟੈ ऽ	ਛੋ ऽ ਰੀ ਨ	ਛੂ ऽ ਟੈ ऽ
- ਪ - ਧੁ	ਸਂ ਗੁਂ ਰਂ ਸਂ	ਨੁ ਸਂ ਨੁ ਧੁ	ਪਮ ਪ
ऽ ਐ ऽ ਸੀ	ਮਾ ऽ ਧੋ ऽ	ਖਿੰ ऽ ਚ ਤ	ਨੀਙ ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਜੌਨਪੁਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਪ੍ਰਭ ਇਹੈ ਮਨੋਰਥੁ ਮੇਰਾ ।।
ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਇਆਲ ਮੋਹਿ ਦੀਜੈ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕਾ ਚੇਰਾ ।ਰਹਾਉ ।।
ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਲਾਗਉ ਜਨ ਚਰਨੀ ਨਿਸਬਾਸੁਰ ਦਰਸੁ ਪਾਵਉ ।।
ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਿ ਕਰਉ ਜਨ ਸੇਵਾ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ।।੧ ।।
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਉ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨਾ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਨਿਤ ਰਹੀਐ ।।
ਏਕ ਅਧਾਰੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਮੋਰਾ ਅਨਦੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਲਹੀਐ ।।੨ ।।

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੫੩੩)

ਅਸਥਾਈ

0				੩				x				੨			
-	(ਮ)ਰ	ਮ	ਮ	ਪਧੁ	ਮ	ਪ	ਸਂ	(ਨੁ)ਧੁ	-	ਪ	ਧੁ	(ਮ)ਗੁ	ਗੁ	(ਸ)ਰ	ਸ
ऽ	ਇ	ਹੈ	ਮ	ਨੋ	ऽ	ਰ	ਥ	ਮੇ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਜੀ	ऽ
-	(ਮ)ਰ	ਮ	ਮ	ਪ	-	ਪਧੁ	ਮਪ	(ਮ)ਗੁ	ਗੁ	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	-
ऽ	ਕ੍ਰਿ	ਪਾ	ਨਿ	ਧਾ	ऽ	ਨਃ	ਦਃ	ਇਆ	ਲ	ਮੋ	ਇ	ਦੀ	ऽ	ਜੈ	ऽ
-	ਸ	ਸ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	-	ਰਂ	ਨੁ	ਸਂ	ਰਂ	(ਨੁ)ਧੁ	ਧੁ	ਪਧੁ	ਮ
ऽ	ਕ	ਰ	ਸੰ	ਤ	ਨ	ਕਾ	ऽ	ਚੇ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਜੀऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

	(ਪ)ਮ	-	ਪ	(ਨੁ)ਧੁ	-	(ਸਂ)ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-
	ਪ੍ਰਾ	ऽ	ਤਹ	ਕਾ	ऽ	ਲ	ਲਾ	ਗਉ	ऽ	ਜ	ਨ	ਚ	ਰ	ਨੀ	ऽ
-	(ਸਂ)ਨੁ	ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂਰਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਸਂ	(ਨੁ)ਧੁ	-	ਪ	-
ऽ	ਨਿ	ਸ	ਬਾ	ਸੁ	ਰ	ਦਰ	ਸ	ਪਾऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਵਉ	ऽ	ऽ	ऽ
-	ਮ	ਪ	ਨੁ	(ਨੁ)ਧੁ	ਧੁ	ਪਧੁ	ਮਪ	(ਮ)ਗੁ	-	ਰ	ਸ	ਰ	-	ਸ	-
ऽ	ਤਨ·	ਮ	ਨ	ਅ	ਰ	ਪਃ	ਕਃ	ਰਉ	ऽ	ਜ	ਨ	ਸੇ	ऽ	ਵਾ	ऽ
-	ਸ	ਸ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	ਨੁ	ਸਂ	ਰਂ	(ਨੁ)ਧੁ	ਧੁ	ਪਧੁ	ਮ
ऽ	ਰ	ਸ	ਨਾ	ਹ	ਰਿ	ਗੁ	ਨ	ਗਾ	ऽ	ਵਉ	ऽ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਜੀऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਜੌਨਪੁਰੀ ਤਾਲ–ਸੂਲਫਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਹੈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹਉਮੈ ਤੋਰੈ ।।
ਇਸੁ ਮੀਠੀ ਤੇ ਇਹੁ ਮਨ ਹੋਰੈ ।।੧।।ਰਹਾਉ ।।
ਅਗਿਆਨੀ ਮਾਨੁਖੁ ਭਇਆ ਜੋ ਨਾਹੀ ਸੋ ਲੋਰੈ ।।
ਰੈਣਿ ਅੰਧਾਰੀ ਕਾਰੀਆ ਕਵਨ ਜੁਗਤਿ ਜਿਤੁ ਭੋਰੈ ।।੧ ।।
ਭ੍ਰਮਤੋ ਭ੍ਰਮਤੋ ਹਾਰੀਆ ਅਨਿਕ ਬਿਧੀ ਕਰਿ ਟੋਰੈ ।।
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਮੋਰੈ ।।੨ ।।

(ਗਉੜੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੧੨)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
ਮਰ	ਮ	ਪ	ਸਂ	ਨੁਧੁ	–	ਪ	–	—	–
ਹੈ	ऽ	ਕੋ	ਈ	ਐ	ऽ	ਸਾ	ऽ	ऽ	ऽ
ਧਨੁ	–	ਨੁ	ਸਂ	ਨੁਧੁ	–	ਪ	–	—	–
ਹਉ	ऽ	ਮੈ	ऽ	ਤੋ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ऽ	ऽ
ਮ	ਪ	ਨੁ	ਸਂ	ਰਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਸਂ	–	—
ਇ	ਸ	ਮੀ	ऽ	ਠੀ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	ਨੁ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁਧੁ	–	ਪ	–	—	–
ਇ	ਹੁ	ਮ	ਨ	ਹੋ	ऽ	ਰੈ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮ	ਪ	ਨੁਧੁ	ਨੁ	ਸਂ	–	—	—	–	—
ਅ	ऽ	ਗਿਆ	ऽ	ਨੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	ਨੁ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁਧੁ	–	ਪ	–	—	–
ਮਾ	ਨੁ	ਖ	ਭ	ਇਆ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਰਂ	–	ਰਂ	–	ਰਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਜੋ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਹੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਨਾ

ਸ਼	ਨ਼	ਰਂ	ਸਂ	(ਨ)ਧੁ	-	ਪ	-	-	-
ਹੀ	ऽ	ਸੋ	ऽ	ਲੋ	ऽ	ਹੈ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਜੌਨਪੁਰੀ ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰਾਜ ਲੀਲਾ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਬਨਾਈ॥ ਜੋਗੁ ਬਨਿਆ ਤੇਰਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈ॥੧॥
ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਬਨੇ ਤੇਰੈ ਓਲ੍ਹੈ॥ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਪਰਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਖੋਲ੍ਹੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਰੰਗ ਰਸ ਮਾਣੇ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮਹਾ ਨਿਰਬਾਣੇ॥੨॥
ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਜਾਤਾ ਸੋ ਗਿਰਸਤ ਉਦਾਸੀ ਪਰਵਾਣੁ॥ ਨਾਮਿ ਰਤਾ ਸੋਈ ਨਿਰਬਾਣੁ॥੩॥
ਜਾ ਕਉ ਮਿਲਿਓ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨਾ॥ ਭਨਤਿ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਪੂਰ ਖਜਾਨਾ॥੪॥

(ਆਸਾ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੩੮੫)

ਅਸਥਾਈ

x			੨				੦			੩			
			(ਮ)ਰ	-	ਮ	ਮ	ਪ	-	(ਨ)ਧੁ	ਪ	ਪ	-	-
			ਰਾ	ऽ	ਜ	ਲੀ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ਤੇ	ਰੈ	ऽ	ऽ
-	-	-	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਪ	ਨੁ	-	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂਰਂ	ਗੁਂ
ऽ	ऽ	ऽ,	ਨਾ	ऽ	ਮ	ਬ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ऽऽ	ऽ
ਰਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁ	(ਨ)ਧੁ	-	ਪ	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ऽ	ऽ	ऽ	ਜੋ	ਗ	ਬ	ਨਿ	ਆ	ऽ	ऽ	ਤੇ	ऽ	ਰਾ	ऽ
-	-	-	ਪ	ਸਂ	ਨੁ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	-	ਪ	-	-	ਮ
ऽ	ऽ	ऽ	ਕੀ	ਰ	ਤ	ਨ	ਗਾ	ऽ	ऽ	ਈ	ऽ	ऽ	ऽ
ਗੁਰ	ਸ	-											
ऽऽ	ऽ	ऽ											

ਅੰਤਰਾ

			ਮ	ਪ	ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	–	—	–	—	–	—
			ਸ	ਰ	ਬ	ਸੁ	ਖਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
–	—	–	ਪ	ਧੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰਂ	–	ਸਂਰਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਗੁਂ
*	*	*	ਬ	ਨੇ	ਤੇ	ਰੈ	ਓ	ऽ	ऽ	ਲੈਂऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਰਂ	ਸਂ	–	ਸ	ਰਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧ	ਧ	ਪ	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ऽ	ऽ	ऽ	ਭ	ਰ	ਮ	ਕੇ	ਪ	ਰ	ऽ	ਦੇ	ऽ	ऽ	ऽ
–	—	–	ਪ	ਸਂ	ਨੁ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	–	ਪ	–	—	ਮ
ऽ	ऽ	ऽ	ਸ	ਤ	ਗੁ	ਰ	ਖੋ	ऽ	ऽ	ਲੇ	ऽ	ऽ	ऽ
ਗੁਰ	ਸ	–											
ऽऽ	ऽ	ऽ											

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਨੋਟ: ਪੁਰਾਤਨ ਸ਼ਬਦ ਰੀਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਤੀਵਰ ਧੈਵਤ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਭੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਭੀ ਠੀਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਦੋਵੇਂ ਧੈਵਤ ਲਗਉਂਦੇ ਹਨ।

ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ

ਭੈਰਵੀ ਇਕ ਜਨਕ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸੰਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਲੂ, ਪਹਾੜੀ, ਬਰਵਾ ਆਦਿ ਰਾਗਾਂ ਵਾਂਗ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ, ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਗਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਨੋਹਰ ਤੇ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਿਅ ਰਾਗ ਹੈ।

ਅਰੋਹ – ਸ, ਰੁ ਗੁ ਮ, ਪ ਧੁ ਨੁ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ– ਸਂ, ਨੁ ਧੁ ਪ, ਮ, ਗੁ ਰੁ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਗਤ ਮਹਿ ਝੂਠੀ ਦੇਖੀ ਪ੍ਰੀਤਿ॥
ਅਪਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਸਿਉ ਸਭ ਲਾਗੇ ਕਿਆ ਦਾਰਾ ਕਿਆ ਮੀਤ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਮੇਰੋ ਮੇਰੋ ਸਭੈ ਕਹਤ ਹੈ ਹਿਤ ਸਿਉ ਬਾਧਿਓ ਚੀਤ॥
ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਸੰਗੀ ਨਹ ਕੋਊ ਇਹ ਅਚਰਜ ਹੈ ਰੀਤਿ॥੧॥
ਮਨ ਮੂਰਖ ਅਜਹੂ ਨਹ ਸਮਝਤ ਸਿਖ ਦੈ ਹਾਰਿਓ ਨੀਤ॥
ਨਾਨਕ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਰੈ ਜਉ ਗਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੀਤ॥੨॥

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੫੩੬)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
											ਸ	ਸ	ਧੁ	ਪ	ਮ
											ਜ	ਗ	ਤ	ਮਹਿ	ऽ
–	ਗੁਰ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	–	ਧੁ	ਨੁ	ਸ	–	ਸ	ਸ	ਸ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ऽ	ਝੂ	ऽ	ਠੀ	ਦੇ	ऽ	ਖੀ	ऽ	ਪ੍ਰੀ	ऽ	ਤ,	ਜ	ਗ	ਤ	ਮਹਿ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਮਗੁ	ਗੁ	ਮ		ਨੁਧੁ	–	ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਰੁਂ	ਸਂ	–
ਅ	ਪ	ਨੇ		ਹੀ	ऽ	ਸੁ	ਖ	ਸਿਉ	ऽ	ਸ	ਭ	ਲਾ	ऽ	ਗੇ	ऽ
–	ਸਂ	ਨੁ	ਸਂ	ਨੁਸਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਗੁ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ऽ	ਕਿਆ	ऽ	ਦਾ	ਰਾऽ	ऽ	ਕਿਆ	ऽ	ਮੀ	ऽ	ਤ	ਜ	ਗ	ਤ	ਮਹਿ	ऽ
–															
ऽ															

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਤੋਂ ਥੋੜੀ ਤੇਜ ਲਯ)

ਮੋ ਕਉ ਤੂੰ ਨ ਬਿਸਾਰਿ ਤੂ ਨ ਬਿਸਾਰਿ ॥
ਤੂ ਨ ਬਿਸਾਰੇ ਰਾਮਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਆਲਾਵੰਤੀ ਇਹੁ ਭ੍ਰਮੁ ਜੋ ਹੈ ਮੁਝ ਊਪਰ ਸਭ ਕੋਪਿਲਾ ॥
ਸੂਦੁ ਸੂਦੁ ਮਾਰਿ ਉਠਾਇਓ ਕਹਾ ਕਰਉ ਬਾਪ ਬੀਠੁਲਾ ॥੧॥
ਮੂਏ ਹੂਏ ਜਉ ਮੁਕਤਿ ਦੇਹੁਗੇ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇਲਾ ॥
ਏ ਪੰਡੀਆ ਮੋ ਕਉ ਢੇਢ ਕਹਤ, ਤੇਰੀ ਪੈਜ ਪਿਛੰਉਡੀ ਹੋਇਲਾ ॥੨॥
ਤੂ ਜੁ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕਹੀਅਤੁ ਹੈ, ਅਤਿ ਭੁਜ ਭਇਓ ਅਪਾਰਲਾ ॥
ਫੇਰਿ ਦੀਆ ਦੇਹੁਰਾ ਨਾਮੇ ਕਉ ਪੰਡੀਅਨੁ ਕਉ ਪਿਛਵਾਰਲਾ ॥੩॥

(ਮਲਾਰ ਭ: ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੨੯੨)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
											ਸ	ਸ	ਰੁ	ਨੁ਼	ਸ
											ਮੋ	ਕਉ	ऽ	ਤੂੰ	ऽ
ਪ	-	ਪ	ਪ	-	ਧੁ	ਮ	-	ਪਧੁ	ਨੁਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਗੁ	ਰ
ਨ	ऽ	ਬਿ	ਸਾ	ऽ	ਰ	ਤੂ	ऽ	ਨऽ	ऽऽ	ਬਿ	ਸਾ	ऽ	ਰ	ਤੂ	ऽ
ਗੁ	ਪ	ਮ	ਗੁਰ	ਗੁ	ਸ	ਰੁ	^{ਸ}ਨੁ਼	ਸ	-	—	-	—	-	—	-
ਨ	ऽ	ਬਿ	ਸਾऽ	ਰੇ	ਰਾ	ऽ	ਮਈ	ਆ	ऽ	ऽ,	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

-	^{ਮ}ਗੁ	-	ਮ	$^{\text{ਨੁ}}$ਧੁ	-	ਨੁ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਰੁਂ	ਸਂ	-
ऽ	ਆ	ऽ	ਲਾ	ਵੰ	ऽ	ਤੀ	ऽ	ਇ	ਹੁ	ਭ੍ਰ	ਮ	ਜੋ	ऽ	ਹੈ	ऽ
ऽ	ਸੂ	ਦ	ਸੂ	ऽ	ਦ	ਕ	ਰ	ਮਾ	ऽ	ਰ	ਉ	ਠਾ	ऽ	ਇਓ	ऽ
-	ਨੁ	ਨੁ	ਨੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	-	ਪ	-
ऽ	ਮੁ	ਝ	ਊ	ਪ	ਰ	ਸ	ਭ	ਕੋ	ऽ	ऽ	ਪਿ	ਲਾ	ऽ	ऽ	ऽ
ऽ	ਕ	ਹਾ	ਕ	ਰਉ	ऽ	ਬਾ	ਪ	ਬੀ	ऽ	ऽ	ਠ	ਲਾ	ऽ	ਤੂ	ऽ
^{ਮ}ਗੁ	ਪ	ਮ	ਗੁਰ	ਗੁ	ਸ	ਰੁ	^{ਸ}ਨੁ਼	ਸ	-	—					
ਨ	ऽ	ਬਿ	ਸਾऽ	ਰੇ	ਰਾ	ऽ	ਮਈ	ਆ	ऽ	ऽ					

ਨੋਟ: ਉਤੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਦੋ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਪੂਛਤ ਪਥਿਕ ਤਿਹ ਮਾਰਗਿ ਨ ਧਾਰੈ ਪਗਿ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੈ ਦੇਸ ਕੈਸੇ ਬਾਤਨ ਸੇ ਜਾਈਐ ।।
ਪੂਛਤ ਹੈ ਬੈਦ ਖਾਤ ਔਖਧਿ ਨ ਸੰਜਮ ਸੈ, ਕੈਸੇ ਮਿਟੈ ਰੋਗ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈਐ ।।
ਪੂਛਤਿ ਸੁਹਾਗਨਿ, ਹੈ ਕਰਮਿ ਦੁਹਾਗਨਿ ਕੈ, ਰਿਦੈ ਬਿਭਚਾਰ ਕਤ ਸਿਹਜਾ ਬੁਲਾਈਐ ।।
ਗਾਇ ਸੁਨੈ ਆਂਖੇ ਮੀਚੈ ਪਾਈਐ ਨ ਪਰਮ ਪਦੁ, ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਗਹਿ ਜੌ ਲੌ ਨ ਕਮਾਈਐ ।।੪੩੯)

(ਕਬਿੱਤ, ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ)

ਅਸਥਾਈ

x		0		੨		0		੩		੪	
ਗੁ	ਰ	–	ਗੁ	ਗੁ	ਮ	ਗੁਰ	ਗੁ	ਰੁ	ਸਰੁ	ਨੁ̣	ਸ
ਪ੍ਰੀ	ऽ	ऽ	ਤ	ਮ	ਕੈ	ਦੇऽ	ऽ	ਸ	ਕੈऽ	ऽ	ਸੇ
ਮ	–	ਮ	ਮ	–	ਮ	ਮ	ਪ	ਮਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ਬਾ	ऽ	ਤ	ਨ	ऽ	ਸੇ	ਜਾ	ਈ	ਐऽ	ऽ	ऽ	ऽ
(ਸ)ਨੁ̣	ਸ	–	ਗੁ	–	ਗੁ	ਮ	ਮ	–	ਮ	–	—
ਪੂ	ਛ	ऽ	ਤ	ऽ	ਪ	ਥਿ	ਕ	ऽ	ਤਿਹ	ऽ	ऽ
ਪ	ਪ	–	ਧੁ	–	ਨੁ	ਧੁ	ਧੁ	–	ਪ	–	ਮ
ਮਾ	ਰ	ऽ	ਗ	ऽ	ਨ	ਧ	ਰੈ	ऽ	ਪ	ऽ	ਗ

ਅੰਤਰਾ

(ਮ)ਗੁ	ਮ	–	(ਨੁ)ਧੁ	–	ਨੁ	ਸਂ	–	ਰੁਂ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਪੂ	ਛ	ऽ	ਤ	ऽ	ਹੈ	ਬੈ	ऽ	ਦ	ਖਾ	ऽ	ਤ
ਨੁ	ਨੁ	–	ਸਂ	–	ਰੁਂ	ਨੁ	ਸਂ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	–
ਔ	ਖ	ऽ	ਧਿ	ऽ	ਨ	ਸੰ	ਜ	ਮ	ਸੈ	ऽ	ऽ
ਪ	ਪ	–	ਪ	ਪ	–	ਪਧੁ	ਨੁ	ਧੁ	ਪ	ਪ	–
ਕੈ	ਸੇ	ऽ	ਮਿ	ਟੈ	ऽ	ਰੋऽ	ऽ	ਗ	ਸੁ	ਖ	ऽ
ਮ	ਮ	ਮ	–	—	ਮ	ਮ	ਪ	ਮਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ
ਸ	ਹ	ਜ	ऽ	ऽ	ਸ	ਮਾ	ਈ	ਐऽ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

੪ ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਨਹਿ ਕਰਨ ਨਾਦ ।। ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੇਖਹਿ ਬਿਸਮਾਦ ।।
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਨਾ ।। ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜੇ ਬਸਨਾ ।।
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਸਤ ਕਰ ਚਲਹਿ ।। ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲਹਿ ।।
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੇਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ।। ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹਿ ।।
ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਕਤ ਲਾਗਹੁ ।। ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਜਾਗਹੁ ।।੬।।੮।।

(ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੨੯੦)

ਅਸਥਾਈ

x			੨				੦			੩			
			ਸ	ਸ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	–	–	ਸ	–	–	–
			ਐ	ਸਾ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਤਿਆ	ऽ	ऽ	ਗ	ऽ	ऽ	ऽ
ਰੁਸ	ਨੁਸ	(ਨੁ)ਧੁ	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	–	–	ਸ	–	–	–
ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ	ਐ	ਸਾ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਤਿਆ	ऽ	ऽ	ਗ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	ਸ	ਪ	ਧੁ	(ਪ)ਮ	ਮ	ਮਪ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਧੁਪ	ਨੁਧੁ	ਪ	–
ऽ	ऽ	ਅ	ਵ	ਰ	ਕ	ਤ	ਲਾऽ	ऽ	ऽ	ਗਹੁ	ऽऽ	ऽ	ऽ
ਮ	–	–	ਗੁ	ਪ	ਪ	ਪ	(ਨੁ)ਧੁ	–	–	ਪ	–	–	–
ऽ	ऽ	ऽ	ਗੁ	ਰ	ਪ	ਰ	ਸਾ	ऽ	ऽ	ਦ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	ਪ	ਪ	ਧੁ	(ਪ)ਮ	ਮ	ਮਪ	(ਮ)ਗੁ	ਮ	ਧੁਪ	ਨੁਧੁ	ਮ	ਗੁ
ऽ	ऽ	ਨਾ	ਨ	ਕ	ਮ	ਨ	ਜਾऽ	ऽ	ऽ	ਗਹੁ	ऽऽ	ऽ	ऽ
ਰੁਸ	ਨੁਸ	ਨੁਧੁ											
ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ											

ਅੰਤਰਾ

			ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਸਂ	(ਗੁਂ)ਰੁਂ	–	–	ਸਂ	–	–	–
			ਜਿ	ਹ	ਪ	ਰ	ਸਾ	ऽ	ऽ	ਦ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	–	ਨੁ	ਨੁ	ਧ	(ਸਂ)ਨੁ	(ਨੁ)ਧੁ	–	–	ਪ	–	–	–
ऽ	ऽ	ऽ	ਸੁ	ਨਹਿ	ਕਰ	ਨ	ਨਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ

–	–	–	ਪ	ਪ	ਮ	ਪ	$^{ਨੁ}$ਧੁ	–	–	ਪ	–	–	–
ऽ	ऽ	ऽ	ਜਿ	ਹ	ਪ	ਰ	ਸਾ	ऽ	ऽ	ਦ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	ਪ	ਪ	ਧੁ	^{ਪ}ਮ	ਮ	ਮਪ	^{ਮ}ਗੁ	ਮ	ਧੁਪ	ਨੁਧੁ	ਮ	ਗੁ
ऽ	ऽ	ਪੇ	ਖਹਿ	ऽ	ਬਿ	ਸ	ਮਾऽ	ऽ	ऽ	ਦ਼ऽ	ऽऽ	ऽ	ऽ
ਗੁਸ	ਨ਼ੁਸ	ਨ਼ੁਧ਼ੁ											
ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ											

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਲੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਭੈਰਉ

ਭੈਰਉ ਇਕ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਨਕ (ਠਾਟ) ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਰਿਖਭ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਵੇਰੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ) ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ 'ਰੇ-ਧਾ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਰਿਖਭ-ਧੈਵਤ ਦੋਵੇਂ ਅੰਦੋਲਿਤ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਰੋਹ - ਸ, (ਗ)ਰੁऽ (ਗ)ਰੁऽ ਸ, ਸ (ਮ)ਗ ਮਪ (ਨ)ਧੁऽ ਨ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ- ਸਂ ਨਧੁ, (ਨ)ਧੁऽ ਪ, ਮਗ (ਗ)ਰੁऽ (ਗ)ਰੁऽ ਸ।

੧ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਭਿ ਘਟ ਤੇਰੇ ਤੂ ਸਭਨਾ ਮਾਹਿ।। ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕੋਈ ਨਾਹਿ।।੧।।
ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮੇਰੈ ਮਨ ਜਾਪੁ।। ਹਉ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ਤੂ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਾਪੁ।।੧।ਰਹਾਉ।।
ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ।। ਸਭ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ।।੨।।
ਜਿਸ ਕਉ ਤੁਮ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਭਾਵੈ।। ਤਿਸ ਕੈ ਨੇੜੈ ਕੋਇ ਨ ਜਾਵੈ।।੩।।
ਤੂ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸਭ ਤੈ ਭਰਪੂਰਿ।। ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ।।੪।।

(ਭੈਰਉ ਮ: ੪, ਪੰਨਾ ੧੧੩੪)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
-	(ਨ)ਧੁ	ਪ	ਮ	(ਮ)ਗ	ਮ	ਪ	ਮ	(ਗ)ਰੁ	-	ਗ	ਮ	(ਗ)ਰੁ	-	ਸ	-
ऽ	ਹਰਿ	ਸੁ	ਖ	ਦਾ	ऽ	ਤਾ	ਮੇ	ਰੈ	ऽ	ਮ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਪ	ऽ
ਸ	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਧੁ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	(ਨ)ਧੁ	ਪ	ਮ	ਗ	-	ਮ	-
ਹਉ	ਤੁ	ਧ	ਸਾ	ਲਾ	ਹੀ	ਤੂ	ਮੇ	ਰਾ	ਹਰਿ	ਪ੍ਰ	ਭ	ਬਾ	ऽ	ਪ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

-	ਮ	ਪ	ਪ	(ਨ)ਧੁ	-	ਨ	ਨਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਨ	-	ਸਂ	-
	ਸਭ	ਘ	ਟ	ਤੇ	ऽ	ਰੇ	ਤੂ	ਸ	ਭ	ਨਾ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਹਿ	ऽ
-	ਰੁਂ	ਰੁਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	-	ਸਂ	ਨ	(ਨ)ਧੁ	-	ਪ	-
ऽ	ਤੁ	ਝ	ਤੇ	ਬਾ	ऽ	ਹ	ਰ	ਕੋ	ऽ	ਈ	ऽ	ਨਾ	ऽ	ਹਿ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਇ ।। ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ।।੧ ।।
ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ।। ਜੋ ਕਿਛ ਅਹੈ ਸਭਿ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਜੋ ਕਿਛ ਕਰਣਾ ਸੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ।। ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ।।੨ ।।
ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ।। ਤੂ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਸਰਬ ਵਿਡਾਣੀ ।।੩ ।।
ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ।। ਨਾਨਕ ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ।।੪ ।।

(ਭੈਰਉ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੧੨੪)

ਅਸਥਾਈ

੩				x				੨				੦			
^{ਮ}ਗ	ਮ	ਪ	ਮਪ	^{ਨ}ਧੁ	-	ਪ	ਮ	^{ਮ}ਗ	ਗ	ਮ	ਗ	^{ਗ}ਰੁ	-	ਸ	-
ਕਿਆ	ऽ	ऽ	ਕਹੀ	ਐ	ऽ	ਕਿ	ਛ	ਕ	ਹੀ	ऽ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਇ	ऽ
^{ਨ}ਧੁ	-	ਨ਼	ਨ਼	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	^{ਮ}ਗ	-	ਮ	(ਮ)	^{ਗ}ਰੁ	-	ਸ	-
ਜੋ	ऽ	ਕਿ	ਛ	ਅ	ਹੈ	ਸ	ਭ	ਤੇ	ऽ	ਰੀ	ਰ	ਜਾ	ऽ	ਇ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

$^{ਪੰ}$ਮ	ਪ	^{ਨ}ਧੁ	-	^{ਨ}ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	^{ਨ}ਧੁ	ਧੁ	ਨ	ਸੰ	$^{ਗੰ}$ਰੁੰ	-	ਸੰ	ਸੰ
ਤੁ	ਝ	ਤੇ	ऽ	ਬਾ	ऽ	ਹ	ਰ	ਕਿ	ਛੂ	ऽ	ਨ	ਹੋ	ऽ	ਇ	ਤੂ
^{ਨ}ਧੁ	ਧੁ	ਨ	ਸੰ	^{ਨ}ਧੁ	-	ਪ	-	^{ਮ}ਗ	-	ਮ	(ਮ)	^{ਗ}ਰੁ	-	ਸ	-
ਕ	ਰਿ	ਕ	ਰਿ	ਦੇ	ऽ	ਖਹਿ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ਣਹਿ	ऽ	ਸੋ	ऽ	ਇ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ ।

੩ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਾਲ–ਸੂਲਫ਼ਾਕ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਕੋਟਿ ਮਨੋਰਥ ਆਵਹਿ ਹਾਥ ।। ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੈ ਸੰਗੀ ਪਾਂਥ ।।੧ ।।
ਗੰਗਾ ਜਲੁ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ।।
ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਵੈ, ਪੀਵਤ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਮ ।।੧ ।ਰਹਾਉ ।।
ਪੂਜਾ ਜਾਪ ਤਾਪ ਇਸਨਾਨ ।। ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਭਏ ਨਿਹਕਾਮ ।।੨ ।।
ਰਾਜ ਮਾਲ ਸਾਦਰ ਦਰਬਾਰ ।। ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਪੂਰਨ ਆਚਾਰ ।।੩ ।।
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਇਹੁ ਕੀਆ ਬੀਚਾਰ ।। ਬਿਨੁ ਹਰਿਨਾਮੁ ਮਿਥਿਆ ਸਭ ਛਾਰ ।।੪ ।।

(ਭੈਰਉ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੧੧੩੭)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੩		੦	
[ਸਂ]ਨ	-	ਸਂ	-	ਨ	ਸਂ	[ਨ]ਧੁ	-	ਪ	ਪ
ਗਾਂ	ऽ	ਗਾ	ऽ	ਜ	ਲ	ऽ	ऽ	ਗੁ	ਰ
[ਮ]ਗ	-	ਮ	ਮ	[ਗ]ਰੁ	-	ਸ	-	—	-
ਗੋ	ऽ	ਬਿੰ	ਦ	ਨਾ	ऽ	ਮ	ऽ	ऽ	ऽ,
ਸ	-	[ਨ]ਧ਼ੁ	ਧ਼ੁ	ਨ਼	-	ਸ	-	ਸ	ਰੁ
ਜੋ	ऽ	ਸਿ	ਮ	ਰੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ਤਿ	ਸ
ਗ	-	ਮ	ਮ	[ਗ]ਰੁ	-	ਸ	-	—	-
ਕੀ	ऽ	ਗ	ਤ	ਹੋ	ऽ	ਵੈ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸ	-	[ਮ]ਗ	ਮ	ਪ	ਧੁ	ਪ	-	—	ਧੁ
ਪੀ	ऽ	ਵ	ਤ	ਬ	ਹੁ	ੜ	ऽ	ऽ	ਨ
ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	[ਨ]ਧੁ	-	ਪ	-	—	-
ਜੋ	ਨ	ਭ	ਰ	ਮਾ	ऽ	ਮ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

[ਪ]ਮ	-	[ਨ]ਧੁ	ਧੁ	[ਨ]ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	-	—
ਕੋ	ऽ	ਟਿ	ਮ	ਨੋ	ऽ	ਰ	ਥ	ऽ	ऽ
[ਨ]ਧੁ	-	ਨ	ਸਂ	ਰੁਂ	-	ਸਂ	-	—	-
ਆ	ऽ	ਵਹਿ	ऽ	ਹਾ	ऽ	ਥ	ऽ	ऽ	ऽ
[ਨ]ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਨ	ਸਂ	[ਨ]ਧੁ	-	ਪ	-
ਜ	ਮ	ਮਾ	ऽ	ਰ	ਗ	ਕੈ	ऽ	ऽ	ऽ
[ਮ]ਗ	-	ਮ	ਗ	[ਗ]ਰੁ	-	ਸ	-	—	-
ਸੰ	ऽ	ਗੀ	ऽ	ਪਾਂ	ऽ	ਥ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਤਾਲ ਚੰਚਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਜੋਗੀ ਗ੍ਰਿਹੀ ਪੰਡਿਤ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥ ਏ ਸੂਤੇ ਆਪਣੇ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੧॥
ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਾਤਾ ਰਹਿਆ ਸੋਇ ॥ ਜਾਗਤੁ ਰਹੈ ਨ ਮੂਸੈ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸੋ ਜਾਗੈ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ॥ ਪੰਚ ਦੂਤ ਓਹੁ ਵਸਗਤਿ ਕਰੈ ॥੨॥
ਸੋ ਜਾਗੈ ਜੋ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥ ਆਪਿ ਮਰੈ ਅਵਰਾ ਨਹ ਮਾਰੈ ॥੩॥
ਸੋ ਜਾਗੈ ਜੋ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥ ਪਰਕਿਰਤਿ ਛੋਡੈ ਤਤੁ ਪਛਾਣੈ ॥੪॥
ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਵਿਚਿ ਜਾਗੈ ਕੋਇ ॥ ਜਮੈ ਕਾਲੈ ਤੇ ਛੂਟੈ ਸੋਇ ॥੫॥
ਕਹਤ ਨਾਨਕ ਜਨ ਜਾਗੈ ਸੋਇ ॥ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਜਾ ਕੀ ਨੇਤ੍ਰੀ ਹੋਇ ॥੬॥

(ਭੈਰਉ ਮ: ੩, ਪੰਨਾ ੧੧੨੮)

ਅਸਥਾਈ

x			੨				੦			੩			
			ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	(ਨ)ਧੁ	–	–	ਪ	–	–	–
			ਮਾ	ਇਆ	ਮ	ਦ	ਮਾ	ऽ	ऽ	ਤਾ	ऽ	ऽ	ऽ
ਧੁ	ਮ	–	ਗ	–	ਮ	–	(ਗ)ਰੁ	–	–	ਸ	–	–	–
ऽ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ਹਿਆ	ऽ	ਸ਼ੋ	ऽ	ऽ	ਇ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	–	(ਸ)ਨ਼	ਸ	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਰੁ	–	ਗ	ਰੁ	–	–
ऽ	ऽ	ऽ,	ਜਾ	ऽ	ਗ	ਤ	ਰ	ਹੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸ	–	ਸ	(ਨ)ਧੁ	–	ਨ਼	–	ਸ	–	ਰੁ	ਸ	–	–	–
ऽ	ऽ	ਨ	ਮੂ	ऽ	ਸੈ	ऽ	ਕੋ	ऽ	ऽ	ਇ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	–											
ऽ	ऽ	ऽ											

ਅੰਤਰਾ

			(ਪ)ਮ	–	(ਨ)ਧੁ	–	ਨ	–	–	ਸਂ	–	–	–
			ਜੋ	ऽ	ਗੀ	ऽ	ਗ੍ਰਿ	ऽ	ऽ	ਹੀ	ऽ	ऽ	ऽ
–	–	ਸਂ	ਰੁਂ	ਰੁਂ	ਰੁਂ	ਰੁਂ	ਗਂ	ਰੁਂ	–	ਸਂ	–	–	–
ऽ	ऽ	ਪੰ	ਡਿ	ਤ	ਭੇ	ਖ	ਧਾ	ऽ	ऽ	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ

(ਨ)ਧ̲	–	ਪ	|	ਮ	–	ਪ	ਧ̲	|	ਸ̇	–	—	|	(ਨ)ਧ̲	–	—	–
ऽ	ऽ	ऽ,	|	ਏ	ऽ	ਸੂ	ऽ	|	ਤੇ	ऽ	ऽ	|	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
ਪ	–	ਪ	|	(ਮ)ਗ	–	ਮ	ਮ	|	(ਗ)ਰ̲	–	—	|	ਸ	–	—	–
ऽ	ऽ	ਆਪ	|	ਨੈ	ऽ	ਅ	ਹੰ	|	ਕਾ	ऽ	ऽ	|	ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ
–	—	–	|													
ऽ	ऽ	ऽ	|													

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ

ਇਹ ਭੈਰਉ ਠਾਟ ਦਾ ਇਕ ਮਨੋਹਰ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਮੱਧਮ, ਸਵਾਦੀ ਖੜਜ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ (ਸਵੇਰੇ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ "ਰੇ-ਨੀ" ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਆਧੁਨਿਕ ਰਾਗ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ।

ਅਰੋਹ – ਸ, ਰੁ ਗ ਮ, ਪਧ ਨੁ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ, ਨੁ ਧ ਪ ਮ, ਗ ਰੁ ਸ

੧ ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਕੋਊ ਹਰਿ ਸਮਾਨਿ ਨਹੀ ਰਾਜਾ ॥
ਏ ਭੂਪਤਿ ਸਭ ਦਿਵਸ ਚਾਰਿ ਕੇ ਝੂਠੇ ਕਰਤ ਦਿਵਾਜਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਤੇਰੋ ਜਨੁ ਹੋਇ ਸੋਇ ਕਤ ਡੋਲੈ ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਪਰ ਛਾਜਾ ॥
ਹਾਥੁ ਪਸਾਰਿ ਸਕੈ ਕੋ ਜਨ ਕਉ ਬੋਲਿ ਸਕੈ ਨ ਅੰਦਾਜਾ ॥੧॥
ਚੇਤਿ ਅਚੇਤ ਮੂੜ ਮਨ ਮੇਰੇ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਬਾਜਾ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਸੰਸਾ ਭ੍ਰਮੁ ਚੂਕੋ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨਿਵਾਜਾ ॥੨॥

(ਬਿਲਾਵਲੁ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੮੫੬)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
^{ਮ}ਪ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਸ	ਸ	$^{ਨੁ}$ਧ਼	ਨੁ਼	^{ਗ}ਰੁ	–	–	–	ਸ	–	–	–
ਕੋਊ	ਹ	ਰਿ	ਸ	ਮਾ	ਨ	ਨ	ਹੀ	ਰਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ऽ	ऽ
–	^{ਸ}ਨੁ਼	–	ਧ਼	ਸ	ਸ	ਸ	ਰੁ	^{ਗ}ਮ	ਮ	ਮ	(ਮ)	^{ਗ}ਰੁ	ਰੁ	ਸ	–
ऽ	ਏ	ऽ	ਭੂ	ਪ	ਤ	ਸ	ਭ	ਦਿ	ਵ	ਸ	ਚਾ	ऽ	ਰ	ਕੇ	ऽ
–	^{ਗ}ਮ	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਪ	ਧ	$^{ਸਂ}$ਨੁ	–	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰੁ	ਸ
ऽ	ਝੂ	ऽ	ਠੇ	ਕ	ਰ	ਤ	ਦਿ	ਵਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

	^{ਗ}ਮ	ਮ	ਮ	^{ਧ}ਨੁ	–	ਧ	ਨੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	$^{ਗਂ}$ਰੁਂ	–	ਸਂ	–
	ਤੇਰੋ	ਜ	ਨ	ਹੋ	ऽ	ਇ	ਸੋ	ऽ	ਇ	ਕ	ਤ	ਡੋ	ऽ	ਲੈ	ऽ
–	$^{ਨੁ}$ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਧ	ਪ	ਧ	$^{ਸਂ}$ਨੁ	–	ਧ	ਪ	ਮ	ਗ	ਰ	ਸ
ऽ	ਤੀ	ਨ	ਭ	ਵ	ਨ	ਪ	ਰ	ਛਾ	ऽ	ऽ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੨ ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮੇਰੀ ਸੰਗਤਿ ਪੋਚ ਸੋਚ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥ ਮੇਰਾ ਕਰਮੁ ਕੁਟਿਲਤਾ ਜਨਮੁ ਕੁਭਾਂਤੀ ॥੧॥
ਰਾਮ ਗੁਸਈਆ ਜੀਅ ਕੇ ਜੀਵਨਾ ॥ ਮੋਹਿ ਨ ਬਿਸਾਰਹੁ ਮੈ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਮੇਰੀ ਹਰਹੁ ਬਿਪਤਿ ਜਨ ਕਰਹੁ ਸੁਭਾਈ ॥ ਚਰਣ ਨ ਛਾਡਉ ਸਰੀਰ ਕਲ ਜਾਈ ॥੨॥
ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਪਰਉ ਤੇਰੀ ਸਾਭਾ ॥ ਬੇਗਿ ਮਿਲਹੁ ਜਨ ਕਰਿ ਨ ਬਿਲਾਂਬਾ ॥੩॥

(ਗਉੜੀ ਭ: ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੩੪੫)

ਅਸਥਾਈ

0				੩				x				੨			
			(ਪ)ਧ	ਧ	(ਪ)ਮ	ਪ	ਮ	(ਗ)ਮ	-	—	ਮ	ਗ	ਮ	ਪ	ਮ
			ਮੋ	ਹਿ	ਨ	ऽ	ਬਿ	ਸਾ	ऽ	ऽ	ਰਹੁ	ਮੈ	ऽ	ਜ	ਨ
(ਗ)ਰੁ	-	ਸ	ਸ	-	(ਸ)ਨ਼ੁ	-	ਧ਼ਨ਼ੁ	(ਗ)ਰੁ	-	ਸ	-	(ਗ)ਮ	-	ਗਮ	ਪਮ
ਤੇ	ऽ	ਰਾ,	ਰਾ	ऽ	ਮ	ऽ	ਗੁऽ	ਸਈ	ऽ	ਆਂ	ऽ	ਜੀਅ	ऽ	ਕੇऽ	ऽऽ
(ਗ)ਰੁ	ਰੁ	ਸ													
ਜੀ	ਵ	ਨਾ													

ਅੰਤਰਾ

			(ਗ)ਮ	ਮ	(ਧ)ਨੁ	ਨੁ	ਧਨੁ	ਸਂ	-	—	-	ਨੁ	ਰਂ	ਸਂ	-
			ਮੇ	ਰੀ	ਸੰ	ਗ	ਤऽ	ਪੋ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਚ	ऽ
-	—	-	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਰੁਂ	ਸਂਰੁਂ	(ਗਂ)ਮਂ	-	ਗਂ	ਰੁਂ	-	ਸਂ	-
ऽ	ऽ	ऽ	ਸੋ	ਚ	ਦਿ	ऽ	ਨ	ਰਾऽ	ऽ	ऽ	ऽ	ਤੀ	ऽ	ऽ	ऽ
ਸਂ	ਸਂ	-	(ਨੁ)ਧ	ਧ	ਧ	ਪ	ਧ	(ਸਂ)ਨੁ	ਨੁ	-	—	ਧਪ	ਧ	ਪਮ	ਪ
ਮੇ	ਰਾ	ऽ	ਕ	ਰ	ਮ	ऽ	ਕੁ	ਟਿ	ਲ	ऽ	ऽ	ਤਾऽ	ऽ	ऽऽ	ऽ
(ਗ)ਮ	-	—	ਗ	ਗ	ਮ	-	ਪ	(ਪ)ਧ	-	—	(ਪ)ਮ	ਪ	-	ਮ	ਗ
ऽ	ऽ	ऽ	ਜ	ਨ	ਮ	ऽ	ਕੁ	ਭਾਂ	ऽ	ऽ	ऽ	ਤੀ	ऽ	ऽ	ऽ
ਰੁ	ਸ	-													
ऽ	ऽ	ऽ													

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੩ ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਇ ॥ ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥੧॥
ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਅਹੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੨॥
ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥ ਤੂ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਸਰਬ ਵਿਡਾਣੀ ॥੩॥
ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ॥ ਨਾਨਕ ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥੪॥

(ਭੈਰਉ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੧੨੪)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
[ਸ]ਨ਼	–	ਨ਼ਧ਼	ਸ	ਸ	ਰੁ	[ਗ]ਮ	ਮ	ਮ	[ਗ]ਰੁ		ਸ
ਕਿਆ	ऽ	ਕਹੀ	ਐ	ਕਿ	ਛ	ਕ	ਹੀ	ਨ	ਜਾ	ऽ	ਇ
ਸ	ਗ	ਗ	ਗਮ	ਮ	ਮ	[ਪ]ਧ	ਧ	ਪ	ਮਗ	ਰੁ	ਸ
ਜੋ	ਕਿ	ਛ	ਅਹੈ	ਸ	ਭ	ਤੇ	ਰੀ	ਰ	ਜਾऽ	ऽ	ਇ

ਅੰਤਰਾ

[ਗ]ਮ	ਮ	ਮ	[ਧ]ਨੁ	ਧ	ਨੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨੁ	ਰੁਂ	ਸਂ
ਤੁ	ਝ	ਤੇ	ਬਾ	ਹ	ਰ	ਕਿ	ਛੂ	ਨ	ਹੋ	ਇ	ਤੂ
ਨੁ	ਧ	ਪ	ਮ	–	ਮ਼	ਗ	ਮ	ਪਮਂ	[ਗ]ਰੁ	–	ਸ
ਕਰਿ	ਕ	ਰ	ਦੇ	ऽ	ਖਹਿ	ਜਾ	ऽ	ਣਹਿ	ਸੋ	ऽ	ਇ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

੪ ਰਾਗ ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ ਤਾਲ–ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਸਗਲੀ ਰੈਣਿ ਸੋਵਤ ਗਲਿ ਫਾਹੀ ਦਿਨਸੁ ਜੰਜਾਲਿ ਗਵਾਇਆ ॥
ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਘੜੀ ਨਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨਿਆ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥੧॥
ਮਨ ਰੇ ਕਿਉ ਛੂਟਸਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ॥
ਕਿਆ ਲੇ ਆਵਸਿ ਕਿਆ ਲੇ ਜਾਵਸਿ ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਊਂਧਉ ਕਵਲੁ ਮਨਮੁਖ ਮਤਿ ਹੋਛੀ ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਸਿਰਿ ਧੰਧਾ ॥
ਕਾਲੁ ਬਿਕਾਲੁ ਸਦਾ ਸਿਰਿ ਤੇਰੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਗਲਿ ਫੰਧਾ ॥੨॥
ਡਗਰੀ ਚਾਲ ਨੇਤ੍ਰ ਫੁਨਿ ਅੰਧੁਲੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਨਹੀ ਭਾਈ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਹੈ ਮਾਇਆ ਅੰਧੁ ਲਉ ਧੰਧੁ ਕਮਾਈ ॥੩॥
ਖੋਇਓ ਮੂਲੁ ਲਾਭੁ ਕਹ ਪਾਵਸਿ ਦੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੇ ॥
ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਪਤੀਣੇ ॥੪॥

(ਭੈਰਉ ਮ: ੧, ਪੰਨਾ ੧੧੨੬)

ਅਸਥਾਈ

੧		੨		x			੧		੨		x		
ਮ	ਮ	ਧ	ਪਧ	[ਸੰ]ਨੁ	-	ਧਪ	[ਗ]ਮ	ਮ	ਮ	ਪਮ	[ਗ]ਰੁ	-	ਸ
ਮ	ਨ	ਰੇ	ऽऽ	ਕਿਉ	ऽ	ਛੂऽ	ਟ	ਸ	ਦੁ	ਖऽ	ਭਾ	ऽ	ਰੀ
ਮ	ਮ	ਧ	ਪਧ	[ਸੰ]ਨੁ	-	ਧਪ	[ਗ]ਮ	ਮ	-	ਪਮ	[ਗ]ਰੁ	-	—
ਮ	ਨ	ਰੇ	ऽऽ	ਕਿਉ	ऽ	ਛੂऽ	ਟ	ਸ	ऽ	ਦੁਖ	ਭਾ	ऽ	ऽ
ਸ	-	-	-	[ਸ]ਨ਼ੁ	-	ਨ਼ੁਧ	ਸ	-	ਸ	ਰੁ	[ਗ]ਮ	-	ਮ
ਰੀ	ऽ	ऽ	ऽ	ਕਿਆ	ऽ	ਲੋऽ	ਆ	ऽ	ਵ	ਸ	ਕਿਆ	ऽ	ਲੋ
[ਗ]ਰੁ	-	ਸ	ਸ	[ਗ]ਮ	[ਪ]ਧ	ਧ	ਨੁਧ	ਪ	ਧ	ਸੰ	ਨੁਧ	ਪਧ	[ਪ]ਮ
ਜਾ	ऽ	ਵ	ਸ	ਰਾ	ਮ	ਜ	ਪਹੁ	ऽ	ਗੁ	ਣ	ਕਾऽ	ऽऽ	ਰੀ

ਅੰਤਰਾ

				[ਗ]ਮ	ਮ	ਮ	[ਧ]ਨੁ	-	ਧ	ਨੁ	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰਨੁ
				ਸ	ਗ	ਲੀ	ਰੈ	ऽ	ਣ	ਸੋ	ਵ	ਤ	ਗਲ
ਰੁੰ	-	ਸੰ	-	ਸੰ	ਸੰ	ਰੁੰ	ਗੰ	-	ਮੰ	ਮੰ	[ਗੰ]ਰੁੰ	-	—
ਫਾ	ऽ	ਹੀ	ऽ	ਦਿਨ	ਸ	ਜੰ	ਜਾ	ऽ	ਲ	ਗ	ਵਾ	ऽ	ऽ
ਸੰ	-	—	-	ਸੰ	ਸੰ	ਸੰਰੁੰ	[ਸੰ]ਨੁ	ਨੁ	ਧ	ਪ	[ਗ]ਮ	ਮ	ਪਮ
ਇਆ	ऽ	ऽ	ऽ,	ਖਿਨ	ਪ	ਲऽ	ਘ	ੜੀ	ऽ	ਨ	ਹੀ	ਪ੍ਰ	ਭऽ
[ਗ]ਰੁ	-	ਸ	-	ਸ⁀	ਮ	ਮ	[ਪ]ਧ	ਧ	ਨੁ	ਸੰ	ਨੁਧ	ਪਧ	[ਪ]ਮ
ਜਾ	ऽ	ਨਿਆ	ऽ	ਜਿਨ	ਇ	ਹੁ	ਜ	ਗ	ਤ	ਉ	ਪਾऽ	ऽऽ	ਇਆ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ '

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ

ਇਹ ਭੈਰਉ ਠਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਓਡਵ-ਓਡਵ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਰਿਖਭ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਗਾ-ਨੀ' ਸੁਰ ਵਰਜਿਤ 'ਰੇ-ਧਾ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸੁਰ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਆਰੋਹ – ਸ, ਰੁ, ਮ ਪ ਧੁ, ਸਂ

ਆਵਰੋ – ਸਂ ਧੁ, ਪ, ਮ ਰੁ, ਸ।

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰੇ ਮਨ ਓਟ ਲੇਹੁ ਹਰਿਨਾਮਾ।।
ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੈ ਪਾਵਹਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ।।੧।ਰਹਾਉ।।
ਬਡਭਾਗੀ ਤਿਹ ਜਨ ਕਉ ਜਾਨਹੁ ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ।।
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਖੋਇ ਕੈ ਫੁਨਿ ਬੈਕੁੰਠਿ ਸਿਧਾਵੈ।।੧।।
ਅਜਾਮਲ ਕਉ ਅੰਤਿ ਕਾਲ ਮਹਿ ਨਾਰਾਇਣ ਸੁਧਿ ਆਈ।।
ਜਾ ਗਤਿ ਕਉ ਜੋਗੀਸੁਰ ਬਾਛਤ ਸੋ ਗਤਿ ਛਿਨ ਮਹਿ ਪਾਈ।।੨।।
ਨਾਹਿਨ ਗੁਨੁ ਨਾਹਿਨ ਕਛੁ ਬਿਦਿਆ ਧਰਮੁ ਕਉਨੁ ਗਜਿ ਕੀਨਾ।।
ਨਾਨਕ ਬਿਰਦੁ ਰਾਮ ਕਾ ਦੇਖਹੁ ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਤਿਹ ਦੀਨਾ।।੩।।

(ਰਾਮਕਲੀ ਮ: ੯, ਪੰਨਾ ੯੦੧)

ਅਸਥਾਈ

੩				x				੨				੦			
–	ਪ	ਮ	ਪ	^ਪਧੁ	–	ਪ	ਮ	^ਮਰੁ	–	ਪ	ਮ	^ਮਰੁ	–	ਸ	–
ਙ	ਰੇ	ਮ	ਨ	ਓ	ਙ	ਟ	ਲੇ	ਹੁ	ਙ	ਹ	ਰਿ	ਨਾ	ਙ	ਮਾ	ਙ
–	^ਸਧੁ̣	–	ਧੁ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	^ਸਰੁ	^ਸਰੁ	ਮ	ਮ	^ਮਰੁ	–	ਸ	–
ਙ	ਜਾ	ਙ	ਕੈ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਨ	ਦੁ	ਰ	ਮ	ਤ	ਨਾ	ਙ	ਸੈ	ਙ
–	ਸ	ਮ	ਮ	ਪ	ਪ	ਧੁ	^ਪਧੁ	ਸਂ	–	ਧੁ	ਪ	ਮਪ	ਧੁਪ	ਮਰੁ	ਸ
ਙ	ਪਾ	ਙ	ਵਹਿ	ਪ	ਦ	ਨਿ	ਰ	ਬਾ	ਙ	ਙ	ਙ	ਨਾਙ	ਙਙ	ਙਙ	ਙ

ਅੰਤਰਾ

	^ਪਮ	ਪ	ਧੁ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਧੁ	ਧੁ	ਸਂ	–	ਰੁਂ	–	ਸਂ	–
	ਬ	ਡ	ਭਾ	ਗੀ	ਙ	ਤਿ	ਹ	ਜ	ਨ	ਕਉ	ਙ	ਜਾ	ਙ	ਨਹੁ	ਙ

– (ਸਂ)ਧੁ ਧੁ ਧੁ	ਸਂ – ਸਂ ਸਂ	ਰੁ – – –	(ਸਂ)ਧੁ ਰੁਂ ਸਂ –
਽, ਜੋ ਹ ਰਿ	ਕੇ ਽ ਗੁ ਨ	ਗਾ ਽ ਽ ਽	ਵੈ ਽ ਽ ਽
– ਸਂ ਸਂ ਸਂ	(ਸਂ)ਧੁ ਧੁ ਪ –	ਮ – ਪਧੁ ਪ	ਮ ਰੁ ਸ –
਽ ਜਨ ਮ ਜ	ਨ ਮ ਕੇ ਽	ਪਾ ਽ ਪਛ ਖੇ	ਇ ਽ ਕੈ ਽
– ਸ ਮ ਮ	ਪ – ਧੁ ਧੁ	ਸਂ – ਧੁ ਪ	ਮਪ ਧੁਪ ਮਰੁ ਸ
਽ ਛੂ ਨ ਬੈ	ਕੁੰ ਽ ਠ ਸਿ	ਧਾ ਽ ਽ ਽	ਵੈ਽ ਽਽ ਽਽ ਽

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਗੰਗ ਗੁਸਾਇਨਿ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ॥ ਜੰਜੀਰ ਬਾਂਧਿ ਕਰਿ ਖਰੇ ਕਬੀਰ ॥੧॥
ਮਨੁ ਨ ਡਿਗੈ ਤਨੁ ਕਾਹੇ ਕਉ ਡਰਾਇ ॥ ਚਰਨ ਕਮਲ ਚਿਤੁ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥ਰਹਾਉ॥
ਗੰਗਾ ਕੀ ਲਹਰਿ ਮੇਰੀ ਟੁਟੀ ਜੰਜੀਰ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਛਾਲਾ ਪਰ ਬੈਠੇ ਕਬੀਰ ॥੨॥
ਕਹਿ ਕੰਬੀਰ ਕੋਊ ਸੰਗ ਨ ਸਾਥ ॥ ਜਲ ਥਲ ਰਾਖਨ ਹੈ ਰਘੁਨਾਥ ॥੩॥

(ਭੈਰਉ ਭ: ਕਬੀਰ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੧੧੬੨)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
– (ਪ)ਧੁ ਪ ਮ	(ਮ)ਰੁ – ਸ ਸ	(ਸ)ਧੁ ਧੁ ਸ ਸ	ਰੁ – ਸ –
਽ ਮਨ ਨ ਡਿ	ਗੈ ਽ ਤ ਨ	ਕਾ ਹੇ ਕਉ ਡ	ਰਾ ਽ ਇ ਽
– ਸ ਸ ਰੁ	ਮ੍ਰ ਮ ਪ ਧੁ	ਸਂ ਸਂ ਧੁ ਪ	ਮ ਰੁ ਸ –
਽ ਚਰ ਨ ਕ	ਮ ਲ ਚਿ ਤ	ਰ ਹਿਓ ਽ ਸ	ਮਾ ਽ ਇ ਽

ਅੰਤਰਾ

– (ਪ)ਮ ਮ ਪ	ਧੁ – ਪ ਧੁ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ ਸਂ	ਰੁਂ – ਸਂ –
਽ ਗੰ ਗ ਗੁ	ਸਾ ਽ ਇ ਨ	ਗ ਹਿ ਰ ਗੰ	ਭੀ ਽ ਰ ਽
(ਸਂ)ਧੁ ਧੁ ਧੁ ਰੁਂ	ਸਂ ਸਂ ਸਂ ਸਂ	(ਸਂ)ਧੁ ਧੁ ਪ ਮ	(ਮ)ਰੁ – ਸ –
ਜੰ ਜੀ ਰ ਬਾਂ	਽ ਧ ਕ ਰ	ਖ ਰੇ ਽ ਕ	ਬੀ ਽ ਰ ਽

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੁਣਕਰੀ ਤਾਲ–ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੂ ਹੈ ਜਾਣਹਿ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥
ਤੂ ਆਪੇ ਗੁਪਤਾ ਆਪੇ ਪਰਗਟੁ ਆਪੇ ਸਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣੈ ॥
ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਚੇਲੇ ਖੋਜਤ ਫਿਰਹਿ ਫੁਰਮਾਣੈ ॥
ਮਾਗਹਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇ ਇਹ ਭਿਖਿਆ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥
ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭਿ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਭਿ ਜੁਗ ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੭੩॥

(ਰਾਮਕਲ ਮ: ੧, ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ, ਪੰਨਾ ੯੪੬)

ਅਸਥਾਈ

×			੧		੨		×			੧		੨	
(ਸ)ਰੁ	-	ਰੁ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	(ਸ)ਧ਼ੁ	-	.ਪਧੁ	ਸ	-	ਸ	-
ਤੇ	ऽ	ਰੀ	ਗ	ਤ	ਮਿ	ਤ	ਤੂ	ऽ	ਹੈ	ਜਾ	ऽ	ਣਹਿ	ऽ
ਸ	ਰੁ	ਸ	(ਸ)ਮ	-	ਪ	ਧੁ	ਮ	ਪ	ਮ	(ਮ)ਰੁ		ਸ	-
ਕਿਆ	ऽ	ਕੋ	ਆ	ऽ	ਖ	ਵ	ਖਾ	ऽ	ऽ	ਣੈ	ऽ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

													ਪ
													ਤੂ
(ਪ)ਮ	-	ਪ	(ਪ)ਧੁ	ਧੁ	ਪ	ਧੁ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਧੁ	ਰੁਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਆ	ऽ	ਪੇ	ਗੁ	ਪ	ਤਾ	ऽ	ਆ	ऽ	ਪੇ	ਪ	ਰ	ਗ	ਟ
(ਸਂ)ਰੁਂ	-	ਰੁਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਧੁ	ਪ	ਮ	-	ਪ	(ਮ)ਰੁ	-	ਸ	-
ਆ	ऽ	ਪੇ	ਸ	ਭ	ਰੰ	ਗ	ਮਾ	ऽ	ऽ	ਣੈ	ऽ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ਼ ਗੁਣਕਰੀ ਇਕਤਾਲਾ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਛੈਲ ਰੂਪ ਛਿਤ ਨਾਥ,
ਛੋਣੀ ਕਰ ਛਾਇਆ ਬਰ ਛਤ੍ਰੀਪਤਿ ਗਾਈਐ ॥
ਬਿਸੁਨਾਥ ਬਿਸੰਭਰ ਬੇਦ ਨਾਥ ਬਾਲਾ ਕਰ,
ਬਾਜੀਗਰਿ ਬਾਨ ਧਾਰੀ ਬੰਧਨ ਬਤਾਈਐ ॥

ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਦੁਧਾਧਾਰੀ ਬਿਦਿਆਧਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ,
ਧਿਆਨ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਨੈਕ ਧਿਆਨ ਹੂੰ ਨ ਪਾਈਐ ।।
ਰਾਜਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ਮਹਾਰਾਜਨ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ,
ਐਸੋ ਰਾਜ ਛੋਡਿ ਅਉਰ ਦੂਜਾ ਕਉਨ ਧਿਆਈਐ ।।੩।।੪੨।।

(ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ ਪਾ: ੧੦)

ਅਸਥਾਈ

x		੦		੨		੦		੩		੪	
ਸਰੁ	–	ਸ	ਸ	ਸਧ̣	–	ਰੁ	–	ਸ	–	ਸ	ਸ
ਰਾ	ऽ	ਜ	ਨ	ਕੇ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਜਾ	ऽ	ਮ	ਹਾ
ਰੁਮ	–	—	ਪ	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਰੁ	–	ਸ	–	ਸ
ਰਾ	ऽ	ऽ	ਜ	ਨ	ਕੇ	ਮ	ਹਾ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਜਾ,
ਮ	–	ਮ	ਪ	ਧੁ	ਧੁ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਐ	ऽ	ਸੋ	ਰਾ	ऽ	ਜ	ਛੋ	ऽ	ਡ	ਅਉ	ऽ	ਰ
ਸਂਧੁ	–	ਧੁ	ਪ	ਮ	ਪ	ਮ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	–	—
ਦੂ	ऽ	ਜਾ	ਕਉ	ऽ	ਨ	ਧਿਆ	ऽ	ਈ	ਐ	ऽ	ऽ

ਅੰਤਰਾ

ਪਮ	–	ਪ	ਪਧੁ	–	ਧੁ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–
ਛੱ	ऽ	ਤ੍ਰ	ਧਾ	ऽ	ਰੀ	ਛੱ	ऽ	ਤ੍ਰੀ	ਪ	ਤਿ	ऽ
ਸਂਧੁ	–	ਧੁ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਰੁਂ	–	ਰੁਂ	ਸਂ	–	ਸਂ
ਛੈ	ऽ	ਲ	ਰੂ	ऽ	ਪ	ਛਿ	ऽ	ਤ	ਨਾ	ऽ	ਥ
ਸਂ	ਸਂ	–	ਰੁਂ	–	ਮਂ	ਰੁਂ	ਰੁਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	–
ਛੋ	ਣੀ	ऽ	ਕ	ऽ	ਰ	ਛਾ	ਇਆ	ऽ	ਬ	ਰ	ऽ
ਸਂਧੁ	ਧੁ	–	ਪ	ਮ	ਪ	ਮ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	–	—
ਛ	ਤ੍ਰੀ	ऽ	ਪ	ਤ	ऽ	ਗਾ	ऽ	ਈ	ਐ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ

ਇਹ ਟੋਡੀ ਠਾਟ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਖਾੜਵ-ਖਾੜਵ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਚਮ ਵਰਜਿਤ ਮੱਧਮ, ਤੀਵਰ, 'ਰੇ–ਗਾ–ਧਾ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਨਿਖਾਦ ਸ਼ੁੱਧ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਅਰੋਹ – ਸ, ਰੁ ਗੁ, ਮੇ ਧੁ, ਨ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ ਨ ਧੁ, ਮੇ ਧੁ ਮੇ ਗੁ, ਰੁ ਗੁ ਰੁ, ਸ।

ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਆਰਾਧਹੁ ਪਿਆਰੋ ਨਿਮਖ ਨ ਕੀਜੈ ਢੀਲਾ॥
ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਭਾਵਨੀ ਲਾਈਐ ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੁ ਹਠੀਲਾ॥੧॥
ਮੋਹਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਰਾਗੀਲਾ॥
ਬਾਸਿ ਰਹਿਓ ਹੀਅਰੇ ਕੈ ਸੰਗੇ ਪੇਖਿ ਮੋਹਿਓ ਮਨ ਲੀਲਾ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਮਨਿ ਹੋਤ ਅਨੰਦਾ ਉਤਰੈ ਮਨਹੁ ਜੰਗੀਲਾ॥
ਮਿਲਬੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਨਾਨਕ ਪਰੈ ਪਰੀਲਾ॥੨॥

(ਗੂਜਰੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੪੯੮)

ਅਸਥਾਈ

x				੨				੦				੩	ਮੇ ਧੁ	ਮੇ	ਧੁ
													ਮੋ	ਹ	ਨ
ਨ ਸਂ	–	ਸਂ	–	ਨ	ਧੁ	ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	–	–	–	–
ਪ੍ਰਾ	ऽ	ਨ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਨ	ਰਾ	ਗੀ	ऽ	ਲਾ	ऽ	ऽ,	ऽ	ऽ	ऽ
–	ਸ ਰੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	–	ਸ	ਸ	ਨ਼ ਧ਼ੁ	–	ਨ਼	ਸ	ਰੁ	–	ਸ	–
ऽ	ਬਾ	ਸ	ਰ	ਹਿਓ	ऽ	ਹੀ	ਅ	ਰੇ	ऽ	ਕੈ	ऽ	ਸੰ	ऽ	ਗੇ	ऽ
–	ਰੁ ਗੁ	ਮੇ	ਧੁ	ਨ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਧੁਨ	ਸਂਨ	ਧੁਮੇ	ਗੁਰੁ	ਸ			
ऽ	ਪੇ	ਖ	ਮੋ	ਹਿਓ	ऽ	ਮ	ਨ	ਲੀऽ	ऽऽ	ਲਾऽ	ऽऽ	ऽ			

ਅੰਤਰਾ

* ਧੁ ਮੇ	ਮੇ	ਮੇ		ਧੁ	–	ਮੇ	ਧੁ	ਨ ਸਂ	–	ਸਂ	–	ਨ	ਰੁਂ	ਸਂ	–
* ਦਿ	ਨ	ਰਾ		ਤੀ	ऽ	ਆ	ऽ	ਰਾ	ऽ	ਧਹੁ	ऽ	ਪਿਆ	ऽ	ਰੋ	ऽ

• ਨਧੁ ਧੁ ਧੁ	ਨ - ਸਂ -	ਰੁਂਗੁ - — -	ਗੁਂ ਰੁਂ - ਸਂ -
• ਨਿਮ ਖ ਨ	ਕੀ ऽ ਜੈ -ऽ	ਢੀ ऽ ऽ ऽ	ऽ ऽ ਲਾ ऽ
• ਸਂ ਸਂ ਰੁਂ	ਸਂ ਨ ਧੁ ਧੁ	ਮੇ ਗੁ ਮੇ ਮੇ	ਧੁ ਧੁ ਧੁ -
• ਸੰ ਤ ਸੇ	ਵਾ ऽ ਕ ਰ	ਭਾ ऽ ਵ ਨੀ	ਲਾ ਈ ਐ ऽ
• ਸਂ - ਸਂ	ਨ ਧੁ ਮੇ ਧੁ	ਨਸਂ - ਨਧੁ ਮੇਗੁ	ਰੁਸਂ
• ਤਿਆ ऽ ਗ	ਮਾ ऽ ਨ ਹ	ਠੀ ऽ ਲਾऽ ऽऽ	ऽऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਅੰਤਰੁ ਮਨਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਹੀ ਕੀਨਾ ਬਾਹਿਰ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ॥
ਹਿਰਦੈ ਕਮਲੁ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਚੀਨ੍ਹਾ ਕਾਹੇ ਭਇਆ ਸੰਨਿਆਸੀ॥੧॥
ਭਰਮੇ ਭੂਲੀ ਰੇ ਜੈ ਚੰਦਾ॥
ਨਹੀ ਨਹੀ ਚੀਨ੍ਹਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦਾ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਘਰਿ ਘਰਿ ਖਾਇਆ ਪਿੰਡੁ ਬਧਾਇਆ ਖਿੰਥਾ ਮੁੰਦਾ ਮਇਆ॥
ਭੂਮਿ ਮਸਾਣ ਕੀ ਭਸਮ ਲਗਾਈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਤਤੁ ਨ ਪਾਇਆ॥੨॥
ਕਾਇ ਜਪਹੁ ਤੇ ਕਾਇ ਤਪਹੁ ਰੇ ਕਾਇ ਬਿਲੋਵਹੁ ਪਾਣੀ॥
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਸੋ ਸਿਮਰਹੁ ਨਿਰਬਾਣੀ॥੩॥
ਕਾਇ ਕਮੰਡਲੁ ਕਾਪੜੀਆ ਰੇ ਅਠਸਠਿ ਕਾਇ ਫਿਰਾਈ॥
ਬਦਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਸੁਨੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਣ ਬਿਨੁ ਗਾਹੁ ਕਿ ਪਾਹੀ॥੪॥

(ਗੂਜਰੀ ਭ: ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੫੨੫)

ਅਸਥਾਈ

੦	੩	x	੨
			ਰੁ ਰੁ ਰੁ ਸ
			ਭ ਰ ਮੇ ऽ
ਰੁਗੁ - ਰੁ ਸ	ਨ਼ਧੁ਼ - ਨ਼ ਸ	ਸਰੁ - ਸ -	ਰੁਗੁ ਗੁ ਗੁ ਰੁ
ਭੂ ऽ ਲੀ ऽ	ਰੇ ऽ ਜੈ ऽ	ਚੰ ऽ ਦਾ ऽ	ਨ ਹੀ ਨ ਹੀ
ਗੁ ਮੇ ਧੁ ਨ	ਧੁ਼ ਮੇ ਗੁ ਰੁਸ	ਰੁ - ਸ -	
ਚੀ ऽ ਨ੍ਹਿਆ ऽ	ਪ ਰ ਮਾ ऽऽ	ਨੰ ऽ ਦਾ ऽ	

ਅੰਤਰਾ

-(ਧੁ)	ਮੇ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	ਧੁ	ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	-
ਙ	ਅੰ	ਤ	ਰ	ਮ	ਲ	ਨਿ	ਰ	ਮ	ਲ	ਨ	ਹੀ	ਕੀ	ਙ	ਨਾ	ਙ
-(ਨ)	ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਨ	-	ਸਂ	ਰੁਂ	(ਰੁਂ)ਗੁਂ	-	—	-	(ਗੁਂ)ਰੁਂ	-	ਸਂ	-
ਙ	ਬਾ	ਹ	ਰ	ਭੇ	ਙ	ਖ	ੳੁ	ਦਾ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਸੀ	ਙ
-(ਰੁਂ)	ਗੁਂ	ਗੁਂ	ਗੁਂ	ਰਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਨ	ਸਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	ਨ	ਧੁ	-
ਙ	ਹਿਰ	ਦੈ	ਕ	ਮ	ਲ	ਘ	ਟਿ	ਬ੍ਰ	ਹ	ਮ	ਨ	ਚੀ	ਙ	ਨ੍ਹਾ	ਙ
-	ਮੇ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਨ	-	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁਸ	ਰੁ	ਰੁ	ਗੁ	ਸ
ਙ	ਕਾ	ਹੇ	ਭ	ਇਆ	ਙ	ਸੰ	ਙ	ਨਿਆ	ਙ	ਸੀ	ਙਙ,	ਝੂ	ਰ	ਮੇ	ਙ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ ਤਾਲ–ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਆਰਾਧਿ ਸ੍ਰੀਧਰ ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੁ ॥
ਗੁਣ ਰਮਣ ਸ੍ਰਵਣ ਅਪਾਰ ਮਹਿਮਾ ਫਿਰਿ ਨ ਹੋਤ ਬਿਓਗੁ ॥੧॥
ਮਨ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਉਪਾਸ ॥
ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੰਤ ਸਿਮਰਣਿ ਕਾਟਿ ਜਮਦੂਤ ਫਾਸ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥
ਸਤ੍ਰੁ ਦਹਨ ਹਰਿਨਾਮੁ ਕਹਨ ਅਵਰ ਕਛੁ ਨ ਉਪਾਉ ॥
ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸੁਆਉ ॥੨॥

(ਗੂਜਰੀ ਮ: ੫ ਪੰਨਾ ੫੦੨)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
			ਧੁ	ਮੇ	ਧੁਨ	ਸਂ	ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ੑ	ਮੇ
			ਮ	ਨ	ਚਙ	ਰ	ਣਾ	ਙ	ਰ	ਬਿੰ	ਙ	ਦ	ਉ
ਧੁ	–	ਧੁ	ਧੁ	ਮੇ	ਧੁਨ	ਸਂ	ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਮੇ	ਗ	ਮੇ	ਮੇ
ਪਾ	ਙ	ਸੇ,	ਮ	ਨ	ਚਙ	ਰ	ਣਾ	ਙ	ਰ	ਬਿੰ	ਙ	ਦ	ਉ
ਧੁ	–	—	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	ਰੁ	ਰੁ	ਰੂ	ਸ	–	ਸ	ਸ
ਪਾ	ਙ	ਙ	ਙ	ਙ	ਸ	ਙ	ਕ	ਲਿ	ਕ	ਲੇ	ਙ	ਸ	ਮਿ

ਨ਼	ਧ਼	ਨ਼	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਸ	ਰੁ	ਰੁ	ਗੁ	ਗੁ	ਮੇ	ਮੇ
ਟੰ	ऽ	ਤ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਣ	ਕਾ	ऽ	ਟ	ਜ	ਮ	ਦੂ	ਤ
ਧੁ	-	ਧੁ											
ਫਾ	ऽ	ਸ											

ਅੰਤਰਾ

(ਮੇ)ਧੁ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਨ	ਨ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ
ਆ	ਰਾ	ਧ	ਸ੍ਰੀ	ऽ	ਧ	ਰ	ਸ	ਫ	ਲ	ਮੂ	ऽ	ਰ	ਤ
ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਨ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਰੁਂ	ਗੁਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	-	(ਨ)ਸਂ	ਸਂ
ਕ	ਰ	ਣ	ਕਾ	ऽ	ਰ	ਣ	ਜੋ	ऽ	ऽ	ਗ	ऽ	ਗੁ	ਣ
(ਰੁਂ)ਗੁਂ	ਗੁਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	(ਨ)ਧੁ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਧੁ	-
ਰ	ਮ	ਣ	ਸੂ	ਵ	ਣ	ਅ	ਪਾ	ऽ	ਰ	ਮਹਿ	ऽ	ਮਾ	ऽ
ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਗੁ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਧੁ				
ਫਿ	ਰ	ਨ	ਕ	ਰ	ਤ	ਬਿ	ਓ	ऽ	ਗ				

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ ਤਾਲ–ਸੂਲਫਾਕ (ਲਗ-ਭਗ ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੋ ਲਛਮੀ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥
ਸਰਪ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ॥੧॥
ਅਰੀ ਬਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੁ ਮਤਿ ਬੀਸਰੈ। ਰਹਾਉ॥
ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥
ਬੇਸਵਾ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ॥੨॥
ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੋ ਲੜਿਕੇ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥
ਸੂਕਰ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ॥੩॥
ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੋ ਮੰਦਰ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥
ਪ੍ਰੇਤ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ॥੪॥
ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ॥
ਬਦਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਤੇ ਨਰ ਮੁਕਤਾ ਪੀਤੰਬਰੁ ਵਾ ਕੇ ਰਿਦੈ ਬਸੈ॥੫॥

(ਗੂਜਰੀ ਭ: ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੫੨੬)

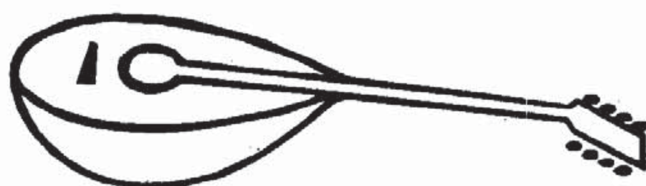
ਅਸਥਾਈ

x		0		2		3		0	
(ਧੁ)ਮੇ	ਧੁ	ਨ	ਸਂ	ਨ	ਧੁ	ਮੇ	ਧੁ	–	—
ਅ	ਰੀ	ਬਾ	ਈ	ਗੋ	ઽ	ਬਿੰ	ਦ	ઽ	ઽ
ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	–	—	–
ਨਾ	ਮ	ਮ	ਤ	ਬੀ	ਸ	ਰੈ	ઽ	ઽ	ઽ

ਅੰਤਰਾ

(ਧੁ)ਮੇ	–	ਧੁ	ਧੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	–	—	–
ਅੰ	ઽ	ਤ	ਕਾ	ઽ	ਲ	ਜੋ	ઽ	ઽ	ઽ
(ਨ)ਧੁ	ਧੁ	ਨ	ਸਂ	(ਸਂ)ਰੁਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	–	—	–
ਲ	ਛ	ਮੀ	ઽ	ਸਿ	ਮ	ਰੈ	ઽ	ઽ	ઽ,
(ਰੁਂ)ਗੁਂ	–	ਗੁਂ	–	(ਗੁਂ)ਰੁਂ	–	ਗੁਂ	–	—	–
ਐ	ઽ	ਸੀ	ઽ	ਚਿੰ	ઽ	ਤਾ	ઽ	ઽ	ઽ
ਰੁਂ	–	ਰੁਂ	ਗੁਂ	ਰੁਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	–	—	–
ਮਹਿ	ઽ	ਜੇ	ઽ	ਮ	ਰੈ	ઽ	ઽ	ઽ	ઽ
ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ
ਸ	ਰ	ਪ	ਜੋ	ઽ	ઽ	ਨ	ઽ	ਵ	ਲ
ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	–	—	–
ਵ	ਲ	ਅਉ	ઽ	ਤ	ਰੈ	ઽ	ઽ	ઽ	ઽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ

ਟੋਡੀ ਇਕ ਜਨਕ (ਠਾਟ) ਰਾਗ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਤੀ ਸੰਪੂਰਣ, ਵਾਦੀ ਧੈਵਤੁ, ਸੰਵਾਦੀ ਗੰਧਾਰ ਅਤੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਰ (ਅੱਠ ਨੌਂ ਵਜੇ) ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਰੇ-ਗਾ-ਧਾ' ਕੋਮਲ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਤੀਵਰ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਰੋਹ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਪੰਚਮ ਸੁਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਨੋਹਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗ ਹੈ।

ਆਰੋਹ – ਸ, ਰੁ ਗੁ ਮੇ ਪ, ਧੁ, ਮੇ ਧੁ ਨ ਸਂ।

ਅਵਰੋਹ – ਸਂ ਨ ਧੁ, ਪ, ਮੇਗੁ, ਰੁ ਗੁ ਰੁ, ਸ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖੁ।।
ਕੋਟਿ ਅਨੰਦ ਰਾਜ ਸੁਖੁ ਭੁਗਵੈ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਬਿਨਸੈ ਸਭ ਦੁਖੁ।।੧।ਰਹਾਉ।।
ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਨਾਸਹਿ ਸਿਮਰਤ ਪਾਵਨ ਤਨ ਮਨ ਸੁਖ।।
ਦੇਖਿ ਸਰੂਪੁ ਪੂਰਨੁ ਭਈ ਆਸਾ ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਉਤਰੀ ਭੁਖ।।੧।।
ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਮਹਾ ਸਿਧਿ ਕਾਮਧੇਨੁ ਪਾਰਜਾਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੁਖੁ।।
ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਫਿਰਿ ਗਰਭ ਨ ਧੁਖੁ।।੨।।

(ਟੋਡੀ ਮ: **੫**, ਪੰਨਾ ੭੧੭)

ਅਸਥਾਈ

੦				੩				x				੨			
												ਧੁ	ਮੇ	ਧੁਨ	ਸਂਨ
												ਮਾ	ऽ	ਈऽ	ऽऽ
ਧੁ	ਪ	ਮੇ	ਪ	ਮੇ	ਗੁ	[ਪ]ਮੇ	–	[ਮੇ]ਧੁ	ਧੁ	–	—	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ
ऽ	ਮੇ	ऽ	ਰੇ	ਮ	ਨ	ਕੋ	ऽ	ਸ	ਖ	ऽ	ऽ,	ऽ	ऽ	ऽ	ऽ
–	ਸ	ਰੁ	ਰੁ	ਸ	–	ਸ	ਰੁ	ਗੁ	ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	–
ऽ	ਕੋ	ਟਿ	ਅ	ਨੰ	ऽ	ਦ	ਰਾ	ऽ	ਜ	ਸੁ	ਖ	ਭੁ	ਗ	ਵੈ	ऽ
[ਧੁ]ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	ਧੁ	[ਨ]ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਧੁਨ	ਸਂਨ	ਧੁਪ	ਮੇਪ	ਗੁਮੇ	ਪਮੇ	ਗੁਮੇ	ਗੁਰੁ
ਹ	ਰਿ	ਸਿ	ਮ	ਰ	ਤ	ਬਿ	ਨੰ	ਸੈऽ	ऽऽ	ਸऽ	ਭऽ	ਦੂऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ
ਸ	ਪ	ਮੇ	ਪ												
ਖ,	ਮੇ	ऽ	ਰੇ												

ਅੰਤਰਾ

	(ਧੁ)ਮੇ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਮੇਧੁ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂਰੁਂ	ਗੁਂ	ਰੁਂ	ਸਂ
	ਕੋ	ਟਿ	ਜ	ਨ	ਮ	ਕੇ	ऽऽ	ਕਿ	ਲ	ਬਿ	ਖ	ਨਾऽ	ऽ	ਸਹਿ	ऽ
-	(ਰੁਂ)ਗੁਂ	ਰੁਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	-	ਸਂ	ਸਂ	ਧੁਨ	ਸਂਨ	ਧੁਪ	ਮੇਪ	ਗੁਮੇ	ਪਮੇ	ਗੁਮੇ	ਗੁਰੁ
ऽ	ਸਿਮ	ਰ	ਤ	ਪਾ	ऽ	ਵ	ਨ	ਤਾऽ	ਨਾऽ	ਮਾऽ	ਨਾऽ	ਸੁऽ	ऽऽ	ऽऽ	ऽऽ
ਸ															
ਖ	ਮੇਰੇ...														

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਤਿੰਨਤਾਲ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਰੂੜੋ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗੋ ਲੋੜੈ ।।
ਗਾਲੀ ਹਰਿ ਨੀਹੁ ਨ ਹੋਇ ।ਰਹਾਉ ।।
ਹਉ ਢੂਢੇਦੀ ਦਰਸਨ ਕਾਰਣਿ ਬੀਥੀ ਬੀਥੀ ਪੇਖਾ ।।
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇਆ ਹੇ ।।੧ ।।
ਇਹ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਮੈ ਸਾਧੂ ਕੰਨਹੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਓ ਧੁਰਿ ਮਾਥੈ ।।
ਇਹ ਬਿਧਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨੈਣ ਅਲੋਇ ।।੨ ।।

(ਟੋਡੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੧੫)

ਅਸਥਾਈ

x				੨				੦				੩			
													ਮੇ	ਗੁ	ਮੇ
													ਰੂ	ऽ	ੜੋ
ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਪ	-	ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	-	ਗੁ	(ਮੇ)ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	-	ਸ
ਮ	ਨ	ਹ	ਰਿ	ਰੰ	ऽ	ਗੋ	ऽ	ਲੋ	ऽ	ੜੈ	ऽ	ऽ,	ਗਾ	ऽ	ਲੀ
ਸ	ਸ	(ਨ)ਸ	-	ਧੁ	-	—	ਪ	ਪ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਗੁ			
ਹ	ਰਿ	ਨੀ	ऽ	ਹੁ	ऽ	ऽ	ਨ	ਹੋ	ऽ	ਇ	ऽ	ऽ			

ਅੰਤਰਾ

(ਧੁ)ਮੇ	-	ਧੁ	(ਮੇ)ਧੁ	(ਨ)ਸਂ	-	ਸਂ	-	(ਗੁਂ)ਰੁਂ	ਗੁਂ	ਰੁਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	(ਨ)ਧੁ	ਧੁ
ਹਉ	ऽ	ऽ	ਢੂ	ਢੇ	ऽ	ਦੀ	ऽ	ਦ	ਰ	ਸ	ਨ	ਕਾ	ऽ	ਰ	ਣ
(ਧੁ)ਗੁਂ	-	ਰੁਂ	-	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	ਰੁਂ	ਨ	ਧੁ	ਨ	ਧੁ	ਪ	ਮੇ	ਧੁ	-
ਥੀ	ऽ	ਥੀ	ऽ	ਥੀ	ऽ	ਥੀ	ऽ	ਪੇ	ऽ	ऽ	ऽ	ਖਾ	ऽ	ऽ	ऽ
(ਮੇ)ਗੁ	ਗੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਪ	ਪ	ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	-	ਗੁ	ਰੁ	ਗੁ			
ਗੁ	ਰ	ਮਿ	ਲ	ਭ	ਰ	ਮ	ਗ	ਵਾ	ऽ	ਇਆ	ਹੇ	ऽ	ਰੂੜੋ...		

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਤਾਲ–ਰੂਪਕ (ਮੱਧਯ ਲਯ)

ਮਾਂਗਉ ਦਾਨ ਠਾਕੁਰ ਨਾਮ॥
ਅਵਰੁ ਕਛੂ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਮਿਲੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੁਣ ਗਾਮ॥੧॥ਰਹਾਉ॥
ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਅਨੇਕ ਭੋਗ ਰਸ ਸਗਲ ਤਰਵਰ ਕੀ ਛਾਮ॥
ਧਾਇ ਧਾਇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਉ ਧਾਵੈ ਸਗਲ ਨਿਰਾਰਥ ਕਾਮ॥੧॥
ਬਿਨੁ ਗੋਵਿੰਦ ਅਵਰੁ ਜੇ ਚਾਹਉ ਦੀਸੈ ਸਗਲ ਬਾਤ ਹੈ ਖਾਮ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਰੇਨ ਮਾਗਉ ਮੇਰੋ ਮਨੁ ਪਾਵੈ ਬਿਸ੍ਰਾਮ॥੨॥

(ਟੋਡੀ ਮ: ੫, ਪੰਨਾ ੭੧੩)

ਅਸਥਾਈ

x			੧		੨		x			੧		੨	
			(ਪ)ਮੇ	-	ਪ	ਧੁ	(ਨ)ਸਂ	-	ਨ	ਧੁਪ	ਮੇਗੁ	ਮੇ	ਮੇ
			ਮਾਂ	ऽ	ਗਉ	ऽ	ਦਾ	ऽ	ਨ	ਠਾऽ	ऽऽ	ਕੁ	ਰ
(ਮੇ)ਧੁ	-	ਧ	(ਪ)ਮੇ	-	ਪ	ਧੁ	(ਨ)ਸਂ	-	ਨ	ਧੁਪ	ਮੇਗੁ	ਮੇ	ਮੇ
ਨਾ	ऽ	ਮ,	ਮਾਂ	ऽ	ਗਉ	ऽ	ਦਾ	ऽ	ਨ	ਠਾऽ	ऽऽ	ਕੁ	ਰ
(ਮੇ)ਧੁ	-	—	ਪ	-	—	-	ਪ	ਨ	ਧੁ	ਪ	-	ਪ	ਪ
ਨਾ	ऽ	ऽ	ਮ	ऽ	ऽ	ऽ	ਅਵ	ਰ	ਕ	ਛੂ	ऽ	ਮੇ	ਰੇ
ਮੇ	ਧੁ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	-	ਰੁ	ਗੁ	ਮੇ	ਧੁ	-	ਨ	ਸਂ
ਸੰ	ਗ	ਨ	ਚਾ	ऽ	ਲੈ	ऽ	ਮਿ	ਲੈ	ਕਿਰ	ਪਾ	ऽ	ਗੁ	ਣ

ਨ	ਧੁ	ਧ਼
ਗਾ	ऽ	ਮ

ਅੰਤਰਾ

ਪ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	–	ਮੇ	ਧੁ	ਸਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ	ਸਂ
ਗਾ	ऽ	ਜ	ਮਾ	ऽ	ਲ	ਅ	ਨੇ	ऽ	ਕ	ਭੋ	ਗ	ਰ	ਸ
[ਨ]ਧੁ	ਧੁ	ਧੁ	ਨ	ਨ	ਸਂ	–	ਰੁਂ	–	—	ਸਂ	–	—	–
ਸਗ	ਲ	ਤਰ	ਵ	ਰ	ਕੀ	ऽ	ਛਾ	ऽ	ऽ	ਮ	ऽ	ऽ	ऽ
ਰੁਂ	ਗੁਂ	ਗੁਂ	ਰੁਂ	ਗੁਂ	ਰੁਂ	–	ਸਂ	ਸਂ	ਰੁਂਸਂ	[ਨ]ਧੁ	–	ਧੁ	–
ਧਾ	ऽ	ਇ	ਧਾ	ਇ	ਬਹੁ	ऽ	ਬਿ	ਧਿ	ਕਉ	ਧਾ	ऽ	ਵੈ	ऽ
ਪ	ਮੇ	ਮੇ	ਧੁ	–	ਨ	ਸਂ	ਨ	ਧੁ	ਧੁ	[ਪ]ਮੇ	–	ਪ	ਧੁ
ਸਗ	ਲ	ਨਿ	ਗਾ	ऽ	ਰਂ	ਥ	ਕਾ	ऽ	ਮ,	ਮਾ	ऽ	ਗਉ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

ਰਾਗ ਟੋਡੀ ਇਕਤਾਲ (ਦਰੁੱਤ ਲਯ)

ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਨਿਰਵਾ ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਦੂਰਿ।। ਜਲ ਕੀ ਮਾਛੁਲੀ ਚਰੈ ਖਜੂਰਿ।।੧।।
ਕਾਂਇ ਰੇ ਬਕਬਾਦੁ ਲਾਇਓ।। ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਓ ਤਿਨਹਿ ਛਪਾਇਓ।।੧।ਰਹਾਉ।।
ਪੰਡਿਤੁ ਹੋਇ ਕੈ ਬੇਦੁ ਬਖਾਨੈ।। ਮੂਰਖੁ ਨਾਮਦੇਉ ਰਾਮਹਿ ਜਾਨੈ।।੨।।

(ਟੋਡੀ, ਭ: ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਪੰਨਾ ੭੧੮)

ਅਸਥਾਈ

x		0		੨		0		੩		੪	
[ਗੁ]ਰੁ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ	ਸ	ਸ	[ਨ]ਧੁ	–	ਧੁ	[ਨ]ਸ	–	ਸ
ਕਾਂ	ऽ	ਇ	ਰੇ	ਬ	ਕ	ਬਾ	ऽ	ਦ	ਲਾ	ऽ	ਇਓ
[ਰੇ]ਗੁ	ਮੇ	ਪ	ਨ	ਧੁ	ਧੁ	ਪ	ਪ	ਮੇ	ਗੁ	ਰੁ	ਸ
ਜਿਨਿ	ਹ	ਰਿ	ਪਾ	ऽ	ਇਓ	ਤਿ	ਨਹਿ	ਛ	ਪਾ	ऽ	ਇਓ

ਅੰਤਰਾ

[ਧੁ]ਮੇ	–	ਮੇ	ਧੁ	–	ਮੇਧੁ	ਸਂ	ਸਂ	–	ਸਂ	–	—
ਕੋ	ऽ	ਈ	ਬੋ	ऽ	ਲੈ	ਨਿ	ਰ	ऽ	ਵਾ	ऽ	ऽ

(ਨ)ਧ਼	-	ਧ਼	(ਨ)ਸਂ	-	ਸਂ	ਰ਼	ਗ਼ਂ	ਰ਼ਂ	ਸਂ	-	—
ਕੋ	ऽ	ਈ	ਬੋ	ऽ	ਲੈ	ਦੂ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ
(ਨ)ਸਂ	ਸਂ	ਨ	ਸਂ	-	ਰ਼ਂ	(ਸਂ)ਨ	ਸਂ	ਨ	ਧ਼	-	—
ਜ	ਲ	ऽ	ਕੀ	ऽ	ऽ	ਮਾ	ऽ	ਛ	ਲੀ	ऽ	ऽ
ਪ	ਮੇ	-	ਪ	-	ਧ਼	(ਮੇ)ਗ਼	-	ਰ਼	ਸ	-	—
ਚ	ਰੈ	ऽ	ऽ	ऽ	ਖ	ਜੂੰ	ऽ	ऽ	ਰ	ऽ	ऽ

ਬਾਕੀ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਲਾਓ।

